Jaarstukken Dantumadiel 2025

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 2
Voorwoord 4
Inleiding 5
Rekeningresultaat 7
Programma 1: Ynwenner en Bestjoer 10
Programma 2: Mienskip 21
Programma 3: Soarch en Wolwêzen 28
Programma 4: Wurk, Bedriuw en Rekreaasje 43
Programma 5: Wenjen en Omjouwing 50
Programma 6: Iepenbiere Romte 61
Algemiene dekkingsmiddels, Overhead, Heffing VPB en Onvoorzien 69
- Algemiene dekkingsmiddels 69
- Overhead 74
- Heffing VPB 78
- Onvoorzien 79

Paragrafen 80
- Paragraaf lokale heffingen 80
- Paragraaf weerstandvermogen 87
- Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen 96
- Paragraaf financiering 104
- Paragraaf bedrijfsvoering 110
- Paragraaf verbonden partijen 122
  - Kader verbonden partijen 122
  - Gemeenschappelijke regelingen 124
  - Vennootschappen en coöperaties 132
  - Stichtingen en verenigingen 134
- Paragraaf grondbeleid 139
- Paragraaf openbaarheid 144
- Paragraaf subsidies 145

Jaarrekening 149
- Grondslagen voor waardering en resultaatsbepaling 149
- Overzicht van baten en lasten 161
- Balans 166
- Verantwoording 190

Overige gegevens 213

Controleverklaring 213
Bijlagen 214
Bijlage 1: Overzicht incidentele baten en lasten 214
Bijlage 2: Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves 215
Bijlage 3: Gewaarborgde geldleningen 217
Bijlage 4: Overzicht investeringen 219
Bijlage 5: Overzicht staat van activa 223
Bijlage 6: Overzicht activiteiten 247

Voorwoord

Voorwoord

Dantumadiel sluit af met positief saldo, maar is waakzaam richting de toekomst
De gemeente Dantumadiel heeft 2025 afgesloten met een positief rekeningresultaat van € 3,2 mln. Daarnaast is de algemene reserve toegenomen tot € 15,1 mln. Met deze cijfers blijft Dantumadiel een financieel gezonde gemeente.

Het positieve resultaat is echter circa € 2,4 mln. lager dan begroot. De oorzaak hiervan ligt met name in stijgende kosten in het sociaal domein en dan met name de Jeugdzorg. De jeugdzorg en de noodzakelijke hervorming hiervan is een thema dat landelijk speelt en veel aandacht krijgt. Hierdoor dient Dantumadiel waakzaam te zijn richting de toekomst.

Verder is hard gewerkt aan de doorontwikkeling van de ambtelijke organisatie. Er is veel werk verzet om processen beter neer te zetten en daar waar mogelijk te verbeteren. Met name in lopende projecten voor de inrichting van het sociaal domein en het klantcontact centrum zijn verdere stappen gezet.

Richting de toekomst neemt de onzekerheid en volatiliteit in de maatschappij toe. Dit kan gevolgen hebben voor de toekomstige begrotingen van Dantumadiel. Een stevig financieel fundament en de doorontwikkeling van de organisatie zorgen ervoor dat Dantumadiel vanuit een sterke basis de toekomst tegemoet gaat.

Namens het college van B&W,
Wethouder Rommy Kempenaar

Inleiding

Inleiding

Hierbij presenteren wij u de jaarstukken 2025 van de gemeente Dantumadiel. Volgens de voorschriften van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) bestaan de jaarstukken uit een jaarverslag (deel I) en een jaarrekening (deel II). Het jaarverslag (deel I) bevat onder andere de programmaverantwoording en de verantwoording op de paragrafen zoals die in de begroting zijn opgenomen. De programmaverantwoording biedt per programma inzicht in de realisatie van de gestelde doelen en de gerealiseerde baten en lasten. Hierbij wordt gewerkt met programma's die niet zijn gekoppeld aan hoofdfuncties maar een door de gemeenteraad vastgelegde programmastructuur. De jaarrekening (deel II) bestaat uit het overzicht van baten en lasten, de balans en een aantal verantwoordingen. Wij willen een ieder dankzeggen die op zijn of haar wijze heeft bijgedragen aan de totstandkoming van deze jaarstukken

Onderstaande volgt een beknopt toelichting op de onderdelen van de programmaverantwoording in het jaarverslag:

Waar gaat het programma over
Een korte omschrijving van de inhoud van het programma's en de voornaamste voornemens van het College van Burgemeester en Wethouders, het bestuur van onze gemeente.

De doelen en activiteiten
De programmadoelen zijn vastgesteld in het coalitieakkoord. Daaronder hangen de activiteiten die er voor moeten zorgen dat de doelen worden gerealiseerd. U kunt dit dus lezen als de voortgang op de gestelde beleidsdoelen.

Door middel van een kleurenindicator wordt de voortgang op de activiteiten weergegeven. De betekenis van de indicatoren leggen wij hieronder uit. Indien een indicator oranje of rood is dan is een toelichting verplicht. Wanneer een activiteit is afgerond wordt dit aangegeven onder de kop Afgerond.

Indicator	Toelichting
G	Groen: Realisatie activiteit ligt op schema.
O	Oranje: Realisatie activiteit loopt vertraging op, maar wordt nog wel gehaald.
R	Rood: Realisatie van de activiteit wordt niet gehaald.

Beleidsdocumenten
De op het programma van toepassing zijnde beleidsdocumenten

Verbonden partijen
De aan de gemeente verbonden partijen die een bijdrage leveren aan het leveren van bepaalde diensten of goederen.

Uniforme beleidsindicatoren
Geeft de ontwikkeling weer van de verplichte beleidsindicatoren vanuit de Regeling beleidsindicatoren gemeenten.

Overzicht van baten en lasten
Geeft een overzicht weer van de baten en lasten per product van het betreffende programma. Daarnaast zijn ook de onttrekkingen van- en stortingen aan de reserves opgenomen. In het overzicht worden de baten en lasten getoond van de primitieve begroting, de begroting na wijziging, de realisatie en het verschil tussen de realisatie en de begroting na wijziging.

Toelichting op de verschillen
Onder de kop Toelichting op de verschillen treft u een toelichting aan op de voornaamste verschillen tussen de realisatie en de begroting na wijziging. Hierbij hanteren we de volgende uitgangspunten:

- Wanneer het verschil op de baten of de lasten per product groter is dan € 50.000 dan volgt hierop een toelichting. Afwijkingen kleiner dan €50.000 worden toegelicht wanneer er sprake is van een noemenswaardige oorzaak. Wanneer er een ‘min‘ teken voor een bedrag is weergegeven betekent dit een nadeel.
- De cijfers worden in de tabellen afgerond op duizendtallen, waardoor er kleine afrondingsverschillen kunnen ontstaan.
- In de toelichting wordt een incidenteel verschil aangeduid met een ‘I’ en wordt een structureel verschil aangeduid met een ‘S’.
- In alle programma’s zijn verschillen zichtbaar op de uitvoeringskosten. Op totaalniveau betreft dit een verschil welke in de paragraaf bedrijfsvoering toegelicht wordt.

Rekeningresultaat

Inleiding

De jaarrekening 2025 sluit met een voordelig saldo van € 3.184.000. In dit hoofdstuk treft u een overzicht aan van de baten en lasten van onze gemeente inclusief onttrekkingen van- en stortingen aan de reserves. Vervolgens worden de voornaamste verschillen tussen de realisatie en de bijgestelde begroting toegelicht.

Het resultaat is op de balans gepresenteerd als (onbestemd) Rekeningresultaat onder het eigen vermogen. In het bijgevoegde raadsvoorstel zal aan uw raad worden voorgelegd hoe dit resultaat kan worden bestemd.

Rekeningresultaat
Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primitieve begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Jaarrekening 2025	Verschil 2025
Baten	72.490	86.210	84.080	-2.130
Lasten	-72.160	-85.557	-81.491	4.066
Saldo baten en lasten	**330**	**652**	**2.589**	**1.936**
Onttrekkingen	2.583		3.362	-4.310
Stortingen	-418	-2.767	-2.767	0
Saldo onttrekkingen en stortingen	**2.165**	**4.906**	**596**	**-4.310**
Resultaat	**2.495**	**5.558**	**3.184**	**-2.374**

Toelichting op verschillen in resultaat

Bedragen x €1.000

Onderdeel	Omschrijving	Verschil 2025	Incidenteel (I) / Structureel (S)
Verschil in resultaat			
Programma 1			
	Gedeeltelijke vrijval voorziening overbezetting ontvlechting.	128	I
	Wettelijke dotatie aan de pensioenvoorziening wethouders in verband met de verplichte overgang naar het ABP per 1 januari 2028.	-261	I
Programma 3			

Onderdeel	Omschrijving	Verschil 2025	Incidenteel (I) / Structureel (S)
	Hogere ontvangst vanuit de centrumgemeente uit het onbestede deel van de SPUK Beschermd Wonen.	338	I
	Er is meer gebruik gemaakt van de WMO woonvoorziening, dit betrof enkele grote woningaanpassingen.	-355	I
	Er is meer gebruik gemaakt van de WMO Begeleiding en Dagbesteding.	-159	S
	Er zijn hogere kosten voor inkomensondersteuning. Er is sprake van een toename in het aantal huishoudens met een bijstandsuitkering. Daarnaast is de loonkostensubsidie per persoon toegenomen.	-845	S
	Er zijn lager kosten voor inkomensondersteuning op de regelingen schuldhulpverlening, bijzondere bijstand, geldterugregeling en kwijtschelding.	218	I
	De kosten voor Jeugdhulp zijn gestegen. Oorzaken hiervoor zijn de inkoopsystematiek, stijgende verwijzingen en de toename van complexe zorg.	-1.869	S
	De loonkosten voor Beleid- & Uitvoering Sociaal domein zijn hoger. De loonkosten voor de opvang van Oekraïners zijn niet geraamd. Daarnaast zijn er hogere loonkosten door ziektevervanging, extra inzet op kwaliteit en de uitkeringsadministratie.	-717	I / S
Programma 4			

Onderdeel	Omschrijving	Verschil 2025	Incidenteel (I) / Structureel (S)
	Er is een verliesvoorziening gevormd voor de grondexploitatie bedrijventerrein Oostersingel, De Westereen.	-208	I
Programma 5			
	Voordeel op grondexploitaties woningbouw, betreft in de hoofdzaak winstnemingen.	585	I
	Er zijn meer aanvragen gedaan ten behoeve van leges titel 2 (bouw en woningen). Daardoor zijn er meer leges ontvangen dan begroot.	140	I
Programma 6			
	Verkopen van overige gronden (buiten grondexploitaties).	226	I
	Extra dotatie aan de voorziening groot onderhoud kunstwerken naar aanleiding van een nieuwe planning groot onderhoud.	-276	I
AD, OH, VPB en Onvoorzien			
	Er zijn minder WOZ-bezwaren ingediend, als gevolg daarvan zijn er minder proces- en gerechtskosten voor WOZ-bezwaren gemaakt.	120	S
Overige			
	Overige verschillen < € 100.000	561	I / S
Totaal saldo		-2.374	

Programma 1: Ynwenner en Bestjoer

Waar gaat programma 1 'Ynwenner en Bestjoer' over?

Programmaportefeuillehouder: A. Haga, R. Kempenaar

Het gemeentebestuur van Dantumadiel gaat voor een sterke autonome en herkenbare gemeente die dichtbij haar inwoners staat. De samenwerking tussen gemeente, inwoners en ondernemers staat daarbij centraal. Het opheffen van de centrumregeling zorgt ervoor dat hier de komende bestuursperiode nog meer de nadruk op komt te liggen. Het gemeentelijke bestuur komt daarmee de komende periode voor een grote uitdaging te staan als het gaat om de opbouw van de nieuwe organisatie en de bijbehorende ontvlechting van gemeente Noardeast Fryslân. De gemeente Dantumadiel gaat zich de komende tijd vol inzetten op de opbouw van een nieuwe eigen organisatie, waarbij Dantumadiel een toegankelijke organisatie wil zijn met focus op klantgerichte dienstverlening welke goed is toegesneden op de toekomst. Dit voortkomend uit de kernwaarde van het coalitieakkoord 'Sosjaal en Tichtby'. Hierbij is de doelstelling om in ieder geval de dienstverlening op het niveau te behouden zoals het nu is en om alle inwoners een passend digitaal of fysiek kanaal te bieden om contact te zoeken met de gemeentelijke organisatie. Belangrijk speerpunt is om rekening te houden met de huidige krapte op de arbeidsmarkt. Dantumadiel wil inzetten op aantrekkelijk werkgeverschap en talentontwikkeling.

De basis voor een sterke autonome gemeente wordt gevormd door een robuuste financiële positie met oog voor structurele en incidentele kosten. Het opstellen van een toekomstbestendige lange termijn visie van de financiële positie en een overzichtelijke financiële verantwoording zullen hierbij de speerpunten zijn.

Ook veiligheid is een kerntaak van de overheid en in het bijzonder ook van de gemeente. Het realiseren en behouden van een veilige woon- en leefomgeving is een terugkerend en actueel onderwerp en staat daarom altijd hoog op de politieke agenda. Hoewel de gemeente een regierol heeft als het gaat om veiligheid en ook de kaders voor het (integraal) veiligheidsbeleid vaststelt, opereert de gemeente in een speelveld met veel spelers (ketenpartners). Belangrijk is om op de samenwerking te blijven investeren. Tevens zal er verder worden ingezet op het voorkomen en bestrijden van ondermijning in de gemeente. Het gevoel van veiligheid wat wordt ervaren door de inwoners is daarbij een belangrijke maatstaaf.

Onze democratie is een groot goed. Daar is ook in Dantumadiel veel aandacht voor. Het is van belang dat inwoners centraal staan en invloed hebben op en de eigen woon- en leefomgeving. We bieden inwoners heldere kaders voor burgerparticipatie: we geven als overheid ruimte en duidelijkheid.

Doelen & activiteiten

Overzicht activiteiten	Voortgang	Toelichting
Programma 1: Ynwenner en Bestjoer		
101 Dienstverlening		
101.1 De dienstverlening op het zelfde niveau behouden ondanks ontvlechting		
101.1.1 Klant in Focus Tool gebruiken om de klanttevredenheid voor en na ontvlechting te meten.	O	We meten momenteel de kwantitatieve data van het KCC. De kwalitatieve data moet nog gemeten worden. Er wordt gekeken welke methodiek het beste gebruikt kan worden om de klanttevredenheid in beeld te brengen. Dit is meegenomen in het project KCC wat Q3/4 gestart is. Momenteel wordt onderzocht welke partij we hiervoor willen inzetten.
101.1.2 Één loket aanbieden voor dienstverlening richting inwoners en ondernemers voor afhandeling van het grootste gedeelte van de vragen.	O	Er is een project voor het KCC gestart om de klantreis te optimaliseren. Hierin wordt zowel de frontoffice en de backoffice in meegenomen. E-diensten zijn ingevoerd.
101.1.3 Voor elke inwoner en ondernemer een passend kanaal aanbieden om contact te zoeken met de gemeente (digitaal of fysiek).	O	De E-diensten burgerzaken zijn in werking. De burger kan ons nu bereiken via: social media, fixi, whatsapp, telefoon, mail en E-diensten. Daarnaast is een webteam bezig om de website te optimaliseren en wordt in kaart gebracht wat er nodig is om te voldoen aan de WMEBV (Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer). Tevens wordt er gekeken naar de mogelijkheden voor een chatbot op de website.
101.2 Aantrekkelijk werkgever worden in de nieuwe organisatie		
101.2.1 Traineeships bieden en talent tot bloei laten komen.	G	Met de uitwerking van het traineeprogramma, ons jongerennetwerk Jong Dantumadiel en het online leerplatform Mijn Leerplein bieden we een diversiteit aan extra ontwikkelmogelijkheden voor (jong) talent. Wat het traineeprogramma betreft, voeren we nu gesprekken rondom een provinciaal initiatief. De coördinatie ervan ligt bij Werken in Friesland en daarmee sluiten we aan bij een groot aantal Friese gemeenten en de provincie.
101.2.2 Secundaire arbeidsvoorwaarden aantrekkelijk maken.	G	We bieden inmiddels een mooi pakket aan voorwaarden: reiskostenvergoeding voor woon-werk verkeer, in overleg hybride werken, toegang tot het Alleo-platform (deel IKB flexibel en met belastingvoordeel door medewerkers te besteden), online leren via Mijn Leerplein en fruit op het werk. Daarnaast zijn er leerzame en/of gezellige activiteiten vanuit Jong Dantumadiel en de Personeelsvereniging.
101.2.3 Enthousiasmeren van studenten van de diverse scholen (LBO, MBO, HBO) in de regio.	G	Naast contacten en samenwerking met de RUG en NHL Stenden (HBO) is onze gemeente nu partner van het landelijke initiatief VMBO On Stage. Verder hebben we waar mogelijk op alle niveaus stagiairs.

Overzicht activiteiten	Voortgang	Toelichting
101.2.4 Rol voor hogescholen bieden in de opbouw van de organisatie.	G	Gerealiseerd door het betrekken van de Universiteit Twente.
101.2.5 Een werkomgeving creëren waarin werknemers zich kunnen ontplooien.	G	Ontwikkeling en ontplooiing wordt zoveel mogelijk gestimuleerd door leidinggevenden. Door het ruime opleidingsbudget waren op diverse fronten opties: individuele professionalisering, ontwikkeling van vaardigheden, teamontwikkeling of vakgerichte trajecten. Ook zien we dat diverse collega's doorstromen via interne vacatures naar een andere functie.
102 Veilige woon en leefomgeving		
102.1 Veilige woon- en leefomgeving versterken		
102.1.1 Project veilig buitengebied uitvoering geven (gericht op ondermijning)	O	Het project veilig buitengebied is een doorlopende aanpak. Er ingezet op bewustwording door onze ondermijningscampagne Watsoesto. Ook is er een bewustwordingsavond georganiseerd voor agrariërs. Een ander onderdeel van de aanpak (motie raad febr. 2024) is om het gesprek aan te gaan met agrarische ondernemingen en een bord "Samen tegen ondermijning" op te hangen bij de ondernemers. De uitvoering van de motie is ondergebracht bij de werkzaamheden van de boa's. In 2026 komt er meer capaciteit beschikbaar komt voor deze aanpak.
102.1.2 Project bedrijventerreinen (gericht op ondermijning)	G	In 2025 is er in november een integrale bedrijvencontrole uitgevoerd. In 2026 komt dit als going concern terug.
102.1.3 Biboscan uitvoering geven.	G	De raad heeft besloten om voor de uitvoering van het bibobbeleid budget beschikbaar te stellen voor een bibobonderzoeker. De vacature binnen team veiligheid is vervuld. Binnen het Team Uitvoering Sociaal domein zijn de werkzaamheden voor bibobonderzoek belegd bij de toezichthouders WMO/Jeugdwet.
102.1.4 Signaaltafel bijeenkomsten uitvoering geven.	G	Dit is een doorlopende aanpak van het LIO (Lokaal Informatie Overleg). Deze ondermijningstafel is in 2025 gestart. Om efficiënter te werken willen we het LIO in 2026 door ontwikkelen.
102.1.5 Meerjarige visie ontwikkelen op inzet en prioritering toezichthouders publiek domein.	G	Het VTH-beleid is vastgesteld. Hierin is de visie op inzet en prioritering toezichthouders publiek domein zoals verwoord in de notitie Klaar voor de strijd opgenomen.

Overzicht activiteiten	Voortgang	Toelichting
102.1.6 Voorkomen jeugdoverlast door inzet jeugdboa en stakeholders.	G	Dit is een doorlopend proces en wordt meegenomen in de reguliere activiteiten bij de aanpak van jeugdgroepen.
103 Krachtig en eigentijds bestuur		
103.1 Burgerparticipatie faciliteren waar nodig en te handelen vanuit de ja mits houding		
103.1.1 Proces voor participatie verbeteren door duidelijke kaders vast te leggen.	O	In opdracht van de griffie is een advies burgerparticipatie opgesteld en ook gepresenteerd. Er wordt nu gekeken hoe dit te beleggen in de ambtelijke organisatie.
103.1.2 Memo Contactmomenten in de praktijk brengen.	O	In opdracht van de griffie is een advies burgerparticipatie opgesteld en ook gepresenteerd. Er wordt nu gekeken hoe dit te beleggen in de ambtelijke organisatie zodat o.a. de memo contactmomenten kan worden opgesteld. In deze memo wordt ook de huidige gang van zaken rondom de contactmomenten van College en inzet van de dorpencoördinator meegenomen.
104 Gezond financieel beleid voor de lange termijn		
104.1 Robuuste financiële positie behouden zowel incidenteel als structureel		
104.1.1 Lange termijn visie opstellen financiële situatie.	G	Met de nota "kaders risicomanagement en weerstandsvermogen per 1-1-2024" is opvolging gegeven aan de programmadoelen "robuuste financiële positie behouden zowel incidenteel als structureel" en "lange termijn visie opstellen financiële positie". Besluitvorming was in de raad van 27 februari 2024. In de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing in de Begroting 2026 en de Jaarrekening 2025 is dit meegenomen.
104.1.2 Beheersbaar houden van de exploitatiekosten van de organisatie te benchmarken aan de huidige kosten van de centrumregeling.	G	Het eerste echte peilmoment om de exploitatiekosten te toetsen was bij de Jaarstukken 2024. Bij de Jaarstukken 2024 zijn geen structurele afwijkingen gesignaleerd van de begroting. De beheersing van de exploitatiekosten blijven we volgen middels de tussentijdse rapportages en de jaarstukken, zo ook bij de voorliggende jaarstukken. Daarnaast zijn de exploitatiekosten van de gemeente onderwerp van onderzoek in het programma Dantumadiel 2027. Hierbij worden de kosten eveneens gebenchmarkt aan andere gemeenten.

Overzicht activiteiten	Voortgang	Toelichting
104.1.3 Meetbaar maken in samenwerking met financiën (dashboard)	G	In 2024 zijn we voor de rapportage van de P&C-documenten overgestapt van de rapportage tool Begroten en Verantwoorden (B&V) naar Pepperflow in combinatie met de Begrotingsapp. Een stap voorwaarts die ook de wijze van rapporteren op de voortgang van activiteiten heeft verbeterd. Naast voornoemde ontwikkeling wordt vanaf de 2e Turap 2024 ook gerapporteerd op grote projecten voor zowel de voortgang als de financiën. Voor 2025 lag de focus op het door ontwikkelen van de P&C rapportages in Pepperflow.

Beleidsdocumenten

Beleidsdocumenten per onderwerp
Dienstverlening
Programmaplan Opbouw Dantumadiel 2024
Visie ‘Dantumadiel krijgt het voor elkaar’
Veilige woon en leefomgeving
Veiligheidsagenda 2024-2027
Regionaal Beleidsplan Veiligheid Noord-Nederland 2024 – 2027 (Politie)
Fries Regionaal crisisplan
Deelplan bevolkingszorg
Deelplan crisiscommunicatie
Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Fryslân 2024
Samenwerkingsovereenkomst Zorg en Veiligheidshuis 2019 e.v.
Meerjarenplan Zorg en Veiligheidshuis Fryslân 2024-2028
De Friese Norm 2022
Subsidieregeling initiatieven jaarwisseling Dantumadiel

Nadere regels carbidschieten Dantumadiel
Beleidsregels bestuurlijke handhaving drugscriminaliteit gemeente Dantumadiel
Beleidsregel coffeeshops gemeente Dantumadiel
Beleidsregels Wet aanpak woonoverlast gemeente Dantumadiel 2024

Krachtig en eigentijds bestuur
Raadsakkoord 2022-2026
Coalitieakkoord ‘Sosjaal en Tichtby’
Sociaal Economisch Masterplan en Agenda Netwerk Noordoost (ANNO)

Gezond financieel beleid voor de lange termijn
Financiële beleidsdocumenten (begroting, meerjarenraming, jaarrekening en perspectiefnota)
Financiële verordening gemeente Dantumadiel 2025 (Artikel 212 van de Gemeentewet)

Verbonden partijen

Verbonden partij	Bijdrage aan beleidsdoelstellingen
Veiligheidsregio Fryslân (VRF), onderdeel veiligheid	Belangrijke partner bij het realiseren van een veilige woon- en leefomgeving.
Vereniging van Friese Gemeenten	De VFG behartigt de belangen voor alle Friese gemeenten, totaal 18.
Vereniging van Nederlandse Gemeenten	De VNG behartigt de belangen voor alle Nederlandse gemeenten.
K80	De K80 zet in op lobby voor kleine gemeenten en kennisdeling.
RIEC	Biedt ondersteuning in de strijd tegen ondermijnende criminaliteit.

Verbonden partij	Bijdrage aan beleidsdoelstellingen
Veiligheidshuis Fryslân	Biedt persoonsgerichte aanpak van domein-overstijgende en complexe zorg- en veiligheidsproblemen.

Uniforme beleidsindicatoren

Uniforme beleidsindicatoren	Eenheid	Periode	Gemeente Dantumadiel	Nederland
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	2025	8,6	n.v.t.
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	2025	8,6	n.v.t.
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	2025	1.049,58	n.v.t.
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	2025	4	n.v.t.
Verwijzingen Halt	Aantal verwijzingen per 1.000 inwoners	2025	3	10
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	2025	0,4	2
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	2025	4,3	11,2
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	2025	03	0,4
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	2025	2	4

Leeswijzer uniforme beleidsindicatoren

Uniforme beleidsindicatoren	Toelichting	Bron
Formatie	Het gaat hier om de toegestane formatie in fte van het ambtelijk apparaat voor het begrotingsjaar op peildatum 1 januari, uitgedrukt in fte per 1.000 inwoners.	Eigen gegevens
Bezetting	Het gaat hier om het werkelijk aantal fte dat werkzaam is (inclusief boventallige werknemers), dus niet om de toegestane formatieve omvang uit het formatieplan. Het aantal fte wordt uitgedrukt per 1.000 inwoners.	Eigen gegevens

Uniforme beleidsindicatoren	Toelichting	Bron
Apparaatskosten	Apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken.	Eigen gegevens
Externe inhuur		Eigen begroting
Verwijzingen Halt	Het aantal verwijzingen Halt per jaar per 1000 inwoners van jongeren van 12 tot 18 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen. Deze jongeren worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Halt-straf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie.	Bureau Halt
Winkeldiefstallen	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.	CBS
Geweldsmisdrijven	Het aantal geweldsmisdrijven. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).	CBS
Diefstallen uit woning	Het aantal diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners.	CBS
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Hieronder vallen brandstichting, alle vormen van vernieling en misdrijven tegen de openbare orde en het openbaar gezag. Voorbeelden van misdrijven tegen de openbare orde en tegen het openbaar gezag zijn opruiing, huis-, computer- en lokaalvredebreuk, deelneming aan een criminele of terroristische organisatie, openlijke geweldpleging, godslastering, discriminatie en het doen van een valse aangifte. Omdat het delict mensenhandel vaak onder dezelfde feitcode geregistreerd wordt als het delict mensensmokkel worden deze twee delicten samengeteld en weergegeven bij de gewelds- en seksuele misdrijven.	CBS

Overzicht baten en lasten

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primitieve begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Jaarrekening 2025	Verschil 2025
Baten				
101 Bestuur	0	0	128	128
102 Dienstverlening	296	296	314	18
103 Veiligheid	43	43	52	9
Totaal Baten	**340**	**340**	**494**	**155**
Lasten				
101 Bestuur	-1.662	-1.969	-2.175	-206
102 Dienstverlening	-1.254	-632	-770	-138
103 Veiligheid	-2.102	-2.202	-2.205	-3
Totaal Lasten	**-5.017**	**-4.803**	**-5.149**	**-346**
Saldo baten en lasten	**-4.678**	**-4.463**	**-4.655**	**-192**
Onttrekkingen				
190 Mutaties reserves programma 1	0	115	76	-39
Totaal Onttrekkingen	**0**	**115**	**76**	**-39**
Saldo onttrekkingen en stortingen	**0**	**115**	**76**	**-39**
Resultaat	**-4.678**	**-4.349**	**-4.579**	**-231**

Toelichting op de verschillen

Bedragen x €1.000

Onderdeel	Omschrijving	Verschil 2025	Incidenteel (I) / Structureel (S)
Baten			
101 Bestuur			
	Gedeeltelijke vrijval voorziening overbezetting ontvlechting. De voorziening moet o.b.v. de faktuur overbezetting totaal € 200.000 zijn, rest kan vrijvallen.	128	I
102 Dienstverlening			
	Hogere baten dan begroot, er zijn in 2025 (3424st) meer reisdocumenten afgegeven dan t.o,v. 2024 (3199 st)	57	I
	Verschillen kleiner dan € 50.000	-39	I

Onderdeel	Omschrijving	Verschil 2025	Incidenteel (I) / Structureel (S)
103 Veiligheid			
	Verschillen kleiner dan € 50.000	9	I/S
Totaal baten		155	
Lasten			
101 Bestuur			
	De hogere dotatie wordt veroorzaakt door de geactualiseerde actuariele berekeningen van de pensioenvoorziening en ophoging door toepassing van de dekkingsgraad van het ABP (119%) . Gemeenten zijn wettelijk verplicht de pensioenvoorzieningen aan te passen zodat deze aansluit op bovengenoemde berekeningen. Per 1 januari 2028 gaan de pensioenen van politieke ambtsdragers over naar het ABP. Door deze overstap moet de gemeente vanaf de jaarrekening 2025 rekening houden met de dekkingsgraad van het ABP en deze toepassen op de berekening van de pensioenvoorziening.	-261	I
	Verschillen kleiner dan € 50.000	55	I
102 Dienstverlening			
	Hogere kosten door hogere stuksprijs (verhoging 3,5%) op de inkoop van reisdocumenten bij het Rijk. Tevens zijn er in 2025 meer reisdocumenten uitgegeven in 2025 (3424st) t.o.v. 2024 (3199 st)	-75	I
	Verschillen kleiner dan € 50.000	-63	I/S
103 Veiligheid			

Onderdeel	Omschrijving	Verschil 2025	Incidenteel (I) / Structureel (S)
	Verschillen kleiner dan € 50.000	-2	I/S
Totaal lasten		--346	
Toevoegingen aan reserves			
	Geen verschillen	0	
Totaal toevoegingen aan reserves		0	
Onttrekkingen aan reserves			
	Verschillen kleiner dan € 50.000	-39	I
Totaal onttrekkingen aan reserves		-39	
Totaal saldo verschil		-231	

Programma 2: Mienskip

Waar gaat programma 2 'Mienskip' over?

Programmaportefeuillehouder: W. Strikwerda

Vitale en levendige dorpen vormen de basis voor verbinding en sociale samenhang in de gemeente. Het is daarom belangrijk initiatieven voor activiteiten en evenementen blijvend te ondersteunen. De gemeente Dantumadiel wil onderzoeken waar de kracht van de inwoners zit en waar inwoners ondersteuning nodig hebben als het gaat om het versterken van de sociale samenhang. Een toekomstbestendige omgeving wordt gevormd door het op peil houden van voorzieningen zoals scholen, winkels en huisartsen. Daarbij wil de gemeente oog hebben voor een inclusieve samenleving, waarin iedereen mee kan doen. Er is extra aandacht voor de jeugd. Hen wordt een goed toekomstperspectief geboden als het gaat om de toekomstbestendigheid van onze regio. Het is van belang om kansen te bieden aan de jeugd door goed onderwijs, sport, cultuur te blijven stimuleren.

Doelen & activiteiten

Overzicht activiteiten	Voortgang	Toelichting
Programma 2: Mienskip		
201 Sociale verbondenheid		
201.1 Sociale samenhang behouden en waar nodig en mogelijk versterken.		
201.1.1 Ondersteunen en versterken van initiatieven uit de lokale samenleving.	G	Subsidieregeling Dorpsbudgetten is afgerond. Er wordt veel gebruik van gemaakt. De aanpassingen van de andere onderdelen van het subsidielandschap is ingezet.
201.1.2 DOM's doorontwikkelen naar structurele werkwijze (dorpsbudgetten).	G	De eerste dorpsbiografie, die van de Westereen is in 2025 opgesteld. De anderen zijn voorbereid. Dit vormt de basis van het doorontwikkelen van de DOM.
201.1.3 Onderzoeken hoe we jongeren kunnen betrekken bij gemeentelijke beslissingen.	G	Onderzoek naar jongerenparticipatie is in 2024 uitgevoerd. En in opdracht van de griffie is een advies bewonersparticipatie opgesteld en gepresenteerd over. Er wordt nu gekeken hoe dit, inclusief jongerenparticipatie, te beleggen in de ambtelijke organisatie.
201.1.4 Implementeren van het nieuwe welzijnsbeleid.	G	Er wordt gewerkt aan een integraal beleid waar ook welzijn onder valt per 2026. In overleg met het college is er extra tijd voor gegeven om dit goed te implementeren. De Startnotitie is in 2025 bij de Raad geweest. Wordt verder uitgewerkt in een notitie integraalbeleid inclusief uitvoeringsprogramma.
202 Voorzieningenniveau		
202.1 De maatschappelijke voorzieningen in de dorpskernen toekomstbestendig, betaalbaar en bereikbaar te maken en waar nodig te verbeteren.		
202.1.1 Onze sportaccommodaties toekomstbestendig maken (o,a. vervangen in Feanwâlden).	G	Is onderdeel van het beleid. Wordt meegenomen in de projecten, specifiek Feanwalden.
203 Talentontwikkeling (onderwijs, cultuur)		
203.1 In 2025 is het aanbod van culturele activiteiten in Dantumadiel met 10% toegenomen t.o.v. 2022		

Overzicht activiteiten	Voortgang	Toelichting
203.1.2 Culturele mogelijkheden, zowel actief als passief, voor jongeren vergroten en beter faciliteren (poppodium, festival, jeugdtheater)	G	Deze regeling liep vanaf 2023 tot en met dit jaar. Er is per jaar 20.000 euro beschikbaar. Er zijn al verschillende projecten hiervoor gefinancierd voor jongeren.
203.1.3 Volwassenfonds sport en cultuur promoten (is nu een pilot, zo mogelijk permanent maken).	G	Is vanaf 2024 opgenomen in de geldgids en in de communicatie.
203.1.4 In het kader van preventie sport- en cultuuractiviteiten aanbieden aan jongeren (buurtsportcoaches en jongerenwerkers).	G	Is onderdeel van het beleid. Het beweegteam voert ons sport(stimulerings)beleid uit.
203.1.5 It organisearjen fan in Fryske wike mei de Anno-gemeenten.	G	Onlangs georganiseerd waaronder het Frysk Diktee. Dit is een jaarlijks terugkerende activiteit.
203.1.6 It organisearjen fan in jierliks weromkommende aktiviteit yn it basisûnderwiis oangeande it Frysk.	G	Dit wurdt jierliks organisearre.
203.1.7 Opstarten pilot Verrrijkte Schooldag.	G	Eerste overleg met Roobol en met alle welzijnspartijen gehad om een pilot op te starten. Gemeente heeft hierbij een faciliterende rol. Initiatief ligt bij de scholen. Scholen zijn aan het onderzoeken naar wat passend is.
203 Talentontwikkeling (onderwijs, cultuur)		
203.2 Onze jongeren meer en structureler de kans bieden om hun talenten volledig te ontwikkelen		
203.2.1 Faciliteren en stimuleren van projecten gericht op talentontwikkeling (zoals het project bouwen aan ambitie).	G	Kennislab is partner van de gemeente. Daarnaast zetten we via Dokwurk en Wurkstart sterk in op activiteiten en projecten talentontwikkeling.
203.2.2 Uitvoering geven, evalueren en doorontwikkelen van het 'Project tiid foar aksje, waai mar mei' en project Maatschappelijke Diensttijd.	G	Wordt succesvol uitgevoerd. Evaluatie volgt nog in 2026.
203.2.3 Opstarten pilot Verrrijkte Schooldag, waarbij ingezet wordt op talentontwikkeling jongeren	G	Eerste overleg met Roobol en met alle welzijnspartijen gehad om een pilot op te starten. Gemeente heeft hierbij een faciliterende rol. Scholen zijn dit aan het onderzoeken.

Beleidsdocumenten

Beleidsdocumenten per onderwerp
Sociale verbondenheid
It is oan jo!
Notitie gebiedsgericht werken Noardeast-Fryslân en Dantumadiel 2019-2022
Voorzieningenniveau
Naar een regionale ontwikkelagenda voor onderwijsvoorzieningen in NO Friesland; Verkennend masterplan huisvesting DDFK
Naar een regionaal voorzieningenspreidingsmodel in Noordoost Fryslân 2010-2030 (jan. 2014)
Atlas van Noordoost Fryslân Eindrapport (sept. 2015)
Agenda voor onderwijsvoorzieningen in Noordoost Fryslân (2017)
Sport in Dantumadiel: nieuwe rollen nieuwe kansen (2016)
Talentontwikkeling (onderwijs, cultuur)
Kennislab
Integraal Huisvestingsplan onderwijs Dantumadiel

Verbonden partijen

Verbonden partij	Bijdrage aan beleidsdoelstellingen
Roobol	Verzorgt het openbaar onderwijs zoals beschreven in artikel 46 van de Wet op het primair onderwijs

Uniforme beleidsindicatoren

Uniforme beleidsindicatoren	Eenheid	Periode	Gemeente Dantumadiel	Nederland
Niet-Sporters	%	2024	54,5	42,5

Leeswijzer uniforme beleidsindicatoren

Uniforme beleidsindicatoren	Toelichting	Bron
Niet-Sporters	Het percentage niet-wekelijkse sporters t.o.v. de bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet.	Gezondheidsenquête (CBS, RIVM, GGD'en)

Overzicht baten en lasten

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primitieve begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Jaarrekening 2025	Verschil 2025
Baten				
201 Voorzieningen	163	164	177	13
202 Onderwijshuisvesting en -kansenbeleid	185	185	155	-30
203 Sport	136	179	199	20
204 Cultuur	0	19	25	6
Totaal Baten	**485**	**547**	**556**	**9**
Lasten				
201 Voorzieningen	-291	-456	-355	101
202 Onderwijshuisvesting en -kansenbeleid	-1.631	-1.591	-1.668	-77
203 Sport	-166	-606	-160	445
204 Cultuur	-810	-954	-972	-19
Totaal Lasten	**-2.898**	**-3.606**	**-3.155**	**451**
Saldo baten en lasten	**-2.413**	**-3.059**	**-2.599**	**460**
Onttrekkingen				
290 Mutaties reserves programma 2	35	663	38	-625
Totaal Onttrekkingen	**35**	**663**	**38**	**-625**
Stortingen				
290 Mutaties reserves programma 2	0	0	0	0
Totaal Stortingen	**0**	**0**	**0**	**0**
Saldo onttrekkingen en stortingen	**35**	**663**	**38**	**-625**
Resultaat	**-2.378**	**-2.396**	**-2.561**	**-165**

Toelichting op de verschillen

Bedragen x €1.000

Onderdeel	Omschrijving	Verschil 2025	Incidenteel (I) / Structureel (S)
Baten			
201 Voorzieningen			
	Verschillen kleiner dan € 50.000	13	I
202 Onderwijshuisvesting			
	Verschillen kleiner dan € 50.000	-30	S
203 Sport			
	Verschillen kleiner dan € 50.000	20	I
204 Cultuur			
	Verschillen kleiner dan € 50.000	6	S
Totaal baten		9	
Lasten			
201 Voorzieningen			
	DOM (Dorpsontwikkelingsmaatschappij) budget wordt ingezet vanaf 2026 voor het project dorpsbiografieën 2026-2028. Hier komen initiatieven ten behoeve van de dorpen uit voort waarvoor de DOM-gelden kunnen worden ingezet. Dit plan wordt nog voorgelegd aan het college ter besluitvorming.	138	I
	Verschillen kleiner dan € 50.000	-37	I
202 Onderwijshuisvesting			

Onderdeel	Omschrijving	Verschil 2025	Incidenteel (I) / Structureel (S)
	Hogere exploitatiekosten Campus Damwoude. Dekking voor deze kosten staan in programma 6 sporthalbeheer, met de 1e Turap kan dit worden gecorrigeerd.	-50	I
	Verschillen kleiner dan € 50.000	-27	I/S
203 Sport			
	Subsidie Tennisferiening Feanwalden is nog niet aangevraagd/uitbetaald, project is nog niet gereed	435	I
	Verschillen kleiner dan € 50.000	10	I/S
204 Cultuur			
	Verschillen kleiner dan € 50.000	-19	I/S
Totaal lasten		451	
Toevoegingen aan reserves			
	Geen verschillen	0	
Totaal toevoegingen aan reserves		0	
Onttrekkingen aan reserves			
	Subsidie Tennisferiening Feanwalden	-435	I
	DOM (Dorpsontwikkelingsmaatschappij) budget	-138	I
	Verschillen kleiner dan € 50.000	-52	I

Onderdeel	Omschrijving	Verschil 2025	Incidenteel (I) / Structureel (S)
Totaal onttrekkingen aan reserves		-625	
Totaal saldo verschil		-165	

Programma 3: Soarch en Wolwêzen

Waar gaat programma 3 'Soarch en Wolwêzen' over?

Programmaportefeuillehouder: R. Kempenaar, K. Wielstra, W. Strikwerda

De gemeente Dantumadiel vindt het van belang dat iedereen mee kan doen en dat alle inwoners in hun kracht kunnen staan. We willen dat mensen zelfredzaam en samen-redzaam zijn en zelf de regie over hun leven kunnen behouden. Inwoners hebben behoefte aan goede en doeltreffende zorg. De gemeente heeft een sleutelrol als het gaat om informatievoorziening gezinsondersteuning en opvoeding en wil hierin toegankelijk zijn. Met het benutten van sturingsinformatie, een efficiëntere inzet van middelen en innovatie in de bedrijfsvoering willen we de beperkte middelen zo inzetten dat deze maximaal ten goede komen aan inwoners die het nodig hebben om te kunnen participeren in de samenleving. De gemeente Dantumadiel zal extra inzetten op contractmanagement met als doel fraudebestrijding en zelfverrijking in de zorg tegen te gaan. De resultaten hiervan komen ten gunste van armoedebestrijding, begeleiding en sociale activering samen met onze stakeholders (bijvoorbeeld Dokwurk). Daarnaast wordt er extra ingezet op de gevolgen van onze economische situatie zoals energiearmoede, schulden en eenzaamheid.

Doelen & Activiteiten

Overzicht activiteiten	Voortgang	Toelichting
Programma 3: Soarch en Wolwêzen		
301 Langer leven in goede gezondheid		
301.1 Zelfredzaamheid vergroten van onze zorgbehoeftige inwoners.		
301.1.2 Implementatie nieuw welzijnsbeleid (inclusief jongerenwerk) met doarpsomtinkers en doarpsmoetingsplakken.	G	Het implementeren heeft de nodige vertraging opgelopen door de ontwikkelingen van Yfke. Deze ontwikkelingen nemen we mee in nieuw integraal beleid met thema's als gezondheid, leefstijl en sport, waarover in 2026 besluitvorming kan plaatsvinden.
301.1.3 Jeugdhulp op scholen verder uitbreiden.	G	De hulpverlening via SMW op de scholen is verder uitgebreid van vier naar zes scholen. Op de overige drie scholen wordt ingezet op contact met de IB-ers.
301.1.4 Inzetten van het gezinsplan bij jeugdhulp	O	We zetten niet in op een familiegroepsplan, maar wel regulier in op een integrale aanpak met ondersteuningsplannen voor het gehele gezin. De pilot jeugd is voorbereid en wordt in 2026 uitgevoerd. Hierbij kunnen we nog beter inzetten op de diverse leefgebieden van het gezin.
301.1.5 Meer bewustwording creëren laaggeletterdheid binnen onze organisatie.	G	De interne werkgroep laaggeletterdheid is geformeerd. De werkgroep voert dit project nu uit.
301.1.6 Extra inzet op (digi)taalvaardigheid via bibliotheken.	G	In samenwerking met de stakeholders en in afstemming met de raad wordt gewerkt aan een plan voor extra inzet op het terugdringen van laaggeletterdheid. Raadsavond heeft eind 2025 plaatsgevonden.

Overzicht activiteiten	Voortgang	Toelichting
301.2 Aantoonbare verschuiving realiseren van duurdere zorgtrajecten naar goedkopere vormen van zorg.		
301.2.1 Fraude in WMO en Jeugd actiever bestrijden.	G	In 2025 wordt hierop nog beter ingezet. Via het inrichtingsplan sociaal domein en via de aanpak ondermijning. Daarnaast wordt bij toekomstige aanbestedingen aandacht besteed aan Bibob-procedures op basis van geactualiseerd Bibob-beleid.
301.2.2 Opvoedingsondersteuning toegankelijker en laagdrempeliger aanbieden	G	Opvoedingsondersteuning vindt plaats via de schoolmaatschappelijk werkers, GGD en Yfke. Deze voorzieningen zijn allemaal laagdrempelig.
301.2.3 Extra inzet op gezonde levensstijl voor volwassenen.	G	GALA is in uitvoering. De ketenaanpakken krijgen vorm. Binnen IZA worden transformatieplannen opgesteld en interventies door de partners geïmplementeerd in Dantumadiel. De transitie van zorg naar preventie vergt een lange adem en kan worden beschouwd als onderdeel van het beleid de komende jaren.
301.2.4 Vrijetijdsbesteding aanbieden aan jongeren als preventie door middel van sport en cultuur (buurtsportcoaches en jongerenwerkers). + preventieakkoord.	G	Eerste overleg met Roobol en met alle welzijnspartijen gehad om een pilot op te starten. Gemeente heeft hierbij een faciliterende rol. Scholen zijn dit aan het onderzoeken.
302 Meer maatschappelijke participatie		
302.1 Streven naar een samenleving waarbij iedereen kan participeren ondanks hun financiële positie. Dit willen we bereiken door het vaststellen van het actieplan armoede- en schuldenbeleid waarin we concrete acties opnemen om dit doel te bereiken.		
302.1.1 Uitvoeren van de acties in het actieplan armoede- en schuldenbeleid, waaronder project Energiearmoede ook een plaats heeft.	G	Diverse punten worden uitgevoerd.

Beleidsdocumenten

Beleidsdocumenten per onderwerp
Langer leven in goede gezondheid
Gezondheidsbeleid 2014-2017
Meer maatschappelijke participatie
Kadernota ''samen leven, sterk voor elkaar'' (2013)
Algemeen deel uitvoeringsplan (2014)
Uitvoeringsplan Participatiewet (2014)
Uitvoeringsplan WMO (2014)
Fan Wearde, mantelzorgbeleid (2016)
''Het nieuwe jongerenwerken DDFK''
Beleid sociaal domein (Wmo, Jeugdwet, Participatiewet) 2018(/2019)
Beleid terugvordering en verhaal, verificatiebeleid en handhavingsbeleid sociaal domein
Herijking Participatiebeleid
Visiedocument wonen en zorg
Visiedocument gebiedsteam (toegang)
Kadernota Welzijnsbeleid 2022 – 2025
Gunstiger opvoedklimaat
Uitvoeringsplan Jeugdwet (2014)
Lokaal actieplan Huiselijk geweld en kindermishandeling

Verbonden partijen

Verbonden partij	Bijdrage aan beleidsdoelstellingen
Dokwurk	Uitvoering Participatiewet.
Veiligheidsregio Fryslân onderdeel GGD Fryslân	Gezondheidsdienst van de Friese gemeenten ter bevordering van de gezondheidssituatie en leefstijl van inwoners.
Mobiliteitsburo Noordoost Fryslân	De gemeenten: Achtkarspelen, Dantumadiel, Dongeradeel, Ferwerderadiel, Kollumerland c.a., en Tytstjerksteradiel in de regio Noordoost Fryslân en de provincie Fryslân hebben besloten om samen te werken op het gebied van het regionale doelgroepenvervoer en openbaar vervoer, dit om de leefbaarheid in de regio Noord Oost Fryslân te behouden.
Centrumregeling samenwerking Sociaal Domein Fryslân 2018	De centrumgemeente is Leeuwarden. Het doel is de beleidsvoorbereiding ten behoeve van de wettelijke taken op terrein van jeugdzorg, maatschappelijke ondersteuning en participatie en de inkoop ten behoeve van wettelijke taken op het terrein van jeugdzorg en maatschap-pelijke ontwikkeling doelmatig en kwalitatief hoogwaardig te organiseren met de Friese gemeenten.

Uniforme beleidsindicatoren

Uniforme beleidsindicatoren	Eenheid	Periode	Gemeente Dantumadiel	Nederland
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	2024	10,0	6,7
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	2024	16	28
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie(vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	2024	1,5	2,3
Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 64 jaar	2024	454,9	850,2
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	2023	1	1
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	2024	5	6
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	2024	72,2	73,2

Uniforme beleidsindicatoren	Eenheid	Periode	Gemeente Dantumadiel	Nederland
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	2024	2,00	2,00
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	2025	271,7	381,2
Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15 – 64 jaar	2024	427,1	203,1
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2024	12,1	14,0
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	2024	1,3	1,0
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	2024		0,4
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners	2025	750	660

Leeswijzer uniforme beleidsindicatoren

Uniforme beleidsindicatoren	Toelichting	Bron
Absoluut verzuim	Er wordt gesproken van absoluut verzuim als een leerplichtige en/of kwalificatieplichtige jongere niet op een school of instelling staat ingeschreven.	DUO
Relatief verzuim	Er is sprake van relatief verzuim als een jongere wel op een school staat ingeschreven, maar gedurende een bepaalde tijd de lessen/praktijk verzuimt. Ook veelvuldig te laat komen kan hiertoe worden gerekend. De periodeaanduiding '2018' staat voor schooljaar '2017/2018'.	DUO
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie(vsv-ers)	Het percentage van het totaal aantal leerlingen van het VO en MBO (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat. De periodeaanduiding "2018" staat voor schooljaar "2017/2018".	Ingrado
Banen	Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten. De indicator betreft het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 64 jaar.	LISA

Uniforme beleidsindicatoren	Toelichting	Bron
Jongeren met een delict voor de rechter	Het percentage jongeren (12 t/m 21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel
Kinderen in uitkeringsgezin	Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Bijstandshuishouden is een huishouden waarvan minimaal één lid een bijstandsuitkering ontvangt. Onder bijstand wordt hier uitkeringen aan huishoudens op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, tot 2015) en de Participatiewet (vanaf 2015) en het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (Bbz) verstaan. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel
Netto arbeidsparticipatie	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.	CBS
Werkloze jongeren	Personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de Polisadministratie. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel
Personen met een bijstandsuitkering	Het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen.	CBS
Lopende re-integratievoorzieningen	Het aantal reintegratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.	CBS
Jongeren met jeugdhulp	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar. Jeugdhulp is de hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014). Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en/of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders.	CBS
Jongeren met jeugdbescherming	Jongeren met jeugdbescherming betreft jongeren tot 18 jaar die op enig moment in de verslagperiode een maatregel door de rechter dwingend opgelegd hebben gekregen. Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt. Dat gebeurt als een gezonde en veilige ontwikkeling van een kind of jeugdige wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet of niet voldoende helpt. Een kind of jongere wordt dan onder toezicht gesteld of onder voogdij geplaatst.	CBS

Uniforme beleidsindicatoren	Toelichting	Bron
	In uitzonderlijke gevallen wordt de hulp of zorg voortgezet tot de leeftijd van 23 jaar.	
Jongeren met jeugdreclassering	Het percentage jongeren (12-23 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-23 jaar). Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen. Indien de persoonlijkheid van de dader of de omstandigheden waaronder het misdrijf is begaan daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij jongvolwassenen met een verstandelijke beperking, kan het jeugdstrafrecht eveneens worden toegepast op jongvolwassenen in de leeftijd 18 tot en met 23 jaar. De jongere krijgt op maat gesneden begeleiding van een jeugdreclasseringswerker om te voorkomen dat hij of zij opnieuw de fout ingaat. Jeugdreclassering kan worden opgelegd door de kinderrechter of de officier van Justitie. Jeugdreclassering kan ook op initiatief van de Raad voor de Kinderbescherming in het vrijwillige kader worden opgestart. De begeleiding kan doorlopen tot de jongere 23 jaar wordt.	CBS
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo-gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeenten.	GMSD

Overzicht baten en lasten

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primitieve begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Jaarrekening 2025	Verschil 2025
Baten				
301 WMO (maatschappelijke participatie)	2.976	2.445	3.134	690
302 Toegang zorg en ondersteuning (w.o. Gebiedsteam)	0	0	7	7
303 Inkomensondersteuning	7.416	8.765	8.704	-61
304 Participatie	119	820	555	-265
305 Jeugdwet	4	4	58	54
306 Gezondheid	90	94	99	5
307 Welzijnswerk	74	557	561	4
308 Onderwijs (kinderopvang / vve)	447	1.440	459	-981
Totaal Baten	**11.126**	**14.125**	**13.577**	**-547**
Lasten				
301 WMO (maatschappelijke participatie)	-10.215	-10.214	-11.134	-921
302 Toegang zorg en ondersteuning (w.o. Gebiedsteam)	-698	-698	-666	32
303 Inkomensondersteuning	-9.395	-10.589	-11.344	-755
304 Participatie	-6.619	-8.284	-7.953	331
305 Jeugdwet	-7.509	-7.758	-9.712	-1.954
306 Gezondheid	-1.157	-1.161	-1.211	-50
307 Welzijnswerk	-673	-1.156	-1.108	48
308 Onderwijs (kinderopvang / vve)	-1.238	-2.256	-1.344	911
Totaal Lasten	**-37.503**	**-42.115**	**-44.473**	**-2.358**
Saldo baten en lasten	**-26.377**	**-27.990**	**-30.895**	**-2.905**
Onttrekkingen				
390 Mutaties reserves programma 3	98	458	413	-45
Totaal Onttrekkingen	**98**	**458**	**413**	**-45**
Saldo onttrekkingen en stortingen	**98**	**458**	**413**	**-45**
Resultaat	**-26.279**	**-27.532**	**-30.482**	**-2.950**

Toelichting op de verschillen

Bedragen x €1.000

Onderdeel	Omschrijving	Verschil 2025	Incidenteel (I) / Structureel (S)
Baten			
301 WMO (maatschappelijke participatie)			
	De gemeente Leeuwarden ontvangt als centrumgemeente de SPUK Beschermd Wonen, aan het einde van het jaar wordt het niet bestede deel verdeeld over de Friese gemeenten	338	I
	Een onderdeel van deze SPUK Beschermd wonen is het Hoofdlijnen akkoord GGZ 2025, ook deze wordt aan het einde van het jaar verdeeld	84	I
	Voor de WMO voorzieningen zijn meer eigen bijdrages ontvangen	45	I
	Oekraïense vluchtelingen met inkomsten uit werk betalen een eigen bijdrage voor opvang dit was niet geraamd	72	I
	De opvang van Oekraïners heeft meer gekost dan het ontvangen voorschot van het rijk, we verwachten een nabetaling	112	I
	Overige verschillen kleiner dan 50.000	39	I
302 Toegang zorg en ondersteuning (w.o. Gebiedsteam)			
	Overige verschillen kleiner dan 50.000	7	I
303 Inkomensondersteuning			
	Het definitief toegekende BUIG-budget van het rijk voor 2025 is lager uitgevallen dan het voorlopige (geraamde) budget.	-97	I

Onderdeel	Omschrijving	Verschil 2025	Incidenteel (I) / Structureel (S)
	Overige verschillen kleiner dan 50.000	36	I
304 Participatie			
	Er is geen aanspraak op de post Nieuwe wet inburgering nodig geweest. Alle uitgaven voor uitvoering van de Wet inburgering 2021 in 2025 zijn geboekt op de SPUK's G10 Inburgering en G13 onderwijsroute. Dit geldt voor zowel de baten als de lasten.	-119	S
	Voor de SPUK Inburgering en Onderwijsroute was geraamd 701.000 dit is gesplitst in 399.000 in het lopende jaar en 302.000 uit voorgaande jaren. De werkelijke inkomsten van her rijk waren 554.000, het restant van 147.000 is naar de balans geboekt en wordt in de komende jaren uitgegeven. Baten en lasten zijn per saldo 0.	-147	I
	Overige verschillen kleiner dan 50.000	1	I
305 Jeugdwet			
	Diverse terugontvangsten van het Sociaal Domein Fryslân	48	I
	Overige verschillen kleiner dan 50.000	6	I
306 Gezondheid			
	Overige verschillen kleiner dan 50.000	5	I
307 Welzijnswerk			
	Overige verschillen kleiner dan 50.000	4	I
308 Onderwijs (kinderopvang / vve)	*Voor de SPUK Onderwijsachterstandenbeleid en de SPUK Inhalen Covid-19 gerelateerde onderwijsvertragingen 2022 was een bedrag geraamd van 956.000, dit is gesplitst in 464.000 in het lopende jaar en 492.000 (stond op de balans). De werkelijke uitgaven waren 332.000. Baten en lasten zijn per saldo 0.*	-624	I

Onderdeel	Omschrijving	Verschil 2025	Incidenteel (I) / Structureel (S)
	Dit bedrag is geraamd als inkomst en als uitgaaf maar was in beide gevallen niet nodig	-394	S
	Overige verschillen kleiner dan 50.000	37	I
Totaal baten		-547	
Lasten			
301 WMO (maatschappelijke participatie)			
	Er is dit jaar extra gebruik gemaakt van de WMO woonvoorzieningen/woningaanpassingen, dit betrof enkele grote woningaanpassingen	-355	I
	Door een stijging van het aantal clienten is er meer gebruik gemaakt van de Algemene Voorzieningen	-91	S
	Er is wederom meer gebruik gemaakt van Begeleiding en Dagbesteding dan geraamd	-159	S
	De opvang voor de Oekraïners heeft meer gekost dan geraamd, dit wordt opgevangen door grotere bate	-150	I
	Overschrijding personeelskosten sociaal domein, zie toelichting onder deze tabel	-171	S
	Overige verschillen kleiner dan 50.000	5	I
302 Toegang zorg en ondersteuning (w.o. Gebiedsteam)			
	In tegenstelling tot 2024 en 2026 is het budget voor innovatie 3D niet ingezet voor maatregelen in het sociaal	89	I

Onderdeel	Omschrijving	Verschil 2025	Incidenteel (I) / Structureel (S)
	domein. In 2025 zijn die op andere posten geboekt (bv. loonsom USD).		
	Overschrijding personeelskosten sociaal domein, zie toelichting onder deze tabel	-58	I
	Overige verschillen kleiner dan 50.000	1	I
303 Inkomensondersteuning			
	Het aantal huishoudens dat in 2025 een bijstandsuitkering ontving, is met 36 toegenomen ten opzichte van 2024. In 2025 ontvingen 469 inwoners bijstand, terwijl dit er in 2024 nog 433 waren. Het aantal inwoners voor wie in 2025 loonkostensubsidie is verstrekt, is met twee afgenomen ten opzichte van 2024, maar het gemiddelde bedrag per persoon is toegenomen. Door deze ontwikkelingen zijn de uitgaven aan uitkeringen en loonkostensubsidie hoger uitgevallen dan het BUIG-budget dat de gemeente hiervoor heeft ontvangen en in de begroting is opgenomen.	-845	S
	Van diverse regelingen zoals schuldhulpverlening, bijzondere bijstand, geldterugregeling en kwijtschelding is minder gebruik gemaakt	218	I
	Overschrijding personeelskosten sociaal domein, zie toelichting onder deze tabel	-110	I
	Overige verschillen kleiner dan 50.000	-18	I
304 Participatie			
	Er is geen aanspraak op de post Nieuwe wet inburgering nodig geweest. Alle uitgaven voor uitvoering van de Wet inburgering 2021 in 2025 zijn geboekt op de SPUK's G10 Inburgering en G13 onderwijsroute. Dit geldt voor zowel de baten als de lasten.	119	S
	Voor de SPUK Inburgering en Onderwijsroute was geraamd 701.000 dit is gesplitst in 399.000 in het lopende jaar en 302.000 uit voorgaande jaren. De werkelijke uitgaven waren 554.000, het restant van 147.000 is naar de balans geboekt	147	I

Onderdeel	Omschrijving	Verschil 2025	Incidenteel (I) / Structureel (S)
	en wordt in de komende jaren uitgegeven. Baten en lasten zijn per saldo 0.		
	Overschrijding personeelskosten sociaal domein, zie toelichting onder deze tabel	15	I
	Overige verschillen kleiner dan 50.000	50	I
305 Jeugdwet			
	De kosten voor jeugdhulp stijgen doordat de nieuwe inkoopsystematiek sinds 2024 leidt tot hogere en minder flexibele trajectprijzen, dubbele kosten tijdens de overgang en volledige uitbetaling van trajecten, ook bij beperkte inzet. In 2025 komen daar stijgende aantallen verwijzingen, aanpassingen in dagbehandeling, gezinshuizen en pleegzorg én een toename van complexere jeugdigen bij, die vaak duurdere hulp nodig hebben. De huidige contracten lopen eind 2027 af; tot de nieuwe inkoop in 2028 wordt geen kostenafname verwacht, wat in de begroting 2026–2027 moet worden meegenomen.	-1.869	S
	Overschrijding personeelskosten sociaal domein, zie toelichting onder deze tabel	-85	I
306 Gezondheid			
	Overige verschillen kleiner dan 50.000	-50	I
307 Welzijnswerk			
	Overige verschillen kleiner dan 50.000	48	I
308 Onderwijs (kinderopvang / vve)			
	Voor de SPUK Onderwijsachterstandenbeleid en de SPUK Inhalen Covid-19 gerelateerde onderwijsvertragingen 2022 was een bedrag geraamd van 956.000, dit is gesplitst in 464.000 in het lopende jaar en 492.000 (stond op de balans). De werkelijke uitgaven waren 332.000. De baten zijn gelijk aan de lasten.	624	I

Onderdeel	Omschrijving	Verschil 2025	Incidenteel (I) / Structureel (S)
	In de Wet kinderopvang (Wko) is toeslag voor peuteropvang geregeld. De gemeente subsidieert peuteropvang wanneer ouders niet in aanmerking komen voor kinderopvangtoeslag via de Belastingdienst. Het jaarlijks aangevraagde subsidiebedrag hangt af van het aantal niet-toeslag ouders en de af te nemen hoeveelheid uren peuteropvang. In 2025 is het begrote bedrag niet toereikend geweest.	-52	S
	Dit bedrag is geraamd als inkomst en als uitgaaf maar was in beide gevallen niet nodig	394	S
	Overschrijding personeelskosten sociaal domein, zie toelichting onder deze tabel	-63	I
	Overige verschillen kleiner dan 50.000	9	I
Totaal lasten		-2.357	
Toevoegingen aan reserves			
	Geen verschillen	0	
Totaal toevoegingen aan reserves		0	
Onttrekkingen aan reserves			
	Overige verschillen kleiner dan 50.000	-45	I
Totaal onttrekkingen aan reserves		-45	

Onderdeel	Omschrijving	Verschil 2025	Incidenteel (I) / Structureel (S)
Totaal saldo verschil		-2.950	

Verklaring overschrijding loonkosten teams Beleid én Uitvoering Sociaal Domein in 2025

Er is een overschrijding van loonsom van € 717.000 ten laste van Programma 3. De raming van de personeelskosten voor de Oekraine opvang ongeveer € 300.000 was niet in de personeelsbegroting opgenomen. Er was ziektevervanging die niet ten laste is gebracht van het ziektebudget, o.a. bleek het nodig om langer te vervangen op schulddienstverlening om de dienstverlening te kunnen verzorgen. Inmiddels zijn maatregelen getroffen om de inhuur te beperken. De loonsom is verder overschreden door een extra inzet op kwaliteitsmedewerkers en op de uitkeringsadministratie om de bedrijfscontinuïteit van de afdeling te kunnen waarborgen.

Programma 4: Wurk, Bedriuw en Rekreaasje

Waar gaat programma 4 'Wurk, Bedriuw en Rekreaasje' over?

Programmaportefeuillehouder: R. Kempenaar

De gemeente Dantumadiel wil bedrijvigheid blijven bevorderen en zorgen voor een gezond recreatie- en ondernemersklimaat. Door middel van de Versnellingsagenda en samenwerking met onze ondernemers streven we naar economische groei. Wij ondersteunen ondernemers daarbij actief bij het aanvragen van de beschikbare subsidies. We werken via diverse beleidsthema's aan een samenleving waarin maatschappelijke waardecreatie centraal staat. Zo willen we als gemeente bijdragen aan het stimuleren van een inclusieve arbeidsmarkt, waarin meer mensen duurzaam aan het arbeidsproces kunnen deelnemen. Daaraan werken we samen met regionale onderwijsinstellingen, buurgemeenten, provincie Fryslân, Dokwurk en werkgevers. Voor onze inwoners, maar ook voor mensen van buiten de gemeente, gaan we recreatieve voorzieningen zoals bijvoorbeeld Eeltsjemar verbeteren. In de positionering van Dantumadiel worden bestaande concepten zoals de Friese Wouden verder uitgebouwd met een lokale invulling.

Doelen & activiteiten

Overzicht activiteiten	Voortgang	Toelichting
Programma 4: Wurk, Bedriuw en Rekreaasje		
402 Verbeteren detailhandel en structuur		
402.1 Vergroten van ondernemerstevredenheid		
402.1.1 Conform Convenant Bedrijventerreinen bedrijfskavels aanbieden.	O	Het nieuwe grondbeleid is in voorbereiding en er zijn projecten opgestart voor Feanwâlden en Damwâld-Noord.
402.1.2 Betrekken ondernemers bij bereikbaarheid: onderzoek naar nieuwe westelijke Ontsluitingsweg Westereen.	G	De startnotitie gebiedsontwikkeling de Westereen is in ontwikkeling en wordt begin 2026 aan het college aangeboden ter vaststelling.
402.1.3 Afronden detailhandelsvisie.	G	Dit is afgerond. De detailhandelsvisie wordt gebruikt als input voor nieuw op te stellen beleid.
402.1.4 In 2025 onderzoek uitvoeren naar behoefte zondagsopenstelling	G	Zondagsopenstelling is inmiddels gerealiseerd.
402.1.5 Schrijven van een economisch beleidsplan	G	Is in 2024 afgerond.
403 Meer toekomstbestendige, duurzame en innovatieve bedrijvigheid		
403.1 De arbeidsparticipatie van kwetsbare groepen zoals praktijkgeschoolde arbeidskrachten, jongeren in een uitkeringssituatie, herintreders en ouderen groeit met 1,5% in de periode van 2023 - 2025.		
403.1.1 Inzet van het Project meedoen via Dokwurk.	G	Project Meedoen is structureel in de financiering meegenomen waardoor het nu een werkwijze is geworden.
403.1.2 Als gemeente meer regie houden door de inzet van een accounthouder op de activiteiten Kenniswerkplaats en Kennislab, om een sluitende keten te vormen voor arbeidsbemiddeling en toeleiding.	G	Er is contact met de Kenniswerkplaats en het Kennislab om een sluitende keten te vormen.
403.1.3 Stimuleren en mede organiseren van een traject van leven lang leren in samenwerking met Wurkstart.	G	Wurkstart wordt met ingang van 2026 ondergebracht bij Dokwurk. In 2025 zijn hiertoe de voorbereidingen getroffen met Dokwurk.

Overzicht activiteiten	Voortgang	Toelichting
403.1.4 De positie van Dokwurk verstevigen door nog beter in te spelen op de lokale economie en huidige arbeidsmarkt.	G	Periodiek overleg met Dokwurk om deze positie in stand te houden.
403.2 Betere samenwerking en aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt realiseren in het kader van de Versnellingsagenda Noordoost Friesland.		
403.2.1 Doorontwikkeling van wurkstart (leven lang leren).	G	Wurkstart word per ingang van 2026 onderdeel van Dokwurk. In 2025 zijn hiertoe de voorbereidingen getroffen.
403.3 Koppeling maken tussen uitdagingen op de arbeidsmarkt en duurzaamheid.		
403.3.1 Projecten stimuleren vanuit de gemeente die zich richten op duurzaamheid, innovatie en arbeidsmarkt.	G	De projecten Meedoen en Wurkstart zijn uitgevoerd (Wurkstart wordt met ingang van 2026 ondergebracht bij Dokwurk).
404 Een betere uitstraling als aantrekkelijke en gastvrije gemeenten om te recreëren en te verblijven		
404.1 Groei van de gastvrijheidssector		
404.1.1 Eeltsjemar toeristisch ontwikkelen.	G	In het tweede kwartaal van 2026 gaan we aan de slag met het opstellen van een visie recreatie en toerisme Dantumadiel. Daarna gaan we stappen ondernemen om te verkennen op welke wijze er er recreatieve en toeristische ontwikkelingen bij het Eeltsjemar mogelijk zijn.
404.1.2 Inzetten op branding en marketing.	G	Project BIS (Basisinfra-structuur RMT) is afgerond.
404.1.3 Opstellen van een ontwikkelkader.	G	In het tweede kwartaal van 2026 willen we een start te maken met het opstellen van een visie op het gebied recreatie en toerisme binnen de gemeente Dantumadiel. Nadat de raad de startnotitie heeft vastgesteld gaan we aan de slag met het formuleren van kaders die zichtbaar maken waar de gemeente ruimte wil bieden aan groei, waar niet, en onder welke voorwaarden.
404.1.4 Onderzoek naar optimalisatie van fiets- en wandelnetwerk.	O	Doordat in de prioritering woningbouw en bedrijfskavels een hogere prioriteit hebben is er nog niet uitwerking gegeven aan het onderzoek. De gemeente investeert in het vernieuwen van de reeds bestaande fietspaden. Dit is terug te vinden in programma 6.
404.1.5 Stimuleren initiatieven van inwoners.	G	Er worden diverse projecten ondersteund zoals de Noordelijke Woudroute en Klooster Claercamp

Beleidsdocumenten

Beleidsdocumenten per onderwerp
Bereikbaarheid en ruimte voor bedrijven
Convenant bedrijventerreinen Noordoost Fryslân 2022-2035
ANNO pakt troch ANNO 3 2022-2025 samenwerkingsagenda regio Noordoost Fryslân
Verbeteren detailhandel en structuur
Inventarisatie detailhandel Noordoost Friesland
ANNO pakt troch ANNO 3 2022-2025 samenwerkingsagenda regio Noordoost Fryslân
Meer toekomstbestendige, duurzame en innovatieve bedrijvigheid
Versnellingsagenda; Regiodeal Noordoost Fryslân
Een betere uitstraling als aantrekkelijke en gastvrije gemeenten om te recreëren en te verblijven
ANNO pakt troch ANNO 3 2022-2025 samenwerkingsagenda regio Noordoost Fryslân
Land waar je landt: eropuit in de regio Noordoost Fryslân 2020-2030
Ontwerpbegroting 2025 & Meerjarenraming 2026-2028 De Marrekrite
Jaarplan 2025 Stichting Regiomarketing en Toerisme Noordoost Friesland

Verbonden partijen

Verbonden partij	Bijdrage aan beleidsdoelstellingen
Marrekrite	De Marrekrite behartigt binnen de opgedragen taken de gemeenschappelijke belangen van de colleges, met als doel een evenwichtige en gecoördineerde ontwikkeling van de recreatie in de provincie Fryslân, rekening houdende met de belangen van natuur en landschap.
IJswegencentrale Oostergo	Het organiseren van schaatstochten in de regio bij voldoende ijsdikte.

Verbonden partij	Bijdrage aan beleidsdoelstellingen
Stichting RegioMarketing Toerisme	Stichting RegioMarketing en Toerisme (RMT) heeft als doel de regio Noordoost Friesland met al haar kwaliteiten op de kaart te zetten (marketing) en de gasten in het gebied van goede informatie te voorzien (gastheerschap).

Uniforme beleidsindicatoren

Uniforme beleidsindicatoren	Eenheid	Periode	Gemeente Dantumadiel	Nederland
Functiemenging	%	2024	38,70	54,50
Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	2024	164,70	191,40

Leeswijzer uniforme beleidsindicatoren

Uniforme beleidsindicatoren	Toelichting	Bron
Functiemenging	De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel banen als woningen.	LISA
Vestigingen (van bedrijven)	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.	LISA

Overzicht baten en lasten

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primitieve begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Jaarrekening 2025	Verschil 2025
Baten				
401 Economie en werkgelegenheid	47	47	38	-9
403 Recreatie en toerisme	0	0	0	0
Totaal Baten	**47**	**47**	**38**	**-9**
Lasten				
401 Economie en werkgelegenheid	-501	-690	-747	-57
403 Recreatie en toerisme	-198	-281	-224	57
Totaal Lasten	**-699**	**-971**	**-971**	**0**
Saldo baten en lasten	**-651**	**-924**	**-933**	**-9**
Onttrekkingen				
490 Mutaties reserves programma 4	102	345	186	-159
Totaal Onttrekkingen	**102**	**345**	**186**	**-159**
Stortingen				
490 Mutaties reserves programma 4	-77	-77	-77	0
Totaal Stortingen	**-77**	**-77**	**-77**	**0**
Saldo onttrekkingen en stortingen	**25**	**268**	**109**	**-159**
Resultaat	**-626**	**-656**	**-824**	**-168**

Toelichting op de verschillen

Bedragen x €1.000

Onderdeel	Omschrijving	Verschil 2025	Incidenteel (I) / Structureel (S)
Baten			
401 Economie en werkgelegenheid			
	Verschillen kleiner dan €50.000.	-9	I/S
403 Recreatie en toerisme			
	Verschillen kleiner dan €50.000.	0	I/S
Totaal baten		-9	

Onderdeel	Omschrijving	Verschil 2025	Incidenteel (I) / Structureel (S)
Lasten			
401 Economie en werkgelegenheid			
	Vormen verliesvoorziening bedrijventerrein Oostersingel, De Westereen. Zie ook paragraaf grondbeleid.	-208	I
	Overige lasten grondexploitaties bedrijventerreinen en mutaties. Zie ook paragraaf grondbeleid.	76	I
	Er worden minder subsidies verstrekt vanuit het Ondernemersfonds dan begroot. De uitgaven uit het ondernemersfonds worden gedekt uit de Reserve Tariefdifferentiatie OZB. Per saldo hebben deze uitgaven geen effect op het resultaat.	68	I
	Overige verschillen kleiner dan €50.000.	7	I/S
403 Recreatie en toerisme			
	Het opstellen van de recreatieve en toeristische beleidsvisie wordt later uitgevoerd en doorgeschoven naar 2026. De uitgaven worden gedekt uit de Algemene reserve. Per saldo hebben deze uitgaven geen effect op het resultaat.	55	I
	Overige verschillen kleiner dan €50.000	2	I/S
Totaal lasten		0	
Toevoegingen aan reserves			
	Geen verschillen	0	
Totaal toevoegingen aan reserves		0	

Onderdeel	Omschrijving	Verschil 2025	Incidenteel (I) / Structureel (S)
Onttrekkingen aan reserves			
	Er worden minder subsidies verstrekt vanuit het Ondernemersfonds dan begroot. De uitgaven uit het ondernemersfonds worden gedekt uit de Reserve Tariefdifferentiatie OZB. Per saldo hebben deze uitgaven geen effect op het resultaat.	-68	I
	Het opstellen van de recreatieve en toeristische beleidsvisie wordt later uitgevoerd en doorgeschoven naar 2026. De uitgaven worden gedekt uit de Algemene reserve. Per saldo hebben deze uitgaven geen effect op het resultaat.	-55	I
	Overige verschillen kleiner dan €50.000	-36	I
Totaal onttrekkingen aan reserves		-159	
Totaal saldo verschil		-168	

Programma 5: Wenjen en Omjouwing

Waar gaat programma 5 'Wenjen en Omjouwing' over?

Programmaportefeuillehouder: K. Wielstra, W. Strikwerda

De gemeente Dantumadiel wil investeren in de toekomst. Het woningtekort en de hoge energieprijzen zijn de grootste uitdagingen op dit gebied. Duurzaam wonen en aanbod van woningen is in korte tijd van groot belang geworden. Dantumadiel wil daarom de regie pakken op het aanbieden van sociale huur- en sociale koopwoningen en daarmee de doorstroom bevorderen en zo veel mogelijk inspelen op de woonbehoefte van onze inwoners. Hierbij wil Dantumadiel creatief en flexibel zijn, en verder kijken dan de traditionele woonvormen. Denk aan actief grondbeleid, kangoeroewoningen en flexibel wonen. Daarnaast dienen procedures versneld te worden om beter te kunnen inspelen op de woonbehoefte van onze inwoners. De nieuwe omgevingswet biedt hier goede kansen en mogelijkheden voor.

Een belangrijke opgave voor de komende periode is om onze lokale samenleving duurzamer te maken. Veel bestaande woningen dienen verduurzaamd te worden. Dantumadiel wil onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om dit aan te pakken en samenwerken met de inwoners. Het opzetten van lokale energiecoöperaties wordt gestimuleerd en we helpen inwoners om hun eigen woning (beter) te isoleren en om energiebesparende middelen toe te passen. Tevens heeft de gemeente een biodivers, ecologisch en duurzaam groenbeleid en wil zij ook de inwoner stimuleren om hier aan bij te dragen. Dantumadiel wil inzetten op het bevorderen van een circulaire economie. Bedrijven worden gestimuleerd en ondersteund om samen te werken aan het omzetten van afvalstromen in grondstofstromen. Er wordt gestreefd naar een reductie van huishoudelijk afval. Er wordt gewerkt aan een 'Plan voor het dorp van de toekomst': een plan dat actief aandacht geeft aan de ambitie om op een innovatieve manier aan de slag te gaan het veranderende klimaat en de energietransitie.

Doelen & Activiteiten

Overzicht activiteiten	Voortgang	Toelichting
Programma 5: Wenjen en Omjouwing		
501 Wonen		
501.1 In de komende 4 jaar worden er 200 extra wooneenheden gerealiseerd vanuit sociaal oogpunt naast de bestaande productie, waarbij de gemeente de regierol behoudt.		
501.1.1 100 woningen realiseren voor starters en lagere inkomens (onder de €250.000).	O	In nieuwe ontwikkelingen wordt gestuurd op een mix waarbij minimaal 30% bestaat uit sociale huur- of koopwoningen. Gezien de ontwikkelingen op de markt is het zeer twijfelachtig of een grens van €250.000 of minder gehanteerd kan worden als grens voor koopwoningen.
501.1.2 75 woningen realiseren voor senioren appartementen of woonhofjes.	G	Met name in Feanwâlden en De Westereen zijn private initiatieven voor appartementen en woonhofjes die in verschillende stadia verkeren. Het gaat hierbij onder andere om appartementsgebouwen die ook van een lift zijn voorzien. Hiermee zijn deze o.a. geschikt voor senioren.

Overzicht activiteiten	Voortgang	Toelichting
501.1.3 Het vaststellen van beleid over pré mantelzorg-, kangoeroewoningen, flexibel wonen en tiny houses waardoor er ten minste 25 alternatieve woonvormen gerealiseerd kunnen worden.	O	Het college heeft inmiddels een concept-versie van beleid voor pré-mantelzorgwoningen vastgesteld. Dit zal binnenkort ter inzage worden gelegd. Gezien de beschikbare capaciteit in 2025 is er nog geen mogelijkheid geweest voor het opstellen van nieuw beleid. Per initiatief zal daarom met een positieve grondhouding naar aanvragen gekeken worden. Inmiddels zijn we gestart met een pilot-project voor tiny houses/kleine woningen.
502 Duurzaamheid		
502.1 De hoeveelheid huishoudelijk restafval naar maximaal 100kg per inwoner per jaar in 2025.		
502.1.1 Inwoners en de mienskip worden betrokken en actief gestimuleerd om zo weinig mogelijk afval te produceren (afvalpreventie) door middel een campagne in de mienskip en op scholen in begin 2023.	G	Het stimuleren van inwoners om zo weinig mogelijk afval te produceren is een continu proces, hier blijven we mee doorgaan.
502.1.2 Inwoners en de mienskip worden betrokken en actief gestimuleerd om hun afval zo goed mogelijk te scheiden door middel van een campagne in de mienskip en op scholen in begin 2023.	G	Het stimuleren van inwoners om het afval zo goed mogelijk te scheiden is een continu proces, hier blijven we mee doorgaan. De campagne is nog niet afgerond. Door de nieuwe inrichting van de milieustraat, kan er ook beter worden gescheiden.
502.1.3 Samen met burger een plan ontwikkelen voor afvalpreventie en afvalscheiding.	O	Het grondstoffenbeleid wordt meegenomen in de duurzaamheidsagenda.
502.1.4 De bron- en nascheiding van de huishoudelijk afvalinzameling en -verwerking wordt verder ontwikkeld zodat zo veel mogelijk huishoudelijk afval kan worden hergebruikt.	G	In samenwerking met Omrin wordt continu gestreefd naar het verder optimaliseren van de bron- en nascheiding. Omrin is van plan om een nieuwe nascheidingsfabriek te bouwen, waardoor ons afval nog beter kan worden gescheiden.
502.2 70% van de elektriciteit van de gehele gemeente wordt duurzaam opgewekt in 2030 en een besparing creëren van 1,5% procent energie per jaar.		
502.2.1 In 2023 een plan 'Dorp van de toekomst' gericht op klimaatverandering en energietransitie, gereed te hebben om de ambitie te kunnen realiseren en hierbij de mienskip bij betrekken.	O	Het ontwikkelen van het integrale plan 'Dorp van de toekomst' is binnen de raadsperiode niet meer realistisch. Wel wordt de opgave verweven in verschillende beleidsdocumenten zoals de woonzorgvisie en groenstructuurvisie.
502.2.2 Stimuleren van opzetten energie coöperaties.	G	Samen met Enerzjykoöperaasje Feanwâlden zijn de mogelijkheden bekeken voor nieuwe energie opwek projecten.
502.2.3 Plan op te stellen in 2024 om het maatschappelijk vastgoed te verduurzamen.	G	Het opstellen van de duurzame meer-jaren-onderhoudsprogramma's van onze panden is aanbesteed en zit in de afrondingsfase. Dat is begin 2026 gereed. Via het KlimOp-traject van de provincie is hiervoor een bijna kostendekkende subsidie verkregen.

Overzicht activiteiten	Voortgang	Toelichting
502.2.4 Het realiseren van een gemeentelijk circulair ambachtscentrum waardoor het hergebruik van producten binnen de gemeente optimaal wordt gefaciliteerd. In samenwerking met: Dokwurk, Kringloopwinkels en Milieustraten.	R	Het ontwikkelen van een circulair ambachtcentrum neemt veel tijd in beslag en zal mogelijk niet allemaal binnen de programmaperiode gerealiseerd worden, maar het wordt gedeeltelijk in fases gerealiseerd. We zijn samen met de gemeente Noardeast-Fryslan en kringloopwinkels bezig met het opzetten van een voorsorteerstation op de milieustraat. Op dit moment blokeerd Omrin de verdere ontwikkeling van het voorscheidingsstation
502.3 De energiearmoede wordt zodanig verminderd dat in 2030 alle inwoners blijvend in hun energiebehoefte kunnen voorzien op basis van een maatschappelijk verantwoord niveau van levensonderhoud.		
502.3.1 Uitvoering geven aan het project Energiearmoede.	G	De witgoedwissel en energiecoach worden momenteel ingezet als maatregelen tegen de energiearmoede. Omdat er geen vraag meer was naar de Ljochtbus, is deze gestopt per januari 2026.
503 Ruimtelijke kwaliteit / RO / bouwen		
503.1 De kwaliteit en aantrekkelijkheid van de woningvoorraad en woonomgeving verbeteren en te verduurzamen.		
503.1.1 Faciliteren in het verduurzamen van de bestaande woningen.	G	Sinds 2024 is de isolatiesubsidie van de gemeente Dantumadiel actief. In 2025 heeft de raad een besluit genomen over de besteding van de subsidie van het Volkshuisvestingsfonds. Vanaf 2026 is er daardoor subsidie beschikbaar voor woningeigenaren met een laag inkomen en een slecht geïsoleerde woning. Ook is het energieloket uitgebreid om inwoners te helpen bij het verduurzamen van hun woning.
503.1.2 Het maken van dorpsbiografieën.	G	Dorpsbiografie van De Westereen is afgerond. De dorpsbiografieën voor de andere dorpen zijn nu in concept en zijn bijna gereed.
503.1.3 Meer aandacht voor groen in (nieuwbouw) wijken en buitenfaciliteiten verbeteren met parken en tuinen.	G	In nieuwbouwprojecten krijgt groen de benodigde aandacht in het kader van algehele gebiedsontwikkeling. Het groenstructuurplan is vastgesteld in 2025.
503.2 De doorlooptijd van planvoorbereiding voor ruimtelijke projecten met 40% versnellen.		
503.2.1 Plan van aanpak opzetten en hier acties op ondernemen.	G	Er wordt gewerkt aan een plan van aanpak voor een projectbureau. De raad is middels informatiebijeenkomsten geïnformeerd over het proces van gebiedsontwikkeling en de (on)mogelijkheden hier versnelling in te brengen.

Beleidsdocumenten

Beleidsdocumenten per onderwerp
Wonen
Woonvisie 2021
Prestatieafspraken
KAW woningmarktmonitor
Duurzaamheid
Friese energievisie
Transitievisie warmte
Ruimtelijke kwaliteit / RO / bouwen
Structuurvisie Dantumadiel
Beeldkwaliteitsplannen
Welstandsnota
Bestemmingsplannen

Verbonden partijen

Verbonden partij	Bijdrage aan beleidsdoelstellingen
Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing (FUMO)	De FUMO is de Friese vertaling van de landelijk in te stellen Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD's). Doel is kwaliteitsverbetering en verhoging van de efficiency van de uitvoering van wettelijke milieutaken van gemeenten en provincies.
Welstandszorg Hûs en Hiem	Het voorzien van de gemeenten in de welstandsadvisering als bedoeld in de Woningwet en advisering over toepassing van de Monumentenwet.
Friese Energietafel (FET)	De Fet is een samenwerkingsverband van de gemeenten in Fryslân dat zich inzet voor schone energie in Fryslân. Doelen zijn om expertise, capaciteit en kennis te kunnen bundelen, energievraagstukken gezamenlijk te kunnen aanpakken, meer grip en regie op samenhang in de uitvoering te krijgen en initiatieven te kunnen aanjagen en mogelijk maken.

Uniforme beleidsindicatoren

Uniforme beleidsindicatoren	Eenheid	Periode	Gemeente Dantumadiel	Nederland
Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	2024	196,00	148,00
Hernieuwbare elektriciteit	%	2022	42,60	32,50
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	2024	2,70	8,40
Demografische druk	%	2025	85,80	70,70

Leeswijzer uniforme beleidsindicatoren

Uniforme beleidsindicatoren	Toelichting	Bron
Omvang huishoudelijk restafval	Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval.	CBS
Hernieuwbare elektriciteit	Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.	RWS
Nieuw gebouwde woningen	Nieuw gebouwde woningen, exclusief overige toevoegingen, zoals transformaties.	Basisregistratie adressen en gebouwen
Demografische druk	De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.	CBS

Overzicht baten en lasten

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primitieve begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Jaarrekening 2025	Verschil 2025
Baten				
501 Ruimtelijke ontwikkeling / ruimtelijke kwaliteit	1.065	1.127	612	-515
502 Wonen	272	2.044	2.592	548
503 Milieu	363	3.735	1.392	-2.342
508 Afvalbeleid en afval inzameling	2.303	2.370	2.326	-44
Totaal Baten	**4.003**	**9.276**	**6.922**	**-2.354**
Lasten				
501 Ruimtelijke ontwikkeling / ruimtelijke kwaliteit	-1.638	-2.516	-511	2.005
502 Wonen	-944	-1.974	-1.057	917
503 Milieu	-1.322	-4.683	-2.221	2.462
508 Afvalbeleid en afval inzameling	-1.800	-1.878	-1.942	-64
Totaal Lasten	**-5.704**	**-11.050**	**-5.731**	**5.319**
Saldo baten en lasten	**-1.701**	**-1.774**	**1.191**	**2.965**
Onttrekkingen				
590 Mutaties reserves programma 5	310	2.516	520	-1.996
Totaal Onttrekkingen	**310**	**2.516**	**520**	**-1.996**
Stortingen				
590 Mutaties reserves programma 5	0	-2.306	-2.306	0
Totaal Stortingen	**0**	**-2.306**	**-2.306**	**0**
Saldo onttrekkingen en stortingen	**310**	**210**	**-1.786**	**-1.996**
Resultaat	**-1.391**	**-1.564**	**-595**	**969**

Toelichting op de verschillen

Bedragen x €1.000

Onderdeel	Omschrijving	Verschil 2025	Incidenteel (I) / Structureel (S)
Baten			
501 Ruimtelijke ontwikkeling / Ruimtelijke kwaliteit			
	Baten grondexploitaties woningbouw vanuit verkopen en mutaties. Zie ook paragraaf grondbeleid.	-514	I

Onderdeel	Omschrijving	Verschil 2025	Incidenteel (I) / Structureel (S)
	Overige verschillen kleiner dan €50.000.	-1	I/S
502 Wonen			
	Er zijn meer aanvragen gedaan ten behoeve van de leges titel 2 bouw en woningen dan verwacht. Daardoor zijn er meer leges ontvangen dan begroot.	140	I
	Er is een tweede last onder dwangsom opgelegd om een overtreding met betrekking tot de opslag van mest ongedaan te maken. Deze gebeurtenis heeft plaatsgevonden na de 2e turap en daardoor niet opgenomen in de begroting. Er is niet binnen de gestelde termijn gehoor gegeven aan het verzoek om de overtreding te beëindigen. Hierdoor wordt de dwangsom verbeurd. De opgelegde dwangsom is grotendeels als oninbaar verklaart, zie ook programma Overhead, en heeft daardoor gering effect op het resultaat.	375	I
	Overige verschillen kleiner dan €50.000.	33	I/S
503 Milieu			
	Dit betreffen de vooruit ontvangen middelen voor de Aanpak energiearmoede. Hiervoor heeft de gemeente een subsidie ontvangen van het Rijk. Het resterende budget wordt doorgeschoven naar 2026. Aan de lastenkant is hetzelfde bedrag opgenomen. Per saldo heeft deze afwijking geen invloed op het resultaat.	-342	I
	Dit betreffen de vooruit ontvangen middelen voor de Lokale Aanpak Isolatie. Hiervoor heeft de gemeente een subsidie ontvangen van het Rijk. Het resterende budget wordt doorgeschoven naar 2026. Aan de lastenkant is hetzelfde bedrag opgenomen. Per saldo heeft deze afwijking geen invloed op het resultaat.	-1.840	I
	Dit betreffen de vooruit ontvangen middelen voor tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE). Hiervoor heeft de gemeente een subsidie ontvangen van het Rijk. Het resterende budget wordt doorgeschoven naar 2026. Aan de lastenkant is hetzelfde bedrag opgenomen. Per saldo heeft deze afwijking geen invloed op het resultaat.	-292	I

Onderdeel	Omschrijving	Verschil 2025	Incidenteel (I) / Structureel (S)
	Dit betreffen de ontvangen middelen voor de subsidieregeling Natuurvriendelijk isoleren Fryslân. Hiervoor heeft de gemeente een subsidie ontvangen van de provincie. De middelen zijn niet in de begroting opgenomen. Aan de lastenkant is hetzelfde bedrag opgenomen. Per saldo heeft deze afwijking geen invloed op het resultaat.	135	I
	Overige verschillen kleiner dan €50.000.	-3	I/S
508 Afvalbeleid en afval inzameling			
	Verschillen kleiner dan €50.000.	-44	I/S
Totaal baten		-2.354	
Lasten			
501 Ruimtelijke ontwikkeling / Ruimtelijke kwaliteit			
	Lasten grondexploitaties woningbouw vanuit verkopen en mutaties. Zie ook paragraaf grondbeleid.	1.099	I
	De werkzaamheden voor een definitieve implementatie van de omgevingswet worden in de komende jaren uitgevoerd. Het project wordt gedekt uit de algemene reserve en heeft daardoor geen invloed op het resultaat.	915	I
	Het wenplan Driezum is onherroepelijk vastgesteld. Met het vaststellen kan het voorbereidingskrediet (anterieure overeenkomst) afgesloten worden, het restant is een voordeel op de exploitatie.	62	I
	Overige verschillen kleiner dan €50.000	-71	I/S
502 Wonen			

Onderdeel	Omschrijving	Verschil 2025	Incidenteel (I) / Structureel (S)
	Voor het Volkshuisvestingsfonds zijn er in 2025 nog geen uitgaven gedaan. Het volkshuisvestingsfonds wordt gedekt door de bestemmingsreserve volkshuisvestingsfonds. Per saldo heeft deze afwijking geen invloed op het resultaat.	766	I
	De aanleg van woonwagenstandplaatsen binnen de gemeente is nog niet gerealiseerd. Het project wordt gedekt uit de algemene reserve en heeft daardoor geen invloed op het resultaat.	137	I
	Gedeelte van het project dorpsbiografieën wordt in 2026 uitgevoerd. Het project wordt gedekt uit de algemene reserve en heeft daardoor geen invloed op het resultaat.	52	I
	Overige verschillen kleiner dan €50.000.	-38	I/S
503 Milieu			
	Lokale Aanpak Isolatie, zie ook baten. Per saldo heeft deze afwijking geen invloed op het resultaat.	1.840	I
	Aanpak energiearmoede, zie ook baten. Per saldo heeft deze afwijking geen invloed op het resultaat.	342	I
	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE), zie ook baten. Per saldo heeft deze afwijking geen invloed op het resultaat.	292	I
	Subsidieregeling Natuurvriendelijk isoleren Fryslân, zie ook baten. Per saldo heeft deze afwijking geen invloed op het resultaat.	-135	I
	Voor de Bosk fase 2 is een subsidieregeling ingesteld voor het stimuleren van het gebruik van biobased isolatiematerialen en regenwaterhergebruik. Er is nog geen gebruik gemaakt van deze regeling in 2025 en wordt doorgeschoven naar 2026. De regeling wordt gedekt uit de algemene reserve en heeft daardoor geen invloed op het resultaat.	109	I
	Overige verschillen kleiner dan €50.000.	14	I/S

Onderdeel	Omschrijving	Verschil 2025	Incidenteel (I) / Structureel (S)
508 Afvalbeleid en afval inzameling			
	Verschillen kleiner dan €50.000.	-64	I/S
Totaal lasten		5.319	
Toevoegingen aan reserves			
	Geen verschillen	0	
Totaal toevoegingen aan reserves		0	
Onttrekkingen aan reserves			
	Omgevingswet, zie 501 Ruimtelijke ontwikkeling / ruimtelijke kwaliteit.	-915	I
	Aanleg woonwagenstandplaatsen, zie 502 Wonen.	-137	I
	Dorpsbiografieën, zie 502 Wonen.	-52	I
	Subsidieregeling biobased en regenwaterhergebruik de Bosk Fase 2, zie 503 Milieu.	-109	I
	Volkshuisvestingsfonds, zie 502 wonen.	-766	I
	Overige verschillen kleiner dan €50.000.	-17	I
Totaal onttrekkingen aan reserves		-1.996	

Onderdeel	Omschrijving	Verschil 2025	Incidenteel (I) / Structureel (S)
Totaal saldo verschil		969	

Programma 6: Iepenbiere Romte

Waar gaat programma 6 'Iepenbiere Romte' over?

Programmaportefeuillehouder: K. Wielstra

De komende bestuursperiode zal er extra ingezet worden op de kwaliteit van de openbare ruimte. Goede bereikbaarheid met oog voor mindervalide weggebruikers en een kwaliteitsverbetering van het fietsennetwerk zijn hierbij belangrijke speerpunten. Gemeente Dantumadiel wil ook meer duidelijkheid en eenheid in de bebording en markeringen op de doorgaande wegen. Er dient een inhaalslag te worden gemaakt op het onderhoud van de openbare ruimte om de toegankelijkheid en de veilige bereikbaarheid te kunnen waarborgen. Het beheer van onze kapitaalgoederen in de openbare ruimte zal worden geoptimaliseerd om de balans tussen kosten en risicosturing te verbeteren.

Daarnaast is behoud van onze natuur een groot goed. De kwaliteit van de natuur moet behouden worden en de biodiversiteit vergroot. Het groenbeleid is biodivers, ecologisch en duurzaam. Inwoner en bedrijven worden gestimuleerd om hier ook een bijdrage aan te leveren.

Doelen & activiteiten

Overzicht activiteiten	Voortgang	Toelichting
Programma 6: Iepenbiere Romte		
602 Onderhoudskwaliteit openbare ruimte		
602.1 Beheer van kapitaalgoederen Openbare Ruimte optimaliseren om de balans tussen kosten, bedrijfszekerheid en risicosturing te verbeteren.		
602.1.1 Verkennend onderzoek voor de haalbaarheid van assetmanagement van kapitaalgoederen.	G	Assetmanagement is onlosmakelijk verbonden met het beleid op kapitaalgoederenbeheer. In 2026 wordt er nieuw beleidsplan kapitaalgoederen aan de raad ter besluitvorming voorgelegd. De basis daarvan is risicosturing en integraliteit.
603 Duurzame inrichting openbare ruimte		
603.1 Bevorderen van de biodiversiteit binnen de openbare ruimte.		
603.1.1 Uitwerken van een paragraaf 'biodiversiteit' in de beleidsplannen Openbare Ruimte.	G	Een paragraaf biodiversiteit is opgenomen in de groenstructuurvisie, welke door de raad is vastgesteld in september 2025. Als vervolg hierop wordt een programma biodiversiteit 2027-2031 opgesteld.
603.1.2 Het realiseren en stimuleren van maatregelen: delen intensief gazon extensief beheren, bloembollen aanplanten, geveltuinen aanleggen, extra inheemse bomen aanplanten, vogelbosjes aanleggen en inzaaien bloemenweides binnen de bebouwde kom	G	Bloemenweides Het inzaaien met bloemen-/kruidenmengsels als jaarlijks terugkerende maatregel aansluitend op de motie: Kleur en Fleur in centrum gebieden. Ter plaatse van de betreffende locaties zijn bordjes geplaatst met een toelichting. Inheemse bomen Bij nieuwe beplantingsplannen en aanplant is hoofzakelijk gekozen om inheemse soorten toe te passen. Voorbeeld is Boomfeestdag .

Overzicht activiteiten	Voortgang	Toelichting
604 Verkeer/mobiliteit		
604.1 Het creëren van veilige en duurzame bereikbaarheid voor alle relevante mobiliteitsvormen.		
604.1.1 Opstellen mobiliteitsplan (GMP) in 2023 en een uitvoeringsprogramma Verkeer en Mobiliteit..	G	In de collegevergadering van 22 juli heeft het college het mobiliteitsprogramma vastgesteld.
604.1.2 Inhaalslag realiseren op het onderhoud van openbare ruimte om de toegankelijkheid en veiligheid te verbeteren.	G	In de afgelopen periode is er een inhaalslag uitgevoerd. Echter, vanwege de winter 2025 / 2026 en de vele kabels die in de afgelopen periode zijn gelegd is het maar de vraag of deze inhaalslag het beoogde doel heeft bereikt. In Q1 2026 wordt de wegeninspectie opnieuw uitgevoerd. Met deze inspectie wordt het kwaliteitsverloop opnieuw beoordeeld en moet blijken of de vastgestelde kwaliteit behaald is.
604.1.3 Realiseren van een hoofdfietsroute Damwâld – Feanwâlden met aansluiting op de Koarndyk.	G	Hoofdfietsroute Damwâld - Feanwâlden is gerealiseerd met uitzondering van het gedeelte Oastein. In Q2 2026 wordt dit laatste deel afgerond. In 2026/2027 wordt nog het tracé Damwâld - Koailoane aangepakt.
604.1.4 Samen met de Provincie Fryslân zorgdragen voor een plan voor veilige en doeltreffende herinrichting van de N361 Lauwersseewei waarbij zo veel mogelijk koppelkansen worden benut.	G	Afgerond.
604.2 De fysieke toegankelijkheid van winkelkernen voor mensen met een beperking één inrichtingsniveau omhoog te brengen.		
604.2.1 Startnotitie ontwikkelen met als doel het 'keurmerk toegankelijkheid' op minimaal het niveau 'brons' te behalen.	G	Bureau Ongehinderd voert op dit moment een inventarisatie uit; de zogenaamde MKB route. Bij deze inventarisatie worden bedrijven binnen de gemeente getoetst op de toegankelijkheid en krijgen dan een aanbeveling en een keurmerk (goud, zilver of brons). Toegankelijkheid is als thema opgenomen in het GMP én in het op te stellen kapitaalgoederenbeleid dat volgend jaar wordt opgesteld.
604.3 Infrastructuur voor recreatie en toerisme opwaarderen.		
604.3.1 Verbreden van fietspaden en omvormen naar beton of asfalt en netwerken op elkaar aansluiten.	G	In de afgelopen periode is de Rinewâl en het Koekoekspaad fase 2 verbreed en voorzien van een betonverharding. Tevens is er een beton fietspad aangelegd langs een deel van de Melkemawei in Rinsumageast. In 2025 is in het kader van het project "Verbeteren trochfytsrûte" de fietsroute Damwâld - Feanwâlden grotendeels voorzien van een betonverharding en verbreed. Het deel tussen Damwâld en Sanjesafari is al uitgevoerd. Er is vanuit het Rijk een subsidie toegekend voor de omvorming van fietspaden bij Wâlterswâld en De Falom/Feanwâlden. Tevens heeft de raad cofinanciering beschikbaar gesteld voor deze fietspaden. De uitvoering hiervan is in 2026.

Overzicht activiteiten	Voortgang	Toelichting
604.3.2 Koppelkansen verzilveren die bijdragen aan de haalbaarheid van realisatie vaarroute Âldtsjerk – Rinsumageast - Dokkum	G	De kaders van de vaarroute zijn opgenomen in de regiodeal. Er is regelmatig contact met de stichting noordelijke woudroute. Momenteel wordt er gewerkt aan het haalbaarheidsonderzoek door de stichting, met steun vanuit de gemeente. Ook bij bouwplan Rinsumageast is er rekening gehouden met de mogelijke aanleg van een vaarroute.

Beleidsdocumenten

Beleidsdocumenten per onderwerp
Riolering
Gemeentelijk rioleringsplan (2022-2026)
Onderhoudskwaliteit openbare ruimte
Beleidsplan Groen Dantumadiel 2022-2026
Beleidsplan Waterwegen Dantumadiel 2022-2026
Beleidsplan Kunstwerken 2022-2026
Beleid en beheerplan Openbare Verlichting 2022-2026
Beleid en beheerplan Wegen 2022-2026
Beleidsplan beheer en onderhoud gemeentelijke gebouwen 2022-2026
Duurzame inrichting openbare ruimte
Groenstructuurvisie Dantumadiel 2025
Handboek Inrichting Openbare Ruimte Dantumadiel
Verkeer/mobiliteit
Gemeentelijk Mobiliteitsprogramma Dantumadiel (2025-2034).
Mobiliteitsvisie “Ferbining” (ANNO) (2020)

Beleidsplan Gladheidsbestrijding (2024-2028)
Verkeersstructuurplan Dantumadiel (2012)

Verbonden partijen

Verbonden partij	Bijdrage aan beleidsdoelstellingen
GR Dokwurk	Instandhouden c.q. realiseren van de vastgestelde onderhoudskwaliteit van de openbare ruimte.
Coöperatie Openbare Verlichting & Energie Fryslân UA	Het inkopen van energie en het beheer en onderhoud van elektrische oplaadinfrastructuur.

Overzicht baten en lasten

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primitieve begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Jaarrekening 2025	Verschil 2025
Baten				
504 Verkeer en vervoer / Mobiliteit	4	150	153	4
601 Beheer openbare ruimte	2.165	2.473	2.574	101
603 Beheer en onderhoud sportvelden en gebouwen	187	187	383	196
604 Beheer en onderhoud begraafplaatsen	0	0	0	0
Totaal Baten	**2.355**	**2.809**	**3.110**	**301**
Lasten				
504 Verkeer en vervoer / Mobiliteit	-206	-518	-308	210
601 Beheer openbare ruimte	-7.261	-8.169	-7.860	309
603 Beheer en onderhoud sportvelden en gebouwen	-1.139	-1.310	-1.288	22
604 Beheer en onderhoud begraafplaatsen	-42	-42	0	42
Totaal Lasten	**-8.649**	**-10.040**	**-9.456**	**583**
Saldo baten en lasten	**-6.293**	**-7.231**	**-6.347**	**884**
Onttrekkingen				
690 Mutaties reserves programma 6	320	784	241	-543
Totaal Onttrekkingen	**320**	**784**	**241**	**-543**
Stortingen				
690 Mutaties reserves programma 6	-176	-176	-176	0
Totaal Stortingen	**-176**	**-176**	**-176**	**0**
Saldo onttrekkingen en stortingen	**144**	**608**	**64**	**-543**
Resultaat	**-6.150**	**-6.623**	**-6.282**	**341**

Toelichting op de verschillen

Bedragen x €1.000

Onderdeel	Omschrijving	Verschil 2025	Incidenteel (I) / Structureel (S)
Baten			
504 Verkeer en vervoer / Mobiliteit			
	Verschillen kleiner dan €50.000.	4	I/S
601 Beheer openbare ruimte			
	Het totale saldo van uitgaven en inkomsten op riolering is gestort in de egalisatie voorziening en blijft hierdoor voor dit doel beschikbaar. Er is dit jaar minder uit de voorziening onttrokken dan begroot.	-60	I
	Overige verschillen kleiner dan €50.000	161	I/S
603 Beheer en onderhoud sportvelden en gebouwen			
	Betreffen grondverkopen gronden en gebouwen buiten grondexploitaties die niet in de begroting zijn opgenomen.	226	I
	Overige verschillen kleiner dan €50.000.	-30	I/S
604 Beheer en onderhoud begraafplaatsen			
	Geen verschillen	0	
Totaal baten		301	
Lasten			

Onderdeel	Omschrijving	Verschil 2025	Incidenteel (I) / Structureel (S)
504 Verkeer en vervoer / Mobiliteit			
	Haalbaarheidsonderzoek verkeersoplossing De Westereen doorgeschoven naar 2026. Het project wordt gedekt uit de algemene reserve en heeft daardoor geen invloed op het resultaat.	100	I
	Er is in 2025 gestart met de startnotitie toegankelijkheid en veiligheid. Het restant van het project wordt voortgezet in 2026. Het project wordt gedekt uit de algemene reserve en heeft daardoor geen invloed op het resultaat.	91	I
	Overige verschillen kleiner dan €50.000.	19	I/S
601 Beheer openbare ruimte			
	Er zijn minder uitgaven op onderhoud bermen en groen. Dat is te verklaren door een voordeel in de nieuwe raamovereenkomst. Er is o.a. een aanpassing in de frequentie van het maaien en ook in het afvoeren van de afvalstromen zit een voordeel.	65	I
	Na afrekening van het project Gebiedsontwikkeling Centrale As is er nog geld beschikbaar voor de rafelranden en eventuele herstelwerkzaamheden. De middelen worden gedekt uit de algemene reserve, per saldo heeft deze afwijking geen invloed op het resultaat.	304	I
	Dit betreft een extra toevoeging aan de voorziening groot onderhoud kunstwerken naar aanleiding van een nieuwe planning groot onderhoud.	-276	I
	Overige verschillen kleiner dan €50.000.	216	I/S
603 Beheer en onderhoud sportvelden en gebouwen			
	Er zijn hogere exploitatiekosten gemaakt voor de Campus Damwâld (zie programma 2). Dekking voor deze kosten staan in programma 6 (sporthalbeheer) waardoor het in	55	I

Onderdeel	Omschrijving	Verschil 2025	Incidenteel (I) / Structureel (S)
	dit programma tot een voordeel leidt. Per saldo is het verschil gering.		
	Overige verschillen kleiner dan €50.000.	-33	I/S
604 Beheer en onderhoud begraafplaatsen			
	Verschillen kleiner dan €50.000	42	I
Totaal lasten		583	
Toevoegingen aan reserves			
	Geen verschillen	0	
Totaal toevoegingen aan reserves		0	
Onttrekkingen aan reserves			
	Haalbaarheidsonderzoek verkeersoplossing De Westereen, zie 504 verkeer en vervoer/mobiliteit.	-100	I
	Startnotitie toegankelijkheid en veiligheid, zie 504 verkeer en vervoer/mobiliteit.	-91	I
	Gebiedsontwikkeling Centrale As, zie 601 Beheer openbare ruimte.	-304	I
	Overige verschillen kleiner dan €50.000.	-48	I

Onderdeel	Omschrijving	Verschil 2025	Incidenteel (I) / Structureel (S)
Totaal onttrekkingen aan reserves		-543	
Totaal saldo verschil		341	

Algemiene dekkingsmiddels, Overhead, Heffing VPB en Onvoorzien

Algemiene dekkingsmiddels

Waar gaat Algemiene dekkingsmiddels over?

Algemiene dekkingsmiddels
Op grond van het besluit begroting en verantwoording worden de algemene dekkingsmiddelen in de gemeentelijke begroting apart zichtbaar gemaakt.

De algemene dekkingsmiddelen bestaan uit:

- Lokale heffingen
  Dit zijn opbrengsten uit de gemeentelijke belastingen en heffingen en de daarmee samenhangende uitvoeringskosten voor de WOZ, de heffing en de invordering.
- Algemene uitkeringen
  Dit zijn de van het Rijk ontvangen middelen om de gemeentelijke taken uit te voeren. Een deel van dit geld komt uit het Gemeentefonds en wordt uitgekeerd in de vorm van algemene uitkeringen, dit is inclusie de decentralisatie-uitkering “sociaal domein”.
- Dividend
  Dit zijn de opbrengsten (dividend) uit de deelnemingen in de BNG.
- Overige algemene dekkingsmiddelen
  Dit zijn de overige algemene dekkingsmiddelen waaronder het taakveld treasury en de overige baten en lasten (stelposten).

Mutaties in de reserves
Op grond van het besluit begroting en verantwoording worden de mutaties in de algemene- en bestemmingsreserves apart zichtbaar gemaakt in de begroting. De mutaties in de reserves die een relatie hebben met een specifiek programma zijn opgenomen onder het desbetreffende programma zodat per programma een resultaat voor en na bestemming zichtbaar is.

Onder algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien vinden rentetoevoegingen plaats aan de algemene reserve en de reserve bouwgrondexploitatie.

Verbonden partijen

Verbonden partij	Bijdrage aan beleidsdoelstellingen
NV Afvalsturing Friesland (Omrin)	De gemeente Dantumadiel is op twee manieren betrokken bij Omrin, als aandeelhouder en als klant/leverancier van afval. De gemeente ontvangt dividend.
NV Bank Nederlandse Gemeenten	Dantumadiel bezit per 31-12-2016 12.285 aandelen, die een belang van € 30.712. vertegenwoordigen (2,50 per aandeel). De gemeente ontvangt dividend.
NV Kabeltelevisie Noordoost Friesland	De gemeente Dantumadiel bezit 26,5% (2.650 x € 50)van de aandelen in NV Kabeltelevisie Noordoost Friesland, maar is niet aansprakelijk voor de ontstane tekorten. De gemeente ontvangt dividend.

Uniforme beleidsindicatoren

Uniforme beleidsindicatoren	Eenheid	Periode	Gemeente Dantumadiel	Nederland
Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	2025	319	398
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro’s	2025	938	957
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro’s	2025	990	1.050

Leeswijzer uniforme beleidsindicatoren

Uniforme beleidsindicatoren	Toelichting	Bron
Gemiddelde WOZ waarde	De gemiddelde WOZ-waarde van woningen.	CBS
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.	COELO
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.	COELO

Overzicht baten en lasten

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primitieve begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Jaarrekening 2025	Verschil 2025
Baten				
090 Lokale heffingen	4.814	4.880	4.860	-21
091 Algemene uitkering	49.069	53.466	53.543	77
092 Dividend	55	85	90	5
093 Overige algemene dekkingsmiddelen	17	455	568	113
Totaal Baten	**53.954**	**58.887**	**59.061**	**175**
Lasten				
090 Lokale heffingen	-160	-267	-147	120
092 Dividend	0	0	0	0
093 Overige algemene dekkingsmiddelen	-1.117	-672	-1.101	-429
Totaal Lasten	**-1.277**	**-939**	**-1.249**	**-309**
Saldo baten en lasten	**52.678**	**57.948**	**57.813**	**-135**
Resultaat	**52.678**	**57.948**	**57.813**	**-135**

Toelichting op de verschillen

Bedragen x €1.000

Onderdeel	Omschrijving	Verschil 2025	Incidenteel (I) / Structureel (S)
Baten			
090 Lokale heffingen			
	Verschillen kleiner dan € 50.000,-	-21	I
091 Algemene uitkeringen			
	In de hoofdzaak betreft dit het positieve effect van de decembercirculaire 2025. Daarnaast heeft er in oktober 2025 nog een kleine negatieve bijstelling van de algemene uitkering over 2024 plaatsgevonden.	77	I
092 Dividend			
	Verschillen kleiner dan € 50.000,-	5	I

Onderdeel	Omschrijving	Verschil 2025	Incidenteel (I) / Structureel (S)
093 Overige algemene dekkingsmiddelen			
	Hogere renteopbrengsten op Schatkistbankieren en de middelen bij de BNG-bank.	73	I
	Verschillen kleiner dan € 50.000,-	40	I
Totaal baten		175	
Lasten			
090 Lokale heffingen			
	Er zijn in 2025 41% minder WOZ-bezwaren ingediend. Als gevolg daarvan zijn er aanzienlijk minder proces- en gerechtskosten voor WOZ-bezwaren gemaakt. Deze daling is overeenkomstig het landelijke beeld en is het gevolg van betere WOZ-taxaties en beperkingen op de vergoedingen van no-cure-no-pay bureaus.	120	S
092 Dividend			
	Geen verschillen	0	
093 Overige algemene dekkingsmiddelen			
	De toevoeging aan de voorziening dubieuze debiteuren is grotendeel te verklaren door drie grote vorderingen die als dubieus zijn aangemerkt. Enerzijds betreft dit een vordering op Groupcard B.V. die het afgelopen jaar failliet is verklaard (EUR 105k). Anderzijds betreft dit een debiteur aan wie het afgelopen jaar twee dwangsommen zijn opgelegd (EUR 428k). *N.B. De opbrengsten van de dwangsommen zijn verantwoord onder programma 5. Het netto nadeel van de dwangsommen ten opzichte van de begroting is EUR 53k (EUR 428k - EUR 375k).*	-533	I

Onderdeel	Omschrijving	Verschil 2025	Incidenteel (I) / Structureel (S)
	De geraamde stelpost stijging energielasten is niet toegerekend aan de programma's en leidt hier tot een voordeel. De energielasten zijn verdeeld over de diverse programma's en zijn in totaal EUR 54k hoger dan geraamd. Het netto voordeel op energielasten is derhalve EUR 49k.	103	S
	De afrekening van de DVO 2024 was EUR 81k lager dan geraamd. Betreft een eenmalige meevaller.	81	I
	Verschillen kleiner dan € 50.000,-	-80	I
Totaal lasten		-309	
Totaal saldo verschil		-135	

Overhead

Waar gaat Overhead over?

Overhead

In het Wijzigingsbesluit vernieuwing BBV wordt onder artikel l, tweede lid onder l de definitie overhead nader geduid. In de toelichting van het Wijzigingsbesluit vernieuwing BBV is de definitie voor overhead van Vensters voor Bedrijfsvoering gehanteerd als uitgangspunt voor de definitie van overhead binnen het BBV. De Commissie BBV heeft als taak om duidelijkheid te verschaffen wanneer de toepassing van deze definitie in de praktijk tot vragen leidt. Dit heeft geleid tot een notitie overhead waarin beschreven is wat wel en wat niet onder de overhead valt.

Overhead bestaat in elk geval uit:

1. Leidinggevenden primair proces (hiërarchisch).
2. Financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie.
3. P&O / HRM.
4. Inkoop (incl. aanbesteding en contractmanagement).
5. Interne en externe communicatie m.u.v. klantcommunicatie (KCC).
6. Juridische zaken.
7. Bestuurszaken en bestuursondersteuning.
8. Informatievoorziening en automatisering (ICT).
9. Facilitaire zaken en Huisvesting.
10. Documentaire Informatie Voorziening (DIV).
11. Managementondersteuning primair proces.

Uniforme beleidsindicatoren

Uniforme beleidsindicatoren	Eenheid	Periode	Gemeente Dantumadiel	Nederland
Overhead	% van totale lasten	2026	15,47	n.v.t.

Leeswijzer uniforme beleidsindicatoren

Uniforme beleidsindicatoren	Toelichting	Bron
Overhead	Overheadkosten: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.	Eigen begroting

Overzicht baten en lasten

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primitieve begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Jaarrekening 2025	Verschil 2025
Baten				
094 Overhead	179	179	321	142
Totaal Baten	**179**	**179**	**321**	**142**
Lasten				
094 Overhead	-10.401	-12.021	-11.300	721
Totaal Lasten	**-10.401**	**-12.021**	**-11.300**	**721**
Saldo baten en lasten	**-10.222**	**-11.842**	**-10.978**	**863**
Onttrekkingen				
098 Mutaties reserves overig	1.719	2.791	1.889	-902
Totaal Onttrekkingen	**1.719**	**2.791**	**1.889**	**-902**
Stortingen				
098 Mutaties reserves overig	-165	-208	-208	0
Totaal Stortingen	**-165**	**-208**	**-208**	**0**
Saldo onttrekkingen en stortingen	**1.554**	**2.583**	**1.681**	**-902**
Resultaat	**-8.669**	**-9.258**	**-9.297**	**-39**

Toelichting op de verschillen

Bedragen x €1.000

Onderdeel	Omschrijving	Verschil 2025	Incidenteel (I) / Structureel (S)
Baten			
094 Overhead			
	Betreft de ontvangst van niet geraamde WAZO-uitkeringen voor personeel.	70	I
	Verschillen kleiner dan € 50.000,-	72	I / S
Totaal baten		142	
Lasten			
094 Overhead			

	De doorberekende apparaatskosten aan het programma Overhead zijn lager dan geraamd. Oorzaak hiervoor ligt grotendeels bij het (deels) doorschuiven van een aantal projecten (o.a. Project digitalisering Sociaal Domein, Project digitalisering algemeen en Jongerennetwerk Jong Dantumadiel). Daarnaast wordt een groot deel van de opleidingskosten, die lager zijn dan geraamd, doorberekend aan het programma Overhead.	673	I
	Het project E-depot en Recordmanagement is gestart in 2025. de resterende middelen (hier als voordeel) worden meegenomen naar 2026.	130	I
	Door een aantal complexe juridische dossiers is er meer juridische ondersteuning ingezet dan geraamd. De inhuur van de juridische ondersteuning is niet alleen ondersteunend, in de vorm van capaciteit en expertise, maar bied gelijktijdig een stuk opleiding van het juridische team.	-65	I
	Verschillen kleiner dan € 50.000,-	-17	I
Totaal lasten		721	
Toevoegingen aan reserves			
	Geen verschillen	0	
Totaal toevoegingen aan reserves		0	
Onttrekkingen aan reserves			
	Er is beperkt gebruik gemaakt van het extra budget voor opleiden van personeel. De onttrekking aan de algemene reserve is derhalve lager dan geraamd.	-306	I
	Er zijn geen kosten gemaakt voor digitalisering in zijn algemeenheid. Project (met bijbehorende kosten) en de dekking vanuit de Algemene reserve worden doorgeschoven naar 2026.	-150	I

	Er zijn geen kosten gemaakt voor de digitale dienstverlening sociaal domein. Project (met bijbehorende kosten) en de dekking vanuit de Algemene reserve worden doorgeschoven naar 2026.	-150	I
	Er is in 2025 gestart met het project aanpak achterstanden fysieke archieven Dantumadiel. Het project wordt voortgezet in 2026, de bijbehorende kosten en de dekking vanuit de Algemene reserve worden doorgeschoven.	-152	I
	Er is in 2025 gestart met het project E-depot en Recordmanagement. Er is in beperkte mate kosten gemaakt. Het project wordt voortgezet in 2026, de bijbehorende kosten en de dekking vanuit de Algemene reserve worden doorgeschoven.	-130	I
	Verschillen kleiner dan € 50.000,-	-14	I
Totaal onttrekkingen aan reserves		-902	
Totaal saldo verschil		-39	

Heffing VPB

Waar gaat Heffing VPB over?

Heffing VPB

Voor een zeer groot aantal activiteiten van de gemeente Dantumadiel geldt dat niet voldaan wordt aan de ondernemingscriteria en dat deze niet belasting- en aangifteplichtig zijn voor de VPB. Er is ofwel sprake van het aanbieden van een “collectief goed” (geen deelname economische verkeer), “normaal vermogensbeheer” of van “structureel verlieslatende activiteiten”.

De gemeente doet alleen aangifte voor haar belaste activiteiten in het kader van de verkoop afvalstromen en het grondbedrijf. Het aan deze activiteiten toe te rekenen vermogen wordt gewaardeerd op de fiscale openingsbalans. Het te betalen bedrag aan VPB op het resultaat behaald met de grondexploitaties is op korte termijn beperkt, tenzij een enorm herstel in de vastgoedmarkt optreedt. Daarom is ervoor gekozen het te betalen bedrag aan VPB als PM-post te oormerken en alleen de externe kosten die gemoeid zijn met het verplichte aangifteproces te begroten.

Overzicht baten en lasten

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primitieve begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Jaarrekening 2025	Verschil 2025
Lasten				
095 Heffing VPB	-13	-13	-7	5
Totaal Lasten	**-13**	**-13**	**-7**	**5**
Saldo baten en lasten	**-13**	**-13**	**-7**	**5**
Resultaat	**-13**	**-13**	**-7**	**5**

Toelichting op wijziging

Bedragen x €1.000

Onderdeel	Omschrijving	Verschil 2025	Incidenteel (I) / Structureel (S)
Lasten			
095 Heffing VPB			
	Verschillen kleiner dan € 50.000,-	5	I
Totaal saldo verschil		5	

Onvoorzien

Waar gaat Onvoorzien over?

Onvoorzien

Op grond van het besluit begroting en verantwoording worden de gereserveerde middelen voor structureel onvoorzien apart zichtbaar gemaakt in de begroting.

Overzicht baten en lasten

Er zijn geen baten en lasten geboekt op 93 Onvoorzien.

Paragrafen

Paragraaf lokale heffingen

1.1 Inleiding

Deze paragraaf gaat over de lokale belastingen en heffingen. Aan de orde komen het beleid ten aanzien van de lokale heffingen, de geraamde inkomsten, de kostendekkendheid van de tarieven, het kwijtscheldingsbeleid dat we hanteren en de lastendruk voor de burger.

De publiekrechtelijke heffingen worden onderscheiden naar belastingen en rechten:
• Belastingen: de opbrengsten van belastingen komen toe aan de algemene middelen en kunnen vrij worden besteed. Dit zijn onder meer de onroerendezaakbelastingen (OZB), de toeristen- en de forensenbelasting. Het criterium kostendekkendheid is hier niet aan de orde;
• Rechten: een recht is een vergoeding voor een concrete prestatie door de gemeente geleverd. De opbrengst van de rechten is niet vrij besteedbaar: de opbrengsten moeten aangewend worden voor de gerelateerde prestaties. Voorbeelden zijn de afvalstoffenheffing, rioolheffing en de leges burgerzaken. Hier geldt een wettelijke norm van maximaal 100% kostendekkendheid.

1.2 Overzicht belastingen en heffingen

Onroerendezaakbelastingen
De onroerendezaakbelastingen zijn de belangrijkste gemeentelijke belastingen waarvan de opbrengst tot de algemene middelen behoort en dus naar eigen inzicht kan worden besteed. De hoogte van de aanslagen is zowel afhankelijk van de waarde van een object, zoals die elk jaar wordt bepaald op basis van de Wet waardering onroerende zaken (hierna: Wet WOZ), als van de door de raad vastgestelde tarieven. Er wordt onderscheid gemaakt tussen tarieven voor eigenaren van woningen, eigenaren van niet-woningen en gebruikers van niet-woningen.

Toeristenbelasting
Met ingang van 1 januari 2021 is de toeristenbelasting ingevoerd. De toeristenbelasting is een algemene belasting en daarmee een algemeen dekkingsmiddel. De belasting is gebaseerd op de gedachte dat door personen die binnen de gemeentegrenzen verblijven en niet zijn ingeschreven in het BRP, maar wel gebruik maken van de (algemene) gemeentelijke voorzieningen, een bijdrage leveren aan deze algemene voorzieningen. De belasting moet dan ook worden gezien als een tegemoetkoming in de kosten van de gemeente voor de instandhouding van die voorzieningen. De belasting wordt verschuldigd voor het houden van verblijf met overnachting tegen vergoeding en wordt geheven van degene die verblijf biedt. Deze is dan op grond van regelgeving bevoegd de belasting te verhalen op de persoon of personen die verblijf houden.

Afvalstoffenheffing
De afvalstoffenheffing is een bestemmingsheffing. De opbrengst vloeit niet naar de algemene middelen, maar dient ter dekking van de kosten van afvalinzameling en –verwerking van huishoudelijke afvalstoffen. Het uitgangspunt is dat deze kosten inclusief de kosten van kwijtschelding volledig worden gedekt uit de opbrengst van de afvalstoffenheffing (100% kostendekking). In de tariefstelling wordt onderscheid gemaakt tussen een- en meerpersoonshuishoudens. Hiermee wordt invulling gegeven aan het principe “de vervuiler betaalt”.

Rioolheffing
De kosten voor het beheren en in stand houden van het rioolstelsel worden door middel van de rioolheffing verhaald op de gebruikers van woningen en niet-woningen die op dat stelsel zijn aangesloten. De gemeente heeft naast de zorgplicht voor gemeentelijk afval- en hemelwater ook de zorgplicht voor grondwater. De opbrengst van de rioolheffing, met als uitgangspunt 100% kostendekking (inclusief kosten van kwijtschelding) wordt gebruikt om de voorzieningen, die dienen voor de uitvoering van genoemde zorgplicht, te bekostigen.

Leges
Per 1 januari 2024 is de nieuwe Omgevingswet ingegaan. De Omgevingswet regelt alles voor de ruimte waarin we wonen en werken. Deze nieuwe wet bundelt en maakt regels eenvoudiger. Met behulp van 1 digitaal loket wordt het makkelijker om ruimtelijke projecten te starten. Dit heeft impact op de legesplichtige activiteiten.

Voor elk van de belastingverordeningen waarbij sprake is van kostenverhaal, zoals de hiervoor aangehaalde verordeningen afvalstoffen- en rioolheffing, moet inzichtelijk worden gemaakt, dat de totale geraamde baten van de verordening niet uitgaan boven de totale lasten van de verordening. Deze opbrengstnorm ziet op de verordening in haar totaliteit, maar anders dan in bijvoorbeeld de Verordening rioolheffing of afvalstoffenheffing worden in de Legesverordening heel veel verschillende diensten van een tarief voorzien. Voorbeelden zijn paspoorten, rijbewijzen, huwelijksvoltrekkingen, omgevingsvergunningen, evenementenvergunningen en drank- en horecavergunningen.

De diensten waarvoor leges worden geheven, zijn in de Legesverordening op samenhang geclusterd.
• Hoofdstuk 1 Algemene dienstverlening;
• Hoofdstuk 2 Dienstverlening en besluiten in het kader van de Omgevingswet;
• Hoofdstuk 3 Dienstverlening vallend onder de dienstenrichtlijn en niet vallend onder hoofdstuk 2

Onder hoofdstuk 1 vallen met name de legestarieven voor diensten van Burgerzaken (paspoorten, rijbewijzen en huwelijksvoltrekkingen).
Onder hoofdstuk 2 vallen de legestarieven voor diensten die verleend worden in het kader van de Omgevingswet.
Onder hoofdstuk 3 vallen de legestarieven voor diensten die uitsluitend verleend worden aan ondernemers zoals de vergunningen in het kader van de Alcoholwet, de evenementenvergunning en de vergunning voor seksbedrijven.

Bij het jaarlijks vaststellen van de legesverordening moet inzichtelijk gemaakt worden dat de totale geraamde baten van de leges niet uitgaan boven de totale geraamde lasten.

1.3 Tarieven en kwijtscheldingsbeleid

Tarieven
100% kostendekking rioolheffing, afvalstoffenheffing en hoofdstukken 1 en 2 legesverordening
Voor de rioolheffing en afvalstoffenheffing en de hoofdstukken 1 en 2 van de legesverordening wordt in beginsel een kostendekking aangehouden van 100%. Dit leidt voor het begrotingsjaar tot gelijkblijvende tarieven voor de rioolheffing en de afvalstoffenheffing.

De inwerkingtreding van de Omgevingswet en de hiermee gepaarde overwegingen en eventuele onzekerheden leiden ertoe dat voor het jaar 2024 geen sprake was van 100% kostendekkendheid (uit voorzichtigheidsprincipe). Voor de leges is aansluiting gezocht bij het ANG-model waarbij vooralsnog een minderopbrengst is ingeschat als gevolg van de invoering van de Omgevingswet. Dit wordt onder andere veroorzaakt doordat activiteiten vervallen waarover nu nog leges geheven worden. Ook zijn er minder vergunningplichten.

Compensatie tarief OZB-woningen met daling/stijging tarief riool- en afvalstoffenheffing
Op 7 juli 2020 is een amendement aangenomen op basis waarvan voor de berekening van het tarief woningen OZB het vertrekpunt weliswaar steeds het inflatiepercentage is, maar dat in aanvulling daarop het tarief ook wordt aangepast om de effecten van een daling en/of stijging van de tarieven riool- en afvalstoffenheffing volledig te compenseren.

Toeristenbelasting
Deze belasting is met ingang van 2021 ingevoerd. De belasting wordt geheven voor het houden van nachtverblijf binnen de gemeente tegen een vergoeding. Belastingplichtige is degene die verblijf biedt.

Kwijtscheldingsbeleid
Met het hanteren van een kwijtscheldingsregeling geeft de gemeente een deel van zijn burgers de mogelijkheid om voor een lagere belastingaanslag in aanmerking te komen. De ruimte om een eigen gemeentelijk kwijtscheldingsbeleid te voeren is beperkt. De criteria waaraan kwijtscheldingsverzoeken getoetst worden, zijn op rijksniveau vastgesteld. Wel mogen gemeenten zelf bepalen van welke belastingen zij kwijtschelding verlenen en welk deel van de belastingaanslag wordt kwijtgescholden.

De aanslagen onroerendezaakbelastingen, afvalstoffenheffing en rioolheffing komen in principe voor kwijtschelding in aanmerking. De gemeente Dantumadiel maakt gebruik van de ruimst mogelijke normen voor kwijtschelding, te weten de 100% bijstandsnorm en 100% AOW-norm. Dit geldt ook voor de vermogenstoets, waarbij ook de ruimst mogelijke extra vermogensvrijstelling gehanteerd wordt.

Het bedrag aan te verlenen kwijtscheldingen is geraamd op € 183.960. De kosten van de kwijtschelding wordt op basis van de werkelijke kwijtscheldingen van afgelopen jaren voor 50% toegerekend aan de afvalstoffenheffing en voor 50% aan de rioolheffing.

Voor het belastingjaar 2025 is een bedrag van €148.397 kwijtgescholden.

1.4 Tarieven

Het tarief van iedere lokale heffing wordt in het najaar door middel van een apart raadsvoorstel vastgesteld. Met inachtneming van hetgeen hiervoor is opgemerkt over de beleidskaders waarbinnen in algemeenheid beslissingen worden genomen over tariefontwikkelingen, zijn hierna de precieze effecten daarvan voor het jaar 2025 ten opzichte van 2024 weergegeven.

Tarieven 2025

Belasting soort	Tarief 2024	Tarief 2025	Procentuele correctie
OZB-eigenaar woningen	0,1411%	0,1395%	-/- 1,13%
OZB-eigenaar niet-woning	0,2978%	0,3076%	+/+ 3,29%
OZB-gebruiker	0,2317%	0,2393%	+/+ 3,28%
Toeristenbelasting	€ 1,00	€ 1,00	0%
Leges	div.	div.	div.
Afvalstoffenheffing			
Eenpersoonshuishouden	€ 204,72	€ 209,22	+/+ 2,20%
Meerpersoonshuishouden	€ 255,75	€ 261,38	+/+ 2,20%
Rioolheffing			
Woningen	€ 188,23	€ 188,23	0%
Bedrijven	€ 229,15	€ 229,15	0%
Verpleeg- en verzorgingshuizen	€ 271,95	€ 271,95	0%
Garageboxen	€ 20,34	€ 20,34	0%

1.5 Belastingopbrengsten

Onderstaande tabel geeft een beeld van de voor het jaar 2025 begrote opbrengsten en werkelijke ontvangsten voor de belastingen, rechten en heffingen.

Opbrengsten belastingen (bedragen x 1.000 euro)

Belasting soort	Opbrengst 2025	Begroting 2025	Saldo
OZB-eigenaar woningen	3.609	3.606	3
OZB-eigenaar niet-woning	769	777	-8
OZB-gebruiker	449	469	-20
Toeristenbelasting	43	47	-4
Afvalstoffenheffing	1.992	1.982	10
Rioolheffing	1.583	1.554	29
Leges	762	591	171
Totaal	**9.207**	**9.026**	**181**

1.6 Kostendekking afvalstoffenheffing, rioolheffing, en leges

Afvalstoffenheffing en Rioolheffing

De afvalstoffenheffing is een bestemmingsheffing omdat de opbrengst niet naar de algemene middelen vloeit, maar dient ter dekking van de kosten van afvalinzameling en -verwerking. Het uitgangspunt is dat deze kosten inclusief de kosten van kwijtscheldingen volledig gedekt worden uit de opbrengst van de afvalstoffenheffing. Eventuele overschotten of minder kosten worden gestort in een egalisatievoorziening waardoor het geld beschikbaar blijft voor Afval.

De kosten voor het beheren en in stand houden van het rioolstelsel worden door een heffing verhaald. Gemeenten hebben naast de zorgplicht voor stedelijk afvalwater en hemelwater ook de zorgplicht voor grondwater. Het uitgangspunt is dat deze kosten inclusief de kosten van kwijtscheldingen volledig gedekt worden uit de opbrengst voor de rioolheffing. Eventuele overschotten of minder kosten worden gestort in een egalisatievoorziening waardoor het geld beschikbaar blijft voor Riolering.

Leges

In de begroting wordt jaarlijks een beeld geschetst van de te verwachten opbrengsten van de belastingen, rechten en heffingen en in de jaarrekening een beeld van de daadwerkelijk gerealiseerde bedragen. In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van die begrote kosten en de gerealiseerde opbrengsten voor het jaar 2025.

Kort samengevat ziet het beeld voor de leges er als volgt uit:

(bedragen x € 1.000)	Opbrengsten 2025	Toegerekende kosten (ANG)	Kostendekking
Hoofdstuk 1 Algemene Dienstverlening	341	458	74%
Hoofdstuk 2 Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving / omgevingsvergunning	403	455	89%
Totaal titel 1 en 2	**744**	**913**	**81%**
Hoofdstuk 3 Dienstverlening vallend onder Europese Dienstenrichtlijnen	18	40	45%
Totaal Legesverordening	**762**	**953**	**80%**

1.7 Vergelijking woonlasten op basis van Atlas van de lokale belastingen

Elk jaar publiceert het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (Coelo), een onafhankelijk onderzoeksinstituut verbonden aan de Rijksuniversiteit Groningen, de zogenoemde Atlas van de lokale belastingen. Dat Atlas geeft jaarlijks een overzicht van de heffingen van gemeenten, provincies en waterschappen, waaraan wij voor het jaar 2025 de onderstaande tabellen hebben ontleend. Het Coelo berekent de woonlasten over de gemiddelde WOZ-waarde per gemeente van de koopwoningen. Voorheen werd uitgegaan van de gemiddelde waarde van koop- en huurwoningen tezamen. De gemiddelde woningwaarde waar het Coelo mee rekent ligt dus hoger dan de gemiddelde woningwaarde die de gemeente gebruikt om de tarieven te berekenen. Volgens het Coelo is de gemiddelde WOZ-waarde 2025 van koopwoningen in de gemeente Dantumadiel € 387.174.

In die tabellen worden de gemiddelde woonlasten voor de eigenaar-bewoner en de huurder weergegeven, alsmede de provinciale en landelijke rangorde voor wat betreft de meerpersoonshuishoudens. In het verlengde daarvan hebben wij, zowel in relatieve als absolute zin, de afwijkingen ten opzichte van het Friese gemiddelde weergegeven.

Woonlasten 2025 eigenaar – bewoner

Gemeente	Eenpersoons	Meerpersoons	Rangorde provinciaal (meerpersoons)	Rangorde landelijk (meerpersoons)
Dantumadiel	€ 938	€ 990	13	119
Gemiddelde in Friesland	€ 811	€ 927		
Verhoudingen t.o.v. Fries gemiddelde				
In procenten	116%	107%		
In euro's	€ 127	€ 63		

De provinciale rangorde is in 2025 ten opzichte van 2024 verbeterd. De gemeente is gestegen van plaats 15 naar plaats 13. Nummer 1 heeft de laagste woonlasten (Ameland) en nummer 18 de hoogste (Schiermonnikoog).

Woonlasten 2025 huurder

Gemeente	Eenpersoons	Meerpersoons	Rangorde provinciaal (meerpersoons)	Rangorde landelijk (meerpersoons)
Dantumadiel	€ 397	€ 450	7	142
Gemiddelde in Friesland	€ 350	€ 470		
Verhoudingen t.o.v. Fries gemiddelde				
In procenten	113%	96%		
In euro's	€ 47	€ -20		

Voor de huurder met een meerpersoonshuishouden geldt, dat de provinciale positie in 2025 is verbeterd ten opzichte van 2024. Van plek 9 naar plek 7. Nummer 1 heeft de laagste woonlasten (Weststellingwerf) en nummer 18 de hoogste (Waadhoeke).

Paragraaf weerstandvermogen

2.1 Inleiding

Als gemeente streven wij naar een optimale dienstverlening en goede voorzieningen voor onze inwoners. Een belangrijke voorwaarde om deze doelstelling te realiseren is een gezonde financiële positie. In deze paragraaf treft u een beoordeling aan van de beschikbare weerstandscapaciteit en de minimaal vereiste weerstandscapaciteit vanuit de Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen. Daarnaast treft u een risico inventarisatie aan en aantal financiële kengetallen die een beeld geven van de financiële positie van de gemeente.

Vanuit wet- en regelgeving is het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) het voornaamste kader voor deze paragraaf. De lokale kaders zijn uitgewerkt in de Financiële verordening (2023) en de Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen (2024).

2.2 Beschikbare- en vereiste weerstandscapaciteit

Middels de nota risicomanagement en weerstandsvermogen beschikt de gemeente Dantumadiel over een beleid voor het omgaan met risico's en het weerstandsvermogen. Het doel van het beleid is om gezonde financiële basis te creëren voor de komende jaren. De drie belangrijkste pijlers van de nota risicomanagement en weerstandsvermogen zijn:

1. Het inventariseren van risico's middels NARIS en het verbeteren van inzicht in risico's en de beheersing daar van;
2. Het jaarlijks bespreken van de financiële houdbaarheidstest van de VNG in de auditcommissie;
3. Het vaststellen van de minimale weerstandscapaciteit op € 10 miljoen óf op basis van de risico inventarisatie uit NARIS indien deze hoger is.

In deze paragraaf lichten we een en ander toe over de derde pijler en in hoeverre er op dit moment wordt voldaan aan de minimaal vereiste weerstandscapaciteit. Middels de nota risicomanagement en weerstandsvermogen is de minimale weerstandscapaciteit vastgesteld op 10 miljoen euro tenzij de benodigde weerstandscapaciteit op basis van de risico inventarisatie uit NARIS een hogere waarde vereist. De grens van € 10 miljoen euro is vastgesteld om mogelijke verliesjaren in de toekomst op te kunnen vangen. Daarbij is de ervaring uit het verleden dat een nadelig resultaat van € 4 miljoen gedurende de drie daar opeenvolgende jaren omgebogen kan worden met ieder jaar een verbeter van € 1 miljoen. Daar uit volgt dan de rekensom (€4 miljoen + € 3 miljoen + € 2 miljoen + € 1 miljoen) dat er in een dergelijke situatie € 10 miljoen euro vereist is om deze tegenvaller op te vangen.

In het geval dat het weerstandsvermogen daadwerkelijk nodig is om tegenvallers op te vangen kan het weerstandsvermogen onder de gewenste ondergrens van € 10 miljoen komen. Op zo’n moment is het vaak niet mogelijk om het weerstandsvermogen direct weer op het gewenste niveau te krijgen. In de praktijk zal vaak een ombuiging nodig zijn alvorens een aanvulling van het weerstandsvermogen mogelijk is. Het doel van het weerstandsvermogen is ook om de financieel moeilijke jaren door te komen en in die periode aan de wettelijke (toezichts)eisen te voldoen. In deze situatie zal het College in de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing rapporteren welke acties worden ondernomen om het weerstandsvermogen (op termijn) weer op de gewenste ondergrens te krijgen.

In *Tabel 1* is de stand van de Algemene reserve ultimo 2025 afgezet tegen de vereiste weerstandscapaciteit zoals voorgeschreven door de Nota risicomanagement en weerstandsvermogen. De beschikbare weerstandscapaciteit is hoger dan de vereiste weerstandscapaciteit. De gemeente Dantumadiel voldoet hiermee aan de nota risicomanagement en weerstandsvermogen.

Tabel 1: Algemene reserve afgezet tegen de vereiste weerstandscapaciteit

Bedragen x € 1.000	**Rekening 2025**
Beschikbare weerstandscapaciteit	15.095
Vereiste weerstandscapaciteit	10.000
Ruimte (+) / tekort (-)	**5.095**
Beschikbare weerstandscapaciteit	
Stand Algemene reserve 1 januari	13.783
Onttrekkingen (-)	2.605
Stortingen (+)	165
Resultaat bestemming 2024 (+)	3.751
Stand Algemene reserve 31 december	15.095
Vereiste weerstandscapaciteit	
Benodigde weerstandscapaciteit o.b.v. risico inventarisatie	3.301
Benodigde weerstandscapaciteit voor verliesjaren	10.000
Vereiste weerstandscapaciteit	**10.000**

2.3 Benodigde weerstandscapaciteit o.b.v. risico inventarisatie

Risico inventarisatie

Als organisatie hebben wij een risico inventarisatie uitgevoerd om te beoordelen of de benodigde weerstandscapaciteit niet hoger moet zijn dan de vereiste 10 miljoen euro. Hierbij is gebruik gemaakt van het softwareprogramma NARIS waarmee risico's systematisch in kaart kunnen worden gebracht en beoordeeld. Uit de inventarisatie zijn vanuit de gemeente in totaal 36 risico's in beeld gebracht. In het onderstaande overzicht wordt de top 10 van deze risico's gepresenteerd die de hoogste bijdrage leveren aan de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit. Deze top 10 risico's bepalen gezamenlijk voor 62,5% de benodigde weerstandscapaciteit.

De risico inventarisatie geeft een goed inzicht in de aanwezige risico's en stelt organisatie en bestuur in staat beter te sturen op de beheersing van risico's en te bepalen welke weerstandscapaciteit nodig is om financiële schade voortkomend uit risico's te ondervangen. Het plan is om de komende jaren het inzicht in risico's en de sturing en beheersing van de risico's verder te ontwikkelen. In *Tabel 2* treft u een overzicht aan van de top-10 risico's van de gemeente Dantumadiel.

Op basis van de geïnventariseerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd in NARIS. De risicosimulatie is toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag niet nodig is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. *Figuur 1* en *Tabel 3* tonen de resultaten van de risicosimulatie. Voor de bepaling van de benodigde weerstandscapaciteit gaan we, conform de nota weerstandsvermogen en risicomanagement, uit van een zekerheidspercentage van 90%. Uit *Tabel 3* is op te maken dat het voor 90% zeker is dat alle risico's kunnen worden afgedekt met een weerstandscapaciteit van afgerond € 3.301.000, dit is de benodigde weerstandscapaciteit op basis van de risico inventarisatie .

Tabel 2: belangrijkste financiële risico's

Risiconummer	Risico omschrijving	Gevolgen	Invloed
R9	Zorgaanbieder gaat failliet	Financieel - Mogelijk betaalde voorschotten (jeugd) worden niet meer ingezet voor zorg. Er zal opnieuw zorg ingekocht en betaald moeten worden.	12,16%
R67	Toename van het aantal jeugdvoorzieningen door meer aanvragen dan verwacht.	Financieel - Er komt een overschrijding op de begrote budgetten. Deze overschrijding is afhankelijk van de zorgvraag en varieert per zwaarte van de zorgindicatie.	12,08%
R23	Overtreding AVG	Financieel - Boetes uit hoofde van de AVG zijn omvangrijk van aard.	9,68%
R38	Prijsstijging van uit te besteden werk. Vertraging in leveringen. Prijsstijging inkoop bouwmateriaal.	Financieel - Toenemende kosten bij onderhoud, vervanging en nieuwe projecten.	6,01%
R68	IT Hack / Ransomware	Financieel - Als gevolg van een IT Hack of Ransomware is er een risico op directe en	4,92%

Risiconummer	Risico omschrijving	Gevolgen	Invloed
		indirecte schade en samenhangende kosten.	
R62	Herverdeling van gemeentefonds kan negatief uitpakken voor individuele gemeente	Financieel - Een wijziging in de verdelings systematiek van de Algemene uitkering kan een grote impact hebben op de baten van de gemeente.	4,84%
R50	Tekort in exploitatie gesubsidieerde organisaties	Financieel - Gesubsidieerde organisaties en verbonden partijen kloppen voor de financiering aan bij de gemeente. Zicht en invloed op de kosten van deze organisaties is beperkt.	4,23%
R41	Lopende grondexploitaties worden verliesgevend, dan wel minder winstgevend.	Financieel - Lopende grondexploitaties worden verliesgevend, dan wel minder winstgevend.	3,33%
R63	Acute en hoge inflatie	Financieel - Door een acute stijging van het prijspeil stijgen de kosten op korte termijn. Op langere termijn wordt een stijgend prijspeil gecompenseerd vanuit de batenkant (o.a. Algemene uitkering).	2,93%
R60	Het risico op een stijgende rente	Financieel - Stijgende rente kan op langere termijn voor hogere kapitaallasten zorgen. Korte termijn is afgedekt door langlopende rentecontracten.	2,42%

Figuur 1: Uitkomsten kansverdeling

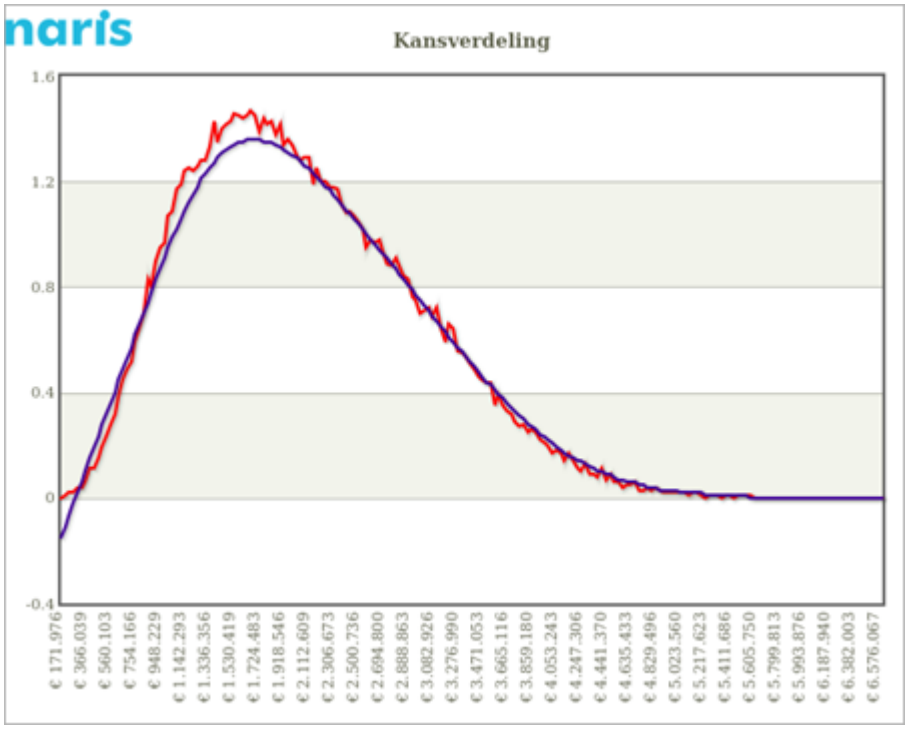

Tabel 3: Benodigde weerstandscapaciteit bij verschillende zekerheidspercentages

Percentage	Bedrag
10%	€ 1.002.550
20%	€ 1.276.946
30%	€ 1.505.320
40%	€ 1.715.657
50%	€ 1.929.576
60%	€ 2.158.086
70%	€ 2.429.204
80%	€ 2.779.009
90%	€ 3.300.833

Ratio weerstandsvermogen

De beschikbare weerstandscapaciteit zijn de middelen en mogelijkheden waar de gemeente over beschikt om niet begrote kosten te dekken. Voor de gemeente Dantumadiel betreft dit de middelen in de Algemene reserve. De middelen in de Algemene reserve zijn vrij besteedbaar. De beschikbare weerstandscapaciteit ultimo 2025 is gelijk aan € 15.095.000, zie *Tabel 4*.

Tabel 4: Beschikbare weerstandscapaciteit

Weerstand	Rekening 2025
Algemene reserve (vrij bestaadbaar)	€ 15.095.000
Totale weerstandscapaciteit	**€ 15.095.000**

Om te bepalen of de beschikbare weerstandscapaciteit toereikend is wordt de benodigde weerstandscapaciteit afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. We leggen hier dus een relatie tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de mate waarin deze risico's opgevangen kunnen worden middels de vrij besteedbare middelen. De uitkomst van deze berekening noemen we het weerstandsvermogen. Onderstaande de berekening van het weerstandsvermogen voor de gemeente Dantumadiel in 2025.

$$\text{Weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{€\ 15.095.000}{€\ 3.301.000} = 4{,}57$$

NARIS heeft in samenwerking met de Universiteit Twente een normtabel ontwikkeld voor de beoordeling van het weerstandsvermogen, *zie Tabel 5*. De ratio van de de gemeente Dantumadiel valt eind 2025 in klasse A. Dit duidt op een uitstekend weerstandsvermogen. Overigens kan het weerstandsvermogen ook berekend worden op basis van de benodigde weerstandscapaciteit voor verliesjaren, in dat geval komt het weerstandsvermogen uit op 1,51 en is daarmee nog steeds ruim voldoende.

Tabel 5: Weerstandsnorm

Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,4 - 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 - 1,4	Voldoende
D	0,8 - 1,0	Matig

Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
E	0,6 - 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

2.4 Kengetallen

De kengetallen in deze paragraaf zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van het resultaat en/of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie van gemeenten. Deze kengetallen maken inzichtelijk over hoeveel financiële ruimte de gemeente beschikt om structurele- en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Ze geven zodoende inzicht in de financiële weerbaar- en wendbaarheid van de gemeente. Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) schrijft de volgende kengetallen voor.

- Netto schuldquote;
- Solvabiliteitsratio;
- Grondexploitatie;
- Structurele exploitatieruimte;
- Belastingcapaciteit.

In *Tabel 6* zijn de kengetallen weergegeven. Per kengetal volgt een korte uitleg over wat het kengetal weergeeft en wat de signaalwaarde is.

Tabel 6, Kengetallen BBV

Kengetal	Rekening 2024	Begroting 2025	Rekening 2025
Netto schuldquote	24%	67%	23%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	21%	64%	20%
Solvabiliteitsratio	27%	18%	30%
Grondexploitatie	2%	2%	2%
Structurele exploitatieruimte	4%	4%	6%
Belastingcapaciteit	96%*	85%	94%

***** *De belastingcapaciteit is in 2024 berekend op basis van de landelijke gemeentelijke woonlasten van 2023, de landelijke cijfers van 2024 waren destijds nog niet beschikbaar. In de jaarstukken is een belastingcapaciteit gepresenteerd van 103%. Wanneer we de belastingcapaciteit 2024 opnieuw berekenen komen we op een belastingcapaciteit van 96%.*

Netto schuldquote / Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen
Bij de Netto schuldquote worden de netto schulden afgezet tegen het totaal saldo van baten. Hoe hoger het percentage des te groter is de druk van schulden (rentelasten) op de exploitatie. Een hoge schuldendruk heeft niet alleen invloed op de exploitatie maar geeft ook minder mogelijkheden om geld te lenen in geval van investeringen of financiële stress. Een lage schuldquote maakt de gemeente financieel weerbaar. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- en exclusief doorgeleende gelden weergegeven. De VNG adviseert om de schuldquote binnen de 100% te houden. De signaalwaarde voor de netto schuldquote bedraagt 130%, bij deze signaalwaarde is sprake van een relatief hoge schuldendruk.

De netto schulquote is in 2025 licht gedaald ten opzicht van 2024. De daling is het gevolg van een afname van de schulden (teller) door onder andere de aflossing op langlopende leningen. Daarnaast is de omvang van de totale baten (noemer) gestegen wat eveneens zorgt voor een daling van de schuldquote. In de begroting 2025 is sprake van een forse stijging van de netto schuldquote als gevolg van het aantrekken van langlopende leningen voor investeringen in materiële vaste activa. Een aantal geplande investeringen zijn (nog) niet gerealiseerd, de behoefte om deze te financieren middels langlopende leningen is hiermee ook vooruitgeschoven in de tijd.

Solvabiliteitsratio
Bij de solvabiliteitsratio wordt het eigen vermogen van de gemeente afgezet tegen het balanstotaal. Feitelijk vertelt deze ratio hoe groot het deel van de bezittingen is dat gefinancierd is met eigen vermogen (positief resultaat vanuit het verleden). De solvabiliteitsratio daalt wanneer er ofwel meer vreemde vermogen (leningen) worden aangetrokken of er sprake is van verliesjaren (afname eigen vermogen). Een hoge solvabiliteitsratio maakt de gemeente financieel weerbaar omdat zij verliesjaren op kan vangen en in staat is om indien nodig investeringen te financieren met vreemd vermogen. De VNG adviseert om de solvabiliteit boven de 20% te houden. De signaalwaarde voor de solvabiliteit bedraagt 0%, bij deze signaalwaarde is sprake van een lage solvabiliteitsratio.

De solvabiliteitsratio is in 2025 gestegen ten opzichte van 2024. De stijging is te verklaren door een toename van het eigen vermogen. De stijging van het eigen vermogen is gedreven door een toename van de algemene reserve, de bestemming van het resultaat van 2024 is hoger dan de onttrekkingen in 2025. Daarnaast is er vermogen gestort in de reserve volkshuisvesting, deze middelen worden in de toekomst aangewend voor investeringen vanuit het volkshuisvestingsfonds. In de begroting 2025 is sprake van een daling van de solvabiliteitsratio als gevolg van de geplande investeringen in materiële vaste activa. Het hogere balanstotaal in combinatie met de financiering met vreemd vermogen zorgt voor een lagere aandeel eigen vermogen en zodoende een lagere solvabiliteit. Een aantal geplande investeringen zijn (nog) niet gerealiseerd en vooruitgeschoven in de tijd.

Grondexploitatie
Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (waarde van de grond) is ten opzichte van het totaal saldo van baten. Hoe minder grond een gemeente verkoopt, hoe hoger de grondpositie en hoe hoger de boekwaarde. Een grondexploitatie van 10% of hoger wordt beschouwd als kwetsbaar. Een laag percentage en in sommige jaren negatief, zoals door de jaren heen het geval is, betekent dat de grondposities van de gemeente beperkt zijn.

Het aandeel van de grondexploitaties is ongewijzigd ten opzichte van vorig jaar. De waarde van de bouwgronden in exploitatie is gestegen (teller) maar het totaal saldo van baten is in dezelfde mate gestegen (noemer). Per saldo is de verhouding ongewijzigd.

Structurele exploitatieruimte
Bij deze ratio wordt het structurele resultaat (resultaat minus incidentele baten en lasten) afgezet tegen het totaal saldo van baten. Een positief structureel resultaat laat zien dat er genoeg baten zijn om de lasten nu en in de toekomst te dekken. Een hoge ratio is een positief signaal voor de toekomstige houdbaarheid. Vanzelfsprekend is de signaalwaarde hier 0%.

De structurele exploitatieruimte is hoger dan het voorgaande jaar omdat de baten meer zijn gestegen dan de lasten. De stijging van de baten is voornamelijk het gevolg van een stijging van de algemene uitkering.

Belastingcapaciteit
Bij de berekening van de belastingcapaciteit worden de woonlasten (OZB, Riool- en afvalstoffenheffing) in de gemeente Dantumadiel afgezet tegen het landelijk gemiddelde (Bron: COELO). Hierbij is een lage belastingcapaciteit positief omdat er bij een lage belastingcapaciteit nog ruimte is om belastingen te verhogen en op die manier de inkomsten van de gemeente te verhogen. Deze ruimte maakte de gemeente financieel weerbaar in geval verliesjaren.

De belastingcapaciteit is in 2025 gedaald ten opzichte van 2024. De gemeentelijke woonlasten van Dantumadiel zijn het afgelopen jaar met 1,6% gestegen , voornamelijk als gevolg van een kleine stijging in de OZB (inflatie correctie). De gemeentelijke woonlasten zijn landelijk echter met 3,6% gestegen, voornamelijk als gevolg van een stijging in de afvalstoffenheffing. Omdat de landelijke woonlasten harder zijn gestegen dan die van de gemeente Dantumadiel daalt de belastingcapaciteit.

Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

3.1 Inleiding

De gemeente Dantumadiel heeft ruim 3.390 hectare openbare ruimte in beheer. Er vinden veel activiteiten plaats, zoals wonen, werken en recreëren. Voor deze activiteiten zijn veel gemeentelijke kapitaalgoederen nodig, als wegen, riolering, kunstwerken, groen, verlichting en gebouwen. In deze paragraaf wordt er een weergave gegeven van de stand van zaken van het kapitaalgoederenbeheer in de gemeente Dantumadiel. Onderhoud van kapitaalgoederen beslaat een substantieel deel van de begroting en een integraal overzicht is belangrijk voor een goed inzicht in de financiële positie.

De gemeente Dantumadiel heeft de volgende arealen in onderhoud:

Areaal	Onderverdeeld	Aantal	In
Gebouwen		20	stuks
Wegen	Verhardingen	1.625.691	m2
Groen	Bomen	7.325	stuks
	Natuurlijke beplanting	340.673	m2
	Hagen	10.529	m2
	Gras	1.676.960	m2
	Cultuurbeplanting	35.342	m2
	Speel/sporttoestellen	297	stuks
Lichtmasten	lichtpunten	3.499	stuks

Beleidsplannen

In 2021 zijn alle beleidsplannen (opnieuw) vastgesteld. Hieronder een overzicht van deze plannen:

Onderdeel	Plan	Datum vaststelling plan Gemeenteraad	Plan nog actueel	Toelichting
Wegen	Beleid / beheerplan wegen	2021	Ja	plan gaat over 2022 t/m 2026
Kunstwerken	Beleid / beheerplan kunstwerken	2021	Ja	plan gaat over 2022 t/m 2026

Onderdeel	Plan	Datum vaststelling plan Gemeenteraad	Plan nog actueel	Toelichting
Openbare verlichting	Onderhoudsplan O.V.	2021	Ja	plan gaat over 2022 t/m 2026
Gebouwen	M.O.P. Gebouwen	2021	Ja	plan gaat over 2022 t/m 2026
Waterwegen	Beleidsplan Waterwegen Dantumadiel	2021	Ja	plan gaat over 2022 t/m 2026
Riolering	Gemeentelijke Rioleringsplan	2021	Ja	
Groen	Beleid / beheerplan Groen	2021	Ja	plan gaat over 2022 t/m 2026

Beleidskader Gebouwen
In het beleid / beheerplan Gebouwen (vaststelling jan 2021) heeft de raad onderhoudsniveau Conditiescore 3 vastgesteld. Tevens zijn de investeringen voor de komende jaren in de begroting van 2022 en verder opgenomen die onlosmakelijk verbonden zijn met het in stand houden van het kapitaalgoed.

Duurzaamheidsmaatregelen, met een terugverdientijd korter dan 5 jaar, zijn meegenomen in dit plan. Nieuwbouw, grootschalige verbouwingen en functionele verbeteringen vallen buiten dit beleidsplan. Kosten als gevolg van (nieuwe) wetten en regels op het gebied van verduurzaming vallen eveneens buiten dit beleidsplan. Op dit moment loopt er een (vervolg) onderzoek naar het verbouwen van het gemeentehuis.

Beleidskader Wegen
In het beleid / beheerplan Wegen (vaststelling jan 2021) heeft de raad onderhoudsniveau Basis vastgesteld. Tevens zijn de investeringen voor de komende jaren in de begroting van 2022 e.v. opgenomen die onlosmakelijk verbonden zijn met het in stand houden van het kapitaalgoed.

Beleidskader Straatverlichting
In het beleid / beheerplan straatverlichting (vaststelling jan 2021) is een instandhoudingsniveau in beeld gebracht. Tevens zijn de investeringen voor de komende jaren in beeld gebracht die onlosmakelijk verbonden zijn met de instandhouding van het kapitaalgoed. Daarnaast; niet verlichten, tenzij,. Sober en doelmatig verlichten, tenzij.. Er wordt onderscheid gemaakt in functioneel en esthetisch reinigen van armaturen respectievelijk masten. De raad heeft besloten om de lichtmasten periodiek (1 x per 5 jaar) schoon te maken. (mast en armatuur)

Beleidskader Groen
In het beleid / beheerplan Groen (vaststelling nov 2021) heeft de raad onderhoudsniveau Basis vastgesteld. Tevens zijn de investeringen voor de komende jaren in de begroting van 2022 en verder opgenomen die onlosmakelijk verbonden zijn met het in stand houden van het kapitaalgoed.

Beleidskader Kunstwerken
In het beleid / beheerplan Kunstwerken (vaststelling nov 2021) is een instandhoudingsniveau in beeld gebracht. Een lager onderhoudsniveau is niet mogelijk zonder dat er kapitaalvernietiging plaatsvindt. Tevens zijn de investeringen voor de komende jaren in de begroting van 2022 en verder opgenomen die onlosmakelijk verbonden zijn met het in stand houden van het kapitaalgoed.

Beleidskader rioleringen
Het beleid en de ontwikkelingen op het gebied van riolering c.a. ligt vast in Gemeentelijk Riolerings Plan (GRP). Dit plan is in december 2021 vastgesteld. Dit is een zgn. verbreed rioleringsplan waarin ook alle taken op basis van de waterwet zijn geïntegreerd.

Belangrijk item binnen de gehele waterketen vormt momenteel efficiëntieverbetering. Dit mede ingegeven door landelijk beleid. Om efficiëntieverbetering te behalen wordt breed ingezet op intensivering van samenwerking. Binnen Dantumadiel komt dit op verschillende manieren tot uiting. Met de gemeente Noardeast-Fryslân wordt op een gestructureerde manier op verschillende manieren samengewerkt. Verder wordt er Friesland breed samen gewerkt binnen het `Fries bestuursakkoord waterketen`. In dit verband wordt ook nadrukkelijk samenwerking met het Wetterskip Fryslân verbeterd. Het GRP geeft aan op welke wijze het areaal aan rioleringen wordt beheerd. Kostendekking van dit beheer vindt plaats op basis van de rioolheffing. De bij het GRP behorende kostendekking berekening vormt dan ook de basis voor deze rioolheffing.

Beleidskader waterwegen
Met het beleid / beheerplan Waterwegen (november 2021) is er door de raad een instandhoudingsniveau vastgesteld. Een lager onderhoudsniveau is niet mogelijk zonder dat er problemen ontstaan.

Het benodigd budget voor het baggeren is bepaald op basis van een cyclische benadering. Peilingen moeten uitwijzen waar en wanneer er gebaggerd moet worden. In 2022 is er een uitvoeringsplan opgesteld.

Onderhoud verhardingen
Eén maal per 2 jaar wordt er een visuele weginspectie uitgevoerd ten behoeve van het vaststellen van het groot onderhoud. De laatste inspecties zijn in de eerste helft van 2024 uitgevoerd. De inspectiegegevens zijn ingebracht in het wegbeheersysteem. De onderhoudsstrategieën voor de wegverhardingen zijn gestoeld op de landelijk toegepaste methodiek (gedragsmodellen) van het CROW (kenniscentrum voor verkeer, vervoer en infrastructuur). In de eerste helft van 2026 worden er nieuwe weginspecties uitgevoerd.

Binnen de uitvoering van het onderhoud is een tweedeling aangebracht tussen groot en klein onderhoud. Klein onderhoud wordt uitgevoerd door de afdeling Gemeentewerken en groot onderhoud wordt uitbesteed aan aannemers. Het klein onderhoud aan verharding betreft het herstel van elementenverhardingen. Dit klein onderhoud wordt uitgevoerd naar aanleiding van eigen constatering, na meldingen van burgers / bedrijven of na opmerkingen die worden gemaakt tijdens het schouwen van de openbare ruimte. Daarnaast vinden er ook reconstructies plaats aan wegen, die aan het einde van hun technische levensduur zijn of waarvan de inrichting niet meer aansluit op het gebruik.

De raad heeft in januari 2021, met het vaststellen van het beleid / beheerplan Wegen, gekozen voor een kwaliteitsniveau Basis. Het niveau Basis vertegenwoordigt een cijfer van 5,5 – 7,4. In de afbeelding hieronder wordt de kwaliteit afgebeeld van de inspecties in 2018, 2020, 2022 en 2024.

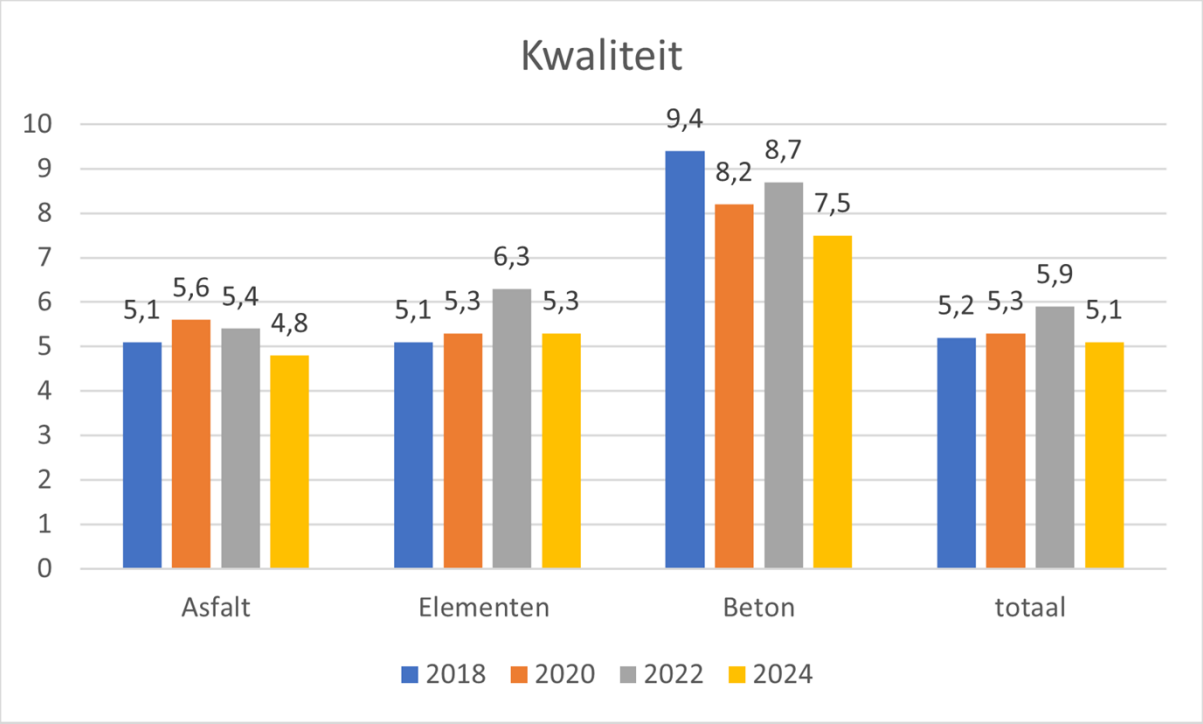

Uit de afbeelding hierboven is op te maken dat de gemiddelde kwaliteit, gemeten in het voorjaar van 2024 net iets onder Basis is (5,1). Dit is een lichte daling ten opzichte van de inspecties in 2022. Dit is te verklaren vanwege het feit dat er in 2023 en 2024 relatief veel vervangingsopgaves in voorbereiding waren en vanaf 2024 in uitvoering zijn gekomen. Voorbeelden hiervan zijn:

- De fietspaden Rinewal en Koekspaad;
- De Foarstrjitte in De Westereen;
- De opwaardering fietsroute Damwald - Feanwalden;
- De afwaardering van de hoofdrijbaan Damwald - De Falom;
- De Aylvawei en Eysingawei in Rinsumageast;
- Fugelbuurt in De Westereen;
- Foarwei Damwald;

Een aantal van bovenstaande projecten zijn inmiddels al uitgevoerd. De resterende projecten worden binnenkort uitgevoerd. Nadat deze projecten zijn uitgevoerd zal naar verwachting de algehele kwaliteit toenemen.

Daarnaast is begin 2024 het netverzwaringsproject Nulelie van start gegaan. Om deze kabel aan te leggen is het nodig om verhardingen open te breken. Ondanks goed overleg met Liander over het opleveren van de sleuven, laat de kwaliteit te wensen over. De gemeente heeft inmiddels goede afspraken met Liander gemaakt over het herstel ervan.

De inspecties zijn een momentopname. De gemeente voert continu onderhoud uit. Met de uitgevoerde onderhoudswerkzaamheden in de afgelopen periode kan het gemiddelde onderhoudsniveau iets verschuiven. In 2026 worden de wegen opnieuw geïnspecteerd.

Onderhoud sportvelden
Het dagelijks en groot onderhoud van sportvelden wordt uitgevoerd c.q. gecoördineerd door de afdeling Openbare Werken. Het onderhoud aan de sportvelden bestaat uit de volgende werkzaamheden: maaien sportvelden dmv robotmaaiers, vegen (= grasvelden ontdoen van gras en blad) (gemiddeld 5 keer per jaar), rollen (4 keer per jaar), beluchten (= perforeren grasmat tot een diepte van 25 á 30 mm), beregenen (afhankelijk van de weersomstandigheden), slepen oefenhoeken, bemesten (2 keer per jaar), bosplantsoen dunnen / snoeien / versnipperen, doorspuiten drainage, jaarlijks groot onderhoud hoofdvelden, herstellen doelgebieden, herstellen belijning, bezanden, beluchten, doorzaaien, onkruidbestrijding, jaarlijks groot onderhoud trainingsvelden, frezen / profileren, inzaaien, onderhoud overige voorzieningen, hekken, veldafrastering, hekwerken, goals, ballenvangers, bestrating / betegeling, opknippen beplanting, mollenbestrijding, chemische onkruidbestrijding velden, watergangen. Bijkomende kosten voor onderhoudswerkzaamheden sportvelden betreffen aanschaf van zand voor bezanden (bij groot onderhoud), aanschaf van kunstmeststoffen, keuring van grondmonsters, advisering over maatregelen groot onderhoud, onderhoud van borden, composteren van groenafval, kosten grondwaterbelasting provincie.

Onderhoud algemeen Groen
Het dagelijks onderhoud van het openbaar groen wordt volgens onderhoudsschema's op vastgestelde onderhoudsniveau 's onderhouden. Het onderhoudsniveau wordt geborgd middels een doorlopende kwaliteitsschouw van de openbare ruimte waardoor, waar nodig, tijdig kan worden bijgestuurd. Het groot onderhoud en de vervangingen worden uitgevoerd naar aanleiding van jaarlijkse inspecties.

Onderhoud speelvoorzieningen
Het onderhoud wordt uitgevoerd door de speelplaatscommissies. Voor dit onderhoudswerk krijgen de speelplaatscommissies subsidie van de gemeente. Periodiek inspecteert de gemeente de speeltoestellen en legt de rapportages vast in een beheersysteem.

Onderhoud rioleringen
Alle werkzaamheden t.b.v. rioleringen worden uitgevoerd c.q. gecoördineerd door de afdeling Openbare Werken inclusief de beleidsmatige aspecten en bewaakt het hydraulisch en hygiënisch functioneren van de riolering.

Het dagelijks onderhoud bestaat uit een groot aantal werkzaamheden waaronder; ledigen van straat en trottoirkolken, reinigen en inspecteren van leidingen, vegen van goten, inspectie en onderhoud van pompen en gemalen, reparatie van kleinere lekkages, etc. Vrijkomend slib uit onderhoud werkzaamheden wordt afgevoerd naar de Omrin.

Groot onderhoud aan en vervangingen aan het rioleringssysteem wordt uitgevoerd op basis van inspecties. Inspectie gegevens worden bijgehouden in een geautomatiseerd systeem op basis waarvan jaarlijks het vervangingsprogramma wordt opgesteld. Naast vervangingen worden ook optimalisaties doorgevoerd. Hierbij valt te denken aan het ombouwen van verbeterd gescheiden stelsels, hydraulische of milieukundige aanpassingen van het stelsel en het afkoppelen van regenwater.

Onderhoud waterwegen
Onderhoud van waterwegen is te verdelen in watervoerendheid en bevaarbaarheid. Ten aanzien van watervoerendheid moeten alle gemeentelijke watergangen voldoen aan de keur van het waterschap. Hiertoe worden de sloten uitgemaaid. Incidenteel moet er worden gebaggerd.

Bevaarbare waterwegen worden in beginsel vastgelegd in het Provinciaal Verkeer en Vervoersplan (PVVP).

Wetterskip is waterbeheerder voor al het stedelijk water (binnen de bebouwde kom). Gemeente voert wel dagelijks / jaarlijks onderhoud uit (hekkelen) aan hoofd- en secundaire watergangen voor het Wetterskip en krijgt de kostprijs hiervan vergoed. Baggeren van hoofd- en secundaire watergangen onder OSW is voor het Wetterskip. Voor vijvers binnen de bebouwde kommen ontvangt de gemeente jaarlijks een vast bedrag om jaarlijks te hekkelen / maaien (indien noodzakelijk) en om periodiek te baggeren.

Het baggeren in kader van Overdracht Stedelijk Water is in 2025 afgerond.

Voor het hekkelen van waterwegen (betreft voornamelijk bermsloten) wordt getracht zo veel mogelijk contracten af te sluiten met eigenaren van aanliggende percelen waarbij de eigenaren tegen een vergoeding het hekkelen voor de gemeente uitvoeren en het hekkelmateriaal op hun terrein ontvangen. De resterende hekkelwerkzaamheden worden door een aannemer uitgevoerd. Bij hekkelwerkzaamheden wordt het overgrote deel van het vrijkomende hekkelmateriaal afgevoerd naar een composteerinrichting. In verband met de bereikbaarheid wordt nog een klein deel van het hekkelmateriaal verklepeld en vervolgens in de berm achtergelaten. Voor het verkrijgen van de gewenste bermvegetatie geniet afvoer van hekkelmateriaal echter de voorkeur (verschralingsbeleid). Een aantal bermsloten is voorzien van walbeschoeiing. Reden is doorgaans ruimtegebrek of afslag van het talud als gevolg van stromend water en bodemopbouw. Indien technisch mogelijk verdient uit kostenoverwegingen een natuurlijk talud de voorkeur.

Beeldkwaliteit

In 2024 is er periodiek (in totaal 5 x) een beeldkwaliteit schouw uitgevoerd volgens de CROW-publicatie 223. Deze beeldkwaliteitsschouw heeft betrekking op groen en wegen. Bij deze schouwrondes worden er op willekeurig gekozen plaatsen geïnspecteerd waarbij wordt gekeken naar wat de beeldkwaliteit is. De vastgestelde kwaliteit is niveau B.

A+ (10)	Uitstekend onderhouden (als nieuw)
A (8)	Goed onderhouden, weinig op aan te werken
B (6)	Voldoende onderhouden, wel wat op te merken
C (4)	Sober tot onvoldoende onderhouden
D (2)	Onvoldoende onderhouden met flinke achterstanden

Hieronder de uitkomsten van de Beeldkwaliteit schouw:

De gemiddelde score beeldkwaliteitsschouw; 6,7 Het gemiddelde kwaliteitsniveau van de beeldkwaliteitsschouw is hiermee een B

De belangrijkste plussen;

Graffiti	7,9
Zwerfvuil algemeen beeld	7,9
Afval rond prullenbakken	8,0
Openbare verlichting Heel	7,6

De belangrijkste minnen;

Trottoir Onkruid op verharding	5,7
Wegmeubilair schoon	5,9
Openbare verlichting Schoon	5,8
Hekwerk Schoon	5,8

Het uitgangspunt van het beheren van de kapitaalgoederen is een cyclische aanpak mede gebaseerd op het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV)

In de tabel hieronder een weergave van de stand van zaken aangaande achterstallig onderhoud.

Onderdeel	Achterstallig onderhoud	Hoogte achterstallig onderhoud	Naam ingestelde reserve of voorziening	Hoogte van de reserve of voorziening
Wegen	Nee	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Kunstwerken	Nee	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Openbare verlichting	Nee	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gebouwen	Nee	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Waterwegen	Nee	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Riolering	Nee	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

3.2 Majeure vervangingen / projecten

Beschoeiingen / damwanden:

- Vervanging damwand Galgeheech (deels)
- Lytse Loane Damwald (deels)
- Miedloane Walterwald (deels)

Waterwegen:

- Baggeren op diverse locaties

Straatverlichting:

- Vervanging lichtmasten
- Vervangen armaturen voor Led armaturen

Bouwrijp maken:

- De Bosk Fase 2 Feanwâlden
- De Moark Rinsumageast (nog in uitvoering)

Woonrijp maken:

- Bouwbedrijf Hekstra heeft nieuwbouwplan de Bron Damwâld gemaakt en opgeleverd.

Wegen:

- Reconstructie van Aylvawei Rinsumageast
- Reconstructie Tsjerkestrjitte Rinsumageast
- Reconstructie Willemstrjitte Damwâld fase 1 en 2
- Vervangen Fietspad Rinewâl de Falom
- Vervangen fietspad Koekoekspaad Feanwâlden
- Aanleggen vrij liggend Fietspad Melkemawei en aanpassen rijbaan (asfalt) Melkemawei
- Hoofdfietsroute project Damwâld – Feanwâlden. (nog in uitvoering)
- Aanpassen rijbaan 60km Damwâld – de Falom
- Reconstructie rotonde bij Broeksterwâld

Riolering:

- Herinrichting Oastein Feanwâlden (i.s.m. Wetterskip) (nog in uitvoering)
- Renovatie rioolgemaal Suderwei Feanwâlden

Gebouwen:

- Sloop Botkeskoalle

Groen:

- Diverse renovaties plantvakken naar aanleiding van technische schouw gehele gemeente
- Inzaaien plantvakken met een kleurrijk bloemenmengsels
- Sanering Japanse duizendknoop + renovatie plantsoen, Daniël Bosmastrjitte en De Iken De Westereen

Paragraaf financiering

4.1 Paragraaf financiering

Inleiding

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) worden in de afzonderlijke paragrafen beleidsrichtlijnen vastgelegd over relevante beheersmatige aspecten waaronder een paragraaf financiering. De paragraaf financiering geeft inzicht in de balansposities betreffende de financiering en de verwachtingen, de normen en limieten omtrent risicobeheer en de toerekening van financieringskosten in de exploitatie. Wettelijke kaders zijn gegeven in de wet Financiering decentrale overheden, uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden, regeling Schatkistbankieren decentrale overheden en de wet Houdbare overheidsfinanciën.

Balansposities

Activa

Betalingsverkeer

Het betalingsverkeer van de gemeente loopt via twee banken, de BNG Bank en de Rabobank. Hoofdbankier is de BNG Bank. De betaalrekening bij de Rabobank wordt aangehouden voor het storten van de kas van burgerzaken. Het saldo op de rekening van de Rabobank wordt periodiek afgeroomd naar de rekening bij de BNG Bank.

Schatkistbankieren

Decentrale overheden zijn verplicht om hun overtollige middelen in 's Rijks schatkist aan te houden. Het schatkistbankieren voor decentrale overheden heeft een wettelijke basis in de wet financiering decentrale overheden (FIDO) en de Regeling schatkistbankieren decentrale overheden. Om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen is er een drempelbedrag dat buiten de schatkist mag worden gehouden. Het drempelbedrag Schatkistbankieren is gelijk aan 2% van het begrotingstotaal met een minimum van € 1.000.000. Voor de gemeente Dantumadiel betekent dit dat de drempel in 2025 gelijk is aan € 1.443.000 (2% van € 72.160.000). Om te voorkomen dat het drempelbedrag wordt overschreden worden overtollige middelen geautomatiseerd afgeroomd naar de Schatkist. In 2025 is er een probleem geconstateerd met het automatisch afromen naar de schatkist. Als gevolg daarvan is de drempel in het tweede kwartaal overschreden. Nadere informatie is opgenomen in de Jaarrekening onder het kopje Balans.

De rentevergoeding op de rekeningcourant bij de Schatkist is gelijk aan de Euro Short Term rate. De ontwikkeling van dit rente percentage houdt gelijke tred met depositorente bij de ECB. Om een hogere rente te beuren kan er ook voor worden gekozen om overtollig geld vast te zetten in een depositoconstructie. Gezien de investeringsbehoefte in de komende jaren is dit echter niet aan de orde.

SVn leningen

Decentrale overheden mogen voor de uitoefening van de publieke taak middelen uitzetten. De Gemeente verstrekt via het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVn) leningen om starters op de woningmarkt op gang te helpen en het verduurzamen van gebouwen. Ultimo 2025 had de Gemeente Dantumadiel € 2.899.000 aan uitgezette SVn leningen op de balans. Het is de verwachting dat het saldo aan uitstaande leningen doorgroeit in 2026. De rente opbrengsten op deze leningen zijn beperkt gezien het stimulerende karakter.

Passiva

Rekening courant krediet

Bij de BNG Bank beschikt de gemeente over een rekening courant krediet tot € 3.000.000. Wanneer er sprake is van een negatief saldo wordt de rekeningen bij de BNG Bank automatisch aangezuiverd vanuit Schatkistbankieren. Gezien de huidige ruime liquiditeitspositie wordt er geen gebruik gemaakt van dit krediet. Ook bij de SVn is sprake van een rekening courant krediet. Het verstrekken van de eerder genoemde SVn leningen vindt plaats vanaf het rekening courant krediet bij de SVn. Ultimo 2025 was het saldo € 607.000 positief.

Langlopende leningen

De gemeente heeft in het verleden langlopende leningen aangetrokken voor het doen van uitgaven en investeringen. De gemeente heeft per 31-12-2025 € 24.487.000 aan langlopende leningen op de balans staan. Uitgangspunt voor het aantrekken van langlopende leningen is dat eerst de beschikbare eigen middelen worden aangewend. Met het oog op de grote investeringsbehoefte in de komende jaren zullen wij naar verwachting één of meerdere nieuwe langlopende lening aan moeten trekken. Voor het aantrekken van deze nieuwe financiering zullen de voorschriften uit het Treasurystatuut worden gevolgd.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Borgstelling

De gemeente staat direct borg voor twee geldleningen. Dit betreft een geldlening van de BNG aan Stichting Thús Wonen en een lening van BNG aan Stichting Campus Damwâld. De gemeente staat per 31-12-2025 direct borg voor € 11.917.000.

Borgstelling Waarborgfonds Sociale Woningbouw

De gemeente staat indirect borg voor een aantal geldleningen van woningbouwcorporaties. Gezien het feit dat voor deze leningen het Waarborgfonds Sociale Woningbouw garant staat kan het directe risico als minimaal worden beschouwd. Het indirecte risico is wel aanwezig. Dit risico ontstaat wanneer een willekeurige landelijke woningcorporatie niet meer aan haar betalingsverplichting kan voldoen en het WSW garantievermogen daalt tot beneden 0,25% van het totale geborgde vermogen. Mocht dit voorkomen dan zijn de gezamenlijke gemeenten verplicht om de helft van de overblijvende schuld te financieren middels een renteloze lening. Het risico is dan gelijk aan de rentederving op de verstrekte lening. De gemeente staat per 31-12-2025 indirect borg voor € 22.001.000

Borgstelling Nationale Hypotheek Garantie (tot en met 2010)

De gemeente staat indirect borg voor verstrekte hypotheken met Nationale Hypotheek Garantie (NHG) tot en met 2010. Per 1 januari 2011 is de achtervangfunctie van de gemeenten voor nieuw af te geven hypotheekgaranties vervallen. Vanaf deze datum is voor nieuw af te geven hypotheekgaranties sprake van een rijksachtervang. De achtervangfunctie van het Rijk en van de gemeenten kan door de stichting worden aangesproken in de vorm van een achtergestelde renteloze lening indien het fondsvermogen kleiner is dan 1,5x het gemiddeld verliesniveau. Het financiële risico van de achtervangfunctie voor het Rijk en de gemeenten beperkt zich dus per saldo tot het renteverlies ten aanzien van de verstrekte leningen. De liquiditeitsprognose van de Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen voorziet momenteel geen aanspraak op de borgstelling. De gemeente staat per januari 2025 indirect borg voor € 61.000.000.

Normen en limieten

Kasgeldlimiet
In de wet FIDO is een kasgeldlimiet opgenomen. De kasgeldlimiet stelt een maximum aan het financieren met kortlopende middelen. De gemiddelde netto-vlottende schuld per kwartaal van de gemeente mag de kasgeldlimiet niet overschrijden. Onder de netto-vlottende schuld vallen de kasgeldleningen, banksaldi en overige schulden. De kasgeldlimiet is in de uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden vastgesteld op 8,5% van het begrotingstotaal bij aanvang van het jaar. Op basis van het begrotingstotaal 2025 is de kasgeldlimiet €6.134.000. Zoals ook uit onderstaande tabel blijkt zullen we naar verwachting onder de kasgeldlimiet blijven.

Bedragen x € 1.000	**2025**
Vlottende passiva	19.449
Vlottende activa	16.871
Netto vlottende schuld (+) / middelen (-)	**2.578**
Kasgeldlimiet	6.134
Ruimte onder de kasgeldlimiet	**3.566**
Begrotingstotaal	72.160
Normpercentage	8,5%
Kasgeldlimiet	**6.134**

Renterisiconorm
In de wet FIDO is een norm opgenomen voor het maximale renterisico dat een gemeente mag lopen. De gemeente loopt renterisico op het moment dat nieuwe leningen moeten worden aangetrokken (herfinanciering) of als een renteherziening van toepassing is. De renterisiconom is in de uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal bij aanvang van het jaar. Op basis van het begrotingstotaal 2025 is de renterisiconorm € 14.432.000. Uit onderstaande berekening blijkt, dat de gemeente Dantumadiel binnen de grenzen van de renterisiconorm blijft.

Bedragen x € 1.000	**Rekening 2025**	**Begroting 2026**	**Raming 2027**	**Raming 2028**
Renteherziening	0	0	0	0
Aflossing	2.360	2.860	3.060	3.060
Renterisico	**2.360**	**2.860**	**3.060**	**3.060**
Renterisiconorm	14.432	14.432	14.432	14.432
Ruimte onder renterisiconorm	**12.072**	**11.572**	**11.372**	**11.372**
Begrotingstotaal	72.160			
Normpercentage	20%			
Renterisiconorm	**14.432**			

EMU-saldo

Het EMU-saldo is het saldo van de ontvangsten en de uitgaven van de overheid in een jaar, zijnde het netto financieringssaldo. Het EMU-saldo is binnen de Europese Unie een belangrijke indicator voor de gezondheid van de overheidsfinanciën. In het Stabiliteits- en Groeipact is afgesproken dat het EMU-tekort van de overheid maximaal 3% van het BBP mag bedragen. Via de wet Houdbare overheidsfinanciën is geregeld dat decentrale overheden een gelijkwaardige inspanning moeten leveren voor het behalen van de norm. Jaarlijks wordt vastgesteld wat het aandeel voor gemeenten gezamenlijk mag zijn. Voor begrotingsjaren 2024 tot en met 2026 is het gezamenlijk EMU-saldo van gemeenten vastgesteld op -0,34% van het BBP.

Uit onderstaande tabel is op te maken dat in 2025 het financieringssaldo negatief is. Dat betekent dat er feitelijk meer geld is uitgegeven dan ontvangen waardoor er een financieringsbehoefte ontstaat. Het financieringssaldo is opgevangen met eigen middelen, er is geen vreemd vermogen aangetrokken. Het negatieve financieringssaldo ontstaat voornamelijk door investeringen in vaste activa.

Onderstaande is het EMU-saldo van de gemeente berekend voor het dienstjaar 2025.

Bedragen x € 1.000	**Rekening 2025**
Exploitatiesaldo voor mutaties reserves (+)	2.589
Mutaties (im)materiële vaste activa (-)	2.635
Mutaties voorzieningen (+)	-12
Mutaties voorraden (inclusief bouwgrondexploitatie) (-)	473
Berekend EMU-saldo	**-531**

Financieringslasten in de exploitatie

Toerekening renteresultaat
Het renteresultaat wordt toegerekend aan taakvelden afhankelijk van een positief- of negatief saldo. Wanneer er sprake is van een positief saldo, de rentebaten zijn hoger dan de rentelasten, wordt het positieve saldo toegerekend aan het taakveld Treasury. Wanneer er sprake is van een negatief saldo, de rentelasten zijn hoger dan de rentebaten, wordt de rente toegerekend aan de verschillende taakvelden middels de omslagrente.

De omslagrente wordt bepaald door de rentekosten te verminderen met de rentebaten en de rente die direct toegerekend kan worden aan projecten. De rentekosten die resteren worden gedeeld door de boekwaarde van de (im)materiële vaste activa om zo de omslagrente te bepalen. De (im)materiële vaste activa zijn ingedeeld naar taakveld, het vermenigvuldigen van de boekwaarde van het actief maal de omslagrente bepaald vervolgens de rentekosten per taakveld.

De totaal toe te rekenen rentekosten aan de taakvelden bedraagt in 2025 - € 103.535 (negatieve kosten = opbrengst). Conform de voorschriften wordt een renteopbrengst niet toegerekend aan de taakvelden maar komt ten gunste van het taakveld Treasury. Er worden derhalve geen rentekosten omgeslagen over de taakvelden. In de onderstaande tabel wordt de renteverdeling weergegeven.

Bedragen x € 1.000	**Rekening 2025**
Rentelasten	
Langlopende leningen	-272
Totale rentelasten	**-272**

Bedragen x € 1.000	**Rekening 2025**
Rentebaten	
Schatkistbankieren	298
SVn leningen	16
Overige leningen / Rekening courant	62
Totale rentebaten	**376**
Renteresultaat	**-104**
Verdeling renteresultaat	
Verrekening taakvelden o.b.v. omslagrente	-
Taakveld treasury	-104

Paragraaf bedrijfsvoering

5.1 Inleiding

De term ‘bedrijfsvoering’ verwijst naar de inzet van bedrijfsmiddelen om de bedrijfsdoelen te behalen. Die bedrijfsmiddelen zijn: personeel, informatie, organisatie, financiën, automatisering, communicatie, huisvesting (‘PIOFACH’), aangevuld met juridisch en inkoop.

In deze paragraaf worden de volgende onderwerpen behandeld:

- Organisatie ontwikkeling
- Ontwikkeling personele bezetting
- ICT als belangrijke randvoorwaarde
- Apparaatskosten
- Ontwikkeling risicomanagement en interne controle
- Fraude, integriteit en continuïteit
- Rechtmatigheid

5.2 Organisatie ontwikkeling

Na de start van de (nieuwe) ambtelijke organisatie in 2024 is in 2025 verder gewerkt via de ingezette weg. Er is veel werk verzet om processen beter neer te zetten en daar waar mogelijk te verbeteren. Met name in lopende projecten voor de inrichting van het sociaal domein en het klantcontact centrum zijn verdere stappen gezet. Daarnaast was het nodig om opgelopen achterstanden in het sociaal domein en het archief in te lopen.

Vanuit landelijke en beleidsontwikkelingen is de komende jaren extra aandacht nodig voor Ondermijning (veiligheid), de Hervormingsagenda Jeugd, Duurzaamheid en onze informatievoorziening.

De organisatie raakt steeds beter op elkaar ingespeeld, maar kent natuurlijk nog wel aspecten die frictie opleveren. Vooral het zoeken, binden en borgen van eigen personeel op sommige afdelingen blijft actueel. Helaas zijn we op een aantal plekken nog te veel afhankelijk van externe inhuur. Dit heeft doorlopende aandacht.

De voorbereidingen naar een passende formatieve bezetting, die niet op frictie berekend is, zijn in 2025 gestart en medio 2026 wordt een concreet plan van aanpak verwacht om dit te realiseren. Hierbij wordt ook gekeken of gemaakte inrichtingskeuzes nog logisch en passend zijn.

De organisatie beweegt zich naar een volgende fase en daarom zal enige bijsturing nodig zijn.

De weg, passend bij de visie, is ingeslagen en wordt vervolgd.

5.3 Ontwikkeling personele bezetting

Het begrote vaste aantal FTE voor de zelfstandige organisatie per 1 januari 2025 bedraagt 163,2 FTE. Daarnaast is een tijdelijke formatie vastgesteld van 15,1 FTE.
De gemiddelde werkelijke bezetting over 2025 bedraagt 209 FTE. Dit hogere aantal FTE wordt met name verklaard door extra capaciteit voor projecten (welke ook door projectmiddelen wordt gefinancierd).

Het ziekteverzuimpercentage heeft zich als volgt ontwikkeld.

	Ziekteverzuim %
2022	6,37%
2023	6,24%
2024	4,79%
2025	7,40%

Het ziekteverzuim t/m 2023 heeft betrekking op de centrumregeling.

Het ziekteverzuim is vanaf het vierde kwartaal 2024 gestegen en zit over 2025 boven het landelijke gemiddelde van 6,7% (bron A&O Fonds). Na de ontvlechting is de organisatie op een aantal plekken in toenemende mate kwetsbaarder gebleken voor uitval van medewerkers. Het hogere ziekteverzuim is logisch en passend bij de groeiende organisatie die Dantumadiel is.

Uiteraard steken we vanuit leidinggevenden en P&O in op zoveel mogelijk preventie hiervan door goed in gesprek te blijven.

5.4 ICT als belangrijke randvoorwaarde

In 2025 heeft de gemeente Dantumadiel haar eigen informatievoorziening en ICT verder uitgebouwd en zijn de restpunten vanuit de ICT-ontvlechting met gemeente Noardeast-Fryslan opgepakt. Daarnaast is het informatieplan 2025-2028 vastgesteld en de uitvoering daarvan gestart.

In het kader van organisatieontwikkeling nemen we deel aan het regionale project digitale werkplekomgeving wat leidt tot een moderne werkplek om daarmee verbeterd mobiel, tijd- en plaats onafhankelijk te werken met inzet nieuwe technologie.

Daarnaast is gestart met de implementatie van de wettelijke opgave WMEBV/WDO om daarmee inwoners en bedrijven verbeterde en veilige digitale dienstverlening te bieden.

En zijn met het aannemen van een data-analist de eerste stappen gezet richting datavolwassenheid om daarmee management op basis van data inzicht te geven voor sturing en beleidsontwikkeling om beslissingen te maken.

Verder wordt gewerkt aan bewustwording belang documentaire informatie en zaakgericht werken, verbeteren kwaliteit informatiehuishouding en duurzame informatieopslag.

5.5 Apparaatskosten

Het saldo van baten en lasten van de apparaatskosten is in 2025 gelijk aan € 22,1 miljoen. Het grootste deel (€ 20,6 miljoen) van de apparaatskosten wordt over de programma's/taakvelden verdeeld middels een verdeelsleutel. De verdeelsleutel is vastgesteld naar rato van het gebruik. Het resterende deel (€1,5 miljoen) wordt rechtstreeks aan een programma/taakveld toegerekend, dit betreffen veelal projectkosten. In onderstaande tabel zijn de apparaatskosten uitgesplitst naar Personeelskosten, ICT en projecten, Tractie en Overige apparaatskosten. De voornaamste verschillen zijn toegelicht.

Bedragen x €1.000

Onderdeel	Toelichting verschil	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025
Baten				
Personeelskosten		29	241	212
	WAZO-uitkeringen en loonkostensubsidie voor ambtenaren vanuit de participatiewet			219
	Verschillen kleiner dan € 50.000			-7
ICT en projecten		-	-	-
Overige apparaatskosten		3	0	-3
Tractie		8	7	-1
Totaal baten		**40**	**249**	**209**
Lasten				
Personeelskosten		-18.365	-19.440	-1.075
	Hogere kosten voor salarissen, sociale lasten en inhuur. Voornamelijk als gevolg van inhuur op vaste formatie.			-1.041

Onderdeel	Toelichting verschil	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025
	Hogere kosten voor inhuur personeel op ziektevervanging.			-199
	Voordeel op de aanvullend opleidingsbudget. Dekking vindt plaats vanuit de Algemene reserve, er staan derhalve ook lagere inkomsten tegenover in het programma Overhead.			288
	Er is gebruik gemaakt van de RVU-regeling. Voor de (toekomstige) kosten is een voorziening getroffen.			-84
	Verschillen kleiner dan € 50.000			-39
ICT en projecten		-2.394	-1.880	514
	Lagere kosten voor diverse ICT-projecten. Projecten worden doorgeschoven naar 2026. Dekking vindt grotendeels plaats vanuit de Algemene reserve, er staan derhalve ook lagere inkomsten tegenover in het programma Overhead.			378
	Lagere kosten Jongerenetwerk Jong Dantumadiel. Dekking vanuit de Algemene reserve, er staan derhalve ook lagere inkomsten tegenover in het programma Overhead..			93
	Verschillen kleiner dan € 50.000			43
Overige apparaatskosten		-698	-671	26
Tractie		-434	-411	23
Totaal lasten		**21.891**	**22.402**	**512**
Saldo van baten en lasten	*(verdeeld over de programma's naar rato van gebruik)*	**-21.851**	**-22.154**	**-303**

5.6 Ontwikkeling risicomanagement en interne controle

Risicobeheersing verbonden partijen

Het provinciaal initiatief van concerncontrollers om een gezamenlijke risicoanalyse te maken van de verbonden partijen is in 2024 weer opgepakt en heeft zich in 2025 verder ontwikkeld. Er zijn rapportages beschikbaar van een aantal Verbonden partijen. Om grip te hebben én houden op verbonden partijen en de vaak complexe vraagstukken is gezamenlijk standpunten/positie innemen noodzakelijk. Dit betekent dat er vooraf (tijdig) afstemming moet zijn tussen gemeenten om tijdens besluitvorming impact te kunnen hebben. Dit resulteert in:

- Gemeenten zijn aan de voorkant in positie om invloed te hebben op de koers van de verbonden partij;
- Versterken van de positie van de portefeuillehouder (PHO) in AVA/ AH vergaderingen wat leidt tot kwalitatieve betere besluitvorming in bestuurlijke overleggen;
- Afgestemde adviezen (en evt. zienswijzen) voorafgaand aan Collegevergaderingen van alle individuele gemeenten;
- Zorgdragen voor, zoveel als mogelijk, gelijkluidende adviezen (en evt. zienswijzen) van individuele gemeenten aan PHO-ers en gemeentesecretarissen (GS). Indien dit niet mogelijk is, worden de standpunten van de andere gemeenten gedeeld met de eigen portefeuillehouder;
- Waar mogelijk integraal (namens Friese gemeenten) advies op van belangzijde stukken van verbonden partijen;
- Integrale werkwijze (door Friese gemeenten) en inzicht in strategische risico's (die we al dan niet gezamenlijk lopen);
- Een platform om afstemming te vinden en uit te wisselen als Concern controllers;
- Versterken van het netwerk van verbonden partijen en de beleids- en financiële overleggen.

We verwachten dat hierdoor de paragraaf verbonden partijen in de begroting en de jaarrekening meer inhoud krijgt en dat de gemeentelijke sturing, met name op het gebied van risicobeheersing, op de verbonden partijen zich verder gaat ontwikkelen.

Ontwikkelagenda control

In 2025 hebben de controllers binnen onze gemeente samen met de teams gewerkt aan het verder versterken van de beheersing van de financiële processen. Daartoe zijn ze binnen het controlplatform, onder voorzitterschap van de desbetreffende teammanager, het gesprek met de vakafdelingen aangegaan over de met de processen samenhangende risico's. Deze control platforms bestaan uit specialisten van de vak-afdeling (manager, controleur, M&O functionaris, beleidsadviseur, systeembeheerder, Chief Information Security Officer (CISO) en de business-/concerncontroller). Samen stellen zij een lijst op met alle significante risico's betreffende rechtmatigheid, M&O, informatieveiligheid, volledigheid van opbrengsten, fraude en daarbij behorende beheersmaatregelen. Op deze wijze wordt de volledigheid van de risico's gewaarborgd. Dit met het doel beheersingsmaatregelen te treffen om zo te voorkomen dat de risico's leiden tot fouten of nadelen. Deze gesprekken zijn gevoerd met de teams die een verantwoordelijkheid hebben voor een financieel proces om te bekijken of de processen in opzet goed geregeld zijn. Om na te gaan of het in de praktijk ook zo werkt zijn dossiercontroles uitgevoerd door medewerkers uit de teams die er uitvoering aan geven. De Controllers hebben dit begeleid, zijn verantwoordelijk voor de kwaliteitsborging, reviewen deze controles en rapporteren aan het management en de directie over de resultaten en adviseren hieromtrent aan management, directie en bestuur. De rapportages zijn gebruikt door de accountant om het college te adviseren over de interne beheersing en een conclusie te trekken over de getrouwheid van de jaarrekening en de rechtmatigheid van de beheers handelingen ten behoeve van de gemeenteraad.

Collegeverklaring financiële rechtmatigheid

Vanaf boekjaar 2023 neemt het college een rechtmatigheidsverklaring op in de jaarrekening. In deze verklaring verantwoordt het college zich over het rechtmatig handelen aan de raad. Hierbij richt men zich op de overgebleven rechtmatigheidscriteria (Begrotingscriteria, Voorwaarden criterium en Misbruik en Oneigenlijk gebruik criterium (hierna M&O). De accountant geeft een verklaring af voor de getrouwheid en onderzoekt daarbij ook de getrouwheid van de collegeverklaring.

De collegeverklaring heeft niet alleen betrekking op de financieel rechtmatige toepassing van de regels uit de verordeningen maar ook op de begrotingsrechtmatigheid en mogelijk misbruik door derden van gemeentelijke voorzieningen. De betaalbaarheid en toegankelijkheid van jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning vormen een belangrijk maatschappelijk vraagstuk. Binnen onze gemeente wordt veel geld besteed aan zorg voor deze groep kwetsbare inwoners. Het is daarom van groot belang dat de gemeente Dantumadiel zich inzet voor de inkoop van kwalitatief hoogwaardige en doelmatige zorg, en tegelijkertijd een zorgvuldig toezicht houdt op de gedeclareerde kosten. In 2025 is een Algemeen Controleplan opgesteld en vastgesteld door het college. Dit Controleplan beschrijft hoe de gemeente Dantumadiel haar toezicht uitvoert en hoe wordt voldaan aan de wettelijke vereisten. Op basis van de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015) is de gemeente verantwoordelijk voor een rechtmatige en doelmatige inkoop en controle van geleverde zorg. De focus ligt op het proces van materiële controle, waarbij inzicht wordt gegeven in de te controleren risico’s en de werkwijze waarmee deze risico’s worden aangepakt. Voor het betaalbaar en toegankelijk houden van de zorg is het essentieel dat de gemeente Dantumadiel kwalitatief goede en doelmatige zorg inkoopt en controleert of de levering van de betaalde zorg daadwerkelijk heeft plaatsgevonden en of deze ook doelmatig geweest. Het uitvoeren van de materiële controles vergt personele inzet van een accountmanager, medewerker Bibob onderzoek en een medewerker voor het maken van analyses. Vanaf het jaar 2025 zijn hier de benodigde middelen voor beschikbaar gesteld. Waar in de jaren 2023 en 2024 de gemeente nog ervaring moest opdoen met M&O is hier vanaf 2025 uitvoering aangegeven.

De controllers bereiden de collegeverklaring voor. Dit vraagt van de controllers een onafhankelijke positie. De verantwoordelijkheid van het uitvoeren van de eerstelijnscontroles ligt bij de teammanagers. De controllers opereren in de tweede lijn door vast te stellen of de beheersmaatregelen nageleefd worden en voldoende zekerheid geven en in de derde lijn door te toetsen of de door de teammanager gekozen beheersmaatregelen op basis van opzet, bestaan en werking voldoende zijn. Ook doen de controllers aanbevelingen aan management en bestuur waar het gaat om de doelmatigheid en efficiency van de processen.

5.7 Fraude en integriteit

Fraude, Misbruik en oneigenlijk gebruik

Het is belangrijk dat de gemeente Dantumadiel zich realiseert welke frauderisico's zij loopt en hoe zij hier bewust mee kan omgaan. De gemeente is namelijk zelf verantwoordelijk voor fraudebestrijding. Vanwege de maatschappelijke functie is het van belang om dit intern en extern zichtbaar en transparant te maken.
Ook onze gemeente heeft te maken met frauderisico's die deels wel en deels ook niet voorkomen kunnen worden. Door frauderisico's te analyseren kunnen we weloverwogen keuzes maken ten aanzien van het voorkomen daarvan.

Het college is primair verantwoordelijke voor het vermijden en ontdekken van fraude. In januari 2025 is de Beleidsnotitie Fraude door het college vastgesteld. Hierin komt aan de orde wat onder fraude wordt verstaan, welke factoren spelen er bij frauderisico's en welke algemene maatregelen binnen de gemeente Dantumadiel aanwezig zijn in het kader van fraudepreventie.

Tevens is er een frauderisicoanalyse opgesteld. Deze frauderisico-inventarisatie is in samenwerking met de verschillende teams opgesteld. Dit is de uitkomst van een analyse van de belangrijkste frauderisico's voor de gemeente Dantumadiel. Deze frauderisico-inventarisatie is opgebouwd uit inschattingen van waarschijnlijkheid en impact en een inschatting van restrisico's en indien nodig aanvullende beheersmaatregelen om geïnventariseerde restrisico's af te dekken. Deze frauderisico-inventarisatie zal jaarlijks (binnen de control platforms) worden geactualiseerd.

De uitkomsten van de frauderisicoanalyse dienen te leiden tot adequate beheersmaatregelen om de gesignaleerde frauderisico's te beperken. Onderdeel van de beheersmaatregelen is het inschatten van het restrisico. Dit is het risico van eventuele fraudes als gevolg van het (bewust) niet treffen van beheersmaatregelen voor bekende frauderisico's. Restrisico's worden geaccepteerd omdat het niet doelmatig of wenselijk is om alle potentiële frauderisico's af te dekken. Tegelijkertijd is het maken van een frauderisicoanalyse een stap in fraudebewustwording. Daarnaast is het vanzelfsprekend van belang dat fraude, onderwerp van gesprek is tussen de leidinggevende en het team, maar ook medewerkers onderling.

Frauderisicoanalyses hebben vooral toegevoegde waarde voor de organisatie zelf. Het identificeren van risico's en het inschatten van de impact en de kans dat deze risico's zich zouden kunnen voordoen is van belang voor de organisatie om naar eigen maatstaven in control te zijn.

In tegenstelling tot de accountant kennen we in gemeenteland geen externe fraude. Externe fraude wordt in gemeenteland Misbruik en Oneigenlijk (M&O) gebruik genoemd. Binnen de gemeente spreken we dus alleen van interne fraude.
De fraudeur kent verschillende gedaanten. Bij een gemeente kan onderscheid gemaakt worden tussen de fraudeur in de gedaante van (leden van):

- de gemeenteraad;
- het college van burgemeester en wethouders;
- de ambtenaren;
- iemand die niet bij de gemeente werkzaam is maar door de gemeente wordt ingehuurd en

middels frauduleus handelen de gemeente benadeelt en/of misbruikt.

Naast fraude kan er sprake zijn van misbruik en oneigenlijk gebruik. In het dagelijks taalgebruik is het gebruikelijk misbruik en oneigenlijk gebruik ook als fraude te bestempelen, denk hierbij aan een term als 'bijstandsfraude' of aan 'fraude' met vergunningen. Dit type fraude valt nadrukkelijk onder het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium. Het gaat hier om derden die misbruik maken van (gemeentelijke) regelingen. Misbruik en oneigenlijk gebruik is een begrip dat voortkomt uit de rechtmatigheidscontrole van de jaarrekening. Het betreft het bewust misbruik of oneigenlijk gebruikmaken van wet- en regelgeving (de zogenaamde mazen of grijze gebieden in wet- en regelgeving). De verantwoording over misbruik en oneigenlijk gebruik is vanaf het verslagjaar 2023 opgenomen in de collegeverklaring bij de jaarrekening.

Integriteit

In 2025 hebben we opnieuw vooral ingezet op het vergroten van de bewustwording bij nieuwe medewerkers. Alle nieuwe collega's – zowel medewerkers in dienst als ingehuurde krachten – ondertekenen een geheimhoudingsverklaring en leveren een VOG aan. Daarmee maken we vanaf de start duidelijk wat we van elkaar verwachten als we werken voor onze inwoners.

Daarnaast zijn er bijeenkomsten georganiseerd waarin nieuwe ambtenaren hun eed of belofte konden afleggen. Tijdens deze momenten benadrukte onze burgemeester het belang van integer handelen. Ook speelden we een kort dilemmaspel, waarmee medewerkers aan de hand van herkenbare situaties konden nadenken over wat verantwoord en zorgvuldig handelen betekent.

Op ons leerplatform *Mijn Leerplein* staat een introductieleerlijn voor nieuwe medewerkers. Deze bevat onder andere een compacte online training over integriteit. Daarin wordt uitgelegd wat werken voor de overheid bijzonder maakt, en hoe dat verschilt van werken in het bedrijfsleven.

5.8 Rechtmatigheid

Toelichting op de afwijkingen

In de paragraaf bedrijfsvoering moet een toelichting worden gegeven over de oorzaken van de geconstateerde onrechtmatigheden met verklaring indien deze boven de rapportagetolerantie uitkomen. Deze rapporteringstolerantie is door de gemeenteraad vastgesteld op € 100.000,-.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

1. WMO ad. € 671.618,- aan fouten;
2. Begrotingsrechtmatigheid € 3.081.972 aan fouten; (waarvan acceptabel € 3.013.634,- en niet acceptabel € 68.338,-)

Ad 1. WMO ad € 671.618,- fouten

a) Fouten:

Uit verdiepend onderzoek naar de rechtmatigheid van de uitgaven voor huishoudelijke hulp (Wmo) over 2025 is vastgesteld dat een groep van 156 inwoners huishoudelijke ondersteuning ontvangt zonder dat hiervoor een individueel onderzoek is uitgevoerd en zonder dat een formele beschikking is afgegeven. Deze ondersteuning wordt daardoor niet volgens de wettelijke maatwerkvereisten verstrekt. De hiermee samenhangende uitgaven zijn vastgesteld op € 671.618,- wat leidt tot een materiële onrechtmatigheid die moet worden opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering. Het is van belang te benadrukken dat de ondersteuning daadwerkelijk is geleverd en dat er geen sprake is van misbruik of foutieve betalingen; de fout betreft uitsluitend de naleving van de formele wettelijke procedure.

b) Oorzaak:

De oorzaak van deze fout ligt in het voortzetten van een oude algemene voorziening uit 2015, waarin huishoudelijke ondersteuning zonder formele besluitvorming kon worden verstrekt. Na jurisprudentie uit 2016 zijn de wettelijke eisen aangescherpt en is huishoudelijke hulp in de praktijk een maatwerkvoorziening geworden, waarvoor een individueel onderzoek en een beschikking verplicht zijn. Voor de betreffende groep inwoners zijn deze stappen destijds niet uitgevoerd en heeft sindsdien geen heronderzoek plaatsgevonden. Hierdoor is een structurele nalevingsfout ontstaan: de procedure is niet aangepast aan de wettelijke kaders, terwijl de inhoudelijke uitvoering van de ondersteuning wel heeft plaatsgevonden.

c) Verbeterpunten:

Herstel is mogelijk door de uitvoering opnieuw in lijn te brengen met de wettelijke eisen. De gemeente start met het uitvoeren van heronderzoeken voor alle betrokken inwoners en verstrekt vervolgens individuele beschikkingen conform de maatwerkprocedure. De oude algemene voorziening wordt definitief beëindigd. Deze heronderzoeken kunnen ertoe leiden dat ondersteuning die niet langer noodzakelijk is, wordt beëindigd, wat kan bijdragen aan een structurele vermindering van de uitgaven.

Ad 2. Begrotingsonrechtmatigheid

Begrotingsonrechtmatigheid		Bedrag (€)
1A.	Overschrijding lasten programma's	3.013.634
1B.	Overschrijding investeringsbudgetten	68.338

Begrotingsonrechtmatigheid		Bedrag (€)
2A.	Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan de raad zijn gemeld	-
2B.	Onderschrijding van investeringen die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan de raad zijn gemeld	-
3.	Ongeautoriseerde reservemutaties	-
	Totaal begrotingsonrechtmatigheid	**3.081.972**
	Waarvan acceptabel (op basis van de Financiële verordening art. 12 lid 4)	*3.013.634*
	Waarvan niet acceptabel	*68.338*

Toelichting:

Acceptabele begrotingsafwijkingen ad € 3.013.634,-

De hieronder toegelichte overschrijdingen worden op grond van artikel 12 lid 4 van de Financiële verordening gemeente Dantumadiel 2025 en de Kadernota Rechtmatigheid 2025 als acceptabel beschouwd.

- De overschrijding van de lasten van programma 01 Ynwenner en Bestjoer wordt voornamelijk veroorzaakt door een hogere dotatie aan de pensioenvoorziening wethouders. De hogere dotatie wordt veroorzaakt door de geactualiseerde actuariële berekeningen van de pensioenvoorziening en ophoging door toepassing van de dekkingsgraad van het ABP (119%). Het betreft hier hogere wetgeving en Gemeenten zijn wettelijk verplicht de pensioenvoorzieningen aan te passen zodat deze aansluit op bovengenoemde berekeningen. Per 1 januari 2028 gaan de pensioenen van politieke ambtsdragers over naar het ABP. Door deze overstap moet de gemeente vanaf de jaarrekening 2025 rekening houden met de dekkingsgraad van het ABP en deze toepassen op de berekening van de pensioenvoorziening. Dit wordt nader toegelicht in de onderdelen rekeningresultaat en de programmaverantwoording.

- De overschrijding van de lasten van programma 03 Soarch en Wolwezen wordt voornamelijk veroorzaakt dat er in totaal 3 miljoen wordt overschreden als gevolg van open einde regelingen. Dit wordt nader toegelicht in de onderdelen rekeningresultaat en de programmaverantwoording.

- De overschrijding van de lasten van programma 90 Algememiene dekkingsmiddels wordt gecompenseerd door een overschrijding op een opbrengst (opgelegde dwangsom die als dubieus is aangemerkt). Dit wordt nader toegelicht in het onderdeel programma verantwoording

Niet acceptabele begrotingsafwijkingen ad € 68.338,-

- Overschrijding 10 investeringskredieten (verschillen < 50.000)

5.9 Continuïteit

De jaarrekening is opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling. De continuïteit van gemeenten is op grond van artikel 12 van de financiële verhoudingswet wettelijk verankerd. Om die reden is de continuïteit van gemeente Dantumadiel in voldoende mate gewaarborgd. Tevens zijn in de begroting of andere besluiten geen stellige voornemens om majeure aanpassingen te doen in beleid, taken, activiteiten of locaties die mogelijk materiële effecten hebben op vermogen of resultaat.

Paragraaf verbonden partijen

Kader verbonden partijen

6.1 Kader verbonden partijen

Inleiding

De meeste taken die worden uitgevoerd, zijn wettelijk opgedragen aan de uitvoerende gemeente. Dit betreft bijvoorbeeld de inzameling van huishoudelijk afval en de taken die de gemeente op zich neemt als gevolg van de decentralisatie. Daarnaast bestaan er taken die door de gemeente op eigen initiatief worden uitgevoerd, zoals sport en de exploitatie van gronden. Bij de uitvoering van de verschillende taken maakt de gemeente zelf de keuze om deze zelf te doen, of om de taken te laten uitvoeren door andere partijen.

Bij het maken van de keuzes wordt onder andere gekeken naar de volgende aspecten:

- Kunnen er (bedrijfseconomische) schaalvoordelen worden behaald?
- Wordt bij de uitvoering/dienstverlening een betere kwaliteit/dienstverlening gerealiseerd?

Indien wordt gekozen voor de uitvoering van de taak door een verbonden partij, kunnen daarin twee keuzes worden gemaakt, namelijk:

- De activiteiten worden uitgevoerd door een partij waarin de gemeente geen zeggenschap heeft;
- De activiteiten worden uitgevoerd door een partij waarin de gemeente wel zeggenschap heeft.

Definitie verbonden partij

Er is sprake van een verbonden partij als de gemeente in die organisatie een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Dit is vastgelegd in artikel 1 lid b van het Besluit begroting en verantwoording, waarin staat dat een verbonden partij een privaat- of publiekrechtelijke organisatie is waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft.

Definitie bestuurlijk belang (artikel 1 lid d): zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.

Definitie financieel belang (artikel 1 lid c): een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

Beleidskader

Uit de definitie van een verbonden partij in het Besluit begroting en verantwoording blijkt dat sprake móet zijn van een financieel belang én een bestuurlijk belang. Indien het alleen om een financieel belang of alleen om een bestuurlijk belang gaat, dan is er geen sprake van een verbonden partij.

Overige belangrijke bepalingen zijn:

- Artikel 5 BBV schrijft voor dat verbonden partijen niet geconsolideerd worden in de begroting en in de jaarstukken;
- Artikel 8 lid 3 BBV schrijft voor dat de betrokkenheid van verbonden partijen bij de realisatie van de doelstellingen binnen een programma, moet worden opgenomen in het betreffende programma;

- Artikel 9 lid 2 BBV meldt dat verbonden partijen verplicht moeten worden opgenomen in een aparte paragraaf verbonden partijen. Deze is daarmee onderdeel van de beleidsbegroting en het jaarverslag.

Soorten verbonden partij
Er zijn twee soorten verbonden partijen, namelijk de publiekrechtelijke verbonden partij en de privaatrechtelijke verbonden partij.

- Publiekrechtelijke verbonden partij
  Bij de publiekrechtelijke verbonden partij gaat het om een samenwerking tussen overheden. Een dergelijke partij is opgericht op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Daarin regelen de deelnemende overheden onderling de vertegenwoordiging en de financiële aansprakelijkheid van de deelnemers. In het geval een gemeenschappelijke regeling niet meer aan zijn verplichtingen voldoet, dan zijn deelnemende partijen gezamenlijk verantwoordelijk voor een negatief saldo dat ontstaat.

- Privaatrechtelijke verbonden partij
  Van een privaatrechtelijke verbonden partij is sprake als er wordt samengewerkt tussen overheden onderling of tussen overheden en private partijen. De samenwerking is in dat geval geregeld op basis van het Burgerlijk Wetboek.
  Bij privaatrechtelijke verbonden partijen wordt onderscheid gemaakt in:

  - Verenigingen;
  - Commanditaire vennootschappen en onderlinge waarborgmaatschappijen;
  - Naamloze vennootschappen;
  - Besloten vennootschappen of stichtingen.

Voorschriften BBV
In artikel 15 van het Besluit begroting en verantwoording staat welke informatie er bij de begroting en jaarrekening moet worden gepubliceerd. Het gaat dan om:

- De visie op en de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen; zie programma's.
- De lijst van verbonden partijen die wordt onderverdeeld in:
  - Gemeenschappelijke regelingen;
  - Vennootschappen en coöperaties;
  - Stichtingen en verenigingen;
  - Overige verbonden partijen.

In de lijst zal per verbonden partij de volgende informatie worden opgenomen:

- De wijze waarop de gemeente een belang heeft;
- Het verwachte belang van de gemeente aan het begin en het einde van het begrotingsjaar;
- De verwachte omvang van het eigen en vreemd vermogen aan het begin en het einde van het begrotingsjaar;
- De verwachte omvang van het financieel resultaat;
- De eventuele risico's.

Risico's
Bij elke verbonden partij is een kopje opgenomen betreffende het risico dat de verbonden partij vormt voor de gemeente. Doet zich een risico voor, dan is dit bij de verbonden partij vermeld. Geen risico komt tot uitdrukking in een plat streepje - .

Verbonden partijen
Conform de regelgeving vanuit de commissie BBV-artikel 15 BBV lid 1 b geven we de bovenstaande informatie schematisch weer, in een lijst van verbonden partijen. De gemeente heeft de volgende verbonden partijen.

- Gemeenschappelijke regelingen
  - GR Veiligheidsregio Fryslân
  - GR Sociaal Domein Fryslân
  - GR Welstandszorg Hûs en Hiem
  - GR Fryske Utfieringstsjinst Milieu en Omjouwing (FUMO)
  - GR Dokwurk
  - GR Mobiliteitsburo Noard East Fryslân
  - GR Recreatieschap de Marrekrite
- Vennootschappen en coöperaties
  - NV Kabeltelevisie Noordoost Friesland
  - Afvalsturing Friesland (Omrin)
  - Bank Nederlandse Gemeenten
- Stichtingen en verenigingen
  - Stichting Roobol
  - Vereniging van Nederlandse Gemeenten
  - Vereniging van Friese Gemeenten
  - Stichting IJswegencentrale Oostergo
  - Coöperatie Openbare Verlichting Energie Fryslân UA

Gemeenschappelijke regelingen

GR Veiligheidsregio Fryslân

Veiligheidsregio Fryslân
Juridische status: Gemeenschappelijke regeling met openbaar lichaam
Programma's: 1 Ynwenner en Bestjoer en 3 Soarch en Wolwêzen

Openbaar en wijze van belang:

Openbaar belang:
De Veiligheidsregio Fryslân is een gemeenschappelijke regeling per 1-1-2014 van alle Friese gemeenten en verzorgt de wettelijke taken op het gebied van veiligheid en gezondheid voor de inwoners van de provincie Fryslân. Activiteiten betreffen o.a. publieke gezondheidszorg, brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, en het beheer van een gemeenschappelijke meldkamer, het zijn van een platform voor samenwerking voor geallieerde diensten en partners etc.

Wijze van belang:

- Bestuurlijk belang:
  - Het algemeen bestuur van de regio bestaat overeenkomstig art. 11, lid 1 van de wet, uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten;
  - Het dagelijks bestuur bestaat uit:
    - de voorzitter van het algemeen bestuur;
    - de voorzitter van de agendacommissie Gezondheid en een lid aan te wijzen uit en door de agendacommissie Gezondheid;
    - de voorzitter van de agendacommissie Veiligheid en een lid aan te wijzen uit en door de agendacommissie Veiligheid.
  - De agendacommissie is een bestuurscommissie volgens art 25 Wgr.
- Financieel belang:
  - Voor de verdeling van de kosten wordt als verdeelsleutel gehanteerd het aantal inwoners van de gemeenten volgens de door het Centraal Bureau voor de Statistiek openbaar gemaakte bevolkingscijfers per 1 januari van het jaar, voorafgaande aan dat, waarvoor de bijdrage verschuldigd is. De deelnemende gemeenten dragen er zorg voor dat de regio te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan zijn verplichtingen te kunnen voldoen.

Financieel Belang:

	Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)
Financieel belang	2025	2037	2378
Eigen vermogen	2025	10.662	12.125
Vreemd vermogen	2025	87.344	83..065

Omvang financieel resultaat jaarrekening 2025, x € 1.000: 3.483

Risico's (kwantificeerbaar of niet-kwantificeerbaar): -

GR Sociaal Domein Fryslân

Centrumregeling samenwerking Sociaal Domein Fryslân 2018

Juridische status: Gemeenschappeling regeling met centrumgemeente

Programma's: 3 Soarch en Wolwêzen

Openbaar en wijze van belang:

Openbaar belang:
Alle Friese gemeenten zijn een centrumregeling samenwerking Sociaal Domein Fryslân 2018 aangegaan met als centrumgemeente de gemeente Leeuwarden (Staatscourant 2017 nr. 61128, dd. 24 okt 2017). Het doel is de beleidsvoorbereiding ten behoeve van de wettelijke taken op terrein van jeugdzorg, maatschappelijke ondersteuning en participatie en de inkoop ten behoeve

van wettelijke taken op het terrein van jeugdzorg en maatschappelijke ontwikkeling doelmatig en kwalitatief hoogwaardig te organiseren met de Friese gemeenten.

Wijze van belang:

- Bestuurlijk belang:
  - De gemeente Leeuwarden is een centrumgemeente als bedoeld in art 8 lid 4 Wet gemeenschappelijke regelingen.
  - De centrumgemeente wordt mandaat , volmacht en machtiging verleend door de gastgemeenten om de taken op het terrein van het sociaal domein, waaronder o.a. WMO, Jeugdwet, Participatiewet, namens de gastgemeenten uit te voeren, conform de bepalingen in de gemeenschappelijke regeling.
- Financieel belang:
  - De kosten voor de dienstverlening bestaan uit kosten voor instandhouding en kosten voor taakuitvoering. De kosten voor instandhouding worden onder gemeenten verdeeld op basis van inwoneraantal van elke gemeente met peildatum 1 januari van jaar t-1. De kosten voor uitvoering van taken worden verdeeld onder gemeenten op basis van het percentuele aandeel dat een gemeente toekomt in het totaal van aantallen cliënten op basis van deJeugdwet, zoals meest recentelijk vastgesteld door het Centraal Bureau voor Statistiek, op peildatum 1 januari van jaar t-1. Dit geldt voor zowel de uitvoering van taken in het kader van de verplichte wettelijke samenwerking als voor de vrijwillige samenwerking voor de Jeugdwet. De totale kosten worden na gecalculeerd en volledig doorberekend aan de deelnemende gemeenten.
  - Voor de paragraaf zijn geen gegevens ontvangen.

Financieel Belang:

	Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)
Financieel belang	2024	132	183
Eigen vermogen	2024	0	0
Vreemd vermogen	2024	0	0

Omvang financieel resultaat jaarrekening 2024, x € 1.000: 0

Risico's (kwantificeerbaar of niet-kwantificeerbaar): -

GR Welstandszorg Hûs en Hiem

Welstandszorg Hûs en Hiem
Juridische status: Gemeenschappelijke regeling met openbaar lichaam
Programma's: 5 Wenjen en Omjouwing

Openbaar en wijze van belang:

Openbaar belang:
Het voorzien van de gemeenten in de welstandsadvisering als bedoeld in de Woningwet en advisering over toepassing van de Monumentenwet.

Wijze van belang:

- Bestuurlijk belang:
  - Het algemeen bestuur bestaat uit zoveel leden als het aantal deelnemende gemeenten bedraagt.
  - De raden wijzen hetzij hun voorzitter, hetzij een wethouder van hun gemeente als lid en als plaatsvervangend lid aan.
  - Op grond van artikel 13 van de gemeenschappelijke regeling wordt het dagelijks bestuur benoemd uit het algemeen bestuur.
- Financieel belang:
  - De gemeente is aansprakelijk voor de financiële tekorten bij Welstands-zorg Hûs en Hiem. Bekostiging geschiedt via een jaarlijkse bijdrage op begrotingsbasis en rekeningbasis.

Financieel Belang:

	Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)
Financieel belang	2024	0	0
Eigen vermogen	2024	257	383
Vreemd vermogen	2024	453	425

Omvang financieel resultaat jaarrekening 2024, x € 1.000: 123

Risico's (kwantificeerbaar of niet-kwantificeerbaar): -

GR Fryske Utfieringstsjinst Milieu en Omjouwing (FUMO)

Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing (FUMO)

Juridische status: Gemeenschappelijke regeling met openbaar lichaam

Programma's: 5 Wenjen en Omjouwing

Openbaar en wijze van belang:

Openbaar belang:
De FUMO is bedoeld voor de uitvoering van taken en bevoegdheden ten behoeve van de deelnemers op het gebied van het milieu- en omgevingsrecht in ruime zin in het algemeen en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht in het bijzonder, alsmede taken en bevoegdheden op het terrein van vergunningverlening, handhaving en toezicht op grond van de in artikel 5.1 van de

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht genoemde wetten.
Het openbaar lichaam heeft de volgende taken:

- basistakenpakket: het ten behoeve van de deelnemers uitvoeren van adviserende, voorbereidende en uitvoerende taken die behoren tot het zogenoemde basistakenpakket, zoals opgenomen in Bijlage 1 van de gemeenschappelijke regeling FUMO 2017.
- aanvullend takenpakket (facultatief): het ten behoeve van de deelnemers uitvoeren van niet tot het basistakenpakket behorende adviserende, voorbereidende en uitvoerende taken op het terrein van het milieu- en omgevingsrecht, voor zover de betreffende deelnemer daartoe een besluit heeft genomen;
- adviserende en voorbereidende taken t.b.v. bezwaarprocedures, administratief beroepsprocedures en rechtsgedingen;
- de advisering over en voorbereiding van besluiten op grond van de Wet openbaarheid van bestuur;
- het adviseren over en ontwikkelen van strategische en operationele beleidskaders op het terrein van het milieu- en omgevingsrecht;
- het in stand houden van een Milieualarm-nummer.

Wijze van belang:

- Bestuurlijk belang:
    - Gedeputeerde staten wijzen uit hun midden twee leden aan van het algemeen bestuur.
    - De deelnemers (de colleges van burgemeester en wethouders, het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân) wijzen elk uit hun midden één lid aan van het algemeen bestuur.
    - Het dagelijks bestuur bestaat uit vijf leden, de voorzitter inbegrepen, door en uit het algemeen bestuur aan te wijzen, conform artikel 10 van de g.r. Fumo 2017.
- Financieel belang:
    - De kosten van het basispakket wordt toegerekend op basis van het aantal inrichtingen maal een bedrag per type inrichting;
    - De kosten van de overige taken worden toegerekend op basis van de totale inzet van personeel in uren maal een uurtarief.
    - Conform artikel 30 gr. Fumo 2017.

Financieel Belang:

	Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)
Financieel belang	2024-2025	424	489
Eigen vermogen	2024	1.279	840
Vreemd vermogen	2024	5.326	6.605

Omvang financieel resultaat jaarrekening 2024, x € 1.000: 362

Risico's (kwantificeerbaar of niet-kwantificeerbaar): -

GR Dokwurk

Dokwurk (Voor 1-8-2021 Leer- werkbedrijf Noardeast-Fryslân)

Juridische status: Gemeenschappelijke regeling met openbaar lichaam voor Dantumadiel en de gemeente Noardeast-Fryslân

Programma's: 3 Soarch en Wolwêzen en 6 Iepenbiere Romte

Openbaar en wijze van belang:

Openbaar belang:

Het openbaar lichaam behartigt de gemeenschappelijke en afzonderlijke belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van gesubsidieerde arbeid en (arbeid)re-integratie van de doelgroepen die vallen onder de Participatiewet en de Wet Sociale Werkvoorziening (art 3 gem reg). De gemeenschappelijke regeling is aangegaan door de gemeenten Dantumadiel en de voormalige gemeenten Dongeradeel, Ferwerderadiel en Kollumerland c.a. Deze vm. gemeenten zijn opgegaan in de gemeente Noardeast-Fryslân.

Wijze van belang:

- Bestuurlijk belang:
  - Het algemeen bestuur bestaat uit twee leden per deelnemende gemeente. De gemeenschappelijke regeling is door de colleges van burgemeester en wethouders aangegaan.
  - Het dagelijks bestuur, door en uit het algemeen bestuur gekozen, is zodanig samengesteld dat elke deelnemende gemeente is vertegenwoordigd, waaronder begrepen de voorzitter en een eventueel lid/eventuele leden buiten de kring van het algemeen bestuur, zoals bedoeld in artikel 14, tweede lid van de Wgr.
- Financieel belang:
  - Iedere deelnemende gemeente verbindt zich in beginsel om de volledige rijksmiddelen (inclusief eventueel bijzondere subsidiecomponenten), voor zover deze zijn bedoeld voor de realisatie van de in artikel 3 van de gemeenschappelijke regeling aan het openbaar lichaam opgedragen taken en de gemeentelijke bijdrage op basis van de begroting, op tijd en onverkort te voldoen aan het openbaar lichaam.
  - De deelnemende gemeenten zullen echter steeds zorg voor dragen dat het openbaar lichaam te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen jegens derden te voldoen.

Financieel Belang:

	Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)
Financieel belang	2024	502	502
Eigen vermogen	2024	10.422	15.230
Vreemd vermogen	2024	13.211	11.164

Omvang financieel resultaat jaarrekening 2023, x € 1.000: 0

Risico's (kwantificeerbaar of niet-kwantificeerbaar): -

GR Mobiliteitsburo Noard East Fryslân

Bedrijfsvoering organisatie Mobiliteitsbureau Noordoost Fryslân

Juridische status: Gemeenschappelijke regeling met bedrijfsvoeringsorganisatie

Programma's: 3 Soarch en Wolwêzen

Openbaar en wijze van belang:

Openbaar belang:
De gemeenten: Achtkarspelen, Dantumadiel, Noardeast-Fryslân en Tytstjerksteradiel en de provincie Fryslân hebben besloten om samen te werken in de regio Noordoost Fryslân op het gebied van het regionale doelgroepenvervoer en openbaar vervoer, dit om de leefbaarheid in de regio Noord Oost Fryslân te behouden. Daarvoor hebben zij besloten de gemeenschappelijke regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie Mobiliteitsbureau Noordoost Fryslân te treffen (Staatscourant 2017 nr. 16823 dd. 22-3-2017).

Wijze van belang:

- Bestuurlijk belang:
  - De deelnemende gemeenten en provincie nemen het in de begroting van het mobiliteitsbureau Noordoost Fryslân voor hen geraamde bedrag voor hun gemeente respectievelijk provincie op in hun begroting.
  - Opheffing:
    - De regeling wordt opgeheven wanneer de colleges van twee derde van de deelnemers daartoe besluiten.
    - Het liquidatieplan voorziet in de verplichting van het bestuur van de deelnemende gemeenten en provincie tot het bijdragen in de financiële gevolgen van de beëindiging.
- Financieel belang:
  - Artikel 19 GR Bedrijfsvoeringsorganisatie Mobiliteitsburo NOF Stct. 2017-16823;
  - Variabele vervoerskosten op basis van gebruik vertaald in gebruikseenheden;
  - Vaste kosten op basis van aantal leerlingen voor regiekosten op het routevervoer en aantal ritten voor de regiekosten van het vraagafhankelijke vervoer;
  - Vaste kosten van het mobiliteitsbureau voor de deelnemende gemeenten op basis van het aantal inwoners.

Financieel Belang:

	Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)
Financieel belang	2024	822	822
Eigen vermogen	2024	0	0
Vreemd vermogen	2024	910	768

Omvang financieel resultaat jaarrekening 2023, x € 1.000: 0

Risico's (kwantificeerbaar of niet-kwantificeerbaar): -

GR Recreatieschap de Marrekrite

Marrekrite
Juridische status: Gemeenschappelijke regeling met openbaar lichaam
Programma's: 4 Wurk, Bedriuw en Rekreaasje

Openbaar en wijze van belang:

Openbaar belang:

De Marrekrite behartigt binnen de opgedragen taken de gemeenschappelijke belangen van de colleges, met als doel een evenwichtige en gecoördineerde ontwikkeling van de recreatie in de provincie Fryslân, rekening houdende met de belangen van natuur en landschap.

De Marrekrite heeft als taak ter behartiging van het openbaar belang:

- Het bevorderen van waterrecreatie
- Het bevorderen van landrecreatie
- Advisering en ontwikkeling (water- en landrecreatie)

Wijze van belang:

- Bestuurlijk belang:
    - Het college van Gedeputeerde staten en de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten wijzen elk één lid en tenminste één plaatsvervangend lid aan van het algemeen bestuur. De aanwijzing vindt zo spoedig mogelijk plaats.
    - Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter en vijf andere leden, door en uit het algemeen bestuur aan te wijzen.
- Financieel belang:
    - De geldmiddelen van De Marrekrite worden gevormd door de bijdragen van de colleges en subsidies, schenkingen en overige bijdragen en inkomsten.
    - Voor zover de kosten van De Marrekrite niet worden gedekt door subsidies, schenkingen en overige bijdragen en inkomsten wordt hierin als volgt voorzien: gedeputeerde staten: 45%; colleges van burgemeester en wethouders gezamenlijk: 55%.
    - Het algemeen bestuur stelt de verdeelsleutel vast, op grond waarvan de gezamenlijke bijdrage van de colleges over afzonderlijke gemeenten wordt omgeslagen.
    - De nieuwe bijdrageregeling zal vanaf de begroting 2023 van toepassing zijn. De nieuwe parameters zijn:
        - Domein water: Inwoners: 30%; Meters "steigers": 40%; Meters "damwand": 30%
        - Domein land: Inwoners: 30%; Kilometers fietsnetwerk: 40%; Kilometers Wandelnetwerk: 30%
        - Indexatie van 2%.

Financieel Belang:

	Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)
Financieel belang	2024	20	23
Eigen vermogen	2024	4.328	4.256
Vreemd vermogen	2024	3.867	4.733

Omvang financieel resultaat jaarrekening 2024, x € 1.000: 128

Risico's (kwantificeerbaar of niet-kwantificeerbaar): -

Vennootschappen en coöperaties

NV Kabeltelevisie Noordoost Friesland

NV Kabeltelevisie Noordoost Friesland

Juridische status: Naamloze vennootschap

Programma's: Algemiene dekkingsmiddels, Overhead, Heffing VPB en Onvoorzien

Openbaar en wijze van belang:

Openbaar belang:
De aanleg, het beheer, het onderhoud, de instandhouding en de exploitatie van centrale antenne inrichtingen met bijbehorende kabelnetten in de gemeente.
Wijze van belang:

- Bestuurlijk belang:
  Stemrecht op grond van aandelen.
- Financieel belang:
  De gemeente Dantumadiel bezit 26,5% (2.650 x € 50) van de aandelen in NV Kabeltelevisie Noordoost Friesland, maar is niet aansprakelijk voor de ontstane tekorten. Bij de jaarrekening 2016 is besloten geen dividend uit te keren. De gegevens over de aandelen is gebaseerd op de jaarrekening 2016 en zijn in 2023 (pagina 77 ev jaarrekening 2023) niet gewijzigd.

Financieel Belang:

	Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)
Financieel belang	2024	133	133
Eigen vermogen	2024	10.465	9..037
Vreemd vermogen	2024	122.234	121.897

Omvang financieel resultaat jaarrekening 2024, x € 1.000: -/- 2.186

Risico's (kwantificeerbaar of niet-kwantificeerbaar): -

Afvalsturing Friesland (Omrin)

Afvalsturing Friesland (Omrin)

Juridische status: Naamloze vennootschap

Programma's: Algemiene dekkingsmiddels, Overhead, Heffing VPB en Onvoorzien

Openbaar en wijze van belang:

Openbaar belang:

Uitvoeren van de wettelijke taak huishoudelijk en bedrijfsafval te verwerken op basis van contractafspraken met de gemeente. Doelstelling is dit op een doelmatige, milieu hygiënisch verantwoorde manier te doen en preventie en hergebruik van afval actief te bevorderen.

Wijze van belang:

- Bestuurlijk belang:
  Stemrecht op basis van aandelen. De N.V. heeft 3.001 gewone aandelen A, 1.350 gewone aandelen B en 21 gewone aandelen C. Van de 3001 aandelen A zijn er 3.000 aandelen in bezit van de Friese gemeenten. Eén aandeel A is in handen van de GR OLAF en 1.350 aandelen B zijn in handen van gemeenten buiten Friesland. De gemeente Pekela heef de 21 aandelen C in handen.
- Financieel belang:
  De gemeente Dantumadiel is op twee manieren betrokken bij Omrin, als aandeelhouder en als klant/leverancier van afval. Het aandeel staat op de balans met de historische aanschafwaarde van nul.

Financieel Belang:

	Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)
Financieel belang	2024	0	0
Eigen vermogen	2024	78.528	83.562
Vreemd vermogen	2024	106.366	131.694

Omvang financieel resultaat jaarrekening 2024, x € 1.000: 7.130

Risico's (kwantificeerbaar of niet-kwantificeerbaar): -

Bank Nederlandse Gemeenten

Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Juridische status: Naamloze vennootschap

Programma's: Algemiene dekkingsmiddels, Overhead, Heffing VPB en Onvoorzien

Openbaar en wijze van belang:

Openbaar belang:
Efficiënt betalingsverkeer van gemeenten.
Wijze van belang:

- Bestuur belang:
  Stemrecht op basis van aandelen.
- Financieel belang:
  Dantumadiel bezit per 31-12-2024 12.285 aandelen, die een belang van € 27.873. vertegenwoordigen (2,50 per aandeel).

Financieel Belang:

	Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)
Financieel belang	2024	28	28
Eigen vermogen	2024	4.721.000	4.777.000
Vreemd vermogen	2024	110.819.000	123.614.000

Omvang financieel resultaat jaarrekening 2024, x € 1.000.: 294.000

Risico's (kwantificeerbaar of niet-kwantificeerbaar): -

Stichtingen en verenigingen

Stichting Roobol

Stichting Roobol
Juridische status: Stichting
Programma's: 2 Mienskip

Openbaar en wijze van belang:
Openbaar belang:
Verzorgen van het openbaar basisonderwijs zoals beschreven in artikel 46 van de Wet op het Primair Onderwijs in de gemeenten Noardeast-Fryslan, Dantumadiel en Achtkarspelen. In 2019 zijn de statuten aangepast in verband met de wettelijke mogelijkheid tot het realiseren van een samenwerkingsschool voor het openbaar en bijzonder onderwijs.
Wijze van belang:

- Bestuur belang:
  Deelnemers in de stichting zijn o.a.: de gemeenten Achtkarspelen, Dantumadiel, Noardeast-Fryslân (voormalig Dongeradeel en voormalig Kollumerland c.a.) en zijn omschreven als gemeenteraad in de statuten. Deze gemeenten hebben een belangrijke toezichthoudende functie.
  - Op grond van art 6 lid 8 van de statuten heeft het dagelijks bestuur de toestemming nodig van de gemeenteraden voor: het wijzigen van de statuten, het ontbinden van de stichting, het opheffen van de school.

- Daarnaast heeft de gemeenteraad de bevoegdheden: benoemen, schorsen en ontslaan van de leden van de raad van toezicht; de ontbinding van de stichting ingeval van handelen in strijd met de wet en/of ernstige taakverwaarlozing (artikel 24 statuten)

- Financieel belang:
  - Artikel 24 lid 3 statuten: Ingeval van ernstige taakverwaarlozing door het bestuur of het functioneren van het bestuur in strijd met de Wpo is de gemeenteraad bevoegd zelf te voorzien in het bestuur van de openbare scholen en zonodig de stichting te ontbinden.
  - In het reglement van de raad van toezicht wordt de relatie tussen raad en gemeenteraad uitgewerkt onder goedkeuring van de gemeenteraad. (art 24 lid 4 statuten)
  - De raad van toezicht legt jaarlijks (binnen 6 mnd. na het boekjaar) verantwoording af over de uitvoering van taken/ bevoegdheden in het jaarverslag van de stichting en stelt dit beschikbaar aan o.a.: de gemeenteraad. (art 12 lid 5 statuten)

Financieel Belang:

	Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)
Financieel belang	2024	p.m.	p.m.
Eigen vermogen	2024	4.421	3.383
Vreemd vermogen	2024	4.156	4.085

Omvang financieel resultaat jaarrekening 2024, x € 1.000: -384

Risico's (kwantificeerbaar of niet-kwantificeerbaar): -

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)

Juridische status: Vereniging

Programma's: 1 Ynwenner en Bestjoer

Openbaar en wijze van belang:

Openbaar belang:

De VNG behartigt de belangen voor alle Nederlandse gemeenten.

Wijze van belang:

- Bestuur belang:
  Lidmaatschap van de vereniging met stemrecht, conform de statuten.
- Financieel belang:
  Conform de statuten betalen de leden contributie. De contributie voor 2024 betreft: € 65.353

Financieel Belang:

	Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)
Financieel belang	2024	62	65
Eigen vermogen	2024	56.301	60.361
Vreemd vermogen	2024	118.819	195.596

Omvang financieel resultaat jaarrekening 2024, x € 1.000: -26

Risico's (kwantificeerbaar of niet-kwantificeerbaar): -

Vereniging van Friese Gemeenten

Vereniging van Friese Gemeenten (VFG)

Juridische status: Vereniging

Programma's: 1 Ynwenner en Bestjoer

Openbaar en wijze van belang:
Openbaar belang:
De VFG behartigt de belangen voor alle Friese gemeenten, totaal 18.
Wijze van belang:

- Bestuur belang:
  Lidmaatschap van de vereniging met stemrecht.
- Financieel belang:
  - De leden betalen contributie
  - De gemeente Dantumadiel € 9.000

Financieel Belang:

	Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)
Financieel belang	2024	9	9
Eigen vermogen	2024	p.m.	p.m.
Vreemd vermogen	2024	p.m.	p.m.

Omvang financieel resultaat jaarrekening 2024, x € 1.000: 2

Risico's (kwantificeerbaar of niet-kwantificeerbaar): -

Stichting IJswegencentrale Oostergo

Stichting IJswegencentrale Oostergo

Juridische status: Stichting

Programma's: 4 Wurk, Bedriuw en Rekreaasje

Openbaar en wijze van belang:

Openbaar belang:
De gemeente Dantumadiel en de gemeente Noardeast-Fryslân hebben een IJswegencentrale opgericht met als doel het organiseren van schaatstochten in de regio bij voldoende ijsdikte.
Wijze van belang:

- Bestuur belang:
  Een wethouder van Dantumadiel is lid van het dagelijks bestuur.

- Financieel belang:
  De gemeenten Dantumadiel en de gemeente Noardeast-Fryslân geven een bijdrage van 0,045 per inwoner.

Financieel Belang:

	Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)
Financieel belang	2024	0,9	0,9
Eigen vermogen	2024	67	68
Vreemd vermogen	2024	0	0

Omvang financieel resultaat jaarrekening 2023, x € 1.000: 0,4

Risico's (kwantificeerbaar of niet-kwantificeerbaar): -

Coöperatie Openbare Verlichting Energie Fryslân UA

Coöperatie Openbare Verlichting & Energie Fryslân U.A

Juridische status: Vereniging

Programma's: 6 Iepenbiere Romte

Openbaar en wijze van belang:
Openbaar belang:
Het inkopen van energie (Energie-Diensten) ten behoeve van de deelnemende gemeenten in

Fryslân en datgene wat daarmee verband houdt. Het beheer en onderhoud van openbare verlichting (OVL-diensten) en van laadinfrastructuur voor elektrische vervoersmiddelen (Laadinfra-Diensten) ten behoeve van de deelnemende gemeenten in Fryslân. (Artikel 2 Statuten)
Wijze van belang:

- Bestuur belang:
  De gemeente Dantumadiel is een gewoon lid van deze vereniging en heeft stemrecht. De gemeente heeft de plicht om de diensten van de coöperatie af te nemen. Hiervoor moet een overeenkomst worden afgesloten.
- Financieel belang:
  De leden van de coöperatie delen in de winst en het verlies van de coöperatie naar rato van de door hen in het betreffende boekjaar afgenomen OVL-Diensten, Energie-Diensten en Laadinfra-Diensten. Deze toekenning heeft plaats bij op door de raad van commissarissen goedgekeurd voorstel van de directie genomen besluit van de algemene ledenvergadering. (Artikel 20 Statuten)

Financieel Belang:

	Jaar	Jaarrekening 1-1 (x € 1.000)	Jaarrekening 31-12 (x € 1.000)
Financieel belang	2024	p.m.	p.m.
Eigen vermogen	2024	129	705
Vreemd vermogen	2024	2.575	6.993

Omvang financieel resultaat jaarrekening 2024, x € 1.000: 576

Risico's (kwantificeerbaar of niet-kwantificeerbaar): -

Paragraaf grondbeleid

7.1 Inleiding

De woningmarkt blijft onder druk staan. Ondanks een lichte toename van het aanbod door de uitponding van huurwoningen, blijft de krapte groot en zet de prijsstijging door. De verwachting is dat woningprijzen verder stijgen (circa 5 tot 8%), al neemt het tempo op de middellange termijn af. Door deze aanhoudende prijsstijgingen komt de betaalbaarheid van woningen verder onder druk te staan. Hoewel de inkomens stijgen, is de verwachting dat deze stijging teniet wordt gedaan door de stijging van woonlasten (Metafoor: Outlook grondexploitaties 2025 / 2026).

7.2 Nota Grondbeleid 2020-2023

In de Nota Grondbeleid 2020-2023 zijn de hoofdlijnen van het te voeren grondbeleid vastgelegd. Tevens worden onderstaande doelen nagestreefd:

- Het te voeren grondbeleid aanpassen aan de actuele wet- en regelgeving.
- De raad kaders voor het te voeren grondbeleid vast laten stellen.
- De uitvoeringsplannen baseren op het vastgestelde grondbeleid.
- Het creëren van duidelijkheid over grondverwerving en de uitgifte van gronden.
- Het bieden van inzicht in de wijze waarop grondprijzen tot stand komen.

Het grondbeleid heeft betrekking op de wijze waarop de gemeente haar instrumenten van grondbeleid zo optimaal mogelijk kan inzetten om de beleidsdoelstellingen binnen de gemeentelijke programma's te verwezenlijken.

Ten aanzien van het te voeren grondbeleid kiest de gemeente primair voor een actief grondbeleid. In gebieden waar de gemeente invloed wil uitoefenen op de ontwikkeling c.q. het noodzakelijk is om een ontwikkeling conform de gemeentelijke randvoorwaarden te realiseren, is het mogelijk om actief grondbeleid te voeren. In dit geval is het van belang dat het financiële risico op zowel korte termijn als lange termijn aanvaardbaar is. In het geval van actief grondbeleid zal de raad ten alle tijden in kennis gesteld worden.

7.3 Grondexploitatiecomplexen

Aan het begin van het boekjaar waren de volgende complexen in exploitatie:

- Oostersingel in De Westereen,
- De Westereen-East in De Westereen,
- Jagerswei II en Jagerswei III in Broeksterwâld,
- Adolarstrjitte in Walterswâld
- De Bosk te Feanwâlden
- Muork en Juckemawei in Rinsumageast,
- De Botkesskoalle in Damwâld,
- De Frosk in De Westereen
- Prikkebosk in Damwâld

In de loop van het jaar is het complex De Wiken in De Westereen in exploitatie genomen. Aan het einde van het boekjaar zijn er geen complexen afgesloten.

In Tabel 1. Totaaloverzicht grondexploitatiecomplexen is het verloop van de boekwaarde gedurende het boekjaar, de totale winstneming en de balanswaarde aan het einde van het boekjaar na actualisatie per grondexploitatiecomplex gespecificeerd. De boekwaarde van de grondexploitatiecomplexen betreft het saldo van de gerealiseerde kosten en de gerealiseerde opbrengsten.

Het te verwachten resultaat van de grondexploitatiecomplexen tezamen bedraagt op basis van de eindwaarde na actualisatie € 4.467.806,-. Er is een verliesvoorziening van € 208.332,- gevormd ten behoeve van de complexen met een negatief eindresultaat.

TABEL 1: Totaaloverzicht grondexploitatiecomplexen

Project	Einddatum	BW 1-1-2025	BW 31-12-2025	Totale winstneming	Balanswaarde 1-1-2026
Oostersingel, De Westereen	31/12/2028	-17.527	-9.203	5.296	-3.907
De Westereen-East, De Westereen	31/12/2026	-573.150	-1.150.828	553.421	-597.407
Jagerswei II, Broeksterwâld	31/12/2026	-183.641	-313.069	134.779	-178.290
Jagerswei III, Broeksterwâld	31/12/2026	-256.008	-288.214	27.805	-260.409
Adolarstrjitte, Walterswâld	31/12/2026	-256.394	-368.649	123.325	-245.324
De Bosk, Feanwâlden	31/12/2030	1.232.959	272.371	771.521	1.043.892
De Moark en Juckemawei, Rinsumageast	31/12/2030	197.782	664.426	-	664.426
De Botkesskoalle, Damwâld	31/12/2027	10.780	134.850	-	134.850
De Frosk, De Westereen	31/12/2030	245.226	252.022	-	252.022
Prikkebosk, Damwâld	31/12/2031	1.205.077	1.254.394	-	1.254.394
De Wiken, De Westereen	31/12/2029	n.v.t.	54.776	-	54.776
Totaal		**1.605.104**	**448.101**	**1.616.146**	**2.064.247**

7.4 Winstneming grondexploitatiecomplexen

Op grond van Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) dient de gemeente bij grondexploitatiecomplexen tussentijds winst te nemen conform de Percentage of Completion-methode. Het uitgangspunt van de Percentage of Completion-methode is de tot en met het huidige boekjaar gerealiseerde kosten en opbrengsten, ten opzichte van de totale kosten en opbrengsten. In Tabel 2. Winstneming is de totale winstneming op basis van de Percentage of Completion-methode na actualisatie per grondexploitatiecomplex gespecificeerd.

TABEL 2: Winstneming

Project	Resultaat	PoC-Percentage	Totale winstneming
Oostersingel, De Westereen	-208.332	61,5%	-208.332
De Westereen-East, De Westereen	719.135	76,0%	553.421
Jagerswei II, Broeksterwâld	206.152	66,7%	134.779
Jagerswei III, Broeksterwâld	71.450	51,7%	27.805
Adolarstrjitte, Walterswâld	202.581	59,2%	123.325
De Bosk, Feanwâlden	1.326.940	58,0%	771.521
De Moark en Juckemawei, Rinsumageast	70.774	n.v.t.	-168.351
De Botkesskoalle, Damwâld	16.441	n.v.t.	-
De Frosk, De Westereen	20.815	n.v.t.	-
Prikkebosk, Damwâld	2.041.850	n.v.t.	-
De Wiken, De Westereen	246.798	n.v.t.	-
Totaal	**1.605.104**	**448.101**	**1.616.146**

In Tabel 3. Specificatie winstneming is de winstneming op basis van de Percentage of Completion-methode na actualisatie per boekjaar en grondexploitatiecomplex gespecificeerd.

Project	Totale winstneming	2017-2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Oostersingel, De Westereen	-208.332	27.182	-25.057	25.041	-658	-4.636	-18.832	2.257	-5.297
De Westereen-East, De Westereen	553.421	43.472	47.102	49.313	127.394	57.032	-32.984	197.348	64.744
Jagerswei II, Broeksterwâld	134.779	-	-	48.349	15.458	-521	88.748	-22.606	5.351
Jagerswei III, Broeksterwâld	27.805	-	-	-	-	-	9.883	23.518	-5.596
Adolarstrjitte, Walterswâld	123.325	-	-	-	-	-	201	113.879	9.245
De Bosk, Feanwâlden	771.521	64.729	10.785	28.964	45.486	5.040	193.138	-46.418	469.796
De Moark en Juckemawei, Rinsumageast	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	-	-
De Botkesskoalle, Damwâld	-	-	-	-	-	-	-	-	-
De Frosk, De Westereen	-	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	-3.767
Prikkebosk, Damwâld	-	-	-	-	-	-	-	-	-
De Wiken, De Westereen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	**1.402.518**	**135.383**	**32.830**	**151.667**	**187.680**	**59.915**	**240.154**	**267.978**	**534.474**

De totale winstneming van de grondexploitatiecomplexen tezamen bedraagt na actualisatie € 1.402.518. In de voorgaande boekjaren is een tussentijdse winst ten bedrage van € 1.072.607 genomen. In het boekjaar 2025 wordt een tussentijdse winst van € 534.474 genomen.

7.5 Nog te realiseren kosten en opbrengsten

In Tabel 4. Specificatie nog te realiseren kosten en opbrengsten zijn de nog te realiseren kosten en opbrengsten per 31 december 2025 per grondexploitatiecomplex gespecificeerd. De boekwaarde van de grondexploitatiecomplexen betreft het saldo van de gerealiseerde kosten en de gerealiseerde opbrengsten tot en met 31 december 2025. De nog te realiseren kosten zorgen voor een verhoging van de boekwaarde en de nog te realiseren opbrengsten zorgen voor een verlaging van de boekwaarde. De boekwaarde per 31 december 2025 vermeerderd met de nog te realiseren kosten en verminderd met de nog te realiseren opbrengsten resulteert in het eindresultaat.

TABEL 4: Nog te realiseren kosten en opbrengsten

Project	Bw 31-12-2025	Nominale kosten	Nominale opbrengsten	Eindresulataat
Oostersingel, De Westereen	-9.203	743.036	-525.501	-208.332
De Westereen-East, De Westereen	-1.150.828	431.693	-	719.135
Jagerswei II, Broeksterwâld	-313.069	106.917	-	206.152
Jagerswei III, Broeksterwâld	-288.214	216.764	-	71.450
Adolarstrjitte, Walterswâld	-368.649	166.068	-	202.581
De Bosk, Feanwâlden	272.371	502.307	-2.101.618	1.326.940
De Moark en Juckemawei, Rinsumageast	664.426	1.322.799	-2.058.019	70.794
De Botkesskoalle, Damwâld	134.850	168.597	-319.888	16.441
De Frosk, De Westereen	252.022	762.817	-1.035.655	20.816
Prikkebosk, Damwâld	1.254.394	2.373.835	-5.670.079	2.041.850
De Wiken, De Westereen	54.776	2.233.424	-2.534.998	246.798
Totaal	**448.101**	**6.794.833**	**-11.710.760**	**4.467.826**

7.6 Risico's

Het risicoprofiel is per grondexploitatie herzien op basis van de actuele situatie. Vervolgens is bepaald of een risicovoorziening buiten de grondexploitatie is vereist. Het totale risicoprofiel van alle lopende grondexploitaties tezamen bedraagt € 324.258. Bij alle complexen kan het gewogen risicoprofiel ruimschoots binnen de grondexploitaties worden gedekt. In het weerstandsvermogen hoeft geen extra bedrag te worden opgenomen voor de afdekking van risico's voor de lopende grondexploitaties.

Paragraaf openbaarheid

8.1 Paragraaf openbaarheid

Deze openbaarheidsparagraaf is voorgeschreven door de Wet open overheid (Woo). In artikel 3.5 (Openbaarheidsparagraaf) van de Woo wordt voorgeschreven dat bestuursorganen in de jaarlijkse begroting en jaarverslagen aandacht besteden aan de manier waarop zij als bestuursorgaan de Woo uitvoeren.

De Woo gaat over een transparante overheid die actief informatie openbaar maakt. Het doel van de wet is om als overheid opener en toegankelijker te worden. Dit doen we door meer overheidsinformatie openbaar te maken, sneller en voor iedereen toegankelijk. Per 1 mei 2022 zijn er Woo contactpersonen. Zij beantwoorden vragen van burgers over de beschikbaarheid van publieke informatie.

In 2022 is gestart met de invoering van de actieve openbaarmaking van de Wet open overheid. De invoering gaat in zogenaamde tranches en tranche 1 is in november 2024 in werking getreden. De planning van tranche 2 is inmiddels weer vertraagd en de datum van inwerkingtreding is (nog) onduidelijk.

Er is in 2023 een impactanalyse uitgevoerd. Onderdeel van de impactanalyse is het vaststellen van het ambitieniveau voor de gemeente Dantumadiel. Dit is vastgesteld op ambitieniveau 3 met een doorgroei naar ambitieniveau 2. Ambitieniveau 3 is openbaar maken wat wettelijk verplicht is en datgene wat toegevoegde waarde biedt. Ambitieniveau 2 is alles actief openbaar maken, tenzij er wettelijke uitzonderingsgronden van toepassing zijn.

In 2025 zijn de ambtelijke werkzaamheden beperkt gebleven tot het actief bijhouden van de actuele wetgeving en ontwikkelingen. Daarnaast is deelgenomen aan een bijeenkomst van meerdere gemeenten om de huidige stand van zaken in kaart te brengen en te analyseren. We voldoen nog steeds aan de (minimale) wettelijke vereisten.

In 2026 zal een geactualiseerd projectplan worden gemaakt om de invoering van de WOO tijdig af te ronden. Hiermee willen we invulling geven aan het VNG advies om als gemeenten actief door te gaan met het openbaar maken van informatie uit de Woo-informatiecategoriën.

Paragraaf subsidies

9.1 Inleiding

Conform bij motie door de raad op 28 juni 2011 is gevraagd een paragraaf Subsidies vast onderdeel van de Jaarrekening van Dantumadiel te maken. Deze paragraaf geeft een overzicht van de door de gemeente ontvangen subsidies. Het betreft een paragraaf die niet verplicht is gesteld vanuit het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) voor lokale overheden.

Waarover wordt gerapporteerd

De subsidies waarover in deze paragraaf wordt gerapporteerd zijn, mede aansluitend bij omschrijvingen in het bestuursrecht: tijdelijke bijdragen van de Rijksoverheid, de provinciale overheid of een non-commerciële organisatie aan onze gemeente ten behoeve van het starten en uitvoeren van een activiteit waarvan het economische belang niet direct voor de hand ligt en waarbij geen sprake is van het leveren van een dienst door de gemeente aan de subsidiegever. Het gaat dus niet om de reguliere vergoedingen en bijdragen die onze gemeente (zoals via de algemene uitkering uit het gemeentefonds) ontvangt van Rijk of Provincie.

9.2 Ontvangen subsidies

Programma / Omschrijving subsidie	Subsidiegever	Bedrag (€)
02 Mienskip		
Uitkering IDO Inf Dig Overheid Bibliotheekwerk	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	18.814
Dodenherdenking	Stichting ter Bevordering van de Culturele en Sociale Belangen in Damwoude e.o.	650
SPUK GALA	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport	154.570
SPUK stimulering sport 2024-2025	Dienst Uitvoering Subsidies aan Instellingen (DUS-I)	37.795
IZA - Fries preventieaanpak(VRF)	Veiligheidsregio Fryslân	82.280
Integraal ZorgAkkoord (IZA) 2025	Gemeente Smallingerland	67.735
03 Soarch en Wolwêzen		
Opvang vluchtelingen Oekraine	Ministerie van Justitie en Veiligheid	2.152.427

Programma / Omschrijving subsidie	Subsidiegever	Bedrag (€)
Uitkering kwijtschelding gemeentelijke belasti	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	600
Onderwijsbegeleiding en -achterstandenbeleid	Dienst Uitvoering Onderwijs	488.318
Inburgering nieuwkomers (WIN)	Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid	382.999
Kwijtschelding ivm kinderopvangtoeslagaffaire	Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid	550
Onderwijsroute	Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid	9.903
SPUK onderwijsroute 2025	Ministerie van Justitie en Veiligheid	16.271
SPUK GALA 1 tegen eenzaamheid	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport	11.041
SPUK GALA Aanpak overgewicht Obesitas	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport	24.151
SPUK GALA coordinatie regionale aanpak prevent	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport	10.074
SPUK GALA Gezondheidsachterstanden	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport	27.602
SPUK GALA Kansrijke Start	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport	22.081
SPUK GALA mantelzorg	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport	13.800
SPUK GALA Mentale gezondheid	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport	10.356
SPUK GALA OKO en vroegsignalering alcohol	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport	3.450
SPUK GALA Valpreventie	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport	65.554

Programma / Omschrijving subsidie	Subsidiegever	Bedrag (€)
SPUK GALA Versterken sociale basis	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport	49.684
SPUK GALA versterking GGD	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport	3.450
SPUK GALA Welzijn op recept	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport	15.871
Oekraïne vluchtelingen	Ministerie van Justitie en Veiligheid	145.314
Onderwijsbegeleiding en -achterstandenbeleid	Gemeente Leeuwarden	10.000
05 Wenjen en Omjouwing		
Cap. Dec. Overh. Klimaat & Energie (CDOKE)	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland	40.979
SMP	Provincie Fryslân	143.391
Trekkerschap ANNO-regio	Provincie Fryslân	71.350
Volkshuisvestingsfonds	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	5.361.651
06 Iepenbiere Romte		
De Schierstins	Stichting Nationaal Restauratiefonds	5.367
Foarstrjitte De Westereen uit beheerplan	Provincie Fryslân	30.000
Kerktoren Rinsumageast	Stichting Nationaal Restauratiefonds	4.846
Kerktorens Damwâld, Driezum en FeanwÃ¢lden	Stichting Nationaal Restauratiefonds	10.043

Programma / Omschrijving subsidie	Subsidiegever	Bedrag (€)
MFC Damwâld	Stichting Nationaal Restauratiefonds	2.598
Verkeersbeleid en -veiligheid	Provincie Fryslân	3.784
SPUK Lokale Aanpak Isolatie 2025	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland	1.267.564
SPUK stimulering verkeersveiligheid 2025-2030	Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat	309.725
Subsidie Maatschappelijke Diensttijd (MDT)	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap	1.440.648
Totaal		**12.517.292**

Jaarrekening

Grondslagen voor waardering en resultaatsbepaling

Inleiding

Onderstaande samenvatting van de grondslagen, waarop de financiële verslaggeving is gebaseerd, is bedoeld als leidraad voor een juiste interpretatie van de financiële overzichten. Bij het opstellen van de jaarrekening is rekening gehouden met de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten daarvoor geeft.

Algemeen

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, zijn de activa, passiva, baten en lasten opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten zijn toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten zijn slechts opgenomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar zijn in acht genomen, indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend waren.

Dividendopbrengsten van deelnemingen zijn als bate genomen in het jaar waarop de dividenduitkering is vastgesteld.

Continuïteitsveronderstelling

De jaarrekening is opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling. De continuïteit van gemeenten is op grond van artikel 12 van de financiële verhoudingswet wettelijk verankerd. Om die reden is de continuïteit van gemeente Dantumadiel in voldoende mate gewaarborgd. Tevens zijn in de begroting of andere besluiten geen stellige voornemens om majeure aanpassingen te doen in beleid, taken, activiteiten of locaties die mogelijk materiële effecten hebben op vermogen of resultaat.

Balans (activa)

Vaste activa

Conform artikel 13 van de financiële verordening worden activa met een investeringsbedrag < € 10.000 niet geactiveerd, maar eenmalig ten laste van de exploitatie gebracht. Hierop uitgezonderd zijn gronden en terreinen en tractiemiddelen. Deze worden altijd geactiveerd.

Immateriële vaste activa

Onder immateriële vaste activa wordt verstaan:

- kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en disagio;
- kosten van onderzoek en ontwikkeling;
- bijdragen aan activa in eigendom van derden.

De waardering is gebaseerd op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met:
- eventuele investeringsbijdragen;
- eventuele beschikkingen over reserves;
- lineaire- of annuïtaire afschrijvingen volgens een stelsel, dat is afgestemd op de te verwachten toekomstige gebruiksduur. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in maximaal vijf jaar afgeschreven. De afschrijvingstermijn van bijdragen aan activa in eigendom van derden zijn maximaal gelijk aan de gebruiksduur van het actief waarvoor de bijdrage is verstrekt, waarbij de gebruiksduur maximaal gelijk is aan de afschrijvingstermijn voor een soortgelijk activum conform de bijlage behorende bij artikel 13 van de financiële verordening.

Materiële vaste activa
De materiële vaste activa worden onderscheiden in activa met een maatschappelijk nut, economisch nut en economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven. Onder materiële vaste activa wordt verstaan:
- investeringen in gronden en terreinen;
- woonruimten;
- bedrijfsgebouwen;
- grond-, weg- en waterbouwkundige werken;
- vervoermiddelen;
- machines, apparaten en installaties;
- overige materiële vaste activa.

De waardering is gebaseerd op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met:
- eventuele investeringsbijdragen;
- eventuele beschikkingen over reserves (met uitzondering van activa met economisch nut);
- lineaire- of annuïtaire afschrijvingen volgens een stelsel, dat is afgestemd op de te verwachten gebruiksduur;
- een duurzame lagere waarde bij voornemen tot afstoten of bij leegstand.

Financiële vaste activa
Onder financiële vaste activa wordt verstaan:
- leningen aan woningbouwcorporaties;
- kapitaalverstrekking/leningen aan deelnemingen;
- overige langlopende leningen.

De waardering van de leningen is gebaseerd op de verstrekking prijs, verminderd met de contractuele aflossingen en een eventuele afwaardering wegens oninbaarheid De waardering van de deelnemingen vindt volgens de geldende verslaggeving voorschriften plaats op basis van de verkrijgingsprijs verminderd met een eventuele afwaardering vanwege een lagere marktwaarde.

Afschrijvingsbeleid
Conform artikel 13 van de financiële verordening vindt er een lineaire afschrijving plaats vanaf het jaar volgend op het jaar waarin het actief in gebruik is genomen. Alleen goed gemotiveerd kan worden gekozen voor een annuïtaire afschrijvingsmethodiek.

De afschrijvingstermijnen genoemd in de bijlage behorende bij de financiële verordening zijn:

Actief	Maximaal
Gebouwen (excl. onderwijs)	
Gronden en terreinen	Geen afschrijving
Gebouwen	40 jaar
Gebouwen overig	
Verbouwing	25 jaar
Renovatie (levensduur-verlengend)	25 jaar
Houten tijdelijke gebouwen	15 jaar
Bliksemafleiders	10 jaar
Energiebesparende maatregelen	15 jaar
Installaties en dergelijke	
Lichtinstallaties	30 jaar
Lichtdrukmachines, archiefsystemen	10 jaar
Telefooninstallaties en bekabeling data en telecomnet	8 jaar
Tractiemiddelen	
Bedrijfswagens (< 2000 kg)	10 jaar
Vrachtwagens (> 2000 kg)	10 jaar
Kolkenzuigers	12 jaar

Actief	Maximaal
Shovels	10 jaar
Tractoren	10 jaar
Veegmachines	10 jaar
Maaimachines	8 jaar
Schaftwagens en aanhangwagens	10 jaar
Randapparatuur	6 jaar
Werktuigdrager	5 jaar
Materieel gladheidsbestrijding (Zoutstrooiers e.d.)	15 jaar
Containerbakken (voor op vrachtwagens)	15 jaar
Inventaris e.d.	
Bureaustoelen	10 jaar
Bureau's, kasten, balie etc	15 jaar
Keuken- en kantoorapparatuur	15 jaar
Stemhokjes	5 jaar
Immateriële activa	
Kosten geldleningen en saldo (dis)agio	Looptijd lening
Kosten onderzoek en ontwikkeling van een bepaald actief	5 jaar

Actief	Maximaal
Automatisering	
Systemen (software)	8 jaar
Apparatuur (hardware)	7 jaar
Stemcomputers	10 jaar
Belastingen/ruimtelijke ordening	
Elektronische (basis)kaarten	10 jaar
Onderwijsvoorzieningen	
Bouw onderwijsgebouwen	40 jaar
Renovatie onderwijsgebouwen	25 jaar
1e inrichting	40 jaar
Noodlokalen	15 jaar
Materiële instandhouding	10 jaar
Sportvoorzieningen	
Aanleg sportvelden en overige accommodaties	25 jaar
Inrichting en apparatuur sportaccommodaties	20 jaar
Gymnastiekmaterialen	15 jaar

Actief	Maximaal
Speelterreinen	
Aanleg/inrichting	25 jaar
Toestellen	15 jaar
Wegen, straten en pleinen	
Aanleg/reconstructie/herinrichting	25 jaar
Straatverlichting	
Masten	40 jaar
Armaturen	25 jaar
Mast en armatuur een geheel	25 jaar
Kunstwerken (bruggen, viaducten e.d.)	25 jaar
Parkeerautomaten en -meters	10 jaar
Straatmeubilair	15 jaar
Verkeerslichten / belijningmachines / geluidmeetapparatuur	10 jaar
Waterbeheer	
Aanleg vaarten / vijverpartijen	25 jaar
Haven- en sluiswerken	25 jaar
Beschoeiingen / overige voorzieningen	20 jaar

Actief	Maximaal
Parken, plantsoenen en tuinen	
Aanleg (inclusief beplanting)	25 jaar
Riolering	
Aanleg en vervanging riolering	40 jaar

** De termijnen in deze tabel gelden, tenzij de verwachte toekomstige gebruiksduur een andere levensduur noodzakelijk maakt. De afwijkende levensduur zal op basis een raadsbesluit worden vastgesteld.*

Bovengenoemde opsomming is niet uitputtend. Voorts blijft het, conform de bijlage behorende bij artikel 9 van de financiële verordening, mogelijk om als de verwachte toekomstige gebruiksduur een andere levensduur noodzakelijk maakt, af te wijken van de genoemde afschrijvingstermijnen.

Vlottende activa

Voorraden
Onder voorraden wordt verstaan:
- onderhanden werk (BIE);

Gronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, vermeerderd met de kosten van het bouwrijp maken en verminderd met de gerealiseerde verkoopopbrengsten. Winstneming vindt plaats conform de wettelijk voorgeschreven “Percentage of completion” methode. Verliesvoorzieningen worden in mindering gebracht op de balanswaarde per 31 december.

Vorderingen, overlopende activa en liquide middelen
Onder vorderingen wordt verstaan, vorderingen op:
- Rijks schatkist (schatkistbankieren);
- andere publiekrechtelijke lichamen;
- verstrekte kasgeldleningen;
- rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen;
- overige vorderingen.

De waardering is, onder aftrek van eventuele voorzieningen wegens oninbaarheid, op de nominale waarde gebaseerd.

Liquide middelen
Onder liquide middelen worden kas- en banksaldi verstaan.

Overlopende activa
Onder overlopende activa vallen de vooruitbetaalde en de nog te ontvangen bedragen per balansdatum.
Dit geldt ook voor de per de balansdatum nog te ontvangen bedragen van Europese en Nederlandse overheidslichamen, die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel.

Balans (passiva)

Vaste passiva

Eigen vermogen
Het eigen vermogen wordt gevormd door het totaal van de algemene reserves, bestemmingsreserves en het resultaat na bestemming. Bestemmingsreserves zijn reserves, waaraan door de gemeenteraad een bepaalde bestemming is gegeven. De waardering daarvan geschiedt tegen nominale waarde.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gevormd wegens:
- verplichtingen en verliezen, waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, maar wel redelijkerwijs te schatten;
- op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen, waarvan de omvang redelijkerwijs te schatten is;
- kosten, die in een volgend jaar zullen worden gemaakt, maar de oorsprong hebben in het begrotingsjaar of een eerder begrotingsjaar en de voorziening strekt tot kostenegalisatie;
- teveel ontvangen bedragen van derden, welke in het betreffende boekjaar niet nodig waren ter dekking van de afval- en rioleringskosten, maar kunnen dienen om tegenvallers in de hiervoor genoemde kosten in de toekomst te kunnen opvangen;
- van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden. De waardering geschiedt tegen nominale waarde, c.q. het voorzienbare verlies met uitzondering van de voorzieningen welke gewaardeerd zijn tegen contante waarde en bij welke rekening dient te worden gehouden met een jaarlijkse kostenstijging.

De waardering van een voorziening geschied in beginsel tegen de nominale waarde met uitzondering van de voorziening voor wachtgeld- en pensioenverplichtingen. Deze voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde.

De egalisatie voorzieningen Riool en Afval waren tot en met 2024 in de balans en toelichting op de balans opgenomen onder de categorie 9.c. Egalisatie voorzieningen. Het zijn echter van derden verkregen middelen met een gebonden bestemming, waarbij de gemeente de verplichting heeft deze gelden te besteden aan respectievelijk de riolering en het afval. Deze voorzieningen behoren daarom tot de categorie 9.e. Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden. Vanwege de vergelijkbaarheid is ook de eindbalans 2024 in deze jaarrekening hierop aangepast.

Langlopende schulden
Onder langlopende schulden wordt verstaan:
- schulden wegens obligatieleningen;
- schulden wegens onderhandse leningen;
- schulden wegens door derden belegde reserves en waarborgsommen;
- alles met een oorspronkelijke looptijd van één jaar of langer.

De waardering geschiedt tegen de nominale waarde.

Vlottende passiva

Kortlopende schulden
Onder kortlopende schulden wordt verstaan:
- de schulden aan publiekrechtelijke lichamen;
- kasgeldleningen;
- banksaldi;
- overige rekening-courantsaldi;
- overige schulden;
- alles met een oorspronkelijke looptijd korter dan één jaar.

De waardering geschiedt tegen de nominale waarde.

Voor de uitkeringen van de sociale dienst zijn geen vakantiegeldverplichtingen opgenomen. De uitkeringen moeten aansluiten bij de SiSa-verklaringen en die zijn op basis van het kasstelsel.

Overlopende passiva
Onder overlopende passiva vallen vooruit ontvangen baten, nog te betalen kosten en/of kapitaalinkomsten, die in het rekeningjaar zijn ontvangen en door middel van de balans worden doorgeschoven naar het volgende rekeningjaar, waarin zij worden verantwoord. Ook onder de overlopende passiva zijn opgenomen de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

De waardering geschiedt tegen nominale waarde.

Baten en lasten

Stelsel van baten en lasten
Het gehanteerde stelsel van baten en lasten zorgt er mede voor dat die gelijknamige componenten ook in de jaarrekening worden opgenomen. Het maakt niet uit of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar leiden of hebben geleid. Zij worden verantwoord tot hun brutobedrag. Verliezen worden verantwoord op het moment dat deze voorzienbaar zijn en bij winsten gebeurt dat nadat deze daadwerkelijk zijn gerealiseerd.

Alle baten en lasten worden ingedeeld naar programma’s, producten en categorieën.

- programma’s zijn: door de gemeenteraad gekozen gegroepeerde indeling van gemeentelijke taken waarop door de gemeente wordt bestuurd en gestuurd. Daartoe zijn voor elk programma doelstellingen geformuleerd;

- producten zijn: zaken die de gemeente voortbrengt en die helpen de doelstellingen uit de programma’s te verwezenlijken. Elk product valt onder één van de programma’s;

- categorieën zijn: groepen, waarin de baten en de lasten naar soorten zijn ingedeeld.

De verdeling van de baten en lasten van kostenplaatsen geschiedt op basis van de bij de begroting vastgestelde verdeelsleutels. Werkelijke tijdverantwoording vindt alleen plaats daar, waar werkzaamheden worden verricht voor grondexploitaties en werken voor derden. Voor het overige worden de uren verdeeld overeenkomstig de voor gecalculeerde uren in de begroting van het betreffende dienstjaar.

Ten aanzien van schattingen wordt in deze jaarrekening per post een oordeel gevormd over de omvang van de schatting. Waar nodig zijn de grondslagen voor deze schattingen afzonderlijk opgenomen in de toelichting op de balans.

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaand jaar.

Sociaal domein
De lasten van de jeugdzorg worden mede bepaald aan de hand van opgaven die worden ontvangen van externe partijen met betrekking tot de voortgang van behandeltrajecten. De wijze waarop deze opgaven tot stand komen zijn door de gemeente niet altijd controleerbaar. Bovendien is van de zijde van de aanbieder sprake van een inschatting en is sprake van een nieuwe financieringssystematiek waarbij ervaringscijfers ontbreken. Inherent hieraan is dat de werkelijke uitkomst kan afwijken.

Algemene uitkeringen
In de algemene uitkeringen 2025 zijn meegenomen de nabetalingen en verrekeningen tot en met januari 2026.

Vennootschapsbelasting
Voor een zeer groot aantal activiteiten van de gemeente Dantumadiel geldt dat niet wordt voldaan aan de ondernemingscriteria en dat deze niet belasting- en aangifteplichtig zijn voor de VPB. Er is ofwel sprake van het aanbieden van een “collectief goed” (geen deelname economische verkeer), “normaal vermogensbeheer” of van “structureel verlieslatende activiteiten”.

De gemeente doet alleen aangifte voor haar belaste activiteiten in het kader van de verkoop afvalstromen en het grondbedrijf. De afvalstromen met een opbrengst worden belast op basis van landelijke afspraken met een winstopslag van 1% van de omzet, waarbij er geen kosten kunnen worden toegerekend. Alleen de afvalstromen waarbij de gemeente risicodragend is voor de verkoop van grondstoffen worden belast.

Aanwezige verrekenbare verliezen worden buiten balanstelling toegelicht op basis van de laatst vastgesteld aangifte vennootschapsbelasting.

Apparaatskosten en overhead
Onder de apparaatskosten van de gemeente Dantumadiel worden de kosten voor personeel, tractie, ICT, projecten en overige apparaatskosten verstaan. Het grootste deel van de apparaatskosten (+/- 95%) wordt over de programma's/taakvelden verdeeld middels een verdeelsleutel. De verdeelsleutel is vastgesteld naar rato van het gebruik. Het resterende deel (+/- 5%) wordt rechtstreeks aan een programma/taakveld toegerekend, dit betreffen veelal projectkosten.

De kosten van leidinggevenden en enkel ondersteunende diensten, zoals financiën en personeelszaken, worden volledig toegerekend aan overhead. De overige apparaatskosten worden, enkele vaste toerekeningen uitgezonderd, in verhouding tot de begroting toegerekend aan de overige taakvelden. Op de overhead drukken verder de huisvestingskosten en kosten als voorlichting en communicatie, bezwaar en beroep en rechtskundig en deskundig advies.

Wet Normering Topinkomens (WNT)
Het doel van de WNT is het tegengaan van bovenmatige bezoldigingen en ontslagvergoedingen bij instellingen in de (semi)publieke sector. In de WNT worden bezoldigingen en ontslagvergoedingen van topfunctionarissen bij instellingen waarop de wet van toepassing is genormeerd en openbaar gemaakt. Het voor de gemeente Dantumadiel toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2025 € 246.000. De berekening van de bezoldiging is in overeenstemming met de wet en uitvoeringsregeling is opgenomen.

Waarderingsgrondslagen

Algemene grondslagen voor de rechtmatigheidsverantwoording
De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de Financiële verordening gemeente Dantumadiel 2025en op basis van de kadernota rechtmatigheid 2025. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
  - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 28-10 2025 door de gemeenteraad is vastgesteld;
  - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Afwijkingen worden als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties:
  a. Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren.
  b. Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling.
  c. De overschrijding is geautoriseerd door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage .
  Overschrijdingen van baten en onderschrijdingen van baten, lasten en investeringskredieten zijn rechtmatig mits tijdig gemeld. Tijdig melden is in beginsel voor 31 december van het betreffende begrotingsjaar. Het toelichten van de afwijking in de jaarstukken van het betreffend begrotingsjaar wordt eveneens als tijdig beschouwd.
- Ten aanzien van het M&O criterium is de nota M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording;

- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
  - Een verantwoordingsgrens van 1% van de totale lasten (exclusief dotaties aan de reserves) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
  - Een rapporteringstolerantie van 1% van de totale lasten (exclusief dotaties aan de reserves) is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Overzicht van baten en lasten

Baten en lasten per programma

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primitieve begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Jaarrekening 2025	Verschil 2025
Baten				
01 Ynwenner en Bestjoer	340	340	494	155
02 Mienskip	485	547	556	9
03 Soarch en Wolwêzen	11.126	14.125	13.577	-547
04 Wurk, Bedriuw en Rekreaasje	47	47	38	-9
05 Wenjen en Omjouwing	4.003	9.276	6.922	-2.354
06 Iepenbiere Romte	2.355	2.809	3.110	301
90 Algemiene dekkingsmiddels	53.954	58.887	59.061	175
91 Overhead	179	179	321	142
Totaal Baten	**72.490**	**86.210**	**84.080**	**-2.130**
Lasten				
01 Ynwenner en Bestjoer	-5.017	-4.803	-5.149	-346
02 Mienskip	-2.898	-3.606	-3.155	451
03 Soarch en Wolwêzen	-37.503	-42.115	-44.473	-2.358
04 Wurk, Bedriuw en Rekreaasje	-699	-971	-971	0
05 Wenjen en Omjouwing	-5.704	-11.050	-5.731	5.319
06 Iepenbiere Romte	-8.649	-10.040	-9.456	583
90 Algemiene dekkingsmiddels	-1.277	-939	-1.249	-309
91 Overhead	-10.401	-12.021	-11.300	721
92 VPB	-13	-13	-7	5
Totaal Lasten	**-72.160**	**-85.557**	**-81.491**	**4.066**
Saldo baten en lasten	**330**	**652**	**2.589**	**1.936**

Resultaat 2025

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primitieve begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Jaarrekening 2025	Verschil 2025
Baten	72.490	86.210	84.080	-2.130
Lasten	-72.160	-85.557	-81.491	4.066
Saldo baten en lasten	**330**	**652**	**2.589**	**1.936**
Onttrekkingen	2.583	7.672	3.362	-4.310
Stortingen	-418	-2.767	-2.767	0
Saldo onttrekkingen en stortingen	**2.165**	**4.906**	**596**	**-4.310**
Resultaat	**2.495**	**5.558**	**3.184**	**-2.374**

Overzicht baten en lasten per taakveld
Bedragen x €1.000

Omschrijving	Realisatie 2025
Baten	
0.1 Bestuur	128
0.2 Burgerzaken	314
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	291
0.4 Overhead	321
0.5 Treasury	466
0.61 OZB woningen	3.641
0.62 OZB niet-woningen	1.219
0.64 Belastingen overig	0
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	53.543
0.8 Overige baten en lasten	193
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	31
1.2 Openbare orde en veiligheid	21
2.1 Verkeer en vervoer	345
2.2 Parkeren	7
2.4 Economische havens en waterwegen	317
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-5
3.4 Economische promotie	43
4.1 Openbaar basisonderwijs	0
4.2 Onderwijshuisvesting	155
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	459
5.1 Sportbeleid en activering	199
5.2 Sportaccommodaties	50
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	3
5.4 Musea	2
5.5 Cultureel erfgoed	26
5.6 Media	20
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	59
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	3.286
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	3
6.3 Inkomensregelingen	8.555
6.4 WSW en beschut werk	0
6.5 Arbeidsparticipatie	554
6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)	255
6.711 Huishoudelijke hulp (WMO)	1
6.712 Begeleiding (WMO)	1
6.713 Dagbesteding (WMO)	1
6.714 Overige maatwerkarrangementen (WMO)	1
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	0
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	52
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	0

Omschrijving	Realisatie 2025
6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal	0
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	2
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	0
6.791 PGB WMO	1
6.792 PGB Jeugd	0
6.811 Beschermd wonen (WMO)	338
6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	100
6.821 Jeugdbescherming	0
6.822 Jeugdreclassering	0
6.91 Coördinatie en beleid WMO	3
7.1 Volksgezondheid	152
7.2 Riolering	2.007
7.3 Afval	2.326
7.4 Milieubeheer	1.392
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	612
8.3 Wonen en bouwen	2.592
Totaal Baten	**84.080**
Lasten	
0.1 Bestuur	-2.175
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	-3.184
0.2 Burgerzaken	-770
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-159
0.4 Overhead	-11.307
0.5 Treasury	-444
0.61 OZB woningen	-147
0.64 Belastingen overig	0
0.8 Overige baten en lasten	-657
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-1.539
1.2 Openbare orde en veiligheid	-666
2.1 Verkeer en vervoer	-3.567
2.2 Parkeren	-5
2.4 Economische havens en waterwegen	-657
3.1 Economische ontwikkeling	-321
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-209
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-32
3.4 Economische promotie	-408
4.1 Openbaar basisonderwijs	-91
4.2 Onderwijshuisvesting	-1.577
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-1.253
5.1 Sportbeleid en activering	-160
5.2 Sportaccommodaties	-896
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-255
5.4 Musea	-117

Omschrijving	Realisatie 2025
5.5 Cultureel erfgoed	-68
5.6 Media	-601
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-2.525
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-5.178
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	-18
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	-62
6.3 Inkomensregelingen	-11.165
6.4 WSW en beschut werk	-6.181
6.5 Arbeidsparticipatie	-1.772
6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)	-1.943
6.711 Huishoudelijke hulp (WMO)	-3.078
6.712 Begeleiding (WMO)	-1.529
6.713 Dagbesteding (WMO)	-925
6.714 Overige maatwerkarrangementen (WMO)	-71
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	-429
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	-6.014
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	-1
6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal	-1
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	-2.539
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	-1
6.791 PGB WMO	-180
6.792 PGB Jeugd	-51
6.811 Beschermd wonen (WMO)	-17
6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-57
6.821 Jeugdbescherming	-669
6.822 Jeugdreclassering	-6
6.91 Coördinatie en beleid WMO	-584
7.1 Volksgezondheid	-1.263
7.2 Riolering	-1.420
7.3 Afval	-1.942
7.4 Milieubeheer	-2.221
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	0
8.1 Ruimte en leefomgeving	-678
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	167
8.3 Wonen en bouwen	-1.057
Totaal Lasten	**-84.676**
Saldo baten en lasten	**-596**
Onttrekkingen	
0.10 Mutaties reserves	3.362
Totaal Onttrekkingen	**3.362**
Stortingen	
0.10 Mutaties reserves	-2.767
Totaal Stortingen	**-2.767**

Omschrijving	Realisatie 2025
Saldo onttrekkingen en stortingen	**596**
Resultaat	**0**

Balans

Balans per 31 december

		2025		2024	
	ACTIVA				
	Vaste activa				
1	Immateriële vaste activa				
a.	kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	3.273.824		3.446.130	
b.	kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	77.778		8.668	
c.	bijdrage aan activa eigendom van derden	901.128		952.587	
			4.252.730		4.407.385
2	Materiële vaste activa				
a.	investeringen met een economisch nut	25.109.385		24.967.144	
b.	als a, ter bestrijding van kosten kan heffing worden geheven	5.125.323		5.112.345	
c.	investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut	13.104.215		10.470.250	
			43.338.922		40.549.739
3	Financiële vaste activa				
a.	kapitaalverstrekking aan:				
	1. deelnemingen	-		-	
	2. gemeenschappelijke regelingen	-		-	
	3. overige verbonden partijen	100.000		100.000	
b.	leningen aan:				
	1. openbare lichamen	-		-	
	2. woningbouwcorporaties	-		-	
	3. deelnemingen	-		-	
	4. overige verbonden partijen	-		-	
c.	overige langlopende geldleningen	2.929.046		2.603.047	
d.	overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	-		-	
e.	uitzettingen in Rijk's schatkist met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	-		-	
f.	uitzettingen in de vorm van Nederlands schuldpapier met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	27.873		27.873	
			3.056.920		2.730.920
	Totaal vaste activa		**50.648.572**		**47.688.044**
	Vlottende activa				
4	Voorraden				
a.	grond- en hulpstoffen	-		-	
b.	onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	1.906.437		1.432.985	
c.	gereed product en handelsgoederen	-		-	
d.	vooruitbetalingen	-		-	
			1.906.437		1.432.985

		2025		2024	
5	Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar				
a.	vorderingen op openbare lichamen	704.938		822.078	
b.	verstrekte kasgeldleningen openbare lichamen	-		-	
c.	overige verstrekte kasgeldleningen	-		-	
d.	uitzettingen in Rijk's schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	13.997.942		17.200.294	
e.	rekening-courant verhouding met het Rijk	-		-	
f.	rekening-courant verhoudingen met niet financiële instellingen	606.693		931.364	
g.	uitzettingen in de vorm van Nederlands schuldpapier met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	-		-	
h.	overige vorderingen	1.092.953		842.974	
i.	overige uitzettingen	-		-	
			16.402.525		19.796.711
6	Liquide middelen				
a.	kassaldi	6.271		18.546	
b.	bank- en girosaldi	462.627		895.518	
			468.897		914.064
7	Overlopende activa				
a.	nog te ontvangen bedragen Europese en Nederlandse overheidslichamen				
	1. Europese overheidslichamen	-		-	
	2. Rijk	5.132.552		4.789.610	
	3. Overige Nederlandse overheidslichamen	816.539		857.153	
b.	overige nog te ontvangen bedragen	1.349.125		1.190.382	
			7.298.216		6.837.145
	Totaal vlottende activa		**26.076.075**		**28.980.905**
	Totaal activa		**76.724.647**		**76.668.949**
	Verrekenbare verliezen Vennootschapsbelasting		*399.533*		*647.054*
	PASSIVA				
	Vaste passiva				
8	Eigen vermogen				
a.	Reserves				
	1. algemene reserve	15.095.323		13.783.480	
	2. tariefsegalisatiereserves	-		-	
	3. overige bestemmingsreserves	4.910.292		2.716.486	
b.	Rekeningresultaat	3.184.270		4.101.270	
			23.189.885		20.601.236

		2025		2024	
9	Voorzieningen				
a.	Voorzieningen voor verplichtingen en verliezen	3.700.250		3.466.648	
b.	Voorziening voor risico's	-		-	
c.	Egalisatie en onderhoudsvoorzieningen	1.921.440		1.626.845	
d.	Voorzieningen voor toekomstige vervangingsinvesteringen	-		-	
e.	Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	3.976.448		4.517.002	
			9.598.138		9.610.495
10	Vaste schulden, met een rentetypische looptijd van één jaar of langer				
a.	obligatieleningen	-		-	
b.	onderhandse leningen van:				
	1. binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	1.800.000		1.920.000	
	2. binnenlandse banken en overige financiële instellingen	22.630.130		23.869.636	
	3. binnenlandse bedrijven	57.066		68.571	
	4. Openbare lichamen	-		-	
	5. overige binnenlandse sectoren	-		-	
	6. buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren	-		-	
c.	door derden belegde gelden	-		-	
d.	waarborgsommen	-		-	
e.	Vooruitontvangen bedragen met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer	-		-	
			24.487.196		25.858.207
	Totaal vaste passiva		**57.275.219**		**56.069.938**
	Vlottende passiva				
11	Netto vlottende schulden				
a.	kasgeldleningen aangegaan openbare lichamen	-		-	
b.	overige kasgeldleningen	-		-	
c.	bank- en girosaldi	-		-	
d.	overige schulden	3.017.387		3.091.924	
			3.017.387		3.091.924
12	Overlopende passiva				
a.	verplichtingen die in een volgend jaar tot betaling komen	5.686.763		5.676.668	
b.	vooruit ontvangen bedragen EU, Rijk en Provincie ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	10.745.278		11.767.375	
c.	overige vooruit ontvangen bedragen	-		63.044	
			16.432.041		17.507.087
	Totaal vlottende passiva		**19.449.428**		**20.599.011**
	Totaal passiva		**76.724.647**		**76.668.949**
	Gegarandeerde geldleningen		*35.499.294*		*35.820.979*

Toelichting op de balans

ACTIVA

1. Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden op basis van het Besluit begroting en Verantwoording als volgt onderverdeeld:

		Boekwaarde 01-01-2025	Mutaties 2025	Boekwaarde 31-12-2025
a.	kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	3.446.130	-172.307	3.273.824
b.	kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	8.668	69.110	77.778
c.	bijdragen aan activa in eigendom van derden	952.587	-51.459	901.128
		4.407.385	-154.656	4.252.730

Voor een verdere specificatie van de immateriële vaste activa wordt verwezen naar bijlage 6, Staat van activa.

2. Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden op basis van het Besluit begroting en Verantwoording als volgt onderverdeeld:

		Boekwaarde 01-01-2025	Mutaties 2025	Boekwaarde 31-12-2025
a.	investeringen met een economisch nut	24.967.144	142.241	25.109.385
b.	investeringen met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	5.112.345	12.979	5.125.323
c.	investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.	10.470.250	2.633.964	13.104.215
		40.549.739	2.789.184	43.338.922

Voor een verdere specificatie van de materiële vaste activa wordt verwezen naar bijlage 6, Staat van activa.

2.a. Investeringen met een economisch nut

	Boekwaarde 01-01-2025	Mutaties 2025	Boekwaarde 31-12-2025
Gronden en terreinen	4.803.095	-96.464	4.706.630
Bedrijfsgebouwen	18.397.249	-321.886	18.075.362
Grond- weg- en waterbouwkundige werken	55.654	-3.274	52.380
Vervoermiddelen	899.134	371.978	1.271.111
Machines, apparaten en installaties	581.295	143.615	724.910
Overige materiële vaste activa	230.718	48.272	278.990
	24.967.144	142.241	25.109.385

Het verloop van de investeringen met een economisch nut is:

Gronden en terreinen			
Boekwaarde per 1 januari 2025		4.803.095	
Investering		-	(+)
Desinvestering	44.000		
Afschrijving	52.464		
Bijdrage van derden	-		
Afwaardering wegens waardevermindering	-	-	
		96.464	(-)
Boekwaarde per 31 december 2025		4.706.630	
Bedrijfsgebouwen			
Boekwaarde per 1 januari 2025		18.397.249	
Investering		543.990	(+)
Desinvestering	-		
Afschrijving	865.876		
Bijdrage van derden	-		
Afwaardering wegens waardevermindering	-		
		865.876	(-)
Boekwaarde per 31 december 2025		18.075.362	
Grond- weg- en waterbouwkundige werken			
Boekwaarde per 1 januari 2025		55.654	
Investering		-	(+)
Desinvestering	-		
Afschrijving	3.274		
Bijdrage van derden	-		
Afwaardering wegens waardevermindering	-		
		3.274	(-)
Boekwaarde per 31 december 2025		52.380	
Vervoermiddelen			
Boekwaarde per 1 januari 2025		899.134	
Investering		477.618	(+)
Desinvestering	-		
Afschrijving	105.641		
Bijdrage van derden	-		
Afwaardering wegens waardevermindering	-		
		105.641	(-)
Boekwaarde per 31 december 2025		1.271.111	
Machines, apparaten en installaties			
Boekwaarde per 1 januari 2025		581.295	
Investering		190.179	(+)
Desinvestering	-		
Afschrijving	46.564		
Bijdrage van derden	-		
Afwaardering wegens waardevermindering	-		
		46.564	(-)
Boekwaarde per 31 december 2025		724.910	

Overige materiële vaste activa			
Boekwaarde per 1 januari 2025		230.718	
Investering		89.239	(+)
Desinvestering	-		
Afschrijving	40.967		
Bijdrage van derden	-		
Afwaardering wegens waardevermindering	-		
		40.967	(-)
Boekwaarde per 31 december 2025		278.990	

2.b. Investeringen met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

	Boekwaarde 01-01-2025	Mutaties 2025	Boekwaarde 31-12-2025
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	5.057.435	18.469	5.075.904
Overige materiële vaste activa	54.910	-5.491	49.419
	5.112.345	12.979	5.125.323

Het verloop van de investeringen met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven is:

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken			
Boekwaarde per 1 januari 2025		5.057.435	
Investering		281.151	(+)
Desinvestering	-		
Afschrijving	262.682		
Bijdrage van derden	-		
Afwaardering wegens waardevermindering	-		
		262.682	(-)
Boekwaarde per 31 december 2025		5.075.904	
Overige materiële vaste activa			
Boekwaarde per 1 januari 2025		54.910	
Investering		-	(+)
Desinvestering	-		
Afschrijving	5.491		
Bijdrage van derden	-		
Afwaardering wegens waardevermindering	-		
		5.491	(-)
Boekwaarde per 31 december 2025		49.419	

2.c. Investeringen met een maatschappelijk nut

De investeringen met een maatschappelijk nut bestaan uit:

	Boekwaarde 01-01-2025	Mutaties 2025	Boekwaarde 31-12-2025
Gronden en terreinen	5.843	-1.461	4.382
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	10.428.157	2.628.476	13.056.633
Overige materiële vaste activa	36.251	6.949	43.200
	10.470.250	2.633.964	13.104.215

Waarvan:			
Van voor 2017	3.295.450	-226.026	3.069.424
Vanaf 2017 (verplichte activering)	7.174.800	2.859.990	10.034.790
	10.470.250	2.633.964	13.104.215

Gronden en terreinen			
Boekwaarde per 1 januari 2025			5.843
Investering			- (+)
Desinvestering		-	
Afschrijving		1.461	
Bijdrage van derden		-	
Afwaardering wegens waardevermindering		-	
			1.461 (-)
Boekwaarde per 31 december 2025			4.382

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken			
Boekwaarde per 1 januari 2025			10.428.157
Investering			3.475.863 (+)
Desinvestering		-	
Afschrijving		513.640	
Bijdrage van derden		333.747	
Afwaardering wegens waardevermindering		-	
			847.387 (-)
Boekwaarde per 31 december 2025			13.056.633

Overige materiële vaste activa			
Boekwaarde per 1 januari 2025			36.251
Investering			8.459 (+)
Desinvestering		-	
Afschrijving		1.510	
Bijdrage van derden		-	
Afwaardering wegens waardevermindering		-	
			1.510 (-)
Boekwaarde per 31 december 2025			43.200

3. Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden op basis van het Besluit begroting en Verantwoording als volgt onderverdeeld:

		Boekwaarde 01-01-2025	Mutaties 2025	Boekwaarde 31-12-2025
a.	kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen, gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen	100.000	-	100.000
b.	leningen aan openbare lichamen, woningbouwcorporaties, deelnemingen en overige verbonden partijen	-	-	-
c.	overige langlopende leningen	2.603.047	326.000	2.929.046
d.	uitzettingen in ’s Rijks schatkist met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;	-	-	-
e.	uitzettingen in de vorm van Nederlands schuldpapier met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	-	-	-
f.	overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.	27.873	-	27.873
		2.730.920	326.000	3.056.920

Voor een verdere specificatie van de financiële vaste activa wordt verwezen naar bijlage 6, Staat van activa.

VLOTTENDE ACTIVA

4. Voorraden

4.b. In exploitatie genomen bouwgronden

	Boek-waarde 01/01/2025	Mutaties incl. winstneming 2025	Boek-waarde 31-12-2025	Verlies-voorziening 31-12-2025	Balans Waarde 31-12-2025
De Westereen, East	-573.150	-24.256	-597.407	-	-597.407
De Westereen, Oastersingel	-17.527	8.324	-9.203	208.331	-217.534
Feanwâlden, De Bosk	1.232.959	-189.067	1.043.892	-	1.043.892
Broeksterwâld, Jagerswei II	-183.641	6.392	-177.249	-	-177.249
Broeksterwâld, Jagerswei III	-256.008	-4.401	-260.409	-	-260.409
Wâlterswâld, Adolarstrjitte	-256.394	11.070	-245.324	-	-245.324
De Westereen, De Frosk	245.226	6.796	252.022	-	252.022
Rinsumageast, De Moark en Juckemawei	197.782	466.644	664.426	-	664.426
Damwâld, Botkeskoalle	10.780	124.070	134.850	-	134.850
Damwâld, Prikkebosk	1.205.077	49.317	1.254.394	-	1.254.394
De Westereen, De Wiken	-	54.776	54.776	-	54.776
	1.605.103	509.664	2.114.768	208.331	1.906.437

De geraamde nog te maken kosten, de geraamde opbrengsten, alsmede eventuele winst- of verliesnemingen zijn tot stand gekomen aan de hand van de percentage of completion-methode (POC).

De Westereen, East

Boekwaarde aan het begin van het dienstjaar	-573.150	
Vermeerderingen	3.300	(+)
Verminderingen	92.300	(-)
Winstneming 2025	64.744	(+)
Boekwaarde aan het einde van het dienstjaar	-597.407	
Geraamde nog te maken kosten	431.693	(+)
Geraamde opbrengsten	-	(-)
Winstneming t/m 2025	553.421	(-)
Geraamd eindresultaat 2025 (winst)	-719.135	
Winstneming voorgaande jaren	488.678	
Winstneming 2025	64.744	(+)
Winstneming t/m 2025	553.421	

De Westereen, Oastersingel

Boekwaarde aan het begin van het dienstjaar	-17.527	
Vermeerderingen	13.620	(+)
Verminderingen	-	(-)
Winstneming 2025 (correctie voorgaande jaren)	-5.296	(+)
Boekwaarde aan het einde van het dienstjaar	-9.203	
Geraamde nog te maken kosten	743.036	(+)
Geraamde opbrengsten	525.501	(-)
Winstneming t/m 2025	-	(-)
Geraamd eindresultaat 2025 (verlies)	208.331	

Winstneming voorgaande jaren	5.296	
Winstneming 2025 (correctie voorgaande jaren)	-5.296	(+)
Winstneming t/m 2025	-	
Verliesvoorziening voorgaande jaren	-	
Vorming verliesvoorziening 2025	208.331	(+)
Verliesvoorziening t/m 2025	208.331	
Feanwâlden, De Bosk		
Boekwaarde aan het begin van het dienstjaar	1.232.959	
Vermeerderingen	501.744	(+)
Verminderingen	1.160.606	(-)
Winstneming 2025	469.796	(+)
Boekwaarde aan het einde van het dienstjaar	1.043.892	
Geraamde nog te maken kosten	502.307	(+)
Geraamde opbrengsten	2.101.618	(-)
Winstneming t/m 2025	771.520	(-)
Geraamd eindresultaat 2025 (winst)	-1.326.940	
Winstneming voorgaande jaren	301.725	
Winstneming 2025	469.796	(+)
Winstneming t/m 2025	771.520	
Broeksterwâld, Jagerswei II		
Boekwaarde aan het begin van het dienstjaar	-183.641	
Vermeerderingen	-	(+)
Verminderingen	-	(-)
Winstneming 2025	6.392	(+)
Boekwaarde aan het einde van het dienstjaar	-177.249	
Geraamde nog te maken kosten	106.917	(+)
Geraamde opbrengsten	-	(-)
Winstneming t/m 2025	135.820	(-)
Geraamd eindresultaat 2025 (winst)	-206.152	
Winstneming voorgaande jaren	129.428	
Winstneming 2025 (negatief)	6.392	(+)
Winstneming t/m 2025	135.820	
Broeksterwâld, Jagerswei III		
Boekwaarde aan het begin van het dienstjaar	-256.008	
Vermeerderingen	1.195	(+)
Verminderingen	-	(-)
Winstneming 2025 (correctie voorgaande jaren)	-5.596	(+)
Boekwaarde aan het einde van het dienstjaar	-260.409	
Geraamde nog te maken kosten	216.764	(+)
Geraamde opbrengsten	-	(-)
Winstneming t/m 2025	27.804	(-)
Geraamd eindresultaat 2025 (winst)	-71.450	
Winstneming voorgaande jaren	33.401	
Winstneming 2025 (correctie voorgaande jaren)	-5.596	(+)
Winstneming t/m 2025	27.804	

Wâlterswâld, Adolarstrjitte		
Boekwaarde aan het begin van het dienstjaar	-256.394	
Vermeerderingen	1.825	(+)
Verminderingen	-	(-)
Winstneming 2025	9.245	(+)
Boekwaarde aan het einde van het dienstjaar	-245.324	
Geraamde nog te maken kosten	166.068	(+)
Geraamde opbrengsten		(-)
Winstneming t/m 2025	123.325	(-)
Geraamd eindresultaat (winst)	-202.581	
Winstneming voorgaande jaren	114.080	
Winstneming 2025	9.245	(+)
Winstneming t/m 2025	123.325	
De Westereen, De Frosk		
Boekwaarde aan het begin van het dienstjaar	245.226	
Vermeerderingen	6.796	(+)
Verminderingen	-	(-)
Winstneming 2025	-	(+)
Boekwaarde aan het einde van het dienstjaar	252.022	
Geraamde nog te maken kosten	762.817	(+)
Geraamde opbrengsten	1.035.655	(-)
Winstneming t/m 2025	-	(-)
Geraamd eindresultaat 2025 (winst)	-20.816	
Verliesvoorziening voorgaande jaren	3.767	
Vrijval verliesvoorziening	3.767	(-)
Verliesvoorziening t/m 2025	-	
Rinsumageast, De Moark en Juckemawei		
Boekwaarde aan het begin van het dienstjaar	197.782	
Vermeerderingen	470.144	(+)
Verminderingen	3.500	(-)
Winstneming 2025	-	(+)
Boekwaarde aan het einde van het dienstjaar	664.426	
Geraamde nog te maken kosten	1.322.799	(+)
Geraamde opbrengsten	2.058.019	(-)
Winstneming t/m 2025	-	(-)
Geraamd eindresultaat 2025 (winst)	-70.794	
Verliesvoorziening voorgaande jaren	168.351	
Vrijval verliesvoorziening	168.351	(-)
Verliesvoorziening t/m 2025	-	
Damwâld, Botkeskoalle		
Boekwaarde aan het begin van het dienstjaar	10.780	
Vermeerderingen	124.070	(+)
Verminderingen	-	(-)
Winstneming 2025	-	(+)
Boekwaarde aan het einde van het dienstjaar	134.850	
Geraamde nog te maken kosten	168.597	(+)

Geraamde opbrengsten	319.888	(-)
Winstneming t/m 2025	-	(-)
Geraamd eindresultaat 2025 (winst)	-16.441	

Damwâld, Prikkebosk

Boekwaarde aan het begin van het dienstjaar	1.205.077	
Vermeerderingen	49.317	(+)
Verminderingen	-	(-)
Winstneming 2025	-	(+)
Boekwaarde aan het einde van het dienstjaar	1.254.394	
Geraamde nog te maken kosten	2.373.835	(+)
Geraamde opbrengsten	5.670.079	(-)
Winstneming t/m 2025	-	(-)
Geraamd eindresultaat 2025 (winst)	-2.041.850	

De Westereen, De Wiken

Boekwaarde aan het begin van het dienstjaar	-	
Vermeerderingen	54.776	(+)
Verminderingen	-	(-)
Winstneming 2025	-	(+)
Boekwaarde aan het einde van het dienstjaar	54.776	
Geraamde nog te maken kosten	2.233.424	(+)
Geraamde opbrengsten	2.534.998	(-)
Winstneming t/m 2025	-	(-)
Geraamd eindresultaat 2025 (winst)	-246.798	

Voor een verdere toelichting op de bouwgronden wordt verwezen naar de paragraaf Grondbeleid

5. Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

5.a.	Vorderingen op en uitzettingen aan openbare lichamen	
	Gemeenten	-
	Gemeenschappelijke regelingen	12.530
	Overige overheden	692.408
		704.938
5.d.	Uitzettingen in 's Rijks schatkist	
	Schatkistbankieren	13.997.942
5.f.	rekening-courant verhoudingen met niet financiële instellingen	
	Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederland	606.693
5.h.	Overige vorderingen	
	Debiteuren algemeen	1.238.403
	Voorziening dubieuze debiteuren algemeen	-762.416
	Debiteuren sociale zaken	838.568
	Voorziening dubieuze debiteuren sociale zaken	-221.602
		1.092.953

Ten laste van de voorzieningen dubieuze debiteuren moest een bedrag van € 39.342 als oninbaar worden afgeboekt.

Toegevoegd aan de voorzieningen is een bedrag van ruim € 598.113.

6. Liquide middelen

6.a. Kassaldi

Kas publiekzaken	2.064
Simpled card	4.206
	6.271

6.b. Banksaldi

Bank Nederlandse Gemeenten	450.411
Rabobank	12.215
	462.627

De liquide middelen zijn vrij besteedbaar.

7. Overlopende activa

7.a.2. Nog te ontvangen bedragen van het Rijk

	Saldo 01/01/2025	Toevoegingen 2025	Ontvangen of afgeboekt 2025	Saldo 31/12/2025
Belastingdienst (BCF)	4.377.875	4.775.178	4.270.613	4.882.440
Belastingdienst (Motorrijtuigenbelasting)	310	-	310	-
Rijk (toeslagenaffaire)	42.176	14.608	42.176	14.608
Rijk (rente schatkistbankieren)	123.834	78.178	123.834	78.178
Rijk (Opvang Oekraïners)	-	112.411	-	112.411
Rijk (geluidsanering 4 woningen)	5.416	-	-	5.416
Rijk (woningbouwimpuls)	240.000	-	240.000	-
Rijk (stimulering sport)	-	39.500	-	39.500
	4.789.610	5.019.875	4.676.933	5.132.552

7.a.3. Nog te ontvangen bedragen van overige Nederlandse overheidslichamen

	Saldo 01/01/2025	Toevoegingen 2025	Ontvangen of afgeboekt 2025	Saldo 31/12/2025
Gemeente Leeuwarden (TOZO)	52.014	21.900	31.333	42.581
Gemeente Leeuwarden (programma Meedoen 2025)	-	366.428	-	366.428
Gemeente Leeuwarden (2 creditfacturen)	-	45.444		45.444
Gemeente Tytjerksteradiel (kosten riolering)	18.578	-	18.578	-
Gemeente Tytjerksteradiel (ANNO)	-	331	-	331
SDF (beschermd wonen)	302.126	-	302.126	-
Gemeente Noardeast-Fryslân (verlofsparen)	75.799	-	75.799	-
Gemeente Noardeast-Fryslân (doorbelaste uren)	10.816		10.816	-
Gemeente Noardeast-Fryslân (dubbel doorbelast)	72		72	-
Gemeente Noardeast-Fryslân (ontvlechting)	315.588	-	315.588	-
Gemeente Noardeast-Fryslân (huur gemeentewerf)	-	132.224	-	132.224
Gemeente Noardeast-Fryslân (ANNO)	-	331	-	331
Gemeente Achtkarspelen (ANNO)	-	165	-	165
Gemeente Smallingerland (Integraal zorgakkoord)	15.000		15.000	-
Gemeente Dantumadiel, (leges)	100	-	100	-

Dokwurk (afrekening)	27.614	175.921	27.614	175.921
Dokwurk (cursuskosten)	-	4.416	-	4.416
Mobiliteitsbureau (afrekening)	39.446	35.924	39.446	35.924
Rijksdienst voor het wegverkeer	-	478	-	478
UWV ((ZW-vergoeding)	-	3.019	-	3.019
Provincie Fryslân (ANNO)	-	1.165	-	1.165
Veiligheidsregio Fryslân (piketvergoedingen)	-	8.114	-	8.114
	857.153	795.858	836.472	816.539

7.b. Overige nog te ontvangen en vooruit betaalde bedragen

Verkoop De Fontein Damwâld	313.500
MDT Project	104.470
Budget Duurzaam Bouwloket (Nationaal Isolatieplan)	140.960
Afrekening zorgverlening jeugd	145.545
Diverse overige nog te ontvangen en vooruit betaalde bedragen < € 100.000	644.649
	1.349.125

PASSIVA

VASTE PASSIVA

8. Eigen vermogen

8.a. Reserves

8.a.1. Algemene reserves

Algemene reserve (vrij besteedbaar)		
Saldo per 1 januari 2025		13.783.480
Toevoegingen:		
Vaste toevoeging algemene reserve	165.409	
		165.409 (+)
Onttrekkingen:		
Tijdelijke formatie 2024-2026	1.650.000	
Implementatie omgevingswet	221.241	
Bijdrage aan reserve volkshuisvesting	200.000	
Dorpsbiografieën	98.419	
Leerwerkbanen BBL trajecten via DOKWURK	69.000	
Programmaplan 2024	61.076	
Aanpak achterstanden fysieke archieven	48.170	
Extra inzet opleiden personeel	47.569	
PPN 2024-2027 POK: Actielijn 4:Versterken wijkteam	36.000	
Gebiedsgerichte aanpak	29.000	
Vervolgonderzoek gemeentehuis	26.674	
PPN 2024-2027 POK Actielijn 2: Robuuste rechtsbescherming	25.000	
Subsidie verduurzaamheidsmaatregelen	22.801	
E-Depot en Recordmanagement	19.057	
Subsidie Doarpsfeesten	15.000	
Extra budget Project Dantumadiel yn byld 2025-2026	15.000	
Budget EZ incidenteel	9.770	
PPN 2024-2027 Startnotitie toegankelijkheid	9.059	
PPN 2024-2027 POK: actielijn 5 Versterking integratie	2.000	
		2.604.836 (-)

Toevoeging wegens bestemming van het rekeningresultaat 2024	3.751.270	(+)
Vermindering in verband met afschrijvingen op activa	-	(-)
Saldo per 31 december 2025	15.095.323	

8.a.3. Bestemmingsreserves

	Saldo 01/01/2025	Toevoegingen en/of onttrekkingen	Bestemming rekening-resultaat	Vermindering afschrijving activa	Saldo 31/12/2025
Openbare verlichting	359.863	22.122	-	-	381.985
Tariefdifferentiatie OZB	409.009	-99.313	-	-	309.696
Kapitaallasten	1.541.677	42.590	-	92.990	1.491.278
Kapitaallasten renovatie sportvelden	146.708	56.688	-	41.231	162.165
Recreatieve voorzieningen	123.351	-	-	-	123.351
Eenmalige uitgaven	295	-	-	-	295
Ontvlechting	135.582	-	-	-	135.582
Volkshuisvestingsfonds	-	2.305.940	-	-	2.305.940
	2.716.486	2.328.027	-	134.221	4.910.292

Reserve openbare verlichting

Deze reserve is ingesteld voor het dekken van de lasten van de vervanging van lichtmasten en armaturen. Aan de reserve worden de gemiddelde jaarlijkse vervangingslasten over een periode van 15 jaar toegevoegd. De werkelijke lasten, voor zover deze binnen de (bijgestelde) begroting blijven, komen ten laste van de reserve.

Saldo per 1 januari 2025		359.863	
Toevoegingen			
Storting op basis van beleidsplan OV 2022	119.373		
		119.373	(+)
Onttrekkingen		97.251	(-)
Toevoeging wegens bestemming van het rekeningresultaat 2024		-	(+)
Vermindering in verband met afschrijvingen op activa		-	(-)
Saldo per 31 december 2025		381.985	

Reserve tariefdifferentiatie OZB

Deze reserve is bedoeld voor uitgaven van het bedrijfsleven in brede zin. De uitgaven zullen in overleg met het bedrijfsleven worden gedaan. De bestemmingsreserve wordt in de regel jaarlijks gevoed met additionele OZB-opbrengsten voor niet-woningen.

Saldo per 1 januari 2025		409.009	
Toevoegingen			
Storting ten laste van de exploitatie	76.604		
		76.604	(+)
Onttrekkingen			
Ondernemersfonds	175.917		
		175.917	(-)
Toevoeging wegens bestemming van het rekeningresultaat 2024		-	(+)
Vermindering in verband met afschrijvingen op activa		-	(-)
Saldo per 31 december 2025		309.696	

Reserve kapitaallasten

Deze reserve is om administratieve redenen ingesteld en dient ter dekking van de kapitaallasten van investeringen die gedekt moeten worden uit reserves. Het gaat daarbij om investeringsuitgaven die niet in één keer ten laste van de reserves worden gebracht maar worden geactiveerd, waarvan een deel omdat het BBV dit voorschrijft.

Saldo per 1 januari 2025		1.541.677	
Toevoegingen		42.590	(+)
Onttrekkingen		-	(-)
Toevoeging wegens bestemming van het rekeningresultaat 2024		-	(+)
Vermindering in verband met afschrijvingen op activa		92.990	(-)
Saldo per 31 december 2025		1.491.278	

Reserve kapitaallasten renovatie sportvelden

Aan deze reserve zullen jaarlijks de geraamde gemiddelde jaarlijkse renovatiekosten van sportvelden over een periode van 20 jaar worden toegevoegd. Onttrokken zullen worden de werkelijke uitgaven aan deze renovaties. Voor de reserve kunnen nog nader te bepalen minimum en maximum niveaus worden vastgesteld.

Saldo per 1 januari 2025		146.708	
Toevoegingen			
Storting ten laste van de exploitatie	56.688		
		56.688	(+)
Onttrekkingen		-	(-)
Toevoeging wegens bestemming van het rekeningresultaat 2024		-	(+)
Vermindering in verband met afschrijvingen op activa		41.231	(-)
Saldo per 31 december 2025		162.165	

Reserve recreatieve voorzieningen

Doelstelling van de gemeente is het bevorderen van de instandhouding en stimulering van de toegankelijkheid en bereikbaarheid van recreatiegebieden en recreatieve voorzieningen en daarnaast het stimuleren van de vaarrecreatie en de ontwikkeling van dag- en verblijfsrecreatie, zoals bij het Eeltjemeer. Deze reserve wordt

en bereikbaarheid van recreatiegebieden en recreatieve voorzieningen en daarnaast het stimuleren van de vaarrecreatie en de ontwikkeling van dag- en verblijfsrecreatie, zoals bij het Eeltjemeer. Deze reserve wordt aangewend ter dekking van onrendabele investeringen op het onderhavige beleidsterrein.

Saldo per 1 januari 2025		123.351	
Toevoegingen		-	(+)
Onttrekkingen		-	(-)
Toevoeging wegens bestemming van het rekeningresultaat 2024		-	(+)
Vermindering in verband met afschrijvingen op activa		-	(-)
Saldo per 31 december 2025		123.351	

Reserve eenmalige uitgaven

Onttrokken aan de Algemene reserve ten behoeve van een aantal incidentele uitgaven.

Saldo per 1 januari 2025		295
Toevoegingen		- (+)
Onttrekkingen		- (-)
Toevoeging wegens bestemming van het rekeningresultaat 2024		- (+)
Vermindering in verband met afschrijvingen op activa		- (-)
Saldo per 31 december 2025		295

Reserve Ontvlechting

Reserve ingesteld voor de dekking van de kosten van de ontvlechting van de ambtelijke samenwerking met de gemeente Noardeast-Fryslân.

Saldo per 1 januari 2025		135.582
Toevoegingen		- (+)
Onttrekkingen		- (-)
Toevoeging wegens bestemming van het rekeningresultaat 2024		- (+)
Vermindering in verband met afschrijvingen op activa		- (-)
Saldo per 31 december 2025		135.582

Reserve Volkshuisvestingsfonds

Reserve is ingesteld voor het verduurzamen van bestaande woningen.

Saldo per 1 januari 2025		-
Toevoegingen		
Bijdrage van het rijk	1.614.158	
Cofinanciering gemeente	691.782	
		2.305.940 (+)
Onttrekkingen		- (-)
Toevoeging wegens bestemming van het rekeningresultaat 2024		- (+)
Vermindering in verband met afschrijvingen op activa		- (-)
Saldo per 31 december 2025		2.305.940

8.b. Rekeningresultaat

Het rekeningresultaat van 2024 is toegevoegd aan:

Algemene reserve	3.751.270	
Verdere ontwikkeling en rinrichting van het sociaal domein	350.000	
	4.101.270	
Rekeningresultaat 2025		3.184.270

9. Voorzieningen

9.a. Voorzieningen voor verplichtingen en verliezen

	Saldo 01/01/2025	Toevoegingen 2025	Vrijgevallen 2025	Aanwending 2025	Saldo 31/12/2025
Pensioenverplichtingen	2.894.905	372.994	-	143.963	3.123.936
Wachtgeldverplichtingen	-	285.532	-	56.932	228.601
Verlofsparen	73.102	7.559	-	-	80.661
Overbezetting ontvlechting	498.641	-	127.725	170.915	200.000

Regeling Vervroegde Uittreding	-	83.720	-	16.668	67.052
	3.466.648	749.805	127.725	388.478	3.700.250

Voorziening Pensioenverplichtingen

Het doel van deze voorziening is te kunnen voldoen aan de financiële verplichtingen uit hoofde van pensioenen van oud-wethouders en (voormalig) personeel.

Saldo per 1 januari 2025		2.894.905	
Toevoegingen		372.994	(+)
Vrijgevallen	-		
Aanwendingen	143.963		
		143.963	(-)
Saldo per 31 december 2025		3.123.936	

Voorziening Wachtgeldverplichtingen

Het doel van deze voorziening is te kunnen voldoen aan de financiële verplichtingen uit hoofde van wachtgelden van oud-wethouders en (voormalig) personeel.

Saldo per 1 januari 2025		-	
Toevoegingen		285.532	(+)
Vrijgevallen	-		
Aanwendingen	56.932		
		56.932	(-)
Saldo per 31 december 2025		228.601	

Voorziening verlof sparen

Voorziening voor het spaarverlof van personeel. Er is geen bedrag opgenomen voor bovenwettelijkeverlofuren omdat er sprake is van een gelijkblijvend saldo over de jaren.

Saldo per 1 januari 2025		73.102	
Toevoegingen		7.559	(+)
Vrijgevallen	-		
Aanwendingen	-		
		-	(-)
Saldo per 31 december 2025		80.661	

Voorziening overbezetting ontvlechting

Voorziening gevormd om te voldoen aan de verplichting om mee te betalen aan de overbezetting als gevolg van de ontvlechting

Saldo per 1 januari 2025		498.641	
Toevoegingen		-	(+)
Vrijgevallen	127.725		
Aanwendingen	170.915		
		298.641	(-)
Saldo per 31 december 2025		200.000	

Voorziening Regeling vervroegde uittreding

Voorziening gevormd om te voldoen aan de verplichting vanuit de regeling vervroegde uittreding.

Saldo per 1 januari 2025		-	

Toevoegingen		83.720	(+)
Vrijgevallen	-		
Aanwendingen	16.668		
		16.668	(-)
Saldo per 31 december 2025		67.052	

9.c. Egalisatie en onderhoudsvoorzieningen

	Saldo 01/01/2025	Toevoegingen 2025	Vrijgevallen 2025	Aanwending 2025	Saldo 31/12/2025
Groot onderhoud gebouwen	715.864	160.909	-	79.913	796.859
Groot onderhoud kunstwerken	156.694	325.439	-	120.464	361.668
Groot onderhoud waterwegen	11.792	13.345	-	11.792	13.345
Groot onderhoud wegen	603.796	550.448	-	457.744	696.500
OSW	138.700	36.778	-	122.411	53.067
	1.626.845	1.086.919	-	792.324	1.921.440

Voorziening Groot onderhoud gebouwen

Voorziening ingesteld conform het onderhoudsplan Gebouwen

Saldo per 1 januari 2025		715.864	
Toevoegingen		160.909	(+)
Vrijgevallen	-		
Aanwendingen	79.913		
		79.913	(-)
Saldo per 31 december 2025		796.859	

Voorziening Groot onderhoud kunstwerken

Voorziening ingesteld conform het onderhoudsplan Kunstwerken.

Saldo per 1 januari 2025		156.694	
Toevoegingen		325.439	(+)
Vrijgevallen	-		
Aanwendingen	120.464		
		120.464	(-)
Saldo per 31 december 2025		361.668	

Voorziening Groot onderhoud waterwegen

Voorziening ingesteld conform het onderhoudsplan Waterwegen.

Saldo per 1 januari 2025		11.792	
Toevoegingen		13.345	(+)
Vrijgevallen	-		
Aanwendingen	11.792		
		11.792	(-)
Saldo per 31 december 2025		13.345	

Voorziening Groot onderhoud wegen

Voorziening ingesteld conform het onderhoudsplan Waterwegen.

Saldo per 1 januari 2025		603.796	
Toevoegingen		550.448	(+)
Vrijgevallen	-		
Aanwendingen	457.744		
		457.744	(-)
Saldo per 31 december 2025		696.500	

Voorziening OSW

Voorziening ingesteld conform het onderhoudsplan Waterwegen.

Saldo per 1 januari 2025		138.700	
Toevoegingen		36.778	(+)
Vrijgevallen	-		
Aanwendingen	122.411		
		122.411	(-)
Saldo per 31 december 2025		53.067	

9.e. Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden

	Saldo 01/01/2025	Toevoegingen 2025	Vrijgevallen 2025	Aanwending 2025	Saldo 31/12/2025
Egalisatie tarieven riolering	4.370.662	-	-	394.214	3.976.448
Egalisatie tarieven huishoudelijk afval	146.340	-	-	146.340	-
	4.517.002	-	-	540.554	3.976.448

Voorziening Riolering

De voorziening kan op begrotingsbasis worden ingezet ten behoeve van het reduceren van de stijging van de rioolrechten. Op rekeningsbasis wordt het saldo op de afvalinzameling toegevoegd of onttrokken aan de voorziening.

Saldo per 1 januari 2025		4.370.662	
Toevoegingen		-	(+)
Vrijgevallen	-		
Aanwendingen	394.214		
		394.214	(-)
Saldo per 31 december 2025		3.976.448	

Voorziening Egalisatie tarieven huishoudelijk afval

Conform nieuwe voorschriften van het BBV is deze voorziening in 2014 gevormd met de storting van het positieve resultaat van dat jaar op de producten voor afvalstoffen. Uitgangspunt is dat positieve resultaten op deze producten altijd zullen worden bijgestort in de voorziening. Het saldo van de voorziening zal ingezet worden ten gunste van de afvalstoffenheffing.

Saldo per 1 januari 2025		146.340	
Toevoegingen		-	(+)
Vrijgevallen	-		
Aanwendingen	146.340		
		146.340	(-)
Saldo per 31 december 2025		-	

10. Vaste schulden, met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

10.b.1.	Onderhandse leningen van binnenlandse pensioenfondsen en verzekeraars		
	Saldo per 1 januari 2025		1.920.000
	Aangetrokken		- (+)
	Afgelost		120.000 (-)
	Saldo per 31 december 2025		1.800.000
	Rente 2025	28.844	
	Verschuldigde aflossing 2026	120.000	
10.b.2.	Leningen bij binnenlandse banken en overige financiële instellingen		
	Saldo per 1 januari 2025		23.869.636 (+)
	Aangetrokken		- (-)
	Afgelost		1.239.506
	Saldo per 31 december 2025		22.630.130
	Rente 2025	236.581	
	Verschuldigde aflossing 2026	1.239.506	
10.b.3.	Leningen bij binnenlandse bedrijven		
	Saldo per 1 januari 2025		68.571
	Aangetrokken		- (+)
	Afgelost		11.505 (-)
	Saldo per 31 december 2025		57.066
	Rente 2025	4.214	
	Verschuldigde aflossing 2026	11.505	

VLOTTENDE PASSIVA

11. Netto-vlottende schulden

11.d.	Overige schulden	
	Crediteuren	3.017.387
		3.017.387

12. Overlopende passiva

12.a.	Verplichtingen die in een volgend jaar tot betaling komen	
	Productverantwoording Jeugd	1.168.991
	Gemeente Leeuwarden, afrekening SCC	117.386
	Gemeente Noardeast-Fryslân, afrekening DVO's	297.974
	Omrin, afrekening milieustraat	117.444
	Uitkeringen soza	1.049.337
	Transitorische rente	216.265
	Salarissen, loonheffing en premies	256.202
	Belastingdienst loonheffing	1.091.444
		252.034
	Diverse overige verplichtingen < € 100.000	1.119.687

5.686.763

12.b. Vooruit ontvangen bedragen EU, rijk en provincie ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren

	Saldo 01/01/2025	Toevoegingen 2025	Aangewend of afgeboekt 2025	Saldo 31/12/2025
Rijk (TOZO)	169.385	-	24.679	144.706
Rijk (OAB)	491.649	155.978	-	647.627
Rijk (verkeersveiligheidmaatregelen)	145.770	-	145.770	-
Rijk (GIDS-gelden)	126.619	-	126.619	-
Rijk (Inburgering nieuwkomers)	301.680	-	241.967	59.713
Rijk (Covid gerelateerde onderwijsvertraging)	36.381	-	36.381	-
Rijk (Sport en preventieakkoord)	22.490	-	-	22.490
Rijk (Nationaal isolatieplan)	2.211.792	1.476.178	-	3.687.969
Rijk (CDOKE Klimaat- en energiebeleid)	895.781	-	563.017	332.763
Rijk (Energiearmoede)	454.784	-	146.153	308.631
Rijk (Gala-regelingen)	-	40.722	-	40.722
Rijk (Huisvesting aandachtsgroepen)	11.832			11.832
Rijk (Herstructurering huisvesting)	5.361.651	-	1.614.158	3.747.493
Rijk (Woningbouwimpuls)	240.000	-	-	240.000
Rijk (Maatschappelijke diensttijd)	864.389	109.143	-	973.532
Rijk (energiebesparendemaatregelen Schierstins)	77.089	-	-	77.089
Rijk (energiebesparendemaatregelen Sikkemahal)	132.546	-	-	132.546
Rijk (stimulering verkeersveligheid)	-	309.725	-	309.725
Provincie Fryslân (Manifest verkeersveiligheid)	3.784	-	3.784	-
Provincie Fryslân (Trochfytsrûte)	155.277	-	155.277	-
Provincie Fryslân (Better Wetter)	64.477	-	64.477	-
Provincie Fryslân (Natuurvriendelijk isoleren)	-	8.440	-	8.440
	11.767.375	2.100.186	3.122.283	10.745.278

FISCALE POSITIE

De fiscale positie van de Vennootschapsbelasting is:

Jaar	*Status*	Verschuldigd per 31-12 (T-1)	Belasting boekjaar	Betaald of ontvangen	Jaar betaald of ontvangen	Verschuldigd per 31-12 (T)
2017	Definitief	-	-	-		-
2018	Definitief	-	-	-		-
2019	Definitief	-	-	-		-
2020	Definitief	-	-	-		-
2021	Definitief	-	-	-		-
2022	Definitief	-	-	-		-
2023	Definitief	-	-	-		-
2024	Definitief					

De aangifte 2025 is nog niet berekend.

De verrekenbare verliezen bedragen € 399.533 op basis van de aangifte 2024.

Niet in balans opgenomen verplichtingen

De volgende categorieën kunnen worden onderscheiden:

1. Afspraken die zijn gemaakt in het kader van langlopende investeringsprojecten, zoals gebiedsontwikkeling Centrale As, Kansen in Kernen, Rioleringswerken en afspraken in het kader van ANNO (Agenda Netwerk Noord Oost). De jaarlijkse lasten van deze projecten zijn opgenomen in de meerjarenraming;
2. Meerjarige contracten met derden die vooral liggen op het gebied van de bedrijfsvoering (automatisering, kopieerapparatuur, schoonmaak etc.), onderhoud (voor zover hiervoor nog geen bestemmingsreserves zijn gevormd), afvalverwerking (Omrin) en de dienstverleningsovereenkomst aangegaan met de gemeente Noardeast-Fryslân . De kosten zijn opgenomen in de meerjarenraming.
3. Verplichtingen ten opzichte van onze gemeenschappelijke regelingen en de Veiligheidsregio. De hieraan gerelateerde lasten zijn gedekt in de meerjarenraming.
4. Garantieverplichtingen aan onder andere woningbouwcorporaties waarvoor geen dekking is opgenomen in de begroting en waarvan het risico wordt opgevangen via het weerstandsvermogen.

Een uitputtende kwantificering van deze posten is niet voorhanden.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die in de jaarstukken 2025 opgenomen moeten worden.

Schatkistbankieren

De wet verplicht schatkistbankieren is op 15 december 2013 van kracht geworden. Onder verwijzing naar de toelichting die hierover is opgenomen in de paragraaf Financiering geeft de hiernavolgende tabel een toelichting op de calculatie van het drempelbedrag schatkistbankieren. Daarnaast wordt ook de gemiddelde benutting van het drempelbedrag per kwartaal weergegeven.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	1.452			
		Kwartaal 1	*Kwartaal 2*	*Kwartaal 3*	*Kwartaal 4*
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	1.321	4.118	620	349
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	130	-	831	1.102

(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	2.667	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	72.578			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	72.578			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)x2% + (4c)x0,2%*	Drempelbedrag	1.452			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	*Kwartaal 2*	*Kwartaal 3*	*Kwartaal 4*
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	118.928	374.746	57.048	32.154
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	1.321	4.118	620	349

**Met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.*

Verantwoording

Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders
De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium.

In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 28-10-2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 1% (maximaal 2) van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 814.910,-. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025.

Bevinding
Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen bedrag € 3.858.216,- bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 814.910,-. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 3.013.634,- acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

1. WMO ad. € 671.618,- aan fouten;
2. Begrotingsrechtmatigheid € 3.081.972 aan fouten;

(waarvan acceptabel € 3.013.634,- en niet acceptabel € 68.338,-)

3. Overige kleine rechtmatigheidsfouten uit interne controles ad € 104.626,-

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

WNT verantwoording

De WNT is van toepassing op de Gemeente Dantumadiel. Het voor de Gemeente Dantumadiel toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2025 € 246.000 Dit betreft het algemeen bezoldigingsmaximum. Het bezoldigingsmaximum geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband.

1. Bezoldigingen topfunctionarissen

Gegevens 2025			
Bedragen x € 1	R.G. Dijksterhuis	P.M. Jonker	G. van Oudenaarden
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier	Gemeentesecretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2025	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/12 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	0,89	0,8
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	143.047	83.377	9.066
Beloningen betaalbaar op termijn	22.410	12.634	1.546
Subtotaal	*165.456*	*96.010*	*10.612*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	246.000	218.669	16.715
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0	0	0
Totale bezoldiging	**165.456**	**96.010**	**10.612**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2024			
Bedragen x € 1	R.G. Dijksterhuis	P.M. Jonker	
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier	
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	0,89	
Dienstbetrekking?	ja	ja	
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	130.798	79.185	
Beloningen betaalbaar op termijn	21.486	12.175	
Subtotaal	*152.284*	*91.360*	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	233.000	207.114	
Bezoldiging	**152.284**	**91.360**	

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen
Er zijn in 2025 geen ontslaguitkeringen aan functionarissen betaald die op grond van de WNT dienen te worden gerapporteerd.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT
Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2025 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

ocw

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026								
Verstrekker	**Uitkeringscode**	**Specifieke uitkering** **Juridische grondslag** **Ontvanger**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**
FIN	**B2**	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek** Gemeenten	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T) *Aard controle D2* *Indicator: B2/01*	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/02*	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/03*	Normbedragen voor e (ja/nee) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/05*	
			0	4	Ja	Ja	Nee	
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/06*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/07*				
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/08*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/09*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/10*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/11*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/12*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/13*
			€0	€ 71.368			€0	€0

ocw

			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/14*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/15*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/16*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/17*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/18*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/19*
			€0	€10.640	€0	€13.973	€1.901	€9.133
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/20*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/21*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/22*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/23*	**Totaal** Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/24*	
			€12.707	€37.055	€0	€ 0	€14.608	
BZK	**C62**	**Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire**	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen *Aard controle R* *Indicator: C62/01*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C62/02*				
			€ 0	Nee				
BZK	**C92**	**Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid**	Besteding (jaar T)	Bedrag doorgeschoven naar t+1	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is	Aantal gebruikte leermiddelen	

			Aard controle R *Indicator: C92/01*	*Aard controle R* *Indicator: C92/02*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/03*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/05*	
			€ 18.814	€ 0	1	73	4	
OCW	**D8**	**Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)** Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1) *Let op bij correctie verder verwerken bij indicator 05*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T)
			Aard controle R *Indicator: D8/01*	*Aard controle R* *Indicator: D8/02*	*Aard controle R* *Indicator: D8/03*	*Aard controle R* *Indicator: D8/04*	*Aard controle R* *Indicator: D8/05*	*Aard controle R* *Indicator: D8/06*
			€ 304.967	€ 0	€ 47.674	-€ 20.301	€ 511.950	€ 647.627
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag**	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag**		
			Aard controle n.v.t. *Indicator: D8/07*	*Aard controle R* *Indicator: D8/08*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/09*	*Aard controle R* *Indicator: D8/10*		
		1						
OCW	**D14**	**Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen**	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs			

				het Nationaal Programma Onderwijs nemen				
			Aard controle R *Indicator: D14/01*	*Aard controle R* *Indicator: D14/02*	*Aard controle R* *Indicator: D14/03*			
			€ 14.227	€ 0	€ 22.154			
			Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve (jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			Aard controle R *Indicator: D14/04*	*Aard controle R* *Indicator: D14/05*	*Aard controle R* *Indicator: D14/06*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/07*		
			€ 0	€ 36.381	€ 0	Ja		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs		
			Aard controle n.v.t. *Indicator: D14/08*	*Aard controle R* *Indicator: D14/09*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/10*	*Aard controle R* *Indicator: D14/11*		
		1						
OCW	**D23**	**Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen**	Beschikkingsnummer /referentienummer	Aard van de activiteit besteding (jaar T)	Besteding (jaar T)	Indien van toepassing: bedrag dat wordt meegenomen van 2025 naar 2026.	Aard van de activiteit Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t *Indicator: D23/01*	*Aard controle n.v.t* *Indicator: D23/02*	*Aard controle R* *Indicator: D23/03*	*Aard controle n.v.t* *Indicator: D23/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: D23/05*	*Aard controle n.v.t* *Indicator: D23/06*
		1	SB240007	a) Oprichting van een nieuwe bibliotheekvestiging	€ 0	€ 0	a) Oprichting van een nieuwe bibliotheekvestiging	€ 98.880

		2	SB240007	b) De verruiming van bemande openingstijden	€ 0	€ 0	b) De verruiming van bemande openingstijden	€ 10.000
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D23/07*					
		1	Ja					
		2	Ja					
IenW	**E44B**	**Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)**	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/01*	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/02*	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker *Aard controle R* *Indicator: E44B/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/04*	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E44B/05*	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/06*
		1	030002 Provincie Friesland	PF-2023/266607	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie CBS(code) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/07*	Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/08*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/09*			
		1	030002 Provincie Friesland	PF-2023/266607	Nee			
			Kopie CBS(code) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/10*	Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/11*	Naam/nummer maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/12*	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/13*		
		1	030002 Provincie Friesland	PF-2023/266607	Versnelling maatregelen ten behoeve van klimaatadaptatie Fûgelsang. PF-2023/266607	Nee		

ocw

IenW	**E84**	**Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023** Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E84/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/02*	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E84/03*	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/04*	
			€ 350.770	€ 350.770	€ 205.000	Ja	
			Naam/nummer per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/05*	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/06*	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/07*	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/08*	
		1	361 Aanleg van verticale elementen voor korte rechtstanden (rekening houdend met landbouwverkeer)|aantal in Stuks	Ja	1		
		2	380 Het volwaardig afwaarderen van een 80 km/uur weg naar een 60 km/uur weg|aantal in Meters	Ja	1		
IenW	**E120**	**Regeling specifieke uitkering stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2025-2030**	Totale besteding (Jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E120/01*	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator E120/02*	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E120/03*	Project afgerond (alle maatregelen) t/m Jaar T?(ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E120/04*	
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond t/m (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel	Eventuele toelichting, indien noodzakelijk	

					(stuks, meters)			
			Aard controle n.v.t. *Indicator: E120/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E120/06*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E120/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E120/08*		
		1	401 Aanleg van openbare verlichting , aantal in st	Nee	0			
		2	444 Veilig inrichten van 30 km/uur wegen, aantal in m	Nee	0			
		3	418 Verbreden van fietspaden, aantal in m	Nee	0			
SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2025** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2/01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2/02*	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) *Aard controle R* *Indicator: G2/03*	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) *Aard controle R* *Indicator: G2/04*	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) *Aard controle R* *Indicator: G2/05*	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) *Aard controle R* *Indicator: G2/06*
			€ 7.602.911	€ 132.236	€ 245.517	€ 1.121	€ 95.746	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) *Aard controle R* *Indicator: G2/07*	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk) Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) *Aard controle R* *Indicator: G2/08*	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) *Aard controle R* *Indicator: G2/09*	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2/10*	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2/11*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2/12*
			€ 43.427	€ 35.822	€ 0	€ 1.078.605	€ 21.861	€ 0

			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslag affaire Gemeente Participatiewet (PW) *Aard controle D2* *Indicator: G2/13*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2/14*				
			€ 0	Ja				
SZW	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_ gemeentedeel 2025** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/01*	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/02*	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/03*	Besteding (jaar T) Bob Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/04*	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/05*	Besteding (jaar T) onderzoeksko sten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/06*
			€ 0	€ 0	€ 17.244	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslag affaire	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstr	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	

				i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	ekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	kinderopvangtoeslagaffaire		
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente		
			Aard controle R	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle n.v.t.*	
			Indicator: G3/07	*Indicator: G3/08*	*Indicator: G3/09*	*Indicator: G3/10*	*Indicator: G3/11*	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
SZW	**G4**	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2025**	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr		Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			Aard controle n.v.t.	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*
			Indicator: G4/01	*Indicator: G4/02*	*Indicator: G4/03*	*Indicator: G4/04*	*Indicator: G4/05*	*Indicator: G4/06*
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	-€ 34	-€ 8.217		€ 15.323	€ 662
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	-€ 212				
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
		6	Totaal	-€ 246	-€ 8.217	€ 0	€ 15.323	€ 662
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
				Gemeente	Gemeente	Gemeente		
			Aard controle n.v.t.	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle n.v.t.*		
			Indicator: G4/07	*Indicator: G4/08*	*Indicator: G4/09*	*Indicator: G4/10*		
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja		
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja		

3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja	
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja	
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja	
6	Totaal	0	0	N.v.t.	
	Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/11*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/12*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing *Aard controle R* *Indicator: G4/13*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig *Aard controle R* *Indicator: G4/14*	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/15*
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)				
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)				
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)				
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)				
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)				
6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/16*	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/17*	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle D2* *Indicator: G4/18*	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/19*	

		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
		6	Totaal	0	0	0	
SZW	**G10**	**Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2025** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/01*	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G10/03*		
			€ 440.157	€ 1.986	Ja		
SZW	**G12**	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2025** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslag affaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/01*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G12/03*		
			€ 0	€ 0	Ja		

ocw

SZW	**G13**	**Onderwijsroute_ deel gemeente 2025** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T),ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/01*	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/02*	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/03*	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/04*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05	
			€ 113.765	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
VWS	**H4**	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025** Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/01*	Totale werkelijke berekende uitkering *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/02*				
			€ 37.795	€ 77.295				
			Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Onroerende zaken *Aard controle R* *Indicator: H4/03*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Roerende zaken *Aard controle R* *Indicator: H4/04*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Dienstverlening door derden *Aard controle R* *Indicator: H4/05*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/06*		
			€ 46.311	€ 5.673	€ 25.311			
VWS	**H30**	**Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026**	Totaalbedrag (jaar T) toegekend *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/01*	Reservering 2025 voor 2026 (maximaal 10% van toegekende budget 2025 kan worden meegenomen naar 2026) *Aard controle R* *Indicator: H30/02*	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H30/03*	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H30/04*	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/05*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/06*
			€ 411.690	€ 40.722	€ 370.968	€ 1.167.324	Ja	*N.v.t.*

			Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/08*				
			Ja	Nee				
VWS	**H35B**	**Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)**	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H35B/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H35B/02*				
		1	060090 Gemeente Smallingerland	€ 150.454				
VRO	**J9**	**Specifieke uitkering woningbouwimpuls** **Tranche 1 t/m 7** Gemeenten	Projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J9/01*	Aantal woningen waarvan bouw is gestart in (jaar T) komt overeen met fasering uit de projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J9/02*	Afgesproken datum van start bouw van de eerste woning uit de projectaanvraag binnen 3 jaar na toekenning gehaald? (Ja/Nee) *Aard controle D1* *Indicator: J9/03*	Aantal woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J9/04*	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J9/05*	Aantal gerealiseerde woningen (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J9/06*
		1	Botkeskoalle	Nee	Nee	0	0	0
		2	De Frosk	Nee	Nee	0	0	0
			Kopie projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J9/07*	Uitvoering WBI-maatregelen verloopt conform fasering projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J9/08*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: J9/09*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J9/10*	Opbrengsten (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: J9/11*	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J9/12*
		1	Botkeskoalle	Nee	€ 124.070	€ 609.850	€ 0	€ 0

		2	De Frosk	Nee	€ 6.796	€ 416.802	€ 0	€ 0
			Kopie projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J9/13*	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J9/14*	Toelichting afwijking(en) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J9/15*	Eindverantwoording/ project afgerond (ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J9/16*		
		1	Botkeskoalle	Ja	De ingebrachte waarde van het gebouw voor aanvraag subsidie betreft de taxatiewaarde (€475.000): deze wijkt af van de boekwaarde zoals meegenomen in de GREX (€0). De boekwaarde is in 2023 al afgeboekt (€227.879)	Nee		
		2	De Frosk	Ja	De ingebrachte waarde van de grond betreft de taxatiewaarde (€164.780): deze wijkt af van de boekwaarde zoals meegenomen in de GREX (€0).	Nee		
VRO	**J17**	**Realisatiestimulans**	Aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Geprognotiseerde aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T+1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Correctie aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T-1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.			

			Aard controle D1 *Indicator: J17/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J17/02*	*Aard controle D1* *Indicator: J17/03*			
			14	159	0			
			Aantal betaalbare woningen bouw gestart in jaar T in het NPLV-gebied, waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Bestedingen (jaar T) ten behoeve van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling (excl. Compensabele Btw) .	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoeve van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling.	Bestedingen (jaar T) ten behoeve van de financiering van capaciteitsondersteuning voor de uitvoering van de woningbouwopgave in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling (excl. Compensabele Btw).	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoeve van de financiering van capaciteitsondersteuning voor de uitvoering van de woningbouwopgave in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling.	
			Aard controle n.v.t. *Indicator: J17/04*	*Aard controle R* *Indicator: J17/05*	*Aard controle R* *Indicator: J17/06*	*Aard controle R* *Indicator: J17/07*	*Aard controle R* *Indicator: J17/08*	
		1	0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
VRO	**J55**	**Aanpak energiearmoede**	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten
			Aard controle n.v.t. *Indicator: J55/01*	*Aard controle R* *Indicator: J55/02*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/03*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/04*	*Aard controle R* *Indicator: J55/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/06*
			198	€ 63.134	€ 333.916	67	€ 49.651	€ 79.570
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning – bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten			

			vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.					
			Aard controle n.v.t. *Indicator: J55/07*	*Aard controle R* *Indicator: J55/08*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/09*			
			20	€ 0	€ 100.583			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/ energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen
			Aard controle n.v.t. *Indicator: J55/10*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/11*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/12*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/13*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/14*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/15*
			138	138	0	127	20	0
VRO	**J94**	**Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties**	Beschikkingsnummer	Besteding (jaar T), in J94/06 t/m J94/08 opgesplitst	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2024) of een WOZ-waarde van boven € 477.000	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III en bijlage IV besteed is aan doe-het-zelfmaatregelen, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, derde lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van toepassing voor tranche 2 en tranche 3).	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b
			Aard controle n.v.t. *Indicator: J94/01*	*Aard controle R* *Indicator: J94/02*	*Aard controle D1* *Indicator: J94/03*	*Aard controle D1* *Indicator: J94/04*	*Aard controle R* *Indicator: J94/05*	*Aard controle R* *Indicator: J94/06*
		1	*LAI23-03517676*	€ 372.271	221	0	€ 0	€ 0
		2	*LAI24-03760357*	€ 0	0	0	€ 0	€ 0
		3	*LAI25-03839581*	€ 0	0	0	€ 0	€ 0
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten	Bedrag dat vanuit de specifieke	Eindverantwoording (ja/nee)			

			behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel c	uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.				
			Aard controle n.v.t. *Indicator: J94/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J94/08*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J94/09*			
		1	€ 0	€ 372.271	Nee			
		2	€ 0	€ 0	Nee			
		3	€ 0	€ 0	Nee			
VRO	**J109**	**Meerjarig regeling specifieke uitkering herstructurering volkshuisvesting**	Plan/projectnaam	Aantal woningen waarvan de herstructurering is gestart (jaar T)	Aantal woningen waarvan de herstructurering is gestart cumulatief (t/m jaar T)	Aantal volledig gerealiseerde geherstructureerde woningen cumulatief (t/m jaar T)	Besteding (jaar T) per project ten laste van rijksmiddelen – zelfstandige uitvoering	Correctie besteding (jaar T-1) ivm aan medeoverheden overgeboekte middelen
			Aard controle n.v.t. *Indicator: J109/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J109/02*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J109/03*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J109/04*	*Aard controle R* *Indicator: J109/05*	*Aard controle R* *Indicator: J109/06*
		1	*Aanpak Leefbaarheidsproblematiek Dantumadiel*	0	0	0	€ 0	€ 0
			Kopie plan/projectnaam	Cofinanciering (jaar T) per project	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) per project	Zelfstandige uitvoering (ja/nee)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle n.v.t. *Indicator: J109/07*	*Aard controle R* *Indicator: J109/08*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J109/09*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J109/10*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J109/11*	
		1	*Aanpak Leefbaarheidsproblematiek Dantumadiel*	€ 0	€ 0	Ja	Nee	
VRO	**J117B**	**Regeling specifieke uitkering versnelling natuurinclusief isoleren**	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Besteding (jaar T)	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T)			

		SiSa tussen medeoverheden						
			Aard controle n.v.t. *Indicator: J117B/01*	*Aard controle R* *Indicator: J117B/02*	*Aard controle R* *Indicator: J117B/03*			
		1	030002 Provincie Friesland	€ 134.951	€ 134.951			
			Kopie provinciecode	Status SMP (nog niet gestart/in ontwikkeling/afgerond)	Gebruik van pre-SMP (Ja/Nee)	Verwachte opleverdatum SMP(dd/mm/jj)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle n.v.t. *Indicator: J117B/04*	*Aard controle D2* *Indicator: J117B/05*	*Aard controle D2* *Indicator: J117B/06*	*Aard controle D2* *Indicator: J117B/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J117B/08*	
		1	030002 Provincie Friesland	in ontwikkeling	Nee	46112	Nee	
VRO	**J209**	**Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen**	Beschikkingsnummer	Projectnaam	Besteding (jaar T) per project	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project Inclusief uitvoering door derde vanaf SiSa 2023	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) - per project	Aantal woonruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T)
			Aard controle n.v.t. *Indicator: J209/01*	*Aard controle n.v.t* *Indicator: J209/02*	*Aard controle R* *Indicator: J209/03*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J209/04*	*Aard controle D2* *Indicator: J209/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J209/06*
		1	*RHA2023-03510967*	*Meerjarige regeling huisvesting aandachtsgroepen*	€ 0	€ 9.243	€ 0	0
			Kopie Projectnaam	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten (t/m jaar T)	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee)	Zelfstandige uitvoering (ja/nee)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle n.v.t. *Indicator: J209/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J209/08*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J209/09*	*Aard controle R.* *Indicator: J209/10*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J209/11*	
		1	*Meerjarige regeling huisvesting aandachtsgroepen*	0	Nee	Ja	Nee	
VRO	**J210B**	**Meerjarige regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw**	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinfor	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Aantal projecten dat in (jaar T) is geholpen met middelen	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd	Eindverantwoording (Ja/Nee)

		Sisa tussen medeoverheden	matie voor die provincie invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J210B/01*	*Aard controle R* *Indicator: J210B/02*	*Aard controle R* *Indicator: J210B/03*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J210B/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J210B/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J210B/06*
		1	030002 Provincie Friesland	€ 43.065	€ 14.355	1	0	Ja
KGG	**K28**	**Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid**	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel *Aard controle R* *Indicator: K28/01*	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel *Aard controle R* *Indicator: K28/02*	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten *Aard controle R* *Indicator: K28/03*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: K28/04*	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten *Aard controle R* *Indicator: K28/05*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: K28/06*
			€ 270.667	€ 177.370	€ 155.691	€ 1.119.907	€ 267	€ 2.280
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: K28/07*					
			Nee					
AenM	**M16**	**Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne** Gemeenten	Vul in totaal te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M16/01*	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle R* *Indicator: M16/02*	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16/01 (jaar T) – uitzonderings bepaling (GOO) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M16/03*	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringkosten *Aard controle R* *Indicator: M16/04*	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoeve van de transitie *Aard controle R* *Indicator: M16/05*	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (GOO en POO) *Aard controle R* *Indicator: M16/06*
			€ 2.190.144	€ 64.483	€ 0	€ 78.019	€ 0	€ 145.315
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde)	Totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van	Periode vanaf wanneer de eigen bijdrage is ingevoerd	Periode vanaf wanneer de verhoging eigen bijdrage is ingevoerd	

			verstrekkingen GOO en POO (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M16/07*	geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M16/08*	ontheemden GOO (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M16/09*	*Aard controle D2* *Indicator: M16/10*	*Aard controle D2* *Indicator: M16/11*	
			€ 0	€ 2.592	€ 72.262	01/01/2025	01/12/2025	
			Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07/08 verminderd met 09 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M16/12*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M16/13*				
			€ 2.408.291	€ 10.635.935				

Overige gegevens

Controleverklaring

Bijlagen

Bijlage 1: Overzicht incidentele baten en lasten

Bijlage 1: Overzicht incidentele baten en lasten

Dit overzicht geeft per programma de incidentele en structurele afwijkingen tussen de begroting en de rekening weer. Voor een toelichting op de afwijkingen wordt verwezen naar de toelichting op de verschillen per programma.

Onderwerpen	**Jaarrekening 2025**							
	Incidenteel				Structureel			
(bedragen x € 1.000)	Baten	Lasten	Reserveringen	Totaal	Baten	Lasten	Reserveringen	Totaal
01 Ynwenner en Bestjoer	155	-346	-39	-230	-	-	-	-
02 Mienskip	33	450	-625	-142	-24	-	-	-24
03 Soarch en Wolwêzen	-34	317	-45	238	-513	-2.674	-	-3.187
04 Wurk, Bedriuw en Rekreaasje	-9	-	-159	-168	-	-	-	-
05 Wenjen en Omjouwing	-2.353	5.320	-1.996	971	-	-	-	-
06 Iepenbiere Romte	274	886	-543	617	-	-	-	-
Alg.dekkingsmiddels	174	-534	-	-360	-	225	-	225
Overhead	142	721	-902	-39	-	-	-	-
Heffing VPB	-	5	-	5	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	**-1.618**	**6.819**	**-4.309**	**892**	**-537**	**-2.449**	**-**	**-2.986**

Bijlage 2: Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Bijlage 2: Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Toevoegingen aan en onttrekkingen uit de reserves beschouwen we als incidenteel, tenzij het gaat om:

- Reguliere onttrekkingen aan dekkingsreserves van kapitaallasten.
- Onttrekkingen uit een daartoe toereikende (bestemmings)reserve. Dit gaat dan om een periode van minimaal drie jaar met als doel de structurele lasten te dekken.

De incidentele toevoegingen en onttrekkingen van de reserves worden vermeld in het overzicht van incidentele baten en lasten.

Omschrijving		**Jaarrekening 2025**	
(bedragen x € 1.000)		Toevoegingen	Onttrekkingen
04 Wurk, Bedriuw en Rekreaasje			
	Reserve tariefdifferentiatie OZB	77	9
05 Wenjen en Omjouwing			
	Reserve Volkshuisvestingsfonds	1.614	0
06 Iepenbiere Romte			
	Reserve kapitaallasten algemeen	-	93
	Reserve kapitaallasten renovatie sportvelden	57	41
	Reserve openbare verlichting	119	97
90 Algemiene dekkingsmiddels, Overhead, Heffing VPB en Onvoorzien			

	Algemene reserve	165	-
Totaal		**2.032**	**240**

Bijlage 3: Gewaarborgde geldleningen

Directe borgstellingen

Leningnummer	Geldnemer	Verstrekker	Start	Einde	Oorspronkelijk bedrag	Restant bedrag 1-1-2025	Restant bedrag 31-12-2025	Borgstelling (%)	Borgstelling (€)
40.91259	Stichting Thús Wonen	BNG	2006	2033	€ 2.324.645	€ 1.082.383	€ 981.521	100%	€ 981.521
40.112099	Campus Damwâld	BNG	2020	2060	€ 12.000.000	€ 11.156.094	€ 10.935.270	100%	€ 10.935.270
Totaal					**€ 14.324.645**	**€ 12.238.476**	**€ 11.916.791**		**€ 11.916.791**

Borgstellingen met WSW

Leningnummer	Geldnemer	Verstrekker	Leningnr. WSW	Start	Einde	Oorspronkelijk bedrag	Restant bedrag 1-1-2025	Restant bedrag 31-12-2025	Borgstelling (%)	Borgstelling (€)
40.86545.01	St. Woonzorg Nederland	BNG	14761	1993	2030	€ 1.451.567	€ 553.635	€ 469.748	50%	€ 234.874
40.101070	Stichting Thús Wonen	BNG	37606	2005	2030	€ 1.500.000	€ 500.763	€ 425.134	50%	€ 212.567
1W0024943	Stichting Thús Wonen	NWB	38979	2007	2037	€ 1.500.000	€ 1.500.000	€ 1.500.000	50%	€ 750.000
40.103522	Stichting Thús Wonen	BNG	39997	2008	2028	€ 2.000.000	€ 550.195	€ 421.514	50%	€ 210.757
40.103742	Stichting Thús Wonen	BNG	40251	2008	2033	€ 3.300.000	€ 1.667.490	€ 1.516.483	50%	€ 758.242
1W0025785	St. Woonzorg Nederland	NWB	40418	2008	2038	€ 2.521.000	€ 2.521.000	€ 2.521.000	50%	€ 1.260.500
1W0025175	St. Woonzorg Nederland	NWB	39413	2009	2038	€ 2.148.000	€ 2.148.000	€ 2.148.000	50%	€ 1.074.000
10028057	Stichting Thús Wonen	NWB	45372	2013	2058	€ 5.000.000	€ 5.000.000	€ 5.000.000	50%	€ 2.500.000
40.111071	Stichting Thús Wonen	BNG	47320	2017	2042	€ 5.000.000	€ 5.000.000	€ 5.000.000	50%	€ 2.500.000
10029374	Stichting Thús Wonen	NWB	47319	2017	2056	€ 5.000.000	€ 5.000.000	€ 5.000.000	50%	€ 2.500.000
40.112845	Stichting Thús Wonen	BNG	48800	2019	2033	€ 5.000.000	€ 5.000.000	€ 5.000.000	50%	€ 2.500.000
-	Stichting Thús Wonen	MM Warburg & Co	48518	2019	2035	€ 5.000.000	€ 5.000.000	€ 5.000.000	50%	€ 2.500.000
-	Stichting Thús Wonen	MM Warburg & Co	48519	2019	2038	€ 5.000.000	€ 5.000.000	€ 5.000.000	50%	€ 2.500.000
10030202	Stichting Thús Wonen	NWB	48803	2019	2031	€ 5.000.000	€ 5.000.000	€ 5.000.000	50%	€ 2.500.000
Totaal						**€ 49.420.567**	**€ 44.441.083**	**€ 44.001.878**		**€ 22.000.939**

Bijlage 4: Overzicht investeringen

Bijlage 4: Overzicht investeringen

Afgeronde investeringen							
Grootboek-nummer	Omschrijving	Beschikbaar gesteld krediet t/m 31-12-2024	Restant krediet 31-12-2024	Beschikbaar-gesteld 2025	Totaal krediet 2025	Bedrag werkelijk	Resultaat na afsluiting na
7112101	Ontw. bedrijventerrein Oastersingel De Westereen	54.000	54.000	-	54.000	18.266	35.734
7123006	Kantoor gem.beheer Moarrewei, bouwk.aanpassingen	27.308	27.308	-	27.308	5.300	22.008
7123008	Wagenloods, bouwkundige aanpassingen	-	-	38.770	38.770	-	38.770
7124048	Van Aylvawei Rinsumageast uit beheerplan	150.900	65.511	286.299	351.810	355.046	-3.236
7124059	Vervanging armaturen 2025 uit beheerplan	-	-	100.000	100.000	108.777	-8.777
7124065	Relinen Skriesstrjitte De Westereen 2022	25.715	25.715	-	25.715	-	25.715
7124080	Riolering reconstructie van Aylavawei Rinsumageast	42.500	42.500	-	42.500	-	42.500
7124081	Project relining en deelreparaties 2025	50.780	50.780	24.220	75.000	72.160	2.840
7124133	Fietspaden Dantumadiel (Verbreden Rinewâl)	212.000	210.345	256.077	466.422	443.784	22.638
7124137	Vervanging riool Eastwald Driezum	42.000	7.000	-	7.000	7.206	-206
7124140	Renovatie 11 drukgemalen Miedloane	53.000	15.556	-	15.556	9.669	5.887
7124144	Riolering reconstructie van Aylvawei Rinsumageast	-	-	34.840	34.840	34.840	0
7124146	Renovatie rioolgemaal Suderwei Feanwalden	-	-	31.410	31.410	40.700	-9.290
7125021	Opzetborden Hapert aanhangwagens	-	-	5.052	5.052	5.052	0
7125040	Iveco-bus BB-361-G	-	-	127.102	127.102	128.848	-1.746
7126008	Brandmeldinstallatie gemeentehuis	12.500	12.500	-	12.500	4.719	7.781
7126010	Toegangs(controle)systeem	25.500	25.500	10.569	36.069	38.439	-2.370
7126015	Bomford Klepelmaaier (serienummer B241828)	15.762	997	-0	997	-	997
7126016	BECX HS131C Heggensnoeier	25.545	1.616	0	1.616	-	1.616
7126018	Aanschaf noodstroomvoorziening gemeentehuis	-	-	14.300	14.300	18.932	-4.632
7126022	Volvo minikraan EC18E	-	-	26.871	26.871	26.871	-0
7126026	Syntos 17-24 AWESN zoutstrooimachine	-	-	-	-	35.000	-35.000

Afgeronde investeringen							
7129004	Vervanging Schaftwagen (D, Trion) 2023	29.500	29.500	-	29.500	30.889	-1.389
7129006	Vervanging track and trace systeem tractie	10.358	5.180	-0	5.180	6.871	-1.691
7129014	ASC rolsteiger met aanhanger	-	-	6.062	6.062	6.062	-0
7129015	1e inrichting IBS 't Pompebled	-	-	23.631	23.631	-	23.631
7129020	Afzetcontainers (3) voor op vrachtwagen	-	-	45.417	45.417	45.417	-0
	Subtotaal afgesloten investeringen	**777.368**	**574.008**	**1.030.620**	**1.604.628**	**1.442.849**	**161.779**

Lopende investeringen							
Grootboek-nummer	Omschrijving	Beschikbaar gesteld krediet t/m 31-12-2024	Restant krediet 31-12-2024	Beschikbaar-gesteld 2025	Totaal krediet 2025	Bedrag werkelijk	Restant krediet 31-12-2025
7112103	Ontwik. bedrijventerrein De Swette Feanwâlden	-	-8.512	9.512	1.000	5.125	-4.125
7112105	Ontwik. woningbouw Dammeloane Damwâld	-	-	-	-	9.144	-9.144
7112107	Ontwik. Haadwei Noard Damwald	-	-	250.000	250.000	27.431	222.569
7112108	Ontwik. woningbouw De Wiken fase 2	-	-	30.000	30.000	9.144	20.856
7121006	Gronden activum 721010 naar bouwgrondexploitatie	-	-	-	-	-44.000	44.000
7123007	Stalling gem.beheer + garage, bouwk.aanpassingen	-	-	148.233	148.233	-	148.233
7123009	Sporthal De Hoantserid: Bouwkundige aanpassingen	62.816	62.816	17.184	80.000	41.491	38.509
7123010	Sporthal De Sikkemahal: Bouwkundige aanpassingen	72.555	72.555	-	72.555	8.166	64.389
7123011	Cult.Centrum De Schiertins: Bouwk.aanpassingen	14.168	14.168	-	14.168	-	14.168
7123012	Bouw basisscholen+sporthal Feanw: voorbreiding	752.404	309.382	190.618	500.000	266.333	233.667
7123016	Uitbreiding CBS De Sprankeling	1.679.918	378.534	-	378.534	204.613	173.921
7123021	Energiebesparende maatregelen Werf Moarrewei 24	95.000	95.000	-80.000	15.000	-	15.000
7123022	Energiebesparende maatregelen Sporthal Sikkemahal	95.000	95.000	145.000	240.000	-	240.000
7123023	Energiebesparende maatregelen De Schierstins	95.000	95.000	57.089	152.089	12.172	139.917
7123025	Restauratie kerktoren Rinsumageast	245.000	113.253	-0	113.253	5.915	107.338

Afgeronde investeringen							
7123026	Tijdelijk huisvesting Th. de Vrieskoalle	-	-	119.083	119.083	-	119.083
7124010	Landbouwroute Rinsumageast	200.332	118.882	-200.332	-81.450	-81.450	-
7124037	Keerwanden, Beschoeiingen 2025 uit beheerplan	366.249	108.921	0	108.921	80.753	28.168
7124042	Oastersingel De Westereen uit beheerplan	-	-	27.174	27.174	-	27.174
7124044	Foarstrjitte De Westereen uit beheerplan	764.320	756.134	-702.134	54.000	23.613	30.387
7124046	Eysingawei Rinsumageast uit beheerplan	61.717	61.717	-	61.717	-	61.717
7124047	Willemstrjitte Damwald uit beheerplan (Fase 1)	275.403	185.063	19.936	204.999	201.352	3.647
7124051	De Wylgen Feanwalden uit beheerplan	-	-	48.750	48.750	7.014	41.736
7124052	De Hagedoarn Feanwalden uit beheerplan	-	-	92.500	92.500	399.750	-307.250
7124060	Vervanging lichtmasten 2025 uit beheerplan	-	-	291.043	291.043	208.295	82.748
7124068	Rioolvervanging Project Vogelbuurt	121.125	121.125	-101.125	20.000	2.820	17.180
7124072	Rioolverv. Foarstrjitte De Westereen 2023	781.580	781.580	-761.580	20.000	-	20.000
7124092	Renovatie drukgemalen besturing kasten	-	-	54.385	54.385	20.712	33.673
7124113	Sportveld VCR R'geast, T2 grasveld beheerplan	-	-	78.700	78.700	44.719	33.981
7124136	HWA riool Prakkenstrjitte	114.952	-27.437	23.553	-3.884	-	-3.884
7124138	Afwaarderen rijbaan Damwâld-De Falom	-	-	205.000	205.000	205.000	-
7124139	Verbeteren Trochfytsrûte Damwald-Feanwâlden	-	-	885.853	885.853	741.171	144.682
7124142	Willemstrjitte Damwald uit beheerplan (Fase 2)	-	-	420.940	420.940	386.749	34.191
7124143	Reconstructie Koaiwei Readtsjerk	-	-	253.833	253.833	10.338	243.495
7124145	Rioolvervanging Project Oastein Feanwâlden	-	-	140.000	140.000	100.250	39.750
7124149	Vervanging Djipswal De Westereen	-	-	50.000	50.000	-	50.000
7124150	Reconstr.wegen Vogelbuurt De Westereen â€“ Fase 1	-	-	20.000	20.000	-	20.000
7125014	Scania vrachtwagen (BB-008-N)	300.000	300.000	50.000	350.000	343.718	6.282
7125037	Renault Master E-tech 100% Electric	-	-	20.000	20.000	-	20.000
7125038	Renault Master E-tech 100% Electric	-	-	20.000	20.000	-	20.000

Afgeronde investeringen							
7125039	Autolaadkraan achterop ROM SmartCombi Pro	-	-	15.000	15.000	-	15.000
7126007	Vervangen Sneeuwploeg (SNK 240-EPZ DAF)	13.000	13.000	-	13.000	-	13.000
7126009	Inbraakalarmering gemeentehuis	30.500	30.500	-	30.500	8.120	22.380
7126017	Multihog MXC130 (serienummer UN9MXMK02PD015127)	208.595	13.189	0	13.189	-	13.189
7126021	Vervanging Nido Stratos B50-42 VCLN-490 (ZS-1-10)	-	-	75.000	75.000	58.098	16.902
7126023	Elektrische heftruck	-	-	30.000	30.000	-	30.000
7126024	Onkruidborstel voor Multihog werktuigdrager	-	-	12.000	12.000	-	12.000
7126025	Beregeningsinstallatie met elektische aggregaat	-	-	28.000	28.000	-	28.000
7129005	Vervanging Schaftwagen 2023	3.900	3.900	-	3.900	-	3.900
7129012	Herstel en vervanging bewegwijzering	-	-	-	-	8.459	-8.459
	Subtotaal lopende investeringen	**6.353.534**	**3.693.770**	**1.983.215**	**5.676.985**	**3.315.014**	**2.361.971**
	Totaal investeringen	**7.130.902**	**4.267.778**	**3.013.835**	**7.281.613**	**4.757.863**	**2.523.750**

Bijlage 5: Overzicht staat van activa

Bijlage 5: Overzicht staat van activa

ACTIVA	BOEKWAARDE 01-01-2025	VERMEER-DINGEN	VERMIN-DERINGEN	AFSCHRIJVING	AFLOSSING	AFWAARDERING	BOEKWAARDE 31-12-2025	RENTE	KAPITAAL-LASTEN
1 IVA Kst verb aan sluiten geldl & saldo (dis)agio									
6 boeterente ivm opheffen oude leningen	3.446.130,20	-	-	172.306,56	-	-	3.273.823,64	-	172.306,56
	3.446.130,20	**-**	**-**	**172.306,56**	**-**	**-**	**3.273.823,64**	**-**	**172.306,56**
188 Ontwik. bedrijventerrein Dwarsloane Broeksterwald	156,00	-	-	-	-	-	156,00	-	-
189 Ontwik. bedrijventerrein Oastersingel De Westereen	-	18.266,34	-	-	-	-	18.266,34	-	-
190 Ontwik. woningbouw De Frosk De Westereen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
191 Ontwik. woningbouw Jagerswei Broeksterwald	-	-	-	-	-	-	-	-	-
192 Ontwikkeling woningbouw Rinsumageast	-	-	-	-	-	-	-	-	-
212 Ontwik. bedrijventerrein De Swette Feanwâlden	8.512,00	5.124,71	-	-	-	-	13.636,71	-	-
233 Ontwik. woningbouw Yndyksloane Damwâld	-	-	-	-	-	-	-	-	-
234 Ontwik. woningbouw Dammeloane Damwâld	-	9.144,04	-	-	-	-	9.144,04	-	-
235 Ontwik. woningbouw Keimpe Sikkemawei De Westereen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
285 Ontwikk. Haadwei Noard Danwald	-	27.431,11	-	-	-	-	27.431,11	-	-
286 Ontwik. woningbouw De Wiken fase 2	-	9.144,04	-	-	-	-	9.144,04	-	-
	8.668,00	**69.110,24**	**-**	**-**	**-**	**-**	**77.778,24**	**-**	**-**
3 IVA Bijdragen aan activa in eigendom van derden									

ACTIVA		BOEKWAARDE 01-01-2025	VERMEERDINGEN	VERMINDERINGEN	AFSCHRIJVING	AFLOSSING	AFWAARDERING	BOEKWAARDE 31-12-2025	RENTE	KAPITAALLASTEN
749014	Dorpshuis Rinsumageest	781.318,30	-	-	30.050,64	-	-	751.267,66	-	30.050,64
749015	Renovatie Dorpshuis De Pipegael	171.268,89	-	-	21.408,66	-	-	149.860,23	-	21.408,66
		952.587,19	**-**	**-**	**51.459,30**	**-**	**-**	**901.127,89**	**-**	**51.459,30**
10 MVA-EN-Gronden en terreinen										
28	De Westereen, kunstgrasveld uit beheerplan	318.584,63	-	-	28.962,23	-	-	289.622,40	-	28.962,23
29	Sportvelden VV De Wâlden, toplaag beheerplan	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30	Sportvelden Broekster Boys, toplaag beheerplan	-	-	-	-	-	-	-	-	-
61	Aanbrengen toplaag Skeelerbaan De Westereen	46.325,95	-	-	6.618,00	-	-	39.707,95	-	6.618,00
721010	Gronden en landerijen algemeen	2.506.966,48	-	44.000,00	-	-	-	2.462.966,48	-	-
721017	Renovatie sportvelden De Wâlden	9.020,52	-	-	1.503,42	-	-	7.517,10	-	1.503,42
721018	Renovatie sportvelden Driezum	11.212,12	-	-	1.401,48	-	-	9.810,64	-	1.401,48
721020	Renovatie trainingsveld Broekster Boys	13.470,00	-	-	3.367,50	-	-	10.102,50	-	3.367,50
721021	Renovatie Trainingsveld de W¿en	7.769,76	-	-	971,22	-	-	6.798,54	-	971,22
721022	Renovatie Hoofdveld Feanw¿en	2.343,99	-	-	234,36	-	-	2.109,63	-	234,36
721024	Bijdrage kunstgrasvelden	166.666,80	-	-	8.333,34	-	-	158.333,46	-	8.333,34
721500	Gronden in erfpacht De Wingerd, Damwoude	160.638,20	-	-	-	-	-	160.638,20	-	-
721503	Grond ols Veenwouden 13221	41.626,91	-	-	-	-	-	41.626,91	-	-
721504	Grond containerlokaal obs Veenwouden 13221	6.020,12	-	-	-	-	-	6.020,12	-	-
721507	Grond chr.lagere school Broeksterwoude 23652	20.701,18	-	-	-	-	-	20.701,18	-	-
721508	Grondkosten verbouw c.l.s. Broeksterwoude 23653/23	31.275,24	-	-	-	-	-	31.275,24	-	-
721511	Grondkosten containerlokaal	12.847,81	-	-	-	-	-	12.847,81	-	-

ACTIVA		BOEKWAARDE 01-01-2025	VERMEERDINGEN	VERMINDERINGEN	AFSCHRIJVING	AFLOSSING	AFWAARDERING	BOEKWAARDE 31-12-2025	RENTE	KAPITAALLASTEN
	onderhoudswerkzaamhede									
721514	Bouw c.l.s. Veenwouden 28506/28507 grondkosten	55.502,55	-	-	-	-	-	55.502,55	-	-
721515	Uitbr. c.l.s. Veenwouden 28508 grondkosten	18.886,79	-	-	-	-	-	18.886,79	-	-
721516	Uitbr. de Paadwizer 100270 grondkosten	9.824,95	-	-	-	-	-	9.824,95	-	-
721517	Uitbr. en eerste inrichting de Paadwizer (grond)	31.204,20	-	-	-	-	-	31.204,20	-	-
721518	Bouw c.k.s. Wouterswoude grondkosten	22.046,91	-	-	-	-	-	22.046,91	-	-
721519	Uitbreiding de Wynroas grondkosten	43.616,90	-	-	-	-	-	43.616,90	-	-
721520	Uitbreiding de Wynroas grond	8.187,45	-	-	-	-	-	8.187,45	-	-
721521	C.N.S. Wouterswoude (grond)	14.041,45	-	-	-	-	-	14.041,45	-	-
721522	Bouwk.voorz. cns Wouterswoude 26839 grondkosten	7.415,02	-	-	-	-	-	7.415,02	-	-
721523	Uitbr.+verb. cns Wouterswoude grond	11.000,45	-	-	-	-	-	11.000,45	-	-
721525	Aankoop grond door vereniging chr.ulo Damwoude	8.667,20	-	-	-	-	-	8.667,20	-	-
721528	Grondkosten energiebesparende maatregelen	18.151,21	-	-	-	-	-	18.151,21	-	-
721543	Bouw gemeentehuis gebouw (grond)	147.335,63	-	-	-	-	-	147.335,63	-	-
721544	Afdeling uitvoering: grondkosten	166.060,86	-	-	-	-	-	166.060,86	-	-
721547	Brede School: Grond	732.000,00	-	-	-	-	-	732.000,00	-	-
7017000	Centrumplan Feanwalden	16.090,41	-	-	1.072,68	-	-	15.017,73	-	1.072,68
7510100	NIEGG - Broeksterwâld, Jagersweg II	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7520400	NIEGG - Damwâld, Prikkebosk	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7550200	OVERIGE GRONDEN-Toekomstig ind.terrein(Zwette II)	138.704,00	-	-	-	-	-	138.704,00	-	-
7580100	OVERIGE GRONDEN - Wâlterswâld, Meerakkerpad II	-1.111,05	-	-	-	-	-	-1.111,05	-	-

ACTIVA		BOEKWAARDE 01-01-2025	VERMEERDINGEN	VERMINDERINGEN	AFSCHRIJVING	AFLOSSING	AFWAARDERING	BOEKWAARDE 31-12-2025	RENTE	KAPITAALLASTEN
		4.803.094,64	-	**44.000,00**	**52.464,23**	-	-	**4.706.630,41**	-	**52.464,23**
13 MVA-EN-Bedrijfsgebouwen										
5	Tijdelijke uitbreiding De Wingerd Damwâld	243.772,56	-	-	20.314,38	-	-	223.458,18	-	20.314,38
7	Koni Skylift 350 met 10 mtr. rijbaan	70.410,05	-	-	3.200,40	-	-	67.209,65	-	3.200,40
21	Herstel dakconstructiefout CBS De Tarissing	30.500,23	-	-	1.173,12	-	-	29.327,11	-	1.173,12
23	Herstel constructiefout De Wingerd Damwâld	23.077,90	-	-	854,76	-	-	22.223,14	-	854,76
54	Kantoor gem.beheer Moarrewei, bouwk.aanpassingen	-	5.299,67	-	-	-	-	5.299,67	-	-
55	Stalling gem.beheer + garage, bouwk.aanpassingen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
56	Wagenloods, bouwkundige aanpassingen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
57	Sporthal De Hoantserid: Bouwkundige aanpassingen	-	41.490,90	-	-	-	-	41.490,90	-	-
58	Sporthal De Sikkemahal: Bouwkundige aanpassingen	-	8.165,76	-	90,01	-	-	8.075,75	-	90,01
59	Cult.Centrum De Schiertins: Bouwk.aanpassingen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
103	Nieuwbouw basisscholen+gymzaal Feanwalden	443.022,18	266.333,41	-	-	-	-	709.355,59	-	-
109	Uitbreiding en 1e inrichting Th. de Vries skoalle	21.455,96	-	-	2.384,04	-	-	19.071,92	-	2.384,04
110	Uitbreiding CBS De Sprankeling	1.377.187,00	204.613,18	-	-	-	-	1.581.800,18	-	-
112	Vervanging sporthal De Hoansterid Feanwalden	-	-	-	-	-	-	-	-	-
115	Tijdelijke huisvesting CBS De Sprankeling Damwald	139.885,68	-	-	4.114,32	-	-	135.771,36	-	4.114,32
116	Herstel constructiefout De Wingerd,locatie Klimmer	20.785,14	-	-	769,80	-	-	20.015,34	-	769,80

ACTIVA		BOEKWAARDE 01-01-2025	VERMEER-DINGEN	VERMIN-DERINGEN	AFSCHRIJVING	AFLOSSING	AFWAARDERING	BOEKWAARDE 31-12-2025	RENTE	KAPITAAL-LASTEN
132	Sporthal De Hoantserid 2027 uit beheerplan	-	-	-	-	-	-	-	-	-
177	STELPOST huisvesting organisatie gemeentehuis	-	-	-	-	-	-	-	-	-
182	Energiebesparende maatregelen Werf Moarrewei 24	-	-	-	-	-	-	-	-	-
183	Energiebesparende maatregelen Sporthal Sikkemahal	-	-	-	-	-	-	-	-	-
184	Energiebesparende maatregelen De Schierstins	-	12.171,96	-	-	-	-	12.171,96	-	-
185	Energiebesparende maatregelen MFC Damwâld	2.725,00	-	-	2.725,00	-	-	-	-	2.725,00
197	Restauratie kerktoren Rinsumageast	131.746,70	5.914,66	-	-	-	-	137.661,36	-	-
240	Tijdelijke huisvesting Th. de Vriesskoalle	-	-	-	-	-	-	-	-	-
258	Stelpost routekaart verduurz.vastgoed (2026)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
259	Stelpost routekaart verduurz.vastgoed (2027)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
260	Stelpost routekaart verduurz.vastgoed (2028)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
261	Stelpost routekaart verduurz.vastgoed (2029)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
723001	Bouw gemeentehuis gebouw (bouw)	1.914.610,02	-	-	119.663,16	-	-	1.794.946,86	-	119.663,16
723002	Aanpassingen gemeentehuis (2003/7)	81.563,62	-	-	4.531,32	-	-	77.032,30	-	4.531,32
723024	Aanpassing OBS Th. de Vriessk. (2003)	8.007,56	-	-	400,34	-	-	7.607,22	-	400,34
723026	Onderhoud BBS de Wel (2003)	8.357,01	-	-	439,80	-	-	7.917,21	-	439,80
723031	Onderwijskundige aanpassingen CNS	57.598,72	-	-	2.879,88	-	-	54.718,84	-	2.879,88
723033	Onderwijskundige aanpassingen BBS De Frissel	88.590,64	-	-	4.429,56	-	-	84.161,08	-	4.429,56
723034	Onderwijskundige aanpassingen OBS Th.de Vries	48.989,22	-	-	2.578,38	-	-	46.410,84	-	2.578,38
723035	uitbreiding en 1e inrichting OBS Th.de Vries	128.518,80	-	-	6.425,94	-	-	122.092,86	-	6.425,94

ACTIVA		BOEKWAARDE 01-01-2025	VERMEERDINGEN	VERMINDERINGEN	AFSCHRIJVING	AFLOSSING	AFWAARDERING	BOEKWAARDE 31-12-2025	RENTE	KAPITAALLASTEN
723036	Onderhoud OBS Th.de Vries	992,82	-	-	992,82	-	-	-	-	992,82
723037	Aanpassing binnenzijde De Saad	12.792,40	-	-	639,60	-	-	12.152,80	-	639,60
723071	Nieuwbouw De Wingerd	4.970.569,15	-	-	172.983,96	-	-	4.797.585,19	-	172.983,96
723073	Renovatie/onderhoud OBS Veenwouden (2005)	31.012,29	-	-	1.348,32	-	-	29.663,97	-	1.348,32
723074	Nieuwbouw BBS De Tarissing (2010)	794.035,17	-	-	30.539,76	-	-	763.495,41	-	30.539,76
723075	Aanpassing BBS De Wynroas (2005)	59.901,66	-	-	2.852,46	-	-	57.049,20	-	2.852,46
723086	Brede school Broeksterwoude (2006)	253.688,27	-	-	11.531,28	-	-	242.156,99	-	11.531,28
723090	Investeringen garage	33.152,33	-	-	11.050,80	-	-	22.101,53	-	11.050,80
723114	Opslagloods materieel Trion	45.076,27	-	-	1.803,00	-	-	43.273,27	-	1.803,00
723124	Aankoop horecapand `De Kruisweg`	249.877,61	-	-	9.995,16	-	-	239.882,45	-	9.995,16
723125	Aan- en verbouw gemeentehuis	241.580,70	-	-	16.105,38	-	-	225.475,32	-	16.105,38
723126	Kindcentrum De Blokkendoos Damwâld	216.315,28	-	-	30.902,22	-	-	185.413,06	-	30.902,22
723127	Aanbouw Schierstins	65.238,73	-	-	7.248,78	-	-	57.989,95	-	7.248,78
723128	Renovatie `De Kruisweg` (W15-2012)	249.965,89	-	-	27.773,99	-	-	222.191,90	-	27.773,99
723129	Voorbereiding bouw Brede Skoalle De Westereen	334.862,97	-	-	11.162,10	-	-	323.700,87	-	11.162,10
723131	Sloop Badhus bouw jongeren- en sportacc.(voorber.)	81.016,14	-	-	2.793,66	-	-	78.222,48	-	2.793,66
723141	Brede School: Gebouw	3.862.064,50	-	-	124.582,68	-	-	3.737.481,82	-	124.582,68
723142	Brede School: Jongerencentrum	53.830,26	-	-	1.736,46	-	-	52.093,80	-	1.736,46
723144	Brede School: Sport	226.681,64	-	-	7.312,32	-	-	219.369,32	-	7.312,32
723146	Aanschaf Zonnepanelen Gemeentehuis	96.920,97	-	-	5.701,20	-	-	91.219,77	-	5.701,20
723503	Brandweergarage Damwoude	143.622,90	-	-	9.574,86	-	-	134.048,04	-	9.574,86
723510	Integratie-verbouw obs veenwouden 101310	11.575,08	-	-	1.929,18	-	-	9.645,90	-	1.929,18
723517	Renovatie/uitbreiding de nye warf (20 tlv openb.o	7.751,94	-	-	1.107,42	-	-	6.644,52	-	1.107,42

ACTIVA		BOEKWAARDE 01-01-2025	VERMEERDINGEN	VERMINDERINGEN	AFSCHRIJVING	AFLOSSING	AFWAARDERING	BOEKWAARDE 31-12-2025	RENTE	KAPITAALLASTEN
723520	Aanpassing Th.de Vriesskoalle (2001)	1.010,27	-	-	63,12	-	-	947,15	-	63,12
723523	Onderhoud gootbeugels en dakgoten obs, Veenwouden	65,58	-	-	65,58	-	-	-	-	65,58
723525	Renovatie/uitbreiding de nye warf(80 tlv byz.o	62.719,02	-	-	8.959,86	-	-	53.759,16	-	8.959,86
723527	Bouwkkosten uitbr./verbouw 110176	17.918,67	-	-	2.986,44	-	-	14.932,23	-	2.986,44
723529	Onderhoud voegwerk en hekwerk bbs de wel	1.214,18	-	-	86,76	-	-	1.127,42	-	86,76
723551	Uitbr. de Frissel met een lokaal	46.917,36	-	-	3.909,78	-	-	43.007,58	-	3.909,78
723552	Uitbreiding de Frissel (afschr. 60 jaar) wijzigen	52.642,98	-	-	4.049,46	-	-	48.593,52	-	4.049,46
723556	Uitbr. de Paadwizer 100270	24.382,50	-	-	4.876,50	-	-	19.506,00	-	4.876,50
723558	Uitbr. en eerste inrichting de Paadwizer (bouw)	81.603,55	-	-	8.160,36	-	-	73.443,19	-	8.160,36
723559	Bouw c.k.s. Wouterswoude	18.557,70	-	-	3.711,54	-	-	14.846,16	-	3.711,54
723562	Uitbreiding de Wynroas 41223/41224	50.101,92	-	-	6.262,74	-	-	43.839,18	-	6.262,74
723563	Uitbreiding de Wynroas	14.874,30	-	-	2.974,86	-	-	11.899,44	-	2.974,86
723565	Bouwk.voorz. cns Wouterswoude 26839	1.619,19	-	-	269,88	-	-	1.349,31	-	269,88
723566	Uitbr.+verb. cns Wouterswoude 100390	25.272,68	-	-	6.318,14	-	-	18.954,54	-	6.318,14
723568	Vervanging kozijnen cns Wouterswoude	18.570,01	-	-	1.326,48	-	-	17.243,53	-	1.326,48
723579	Vervroegd onderh. de wel (afschr. miv 2002 - 30 ja	10.815,59	-	-	1.545,12	-	-	9.270,47	-	1.545,12
723580	Uitbreiding en aanpassing cns Wouterswoude	63.135,24	-	-	4.509,66	-	-	58.625,58	-	4.509,66
723581	Onderhoud dakbedekking cns Wouterswoude	152,34	-	-	152,34	-	-	-	-	152,34
723603	Bouw chr. mavo De Saad te Damwoude	128.615,40	-	-	64.307,70	-	-	64.307,70	-	64.307,70
723604	Uitbreiding en aanpassing De Saad	221.005,03	-	-	13.812,84	-	-	207.192,19	-	13.812,84
723605	Chr.MAVO De Saad Damwoude (9-2002)	14.320,26	-	-	4.773,42	-	-	9.546,84	-	4.773,42
723611	Uitbr.toestelberging sporthal Veenwouden	6.507,00	-	-	650,70	-	-	5.856,30	-	650,70

ACTIVA		BOEKWAARDE 01-01-2025	VERMEER-DINGEN	VERMIN-DERINGEN	AFSCHRIJVING	AFLOSSING	AFWAARDERING	BOEKWAARDE 31-12-2025	RENTE	KAPITAAL-LASTEN
723625	Afdeling uitvoering: gebouw (40 jr.)	532.307,04	-	-	44.358,96	-	-	487.948,08	-	44.358,96
723627	Aanpassing kantoor techn.ondersteuning (7-2002)	1.875,42	-	-	110,28	-	-	1.765,14	-	110,28
723628	Opslagzolder werkruimte infra (7-2002)	3.515,94	-	-	206,82	-	-	3.309,12	-	206,82
7018001	Renovatie bovenzaal De Kruisweg Damwald	114.200,48	-	-	8.784,60	-	-	105.415,88	-	8.784,60
		18.397.248,61	**543.989,54**	**-**	**865.875,56**	**-**	**-**	**18.075.362,59**	**-**	**865.875,56**
14 MVA-EN-Grond, Weg- en Waterbouwk.										
13	Vervanging Sox armaturen 2020	55.653,85	-	-	3.273,72	-	-	52.380,13	-	3.273,72
		55.653,85	**-**	**-**	**3.273,72**	**-**	**-**	**52.380,13**	**-**	**3.273,72**
15 MVA-EN-Vervoermiddelen										
140	Vervangen Opel Combo CNG (VD-498-T)	971,21	-	-	-	-	-	971,21	-	-
147	Scania P320 met kraan (48-BFK-4)	6.208,94	-	-	6.208,94	-	-	-	-	6.208,94
149	Shovel L45G - TVZ-82-R	10.170,10	-	-	7.820,10	-	-	2.350,00	-	7.820,10
150	3 Hapert aanhangwagens 98-WS-KH/94-WS-KK/99-WS-KH	7.670,70	5.051,97	-	2.544,51	-	-	10.178,16	-	2.544,51
155	Iveco Daily 35S12 (V-706-KK)	23.167,10	-	-	4.158,42	-	-	19.008,68	-	4.158,42
156	Iveco Daily 35S12 (V-708-KK)	23.167,10	-	-	4.158,42	-	-	19.008,68	-	4.158,42
157	Iveco Daily 35S12 (V-709-KK)	23.167,10	-	-	4.158,42	-	-	19.008,68	-	4.158,42
159	Renault Kangoo E-TECH (V-22-FDK)	34.361,22	-	-	3.331,08	-	-	31.030,14	-	3.331,08
160	Renault Kangoo E-TECH (V-18-FDK)	34.361,22	-	-	3.331,08	-	-	31.030,14	-	3.331,08
161	Renault Kangoo E-TECH (V-17-FDK)	34.361,21	-	-	3.331,08	-	-	31.030,13	-	3.331,08
162	Master T35 L3H2 FWD dCi 135 DC Comfort (V-10-FDK)	35.266,87	-	-	3.281,64	-	-	31.985,23	-	3.281,64
163	Kangoo E-TECH L1 Electric Advance 11kW (V-21-FDK)	33.750,25	-	-	3.270,00	-	-	30.480,25	-	3.270,00

ACTIVA		BOEKWAARDE 01-01-2025	VERMEERDINGEN	VERMINDERINGEN	AFSCHRIJVING	AFLOSSING	AFWAARDERING	BOEKWAARDE 31-12-2025	RENTE	KAPITAALLASTEN
164	Iveco 40 C 16 (95-BXT-1)	73.527,97	-	-	7.152,84	-	-	66.375,13	-	7.152,84
165	Master T35 L3H2 FWD dCi 135 DC Comfort (V-84-DKX)	35.266,80	-	-	3.326,64	-	-	31.940,16	-	3.326,64
173	Iveco Daily met kraan (14-BZF-7)	74.442,17	-	-	7.054,20	-	-	67.387,97	-	7.054,20
174	Iveco Daily 40 C 16 (93-BXT-1)	50.685,14	-	-	4.678,56	-	-	46.006,58	-	4.678,56
175	Renault Kangoo E-TECH (V-23-FDK)	33.750,25	-	-	3.196,56	-	-	30.553,69	-	3.196,56
198	Stelpost materieel 2024 openb.werken (algemeen)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
200	Stelpost materieel 2024 openb.werken (sport)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
201	Scania vrachtwagen (BB-008-N)	-	343.718,18	-	-	-	-	343.718,18	-	-
214	Toyota Yaris (L-309-BN)	15.411,24	-	-	1.926,36	-	-	13.484,88	-	1.926,36
215	Toyota Yaris (L-871-BF)	15.408,01	-	-	1.926,00	-	-	13.482,01	-	1.926,00
216	Toyota Yaris (L-313-BL)	15.411,24	-	-	1.926,36	-	-	13.484,88	-	1.926,36
217	ROM smartcombi Pro (89-BTP-9)	170.000,00	-	-	12.142,82	-	-	157.857,18	-	12.142,82
218	Tractor 2118 GEN3 Power FENDT (T-44-FZZ)	131.865,97	-	-	13.186,56	-	-	118.679,41	-	13.186,56
220	Nissan Interstar (3-VHH-91)	10.590,00	-	-	3.530,04	-	-	7.059,96	-	3.530,04
243	Vervanging Fiat Panda (85-PXK-7)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
244	Vervanging act.141 Reanult Kangoo Z.E. (VF-350-D)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
245	Vervanging activum 140 Opel Combo (VD-498-T)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
246	Vervanging activum 142 Opel Combo (VD-499-T)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
247	Vervanging activum 214 Toyota Yaris (L-309-BN)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
248	Vervanging activum 215 Toyota Yaris (L-871-BF)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
249	Vervanging activum 216 Toyota Yaris (L-313-BL)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
267	Vervanging Iveco 40C13 (37-BBV-7)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
269	Vervanging Iveco 40C13 (VGJ-09-L)	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ACTIVA		BOEKWAARDE 01-01-2025	VERMEER-DINGEN	VERMIN-DERINGEN	AFSCHRIJVING	AFLOSSING	AFWAARDERING	BOEKWAARDE 31-12-2025	RENTE	KAPITAAL-LASTEN
272	Vervanging Shovel Volvo L45G (TVZ-82-R)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
275	Renault Master E-tech 100% Electric	-	-	-	-	-	-	-	-	-
276	Renault Master E-tech 100% Electric	-	-	-	-	-	-	-	-	-
279	Autolaadkraan achterop ROM SmartCombi Pro	-	-	-	-	-	-	-	-	-
281	Iveco-bus BB-361-GG	-	128.848,27	-	-	-	-	128.848,27	-	-
141	Renault Kangoo ZE (VF-350-D)	939,33	-	-	-	-	-	939,33	-	-
142	Opel Combo CNG (VD-499-T)	971,22	-	-	-	-	-	971,22	-	-
143	Iveco 29L13D (VF-815-D)	1.793,90	-	-	-	-	-	1.793,90	-	-
144	Fiat Doblo Cargo (9-VSF-53)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
145	Iveco 40 C 13 (37-BBV-7)	1.300,28	-	-	-	-	-	1.300,28	-	-
146	Iveco 40 C 13 (VGJ-09-L)	1.146,98	-	-	-	-	-	1.146,98	-	-
		899.133,52	**477.618,42**	**-**	**105.640,63**	**-**	**-**	**1.271.111,31**	**-**	**105.640,63**
16 MVA-EN-Machines, apparaten en instal										
3	Vervanging Koelinstallatie Gemeentehuis Damwâld	66.202,72	-	-	6.018,48	-	-	60.184,24	-	6.018,48
22	Videoregistratiesysteem Raadszaal Damwâld	15.519,69	-	-	3.103,92	-	-	12.415,77	-	3.103,92
148	3 sets beveiligingsborden vrachtwagens	517,74	-	-	517,74	-	-	-	-	517,74
151	SYNTOS 1724 AVESN (Y3B10660)&11-24 PESN (SYB10032)	40.500,00	-	-	4.500,00	-	-	36.000,00	-	4.500,00
152	NIDO, SNK 240 EPZ (SNK 20356)	2.913,04	-	-	264,84	-	-	2.648,20	-	264,84
153	VERVALLEN - Vervangen Sneeuwploeg SNIGEZ 20357	-	-	-	-	-	-	-	-	-
168	Vervanging 1 bebakeningswagens tbv veiligheid 2023	-	-	-	-	-	-	-	-	-
170	Aanschaf 5 laadpalen electrische auto's	8.742,20	-	-	874,20	-	-	7.868,00	-	874,20

ACTIVA		BOEKWAARDE 01-01-2025	VERMEERDINGEN	VERMINDERINGEN	AFSCHRIJVING	AFLOSSING	AFWAARDERING	BOEKWAARDE 31-12-2025	RENTE	KAPITAALLASTEN
171	Aanschaf accu laadstation electrische gereedschap	-	-	-	-	-	-	-	-	-
176	Vervangen Sneeuwploeg (SNK 240-EPZ DAF)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
193	Ransomes HR 300 CAB (TVZ-79-R)	27.998,40	-	-	4.666,44	-	-	23.331,96	-	4.666,44
202	Brandmeldinstallatie gemeentehuis	-	4.718,51	-	-	-	-	4.718,51	-	-
203	Inbraakalarmering gemeentehuis	-	8.120,39	-	-	-	-	8.120,39	-	-
204	Toegangs(controle)systeem	-	38.438,78	-	-	-	-	38.438,78	-	-
205	Investeringskrediet geluidsinstallaties raadszaal	63.132,73	-	-	4.208,88	-	-	58.923,85	-	4.208,88
206	Schakelkast rioolgemaal Westerloane Broeksterwâld	8.445,00	-	-	844,50	-	-	7.600,50	-	844,50
223	Votex Jumbo 190 M245369 (Serienr:8000.2020.0112)	19.652,60	-	-	1.965,24	-	-	17.687,36	-	1.965,24
224	Votex Roadmaster 2307 M245370 (SN:8000.2050.02789)	16.801,46	-	-	1.680,12	-	-	15.121,34	-	1.680,12
225	Bomford Klepelmaaier (serienummer B241828)	14.764,91	-	-	-	-	-	14.764,91	-	-
226	BECX HS131C Heggensnoeier	23.929,34	-	-	-	-	-	23.929,34	-	-
227	Multihog MXC130 (serienummer UN9MXMK02PD015127)	195.406,02	-	-	-	-	-	195.406,02	-	-
239	Aanschaf noodstroomvoorziening gemeentehuis	-	18.932,31	-	-	-	-	18.932,31	-	-
250	Vervanging Ransomes MP653 (TXF-65-T / ZM1-16D)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
251	Vervanging Ransomes HR300 (TVZ-78-R / ZM3-13D)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
252	Vervanging Nido Stratos B50-42 VCLN-490 (ZS-1-10)	-	58.097,71	-	-	-	-	58.097,71	-	-
262	Volvo minikraan EC18E	-	26.871,45	-	2.381,01	-	-	24.490,44	-	2.381,01
271	Vervanging Hako Citymaster 600 (TVZ-71-R)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
274	Vervanging Ransomes HR 300 CAB (TVZ-79-R)	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ACTIVA		BOEKWAARDE 01-01-2025	VERMEER-DINGEN	VERMIN-DERINGEN	AFSCHRIJVING	AFLOSSING	AFWAARDERING	BOEKWAARDE 31-12-2025	RENTE	KAPITAAL-LASTEN
277	Elektrische heftruck	-	-	-	-	-	-	-	-	-
278	Onkruidborstel voor Multihog werktuigdrager	-	-	-	-	-	-	-	-	-
280	Beregeningsinstallatie met elektische aggregaat	-	-	-	-	-	-	-	-	-
291	Syntos 17-24 AWESN zoutstrooimachine	-	35.000,00	-	-	-	-	35.000,00	-	-
726045	Vervanging telefooncentrale (2007)	8.735,46	-	-	8.735,46	-	-	-	-	8.735,46
7018002	Vervanging Koelinstallatie Gemeentehuis Damwald	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7018013	Energiebesparende maatregelen Moarrewei 24 Damwald	68.033,98	-	-	6.803,40	-	-	61.230,58	-	6.803,40
		581.295,29	**190.179,15**	**-**	**46.564,23**	**-**	**-**	**724.910,21**	**-**	**46.564,23**
19 MVA-EN-Ov materiele vaste activa										
106	Aanschaf verkiezingsborden	20.458,64	-	-	1.461,36	-	-	18.997,28	-	1.461,36
158	Vervangen Materiaal veilig werken	1.965,85	-	-	245,76	-	-	1.720,09	-	245,76
166	Vervanging 6 sets veiligheidsbebording 2023	-	-	-	-	-	-	-	-	-
167	Vervanging Schaftwagen (D, Trion) 2023	-	30.888,74	-	-	-	-	30.888,74	-	-
169	Vervanging Schaftwagen 2023	-	-	-	-	-	-	-	-	-
172	Vervanging track and trace systeem tractie	5.177,91	6.871,10	-	-	-	-	12.049,01	-	-
186	Uitbreiding meubilair Th.de Vriesskoalle F'walden	15.561,00	-	-	1.556,10	-	-	14.004,90	-	1.556,10
187	Uitbreiding meubilair CBS De Sprankeling Damwâld	32.685,00	-	-	3.268,50	-	-	29.416,50	-	3.268,50
194	Aanhanger 2022 plantsoenen 43-WS-FK	3.564,30	-	-	509,16	-	-	3.055,14	-	509,16
207	Audiovisuele apparatuur	13.957,64	-	-	3.489,38	-	-	10.468,26	-	3.489,38
208	Centrale Scanoplossing	3.666,30	-	-	3.666,30	-	-	-	-	3.666,30
213	Aanhangwagen Draco (39-WR-SR)	20.365,40	-	-	5.091,36	-	-	15.274,04	-	5.091,36

ACTIVA		BOEKWAARDE 01-01-2025	VERMEERDINGEN	VERMINDERINGEN	AFSCHRIJVING	AFLOSSING	AFWAARDERING	BOEKWAARDE 31-12-2025	RENTE	KAPITAALLASTEN
228	Landrol 2.50 mtr 95 cm JAKO serienrummer 1281	9.342,62	-	-	1.167,84	-	-	8.174,78	-	1.167,84
230	Financial lease Robotmaaiers	94.107,83	-	-	18.821,52	-	-	75.286,31	-	18.821,52
232	ASC Rolsteiger met aanhanger	-	6.062,37	-	-	-	-	6.062,37	-	-
238	1e inrichting IBS 't Pompebled	-	-	-	-	-	-	-	-	-
266	Afzetcontainers (3) voor op vrachtwagen	-	45.417,25	-	-	-	-	45.417,25	-	-
729033	Onderhoud voorz.lichaamelijke opvoeding De Wel	259,25	-	-	13,68	-	-	245,57	-	13,68
729038	Uitbreding kleedaccomodaties Br`Boys (2003)	4.519,92	-	-	1.129,98	-	-	3.389,94	-	1.129,98
729522	Rijwielstaanders/betegeling schoolplein obs Veenwo	756,16	-	-	54,00	-	-	702,16	-	54,00
729531	Eerste inrichting 7e groep de Wynroas	1.249,61	-	-	124,92	-	-	1.124,69	-	124,92
729533	Onderhoud hekwerk de Wynroas 33/99	330,12	-	-	23,58	-	-	306,54	-	23,58
729534	Inrichting noodlokaal c.b.s. te Wouterswoude	2.750,27	-	-	343,80	-	-	2.406,47	-	343,80
		230.717,82	**89.239,46**	**-**	**40.967,24**	**-**	**-**	**278.990,04**	**-**	**40.967,24**
24 MVA-EN-HEFF-Grond, Weg- en Waterbouwk.										
14	Stelpost reservering rioolvervanging 2024	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	Aanschaf grijze en groene containers	510.776,79	-	-	42.564,72	-	-	468.212,07	-	42.564,72
62	Stelpost Relining diverse locaties 2022	-	-	-	-	-	-	-	-	-
63	Relining De Finnen Feanwâlden 2022	-	-	-	-	-	-	-	-	-
64	Relinen Putterstrjitte De Westereen 2022	-	-	-	-	-	-	-	-	-
65	Relinen Blokmiesstrjitte De Westereen 2022	-	-	-	-	-	-	-	-	-
66	Relinen Skriesstrjitte De Westereen 2022	-	-	-	-	-	-	-	-	-
67	Rioolvervanging Project Mûnewei Damwâld 2022	-	-	-	-	-	-	-	-	-
68	Combinatieproj. Blokmiestrjitte De Westereen 2022	19.542,53	-	-	-	-	-	19.542,53	-	-

ACTIVA	BOEKWAARDE 01-01-2025	VERMEERDINGEN	VERMINDERINGEN	AFSCHRIJVING	AFLOSSING	AFWAARDERING	BOEKWAARDE 31-12-2025	RENTE	KAPITAALLASTEN
69 Project Rioolvervanging Vogelbuurt	-	2.820,00	-	-	-	-	2.820,00	-	-
70 Stelpost Vervangen rioolgemalen 2022	-	-	-	-	-	-	-	-	-
71 Stelpost voor afkoppelen (scenario B en C) 2022	-	-	-	-	-	-	-	-	-
72 Stelpost Relining diverse locaties 2023	-	-	-	-	-	-	-	-	-
73 Rioolverv. Foarstrjitte De Westereen 2023	-	-	-	-	-	-	-	-	-
74 Rioolverv. Harmen Brouwerloane De Westereen 2023	-	-	-	-	-	-	-	-	-
75 Rioolverv. Pastorijloane De Westereen 2023	-	-	-	-	-	-	-	-	-
76 Rioolverv. Van Sytzamawei De Westereen 2023	-	-	-	-	-	-	-	-	-
77 Combinatieproj. Foarstrjitte De Westereen 2023	-	-	-	-	-	-	-	-	-
78 Stelpost vervanging rioolgemalen 2023	-	-	-	-	-	-	-	-	-
79 Trekwei Riolering	77.257,00	-	-	1.287,60	-	-	75.969,40	-	1.287,60
80 Stelpost klimaatadapt.-duurz.maatreg.(scen.C) 2023	-	-	-	-	-	-	-	-	-
81 Riolering reconstructie van Aylvawei Rinsumageast	-	34.839,98	-	-	-	-	34.839,98	-	-
82 Stelpost Relining diverse locaties 2024	-	72.160,00	-	-	-	-	72.160,00	-	-
83 Relinen Fogelsang De Westereen 2024	-	-	-	-	-	-	-	-	-
84 Combinatieproj. Fogelsang De Westereen 2024	-	-	-	-	-	-	-	-	-
85 Stelpost Vervangen rioolgemalen 2024	-	-	-	-	-	-	-	-	-
86 Stelpost voor afkoppelen (scenario B en C) 2024	-	-	-	-	-	-	-	-	-
87 Stelpost klimaatadapt.-duurz.maatreg.(scen.C) 2024	-	-	-	-	-	-	-	-	-
88 Stelpost bijdr.verdrogingsvraagstuk (scen.C) 2024	-	-	-	-	-	-	-	-	-
89 Stelpost Relining diverse locaties 2025	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ACTIVA		BOEKWAARDE 01-01-2025	VERMEERDINGEN	VERMINDERINGEN	AFSCHRIJVING	AFLOSSING	AFWAARDERING	BOEKWAARDE 31-12-2025	RENTE	KAPITAALLASTEN
90	Rioolvervanging Foarwei Damwâld 2025	-	-	-	-	-	-	-	-	-
91	Combinatieproj. Foarwei Damwâld 2025	-	-	-	-	-	-	-	-	-
92	Stelpost reservering rioolvervanging 2025	-	-	-	-	-	-	-	-	-
93	Renovatie drukgemalen besturing kasten	-	20.712,09	-	-	-	-	20.712,09	-	-
94	Stelpost voor afkoppelen (scenario B en C) 2025	-	-	-	-	-	-	-	-	-
95	Stelpost klimaatadapt.-duurz.maatreg.(scen.C) 2025	-	-	-	-	-	-	-	-	-
96	Stelpost bijdr.verdrogingsvraagstuk (scen.C) 2025	-	-	-	-	-	-	-	-	-
97	Stelpost Relining diverse locaties 2026	-	-	-	-	-	-	-	-	-
98	Stelpost reservering rioolvervanging 2026	-	-	-	-	-	-	-	-	-
99	Stelpost vervanging rioolgemalen 2026	-	-	-	-	-	-	-	-	-
100	Stelpost voor afkoppelen (scenario B en C) 2026	-	-	-	-	-	-	-	-	-
101	Stelpost klimaatadapt.-duurz.maatreg.(scen.C) 2026	-	-	-	-	-	-	-	-	-
102	Stelpost bijdr.verdrogingsvraagstuk (scen.C) 2026	-	-	-	-	-	-	-	-	-
105	Vervangen gedeelte riolering Achterwei Feanwalden	40.698,78	-	-	1.043,52	-	-	39.655,26	-	1.043,52
117	Afkoppelen Dammeloane Damwald 2022	57.000,00	-	-	1.500,00	-	-	55.500,00	-	1.500,00
133	Stelpost Relining diverse locaties 2027	-	-	-	-	-	-	-	-	-
134	Stelpost reservering rioolvervanging 2027	-	-	-	-	-	-	-	-	-
135	Stelpost vervanging rioolgemalen 2027	-	-	-	-	-	-	-	-	-
136	Stelpost voor afkoppelen (scenario B en C) 2027	-	-	-	-	-	-	-	-	-
137	Stelpost klimaatadapt.-duurz.maatreg.(scen.C) 2027	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ACTIVA		BOEKWAARDE 01-01-2025	VERMEERDINGEN	VERMINDERINGEN	AFSCHRIJVING	AFLOSSING	AFWAARDERING	BOEKWAARDE 31-12-2025	RENTE	KAPITAALLASTEN
138	Stelpost bijdr.verdrogingsvraagstuk (scen.C) 2027	-	-	-	-	-	-	-	-	-
195	Vervangen 18 stuks schakelkasten	42.933,28	-	-	3.066,70	-	-	39.866,58	-	3.066,70
221	Renovatie 11 drukgemalen Miedloane	37.444,00	9.669,00	-	-	-	-	47.113,00	-	-
222	rioolmaatregelen Eslawâld Feanwalden	23.500,00	-	-	391,68	-	-	23.108,32	-	391,68
237	Rioolvervanging in reconstructie van Aylvaweg RG	-	-	-	-	-	-	-	-	-
241	Rioolvervanging Project Oastein Feanwâlden	-	100.250,00	-	-	-	-	100.250,00	-	-
242	Renovatie rioolgemaal Suderwei Feanwalden	-	40.700,00	-	-	-	-	40.700,00	-	-
284	Doortrekken regenwaterriool Nijewei Damwald	-	-	-	-	-	-	-	-	-
724018	Aansl.niet op rioolaansl.perc.Br`woude (2005)	8.836,35	-	-	353,40	-	-	8.482,95	-	353,40
724021	Optimalisatie rioolstelsel Dantumadeel (2006)	16.519,60	-	-	2.753,22	-	-	13.766,38	-	2.753,22
724022	Uitvoering operationele programma`s GRP (2006)	163.978,50	-	-	6.559,14	-	-	157.419,36	-	6.559,14
724024	Uitvoering operationele programma`s GRP (2007)	94.700,12	-	-	3.788,04	-	-	90.912,08	-	3.788,04
724026	Extra maatregelen uit het GRP (2008)	934,50	-	-	37,38	-	-	897,12	-	37,38
724027	Uitvoering operationele programma`s GRP (2008)	81.771,58	-	-	4.088,56	-	-	77.683,02	-	4.088,56
724030	Rioolvervangingen 2008	66.888,31	-	-	2.572,68	-	-	64.315,63	-	2.572,68
724034	GRP-rioolvervangingen (2009)	39.900,53	-	-	1.534,62	-	-	38.365,91	-	1.534,62
724038	Opstelplaatsen containers / draaiplek	2.951,40	-	-	1.475,70	-	-	1.475,70	-	1.475,70
734065	Vervanging rioleringen GRP2 (2004)	23.555,40	-	-	1.070,70	-	-	22.484,70	-	1.070,70
734070	Aansluiten riolering buitengebied (2004)	142.345,49	-	-	5.931,11	-	-	136.414,38	-	5.931,11
734072	Randvoorzieningen Damwoude en Rinsumageest (GRP I)	67.783,32	-	-	3.081,06	-	-	64.702,26	-	3.081,06

ACTIVA		BOEKWAARDE 01-01-2025	VERMEER-DINGEN	VERMIN-DERINGEN	AFSCHRIJVING	AFLOSSING	AFWAARDERING	BOEKWAARDE 31-12-2025	RENTE	KAPITAAL-LASTEN
734073	Riolering Buitengebied (GRP II) (9-2002)	377.893,19	-	-	15.745,56	-	-	362.147,63	-	15.745,56
734074	Investeringen GRP t/m 2001 (9-2002)	71.038,30	-	-	3.946,56	-	-	67.091,74	-	3.946,56
734075	Investeringen GRP 2002 (9-2002)	53.463,55	-	-	3.144,84	-	-	50.318,71	-	3.144,84
734077	Randvoorzieningen Veenwouden en Broeksterwoude	269.081,07	-	-	15.828,27	-	-	253.252,80	-	15.828,27
734080	Rioolvervangingen Feintenslaan (2003)	65.290,21	-	-	2.251,44	-	-	63.038,77	-	2.251,44
734081	Rioolaansluitingen buitengebied (2003)	277.093,61	-	-	15.394,08	-	-	261.699,53	-	15.394,08
734092	Aanleg wisselplek afzetcontainers etc.	2.897,14	-	-	321,94	-	-	2.575,20	-	321,94
734110	Rioolvervanging (2012)	23.827,06	-	-	507,00	-	-	23.320,06	-	507,00
734111	Rioolvervanging (2013)	6.490,32	-	-	1.622,58	-	-	4.867,74	-	1.622,58
734112	Herstel riolering (2012)	35.924,14	-	-	8.981,04	-	-	26.943,10	-	8.981,04
734113	Herstel riolering (2013)	6.164,92	-	-	6.164,92	-	-	-	-	6.164,92
734114	OAS Damwâld (2012)	2.916,80	-	-	58,32	-	-	2.858,48	-	58,32
734115	Afkoppelen verhard oppervl. SWO (2013)	194.566,57	-	-	3.970,80	-	-	190.595,77	-	3.970,80
734118	Optimalisatie rioleringssysteem (2012)	18.242,15	-	-	380,04	-	-	17.862,11	-	380,04
734119	Optimalisatie rioleringssysteem (2013)	12.495,00	-	-	255,00	-	-	12.240,00	-	255,00
734125	Rioolvervanging 2015	56.572,68	-	-	2.693,88	-	-	53.878,80	-	2.693,88
734127	Rioolvervanging 2017	399.258,38	-	-	17.359,02	-	-	381.899,36	-	17.359,02
734128	Rioolvervanging 2018	-	-	-	-	-	-	-	-	-
734565	Vervanging riolering Torenstraat Zwaagwesteinde	24.794,28	-	-	1.771,02	-	-	23.023,26	-	1.771,02
734569	Correctie overstortdrempels	1.883,92	-	-	89,76	-	-	1.794,16	-	89,76
734571	Gemeentelijk rioleringsplan	978.879,04	-	-	42.559,92	-	-	936.319,12	-	42.559,92
734573	Riolering Vd.Meistraat/Postmastraat (2001)	76.834,11	-	-	4.802,16	-	-	72.031,95	-	4.802,16
734574	Rioleringswerkzaamheden De Zwette (2001)	133.421,20	-	-	8.338,80	-	-	125.082,40	-	8.338,80
734575	Reparatie riolering Achterweg	37.315,92	-	-	2.332,20	-	-	34.983,72	-	2.332,20
734576	Randvoorzieingen Veenwouden (GRP I)	9.850,98	-	-	615,72	-	-	9.235,26	-	615,72
734577	Randvoorzieningen Zwaagwesteinde (GRP I)	270.179,57	-	-	16.886,27	-	-	253.293,30	-	16.886,27
7018003	Rioolvervanging 2019	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ACTIVA		BOEKWAARDE 01-01-2025	VERMEERDINGEN	VERMINDERINGEN	AFSCHRIJVING	AFLOSSING	AFWAARDERING	BOEKWAARDE 31-12-2025	RENTE	KAPITAALLASTEN
7018004	Rioolvervanging 2020	131.743,35	-	-	3.560,64	-	-	128.182,71	-	3.560,64
7018005	Rioolvervanging 2021	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7018006	Stelpost reservering rioolvervanging 2022	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7018007	Stelpost reservering rioolvervanging 2023	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		5.057.434,94	**281.151,07**	**-**	**262.681,61**	**-**	**-**	**5.075.904,40**	**-**	**262.681,61**
29 MVA-EN-HEFF-Ov. materiele vaste activa										
219	Trilo M4 zuigwagen / Serienr : XL9069000R0521008	54.909,80	-	-	5.490,96	-	-	49.418,84	-	5.490,96
282	Schaftwagen Ondermijning	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		54.909,80	**-**	**-**	**5.490,96**	**-**	**-**	**49.418,84**	**-**	**5.490,96**
30 MVA-MN-Gronden en terreinen										
731002	Herinrichting hertenkamp Damwoude(2003)	5.842,56	-	-	1.460,64	-	-	4.381,92	-	1.460,64
		5.842,56	**-**	**-**	**1.460,64**	**-**	**-**	**4.381,92**	**-**	**1.460,64**
34 MVA-MN-Grond, Weg- en Waterbouwk.										
1	Herinrichting Nijewei Damwâld	67.537,33	-	-	3.203,28	-	-	64.334,05	-	3.203,28
2	Vervanging sfeerverlichting de Westereen	20.802,33	-	-	2.971,80	-	-	17.830,53	-	2.971,80
4	Openbare ruimte MFA Feanwâlden	454,95	-	-	30,36	-	-	424,59	-	30,36
8	Herstructurering Ferl. Stasjionstrj. De Westereen	254.213,13	-	-	12.057,54	-	-	242.155,59	-	12.057,54
9	Herstructurering Mûnetille Damwâld	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Herstructurering De Bron Damwâld	99,18	-	-	-	-	-	99,18	-	-
11	Herstructurering Botkeschool Damwâld	-62,79	-	-	-	-	-	-62,79	-	-
12	Herstructurering Badhúswei Damwâld	561.533,87	-	-	25.524,30	-	-	536.009,57	-	25.524,30

ACTIVA	BOEKWAARDE 01-01-2025	VERMEERDINGEN	VERMINDERINGEN	AFSCHRIJVING	AFLOSSING	AFWAARDERING	BOEKWAARDE 31-12-2025	RENTE	KAPITAALLASTEN
15 Reconstructie Tsjerkestrjitte De Westereen	371.210,01	-	-	16.873,20	-	-	354.336,81	-	16.873,20
16 Reconstructie Patrimoniumwei Broeksterwâld	199.819,67	-	-	8.325,84	-	-	191.493,83	-	8.325,84
17 Vervangen brug DM0011 trekweg /dokkumerl.Wâltersw	130.039,95	-	-	3.251,04	-	-	126.788,91	-	3.251,04
18 Vervangen brug BW0001 Tienewei Broeksterwâld	136.785,07	-	-	3.419,64	-	-	133.365,43	-	3.419,64
19 Vervangen brug VW0009a Butefjild Feanwâlden	279.580,22	-	-	7.556,28	-	-	272.023,94	-	7.556,28
24 Vaste Bruggen 2022 uit beheerplan	105.176,46	-	-	2.629,44	-	-	102.547,02	-	2.629,44
25 Keerwanden, Beschoeiingen 2022 uit beheerplan	121.461,82	-	-	8.675,88	-	-	112.785,94	-	8.675,88
26 Keerwanden, Beschoeiingen 2023 uit beheerplan	-	-	-	-	-	-	-	-	-
27 Keerwanden, Beschoeiingen 2025 uit beheerplan	28.908,02	80.753,35	-	-	-	-	109.661,37	-	-
31 Vervanging armaturen 2022 uit beheerplan	469.532,29	-	-	23.476,56	-	-	446.055,73	-	23.476,56
32 Vervanging lichtmasten 2022 uit beheerplan	7.685,00	-	-	192,12	-	-	7.492,88	-	192,12
33 Vervanging armaturen 2023 uit beheerplan	27.637,85	-	-	1.381,92	-	-	26.255,93	-	1.381,92
34 Vervanging lichtmasten 2023 uit beheerplan	-	-	-	-	-	-	-	-	-
35 Vervanging armaturen 2024 uit beheerplan	137.746,43	-	-	6.887,28	-	-	130.859,15	-	6.887,28
36 Vervanging lichtmasten 2024 uit beheerplan	39.891,54	-	-	997,32	-	-	38.894,22	-	997,32
37 Vervanging armaturen 2025 uit beheerplan	-	108.776,50	-	-	-	-	108.776,50	-	-
38 Vervanging lichtmasten 2025 uit beheerplan	-	208.294,90	-	-	-	-	208.294,90	-	-
39 Dammeloane Damwâld uit beheerplan	290.375,60	-	-	12.099,00	-	-	278.276,60	-	12.099,00
40 Trekwei Damwâld uit beheerplan	523.494,01	-	-	20.939,76	-	-	502.554,25	-	20.939,76
41 D.Bosmastrjitte De Westereen uit beheerplan	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ACTIVA	BOEKWAARDE 01-01-2025	VERMEERDINGEN	VERMINDERINGEN	AFSCHRIJVING	AFLOSSING	AFWAARDERING	BOEKWAARDE 31-12-2025	RENTE	KAPITAALLASTEN
42 S.Boukesstrjitte De Westereen uit beheerplan	120.071,08	-	-	5.002,92	-	-	115.068,16	-	5.002,92
43 Oastersingel De Westereen uit beheerplan	-	-	-	-	-	-	-	-	-
44 Butefjlid Feanwalden uit beheerplan	60.156,94	-	-	2.506,56	-	-	57.650,38	-	2.506,56
45 Foarstrjitte De Westereen uit beheerplan	8.186,35	53.612,64	30.000,00	-	-	-	31.798,99	-	-
46 M.Hofstrastrjitte Driezum uit beheerplan	-	-	-	-	-	-	-	-	-
47 Eysingawei Rinsumageast uit beheerplan	-	-	-	-	-	-	-	-	-
48 Willemstrjitte Damwald uit beheerplan	90.339,73	588.101,09	-	-	-	-	678.440,82	-	-
49 Van Aylvawei Rinsumageast uit beheerplan	85.388,90	355.045,98	-	-	-	-	440.434,88	-	-
50 De Finnen Feanwalden uit beheerplan	-	-	-	-	-	-	-	-	-
51 Foarwei Damwald uit beheerplan	-	-	-	-	-	-	-	-	-
52 De Wylgen Feanwalden uit beheerplan	-	7.013,97	-	-	-	-	7.013,97	-	-
53 De Hagedoarn Feanwalden uit beheerplan	-	399.750,00	-	-	-	-	399.750,00	-	-
104 Verkeersmaatregelen Haadwei Damwald	381.597,88	-	-	15.263,88	-	-	366.334,00	-	15.263,88
107 Reconstructie fietspad Koekoekspaad	174.975,08	-	-	4.604,64	-	-	170.370,44	-	4.604,64
108 Opw. en herinr. Master Hofstrastrjitte Driezum	-	-	-	-	-	-	-	-	-
111 Opw. en herinr. Foarstrjitte De Westereen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
113 Opw. en herinr. Eysingawei R'geast	-	-	-	-	-	-	-	-	-
114 Sluis Falomster Feart	206.091,90	-	-	8.587,20	-	-	197.504,70	-	8.587,20
118 Vaste bruggen 2026 uit beheerplan	-	-	-	-	-	-	-	-	-
119 Vaste bruggen 2027 uit beheerplan	-	-	-	-	-	-	-	-	-
120 Keerwanden, Beschoeiingen 2026 uit beheerplan	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ACTIVA		BOEKWAARDE 01-01-2025	VERMEERDINGEN	VERMINDERINGEN	AFSCHRIJVING	AFLOSSING	AFWAARDERING	BOEKWAARDE 31-12-2025	RENTE	KAPITAALLASTEN
121	Sportveld VCR R'geast, T2 grasveld beheerplan	-	44.718,63	-	-	-	-	44.718,63	-	-
122	Sportveld SC Feanwâlden, T6 grasveld beheerplan	-	-	-	-	-	-	-	-	-
123	Sportveld SC Feanwâlden, KB7 grasveld beheerplan	-	-	-	-	-	-	-	-	-
124	Sportveld SC Feanwâlden, B5 grasveld beheerplan	-	-	-	-	-	-	-	-	-
125	Vervanging armaturen 2026 uit beheerplan	-	-	-	-	-	-	-	-	-
126	Vervanging armaturen 2027 uit beheerplan	-	-	-	-	-	-	-	-	-
127	Vervanging lichtmasten 2026 uit beheerplan	-	-	-	-	-	-	-	-	-
128	Vervanging lichtmasten 2027 uit beheerplan	-	-	-	-	-	-	-	-	-
129	Foarwei Wâlterswâld uit beheerplan	-	-	-	-	-	-	-	-	-
130	Nijewei Feanwâlden uit beheerplan	-	-	-	-	-	-	-	-	-
131	Kolkensloane Driezum uit beheerplan	-	-	-	-	-	-	-	-	-
139	Vervanging brug Trekwei Wâlterswâld	235.520,11	-	-	9.420,84	-	-	226.099,27	-	9.420,84
178	Vervangingsinvesteringen wegen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
179	Herinrichting wegen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
180	Verbreden Rinewâl	1.655,00	443.783,94	-	-	-	-	445.438,94	-	-
181	Uitvoeringsprogramma GMP (DA)	3.260,00	-	-	-	-	-	3.260,00	-	-
196	HWA riool Prakkenstrjitte e.o.	142.389,15	-	-	3.559,80	-	-	138.829,35	-	3.559,80
209	Vervanging riool Eastwald Driezum	35.000,00	7.206,36	-	-	-	-	42.206,36	-	-
210	Afwaarderen rijbaan Damwâld-De Falom	-	350.770,00	145.770,00	-	-	-	205.000,00	-	-
211	Verbeteren Trochfytsrûte Damwald-Feanwâlden	-	899.148,01	157.977,27	-	-	-	741.170,74	-	-
231	Willemstrjitte Damwald uit beheerplan fase 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
236	Reconstructie Koaiwei Readtsjerk	-	10.338,01	-	-	-	-	10.338,01	-	-

ACTIVA		BOEKWAARDE 01-01-2025	VERMEER-DINGEN	VERMIN-DERINGEN	AFSCHRIJVING	AFLOSSING	AFWAARDERING	BOEKWAARDE 31-12-2025	RENTE	KAPITAAL-LASTEN
257	Cofinanciering verkeersveiligheidssubsidie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
263	Herinrichting De Swette en Kûkhernewei	-	-	-	-	-	-	-	-	-
264	Vervanging Djipswal De Westereen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
265	Reconstr.wegen Vogelbuurt De Westereen – Fase 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
283	Uitbreiding parkeerplekken	-	-	-	-	-	-	-	-	-
734008	Verkeersveiligh. omg.Th.de Vriesschl(2003)	1.877,04	-	-	469,26	-	-	1.407,78	-	469,26
734016	Infrastructurele wensen dorpsvisies	-	-	-	-	-	-	-	-	-
734017	SDV-herstel alle Halepaden (9-2002)	11.735,40	-	-	2.347,08	-	-	9.388,32	-	2.347,08
734025	Aanleg/herstel Halepaden (2003)	8.505,60	-	-	2.126,40	-	-	6.379,20	-	2.126,40
734086	Schoolverkeersveiligheidsplan	70.182,17	-	-	5.848,56	-	-	64.333,61	-	5.848,56
734091	Overname lichtmasten (per 01-01-06)	121.473,86	-	-	20.245,68	-	-	101.228,18	-	20.245,68
734094	Vervanging en sanering asbestmasten 2008	142.174,98	-	-	15.797,22	-	-	126.377,76	-	15.797,22
734095	Verbeteren bermverhardingen	18.000,00	-	-	3.600,00	-	-	14.400,00	-	3.600,00
734097	Aanpassing toegankelijkheid bushaltes (2009)	48.130,60	-	-	4.813,08	-	-	43.317,52	-	4.813,08
734098	Aanpassing toegankelijkheid bushaltes (2010)	6.660,72	-	-	555,06	-	-	6.105,66	-	555,06
734099	Openbare verlichting, armaturen 2012	49.180,14	-	-	7.025,76	-	-	42.154,38	-	7.025,76
734101	Openbare verlichting, armaturen 2013	53.378,46	-	-	5.930,94	-	-	47.447,52	-	5.930,94
734102	Openbare verlichting, masten 2013	20.108,70	-	-	693,36	-	-	19.415,34	-	693,36
734103	Openbare verlichting, armaturen 2014	46.978,38	-	-	5.219,82	-	-	41.758,56	-	5.219,82
734104	Openbare verlichting, masten 2014	64.842,87	-	-	2.161,44	-	-	62.681,43	-	2.161,44
734105	Openbare verlichting, armaturen 2015	73.738,29	-	-	6.703,44	-	-	67.034,85	-	6.703,44
734106	Openbare verlichting, masten 2015	12.107,09	-	-	390,60	-	-	11.716,49	-	390,60
734107	Openbare verlichting, armaturen 2016	2.065,86	-	-	147,60	-	-	1.918,26	-	147,60
734108	Openbare verlichting, masten 2016	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ACTIVA		BOEKWAARDE 01-01-2025	VERMEER-DINGEN	VERMIN-DERINGEN	AFSCHRIJVING	AFLOSSING	AFWAARDERING	BOEKWAARDE 31-12-2025	RENTE	KAPITAAL-LASTEN
734133	KIK Damwâld, De Falom en Feanwâlden	2.504.282,11	-	-	139.126,74	-	-	2.365.155,37	-	139.126,74
7017001	Herinrichting terrein Tiedemawei	149.417,10	-	-	7.115,10	-	-	142.302,00	-	7.115,10
7018008	Landbouwroute Rinsumageast	84.729,88	-81.450,00	-	-	-	-	3.279,88	-	-
7018009	Verleggen fietspad Boppewei bij Sanjes	113.847,42	-	-	5.421,36	-	-	108.426,06	-	5.421,36
7018010	Investeringsbudget DOM project Broeksterwâld	685.820,48	-	-	31.173,60	-	-	654.646,88	-	31.173,60
7018011	Ontsluitingsweg oostzijde Centrale As	420.596,04	-	-	19.117,92	-	-	401.478,12	-	19.117,92
7018012	Toeristische ontw/ontsl Wetterw.Butenfjild fase 1	85.800,00	-	-	3.900,00	-	-	81.900,00	-	3.900,00
7018014	Herstructurering Sal.Levystrjitte De Westereen	313.969,51	-	-	14.271,24	-	-	299.698,27	-	14.271,24
		10.428.156,76	**3.475.863,38**	**333.747,27**	**513.639,66**	**-**	**-**	**13.056.633,21**	**-**	**513.639,66**
39 MVA-MN-Ov materiele vaste activa										
229	Herstel en vervanging bewegwijzering	-	8.459,00	-	-	-	-	8.459,00	-	-
739025	Skatebaan	36.250,95	-	-	1.510,44	-	-	34.740,51	-	1.510,44
		36.250,95	**8.459,00**	**-**	**1.510,44**	**-**	**-**	**43.199,51**	**-**	**1.510,44**
42 FVA Kapitaal aan overige verb partijen										
743001	Storting werkkapitaal volkskredietbank	100.000,00	-	-	-	-	-	100.000,00	-	-
		100.000,00	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**100.000,00**	**-**	**-**
47 FVA Leningen langlopende overige										
747010	SVN-startersleningen	2.549.663,86	582.309,33	-	-	232.769,44	-	2.899.203,75	-	-
	TOZO - kapitaalverstrekkingen	53.382,90	-	-	-	23.540,30	-	29.842,60		
		2.603.046,76	**582.309,33**	**-**	**-**	**256.309,74**	**-**	**2.929.046,35**	**-**	**-**

ACTIVA		BOEKWAARDE 01-01-2025	VERMEER-DINGEN	VERMIN-DERINGEN	AFSCHRIJVING	AFLOSSING	AFWAARDERING	BOEKWAARDE 31-12-2025	RENTE	KAPITAAL-LASTEN
50 FVA Uitz looptijd > 1 jr, ov										
748501	Deelneming maatsch. kapitaal n.v. bank ned. gemeen	27.873,45	-	-	-	-	-	27.873,45	-	-
		27.873,45	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**27.873,45**	**-**	**-**
Totaal		**47.688.044,34**	**5.817.919,59**	**477.747,27**	**2.123.334,78**	**256.309,74**	**-**	**50.648.572,14**	**-**	**2.123.334,78**

Bijlage 6: Overzicht activiteiten

Overzicht activiteiten

Overzicht activiteiten	Voortgang
Programma 1: Ynwenner en Bestjoer	
101 Dienstverlening	
101.1 De dienstverlening op het zelfde niveau behouden ondanks ontvlechting	
101.1.1 Klant in Focus Tool gebruiken om de klanttevredenheid voor en na ontvlechting te meten.	O
101.1.2 Één loket aanbieden voor dienstverlening richting inwoners en ondernemers voor afhandeling van het grootste gedeelte van de vragen.	O
101.1.3 Voor elke inwoner en ondernemer een passend kanaal aanbieden om contact te zoeken met de gemeente (digitaal of fysiek).	O
101.2 Aantrekkelijk werkgever worden in de nieuwe organisatie	
101.2.1 Traineeships bieden en talent tot bloei laten komen.	G
101.2.2 Secundaire arbeidsvoorwaarden aantrekkelijk maken.	G
101.2.3 Enthousiasmeren van studenten van de diverse scholen (LBO, MBO, HBO) in de regio.	G
101.2.4 Rol voor hogescholen bieden in de opbouw van de organisatie.	G
101.2.5 Een werkomgeving creëren waarin werknemers zich kunnen ontplooien.	G
102 Veilige woon en leefomgeving	
102.1 Veilige woon- en leefomgeving versterken	
102.1.1 Project veilig buitengebied uitvoering geven (gericht op ondermijning)	O
102.1.2 Project bedrijventerreinen (gericht op ondermijning)	G
102.1.3 Biboscan uitvoering geven.	G
102.1.4 Signaaltafel bijeenkomsten uitvoering geven.	G
102.1.5 Meerjarige visie ontwikkelen op inzet en prioritering toezichthouders publiek domein.	G
102.1.6 Voorkomen jeugdoverlast door inzet jeugdboa en stakeholders.	G
103 Krachtig en eigentijds bestuur	
103.1 Burgerparticipatie faciliteren waar nodig en te handelen vanuit de ja mits houding	
103.1.1 Proces voor participatie verbeteren door duidelijke kaders vast te leggen.	O
103.1.2 Memo Contactmomenten in de praktijk brengen.	O
104 Gezond financieel beleid voor de lange termijn	
104.1 Robuuste financiële positie behouden zowel incidenteel als structureel	
104.1.1 Lange termijn visie opstellen financiële situatie.	G
104.1.2 Beheersbaar houden van de exploitatiekosten van de organisatie te benchmarken aan de huidige kosten van de centrumregeling.	G
104.1.3 Meetbaar maken in samenwerking met financiën (dashboard)	G
Programma 2: Mienskip	
201 Sociale verbondenheid	
201.1 Sociale samenhang behouden en waar nodig en mogelijk versterken.	
201.1.1 Ondersteunen en versterken van initiatieven door implementatie van de aanpassing van het subsidielandschap.	G
201.1.2 DOM's doorontwikkelen naar structurele werkwijze, die samen met de nieuwe regeling dorpsbudgetten een integraal pakket vormt.	G
201.1.3 Onderzoeken hoe we jongeren kunnen betrekken bij gemeentelijke beslissingen.	G
201.1.4 Implementeren van het nieuwe welzijnsbeleid.	G
202 Voorzieningenniveau	

Overzicht activiteiten	Voortgang
202.1 De maatschappelijke voorzieningen in de dorpskernen toekomstbestendig, betaalbaar en bereikbaar te maken en waar nodig te verbeteren.	
202.1.1 Onze sportaccommodaties toekomstbestendig maken (o.a. vervangen in Feanwâlden).	G
203 Talentontwikkeling (onderwijs, cultuur)	
203.1 In 2025 is het aanbod van culturele activiteiten in Dantumadiel met 10% toegenomen t.o.v. 2022	
203.1.2 Culturele mogelijkheden, zowel actief als passief, voor jongeren vergroten en beter faciliteren door de introductie va een nieuwe subsidieregeling	G
203.1.3 Volwassenfonds sport en cultuur promoten door mee nemen in de geldgids en nieuwsbrieven	G
203.1.4 In het kader van preventie sport- en cultuuractiviteiten aanbieden aan jongeren (buurtsportcoaches en jongerenwerkers).	G
203.1.5 It organisearjen fan in Fryske wike mei de Anno-gemeenten.	G
203.1.6 It organisearjen fan in jierliks weromkommende aktiviteit yn it basisûnderwiis oangeande it Frysk.	G
203.1.7 Opstarten pilot Verrrijkte Schooldag.	G
203 Talentontwikkeling (onderwijs, cultuur)	
203.2 Onze jongeren meer en structureler de kans bieden om hun talenten volledig te ontwikkelen	
203.2.1 Faciliteren en stimuleren van projecten gericht op talentontwikkeling (zoals het project bouwen aan ambitie).	G
203.2.2 Uitvoering geven, evalueren en doorontwikkelen van het 'Project tiid foar aksje, waai mar mei' en project Maatschappelijke Diensttijd.	G
203.2.3 Opstarten pilot Verrrijkte Schooldag, waarbij ingezet wordt op talentontwikkeling jongeren	G
Programma 3: Soarch en Wolwêzen	
301 Langer leven in goede gezondheid	
301.1 Zelfredzaamheid vergroten van onze zorgbehoeftige inwoners.	
301.1.2 Implementatie nieuw welzijnsbeleid (inclusief jongerenwerk) met doarpsmoetingsplakken.	G
301.1.3 Jeugdhulp op scholen verder uitbreiden.	G
301.1.4 Werkwijze familiegroepsplan opnemen in nieuw beleid bij Jeugdhulp	O
301.1.5 Meer bewustwording creëren laaggeletterdheid binnen onze organisatie.	G
301.1.6 Extra inzet op (digi)taalvaardigheid via bibliotheken.	G
301.2 Aantoonbare verschuiving realiseren van duurdere zorgtrajecten naar goedkopere vormen van zorg.	
301.2.1 Meer inzetten op voorkomen van misbruik in WMO en Jeugd	G
301.2.2 Opvoedingsondersteuning toegankelijker en laagdrempeliger aanbieden	G
301.2.3 Programma uitvoeren van Zorg naar Preventie (GALA/IZA)	G
301.2.4 Opstarten pilot Verrrijkte Schooldag, waarbij ingezet wordt preventie zorg bij jongeren	G
302 Meer maatschappelijke participatie	
302.1 Streven naar een samenleving waarbij iedereen kan participeren ondanks hun financiële positie. Dit willen we bereiken door het vaststellen van het actieplan armoede- en schuldenbeleid waarin we concrete acties opnemen om dit doel te bereiken.	
302.1.1 Uitvoeren van de acties in het actieplan armoede- en schuldenbeleid, waaronder project Energiearmoede ook een plaats heeft.	G
Programma 4: Wurk, Bedriuw en Rekreaasje	
402 Verbeteren detailhandel en structuur	
402.1 Vergroten van ondernemerstevredenheid	
402.1.1 Conform Convenant Bedrijventerreinen bedrijfskavels aanbieden.	O
402.1.2 Betrekken ondernemers bij bereikbaarheid: onderzoek naar nieuwe westelijke Ontsluitingsweg Westereen.	G

Overzicht activiteiten	Voortgang
402.1.3 Afronden detailhandelsvisie.	G
402.1.4 In 2025 onderzoek uitvoeren naar behoefte zondagsopenstelling	G
402.1.5 Schrijven van een economisch beleidsplan	G
403 Meer toekomstbestendige, duurzame en innovatieve bedrijvigheid	
403.1 De arbeidsparticipatie van kwetsbare groepen zoals praktijkgeschoolde arbeidskrachten, jongeren in een uitkeringssituatie, herintreders en ouderen groeit met 1,5% in de periode van 2023 - 2025.	
403.1.1 Inzet van het Project meedoen via Dokwurk.	G
403.1.2 Als gemeente meer regie houden door de inzet van een accounthouder op de activiteiten Kenniswerkplaats en Kennislab, om een sluitende keten te vormen voor arbeidsbemiddeling en toeleiding.	G
403.1.3 Stimuleren en mede organiseren van een traject van leven lang leren in samenwerking met Wurkstart.	G
403.1.4 De positie van Dokwurk verstevigen door nog beter in te spelen op de lokale economie en huidige arbeidsmarkt.	G
403.2 Betere samenwerking en aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt realiseren in het kader van de Versnellingsagenda Noordoost Friesland.	
403.2.1 Doorontwikkeling van wurkstart (leven lang leren).	G
403.3 Koppeling maken tussen uitdagingen op de arbeidsmarkt en duurzaamheid.	
403.3.1 Projecten stimuleren vanuit de gemeente die zich richten op duurzaamheid, innovatie en arbeidsmarkt.	G
404 Een betere uitstraling als aantrekkelijke en gastvrije gemeenten om te recreëren en te verblijven	
404.1 Groei van de gastvrijheidssector	
404.1.1 Eeltsjemar toeristisch ontwikkelen.	G
404.1.2 Inzetten op branding en marketing.	G
404.1.3 Opstellen van een ontwikkelkader.	G
404.1.4 Onderzoek naar optimalisatie van fiets- en wandelnetwerk.	O
404.1.5 Stimuleren initiatieven van inwoners.	G
Programma 5: Wenjen en Omjouwing	
501 Wonen	
501.1 In de komende 4 jaar worden er 200 extra wooneenheden gerealiseerd vanuit sociaal oogpunt naast de bestaande productie, waarbij de gemeente de regierol behoudt.	
501.1.1 100 woningen realiseren voor starters en lagere inkomens (onder de €250.000).	O
501.1.2 75 woningen realiseren voor senioren appartementen of woonhofjes.	G
501.1.3 Het vaststellen van beleid over pré mantelzorg-, kangoeroewoningen, flexibel wonen en tiny houses waardoor er ten minste 25 alternatieve woonvormen gerealiseerd kunnen worden.	O
502 Duurzaamheid	
502.1 De hoeveelheid huishoudelijk restafval naar maximaal 100kg per inwoner per jaar in 2025.	
502.1.1 Inwoners en de mienskip worden betrokken en actief gestimuleerd om zo weinig mogelijk afval te produceren (afvalpreventie) door middel een campagne in de mienskip en op scholen in begin 2023.	G
502.1.2 Inwoners en de mienskip worden betrokken en actief gestimuleerd om hun afval zo goed mogelijk te scheiden door middel van een campagne in de mienskip en op scholen in begin 2023.	G
502.1.3 Samen met burger een plan ontwikkelen voor afvalpreventie en afvalscheiding.	O
502.1.4 De bron- en nascheiding van de huishoudelijk afvalinzameling en -verwerking wordt verder ontwikkeld zodat zo veel mogelijk huishoudelijk afval kan worden hergebruikt.	G
502.2 70% van de elektriciteit van de gehele gemeente wordt duurzaam opgewekt in 2030 en een besparing creëren van 1,5% procent energie per jaar.	

Overzicht activiteiten	Voortgang
502.2.1 In 2023 een plan 'Dorp van de toekomst' gericht op klimaatverandering en energietransitie, gereed te hebben om de ambitie te kunnen realiseren en hierbij de mienskip bij betrekken.	O
502.2.2 Stimuleren van opzetten energie coöperaties.	G
502.2.3 Plan op te stellen in 2024 om het maatschappelijk vastgoed te verduurzamen.	G
502.2.4 Het realiseren van een gemeentelijk circulair ambachtscentrum waardoor het hergebruik van producten binnen de gemeente optimaal wordt gefaciliteerd. In samenwerking met: Dokwurk, Kringloopwinkels en Milieustraten.	R
502.3 De energiearmoede wordt zodanig verminderd dat in 2030 alle inwoners blijvend in hun energiebehoefte kunnen voorzien op basis van een maatschappelijk verantwoord niveau van levensonderhoud.	
502.3.1 Uitvoering geven aan het project Energiearmoede.	G
503 Ruimtelijke kwaliteit / RO / bouwen	
503.1 De kwaliteit en aantrekkelijkheid van de woningvoorraad en woonomgeving verbeteren en te verduurzamen.	
503.1.1 Faciliteren in het verduurzamen van de bestaande woningen.	G
503.1.2 Het maken van dorpsbiografieën.	G
503.1.3 Meer aandacht voor groen in (nieuwbouw) wijken en buitenfaciliteiten verbeteren met parken en tuinen.	G
503.2 De doorlooptijd van planvoorbereiding voor ruimtelijke projecten met 40% versnellen.	
503.2.1 Plan van aanpak opzetten en hier acties op ondernemen.	G
Programma 6: Iepenbiere Romte	
602 Onderhoudskwaliteit openbare ruimte	
602.1 Beheer van kapitaalgoederen Openbare Ruimte optimaliseren om de balans tussen kosten, bedrijfszekerheid en risicosturing te verbeteren.	
602.1.1 Verkennend onderzoek voor de haalbaarheid van assetmanagement van kapitaalgoederen.	G
603 Duurzame inrichting openbare ruimte	
603.1 Bevorderen van de biodiversiteit binnen de openbare ruimte.	
603.1.1 Uitwerken van een paragraaf 'biodiversiteit' in de beleidsplannen Openbare Ruimte.	G
603.1.2 Het realiseren en stimuleren van maatregelen: delen intensief gazon extensief beheren, bloembollen aanplanten, geveltuinen aanleggen, extra inheemse bomen aanplanten, vogelbosjes aanleggen en inzaaien bloemenweides binnen de bebouwde kom	G
604 Verkeer/mobiliteit	
604.1 Het creëren van veilige en duurzame bereikbaarheid voor alle relevante mobiliteitsvormen.	
604.1.1 Opstellen mobiliteitsplan (GMP) in 2023 en een uitvoeringsprogramma Verkeer en Mobiliteit..	G
604.1.2 Inhaalslag realiseren op het onderhoud van openbare ruimte om de toegankelijkheid en veiligheid te verbeteren.	G
604.1.3 Realiseren van een hoofdfietsroute Damwâld – Feanwâlden met aansluiting op de Koarndyk.	G
604.1.4 Samen met de Provincie Fryslân zorgdragen voor een plan voor veilige en doeltreffende herinrichting van de N361 Lauwersseewei waarbij zo veel mogelijk koppelkansen worden benut.	G
604.2 De fysieke toegankelijkheid van winkelkernen voor mensen met een beperking één inrichtingsniveau omhoog te brengen.	
604.2.1 Startnotitie ontwikkelen met als doel het 'keurmerk toegankelijkheid' op minimaal het niveau 'brons' te behalen.	G
604.3 Infrastructuur voor recreatie en toerisme opwaarderen.	
604.3.1 Verbreden van fietspaden en omvormen naar beton of asfalt en netwerken op elkaar aansluiten.	G
604.3.2 Koppelkansen verzilveren die bijdragen aan de haalbaarheid van realisatie vaarroute Âldtsjerk – Rinsumageast - Dokkum	G